

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

MAP I v ORP Vodňany 21+
reg. č.: CZ.02.02.XX/00/23_017/0008390

**MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ
PRO ÚZEMÍ ORP VODŇANY A OBCE ČEPŘOVICE**

ANALYTICKÁ ČÁST

2024

aktualizace

únor 2025

Schválil Řídící výbor MAP

dne

Předkládá realizační tým projektu: *MAP I v ORP Vodňany 21+*

1	Obsah	
2	Úvod	5
3	Základní informace o řešeném území	6
3.1	Charakteristika území správního obvodu ORP Vodňany a obce Čepřovice	6
3.2	Sociální situace v ORP Vodňany a její vliv na vzdělávací výsledky žáků	7
3.2.1	Školní úspěšnost a žáci s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek	8
3.2.2	Vzdělanostní struktura obyvatelstva v území	10
3.3	Obyvatelstvo území správního obvodu ORP Vodňany a obce Čepřovice	10
3.3.1	Demografický vývoj a věková struktura obyvatelstva	11
4	Analýza strategických dokumentů v oblasti vzdělávání	11
4.1	Strategie a dokumenty na národní úrovni	11
4.1.1	Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+	11
4.1.2	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2023-2027	12
4.2	Strategie na krajské úrovni	13
4.2.1	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji na roky 2024–2028	13
4.3	Strategie na úrovni ORP	13
4.3.1	Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro území ORP Vodňany a obce Čepřovice	13
4.3.2	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Vodňanská ryba na období 2021-2027 „Lidé venkovu, venkov lidem 2“	14
4.3.3	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ORP Vodňany na období 2020-2022	14
4.4	Strategie obcí na území správního obvodu ORP Vodňany a obce Čepřovice:	14
4.4.1	Program rozvoje města Vodňany	14
5	Charakteristika školství v území MAP	15
5.1	Přehled škol na území ORP Vodňany a obce Čepřovice	15
5.1.1	Mateřské školy	15
5.1.2	Základní školy	15
5.1.3	Základní umělecká škola	16
5.2	Základní údaje o školách a školských zařízeních	16
5.3	Předškolní vzdělávání	21
5.3.1	Dostupnost předškolního vzdělávání	23
5.3.2	Kvalita předškolního vzdělávání	25
5.3.3	Klíčová témata MAP Mateřské školy	28
5.3.4	Bezpečnost v dopravě	48
5.3.5	Investiční priority mateřských škol	48

5.4	Základní vzdělávání.....	59
5.4.1	Dostupnost základního vzdělávání.....	61
5.4.2	Kvalita základního vzdělávání.....	62
5.4.3	Klíčová témata MAP Základní školy.....	65
5.4.4	Bezpečnost v dopravě	94
5.4.5	Investiční priority základních škol.....	94
5.5	Školní stravování v mateřských a základních školách	101
5.6	Návaznost na dokončené základní vzdělávání	102
5.7	Základní umělecké vzdělávání.....	103
5.7.1	Investiční priority ZUŠ.....	104
5.8	Zájmové a neformální vzdělávání.....	105
5.8.1	Zájmové vzdělávání	106
5.8.2	Neformální vzdělávání.....	108
6	Popisy potřeb škol	116
6.1	Společensky nežádoucí jevy	116
6.1.1	Dokumenty a záměry v oblasti primární prevence	117
6.2	Situace v Jihočeském kraji	118
6.3	Minimální preventivní program	119
6.3.1	Situace v oblasti rizikového chování žáků v ZŠ Bavorov	119
6.3.2	Situace v oblasti rizikového chování dětí a žáků ZŠ, Vodňany, nám. 5. května104.....	120
6.3.3	Situace v oblasti rizikového chování dětí a žáků v ZŠ a G Vodňany.....	121
6.3.4	Primární prevence rizikového chování v MŠ na území ORP Vodňany a obce Čepřovice 122	
6.4	Sociální služby v území správního obvodu ORP Vodňany	122
6.4.1	Zhodnocení sociálních služeb v ORP Vodňany s ohledem na děti, žáky a jejich rodiny 123	
7	Specifická část analýzy a východiska	124
7.1	SWOT analýza – Předškolní vzdělávání	124
7.1.1	téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí v MŠ.....	124
7.1.2	téma rozvoje potenciálu každého dítěte, zejména dětí se sociálním a jiným znevýhodněním v MŠ	125
7.1.3	téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů v MŠ.....	125
7.2	SWOT analýza – základní vzdělávání	127
7.2.1	téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí v ZŠ	127

7.2.2	téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním	127
7.2.3	téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů v ZŠ	128
8	Identifikace hlavních problémů a jejich příčin	129
8.1	Největší problém v území MAP	130
8.2	Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí	131
8.3	Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním	132
8.4	Téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů.....	133
8.4.1	Klíčové kompetence, na které je potřeba zaměřit vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků v MŠ i ZŠ.....	133
9	Přílohy dokumentu	136
10	Tabulková část	137
10.1	Demografické údaje k území MAP	137
10.2	Údaje k mateřským školám v území MAP	140
10.3	Údaje k základním školám v území MAP	149
10.4	Údaje k zájmovému vzdělávání	156
10.5	Údaje k základní umělecké škole.....	158
10.6	Údaje ke školnímu stravování	158

2 Úvod

Analytická část je jedním z důležitých podkladů pro zpracování strategické části MAP v ORP Vodňany a v obci Čepřovice. Jedná se o součást finálního dokumentu Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Vodňany a v obci Čepřovice. Jednotlivé výstupy analytické části byly probrány se zástupci odborné veřejnosti na jednotlivých pracovních skupinách.

Analytická část je základem pro aktualizaci Strategického rámce MAP a tvorbu akčních plánů na období školních let 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028. Původní analytickou část, která byla zpracována v předchozím projektu MAP, jsme aktualizovali a doplnili o nová témata na základě požadavků vyplývajících ze specifických pravidel, z nových dat a informací z území.

Při zpracování této analytické části jsme vycházeli:

- z Analytické části Místního akčního plánu III pro území ORP Vodňany a obce Čepřovice z roku 2023,
- z výstupů z evaluací realizovaných v předchozím projektu MAP,
- z průběžného vyhodnocení ročního akčního plánu z předchozích období, tj. stavu realizace konkrétních aktivit vč. aktivit realizovaných ze Šablon a naplňování aktivit implementace v projektu MAP II a tím i naplňování jednotlivých cílů v prioritách SR MAP,
- z aktuálních Popisů potřeb škol, které jednotlivé školy zpracovaly v podaktivitě 3.7 Podpora škol v plánování,
- z aktuálních existujících strategických dokumentů na úrovni ČR, Jihočeského kraje a území MAP pro oblast vzdělávání,
- z informací o stávajícím stavu základních gramotností/klíčových kompetencí a inkluзивity z aktuálních výročních a tematických zpráv ČŠI,
- z informací od analytiků škol při společném listopadovém setkání.

Následně byla analytická část předložena na jednání analytiků a PS, kde byla prodiskutována odbornou veřejností. Analytici a pracovní skupiny následně vypracovali na základě těchto podkladů SWOT analýzy a identifikovaly největší problémy v území a jejich příčiny.

Kompletní analytická část se snaží popsat **stávající stav** kvality vzdělávání v území MAP v rámci SO ORP Vodňany a obce Čepřovice.

K nastavení toho, kam máme směřovat, nám posloužily strategické dokumenty a tematické zprávy ČŠI, jejich doporučení k dosažení daných cílů. Citace z těchto dokumentů jsou využity v textu.

Analytická část byla předložena k veřejnému připomínkování, tj. vyvěšena na web MAS Odkaz byl poslán do škol, starostům všech obcí v území MAP, dalším institucím, členům řídicího výboru. Termín pro připomínkování byl do Připomínky byly vypořádány.

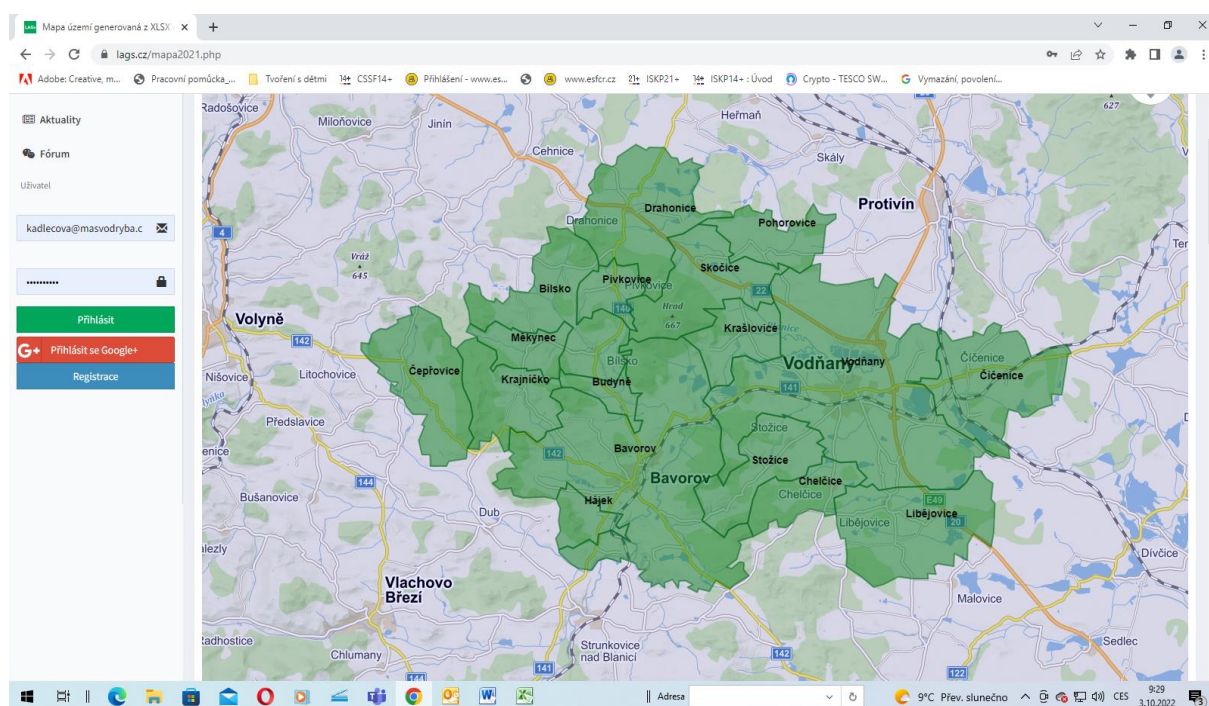
3 Základní informace o řešeném území

3.1 Charakteristika území správního obvodu ORP Vodňany a obce Čepřovice

Správní obvod obce s rozšířenou působností Vodňany (dále ORP Vodňany) se nachází v jihozápadní části Jihočeského kraje na pomezí Prachaticka, Písecka a Strakonicka. Rozlohou 179,17 km² je nejmenším jihočeským správním obvodem obce s rozšířenou působností.

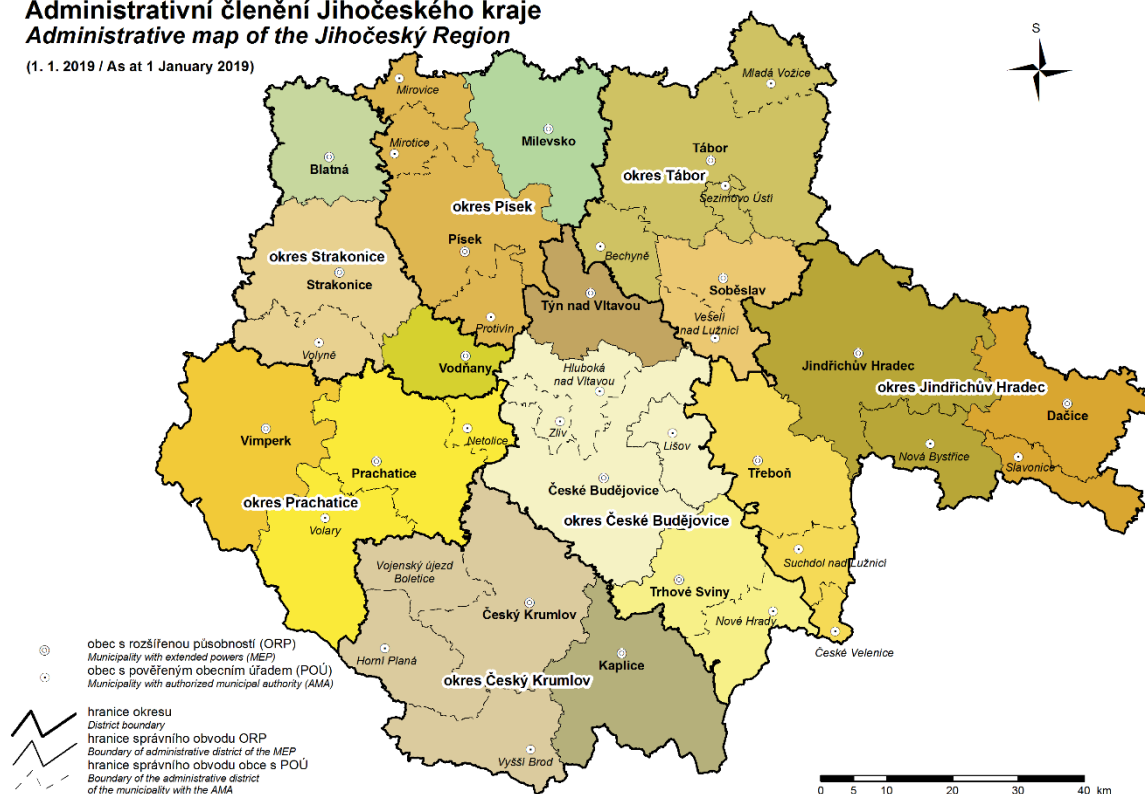
Na území obce s rozšířenou působností Vodňany je **15 obcí: Bílsko, Budyně, Čičenice, Drahonice, Hájek, Chelčice, Krajníčko, Krašovice, Libějovice, Měky nec, Pivkovice, Pohorovice, Skočice, Stožice, Truskovice a 2 města: Bavorov a Vodňany**. Přirozeným centrem území je město Vodňany.

Do našeho území MAP byla již v rámci MAP II začleněna Mateřská škola Čepřovice nacházející se ve správním obvodu ORP Strakonice. Důvodem začlenění bylo přirozené lokální partnerství mezi školami z ORP Vodňany a MŠ Čepřovice. Území obce Čepřovice současně plynule navazuje na území správního obvodu ORP Vodňany. Součástí obce Čepřovice jsou osady Jiřetice a Koječín.

Administrativní členění Jihočeského kraje Administrative map of the Jihočeský Region

(1. 1. 2019 / As at 1 January 2019)

3.2 Sociální situace v ORP Vodňany a její vliv na vzdělávací výsledky žáků

Cílem vzdělávání je co nejvíce rozvíjet potenciál všech dětí.

Česká školní inspekce již delší dobu upozorňuje na skutečnost, že vzdělávací výsledky žáků jsou silně závislé na socioekonomickém statusu (dále „SES“) rodin, ze kterých pocházejí. To pak potvrzuje také řada dalších národních i mezinárodních výzkumů. Zároveň se obecně má za to, že kvalitní školy dokážou rodinné zázemí částečně kompenzovat a vzdělanostní handicap žáků pocházejících z rodin s nízkým SES do určité míry vyrovnávat. Vzhledem k prokázané rozdílné efektivitě jednotlivých škol má tento předpoklad zřejmé opodstatnění. Vzdělávací systém České republiky se v tomto ohledu na základě mezinárodních srovnání opakovaně jeví spíše jako ten, který reprodukci nerovností ve společnosti posiluje, tj. žáky s méně příznivým rodinným zázemím nedokáže ve vzdělávání účinně motivovat a podpořit¹. Přitom vzdělávání je považováno za jeden z nástrojů, který může pomáhat zmírňovat sociální nerovnosti ve společnosti.

¹ [Česká školní inspekce \(csicr.cz\)](https://csicr.cz) Tematická zpráva Hodnocení úspěšných strategií základních škol vzdělávajících znevýhodněné žáky říjen 2020

3.2.1 Školní úspěšnost a žáci s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek

Vzdělání zásadně ovlivňuje možnost úspěchu v dospělosti, a to nejen z pohledu uplatnění na trhu práce, ale také zdraví, sociálního statusu nebo zapojení do života obce a občanské společnosti. Člověk se základním vzděláním má pouze 20 % šanci na nadprůměrný příjem, zatímco vysokoškolsky vzdělaný má 70 % šanci.

Školní úspěšnost je vymezena jako **soulad mezi požadavky vzdělávacího systému a výkony žáka**, jeho činností a osobnostním vývojem, ovlivňuje žákovo sebepojetí a vztahy v rovině společenské, pedagogické a psychologické. Pojem školní úspěšnost se proto projevuje v trojí rovině, a to podle subjektů a vzájemných vztahů:

- **společenská rovina** – rodina a její společenská prestiž a postavení určuje požadavky na výkon a důležitost školní úspěšnosti člena rodiny;
- **pedagogická rovina** – základem je hodnocení žakových výkonů ve vztahu učitel-žák – pokud je učitelovo hodnocení žákem přijímáno, žák si pak na jeho základě vytvoří vlastní sebehodnocení, pokud ale žák nesouhlasí a považuje hodnocení za nespravedlivé, může to ovlivnit i vztahy mezi žáky ve třídě;
- **psychologická rovina** – dopad školního úspěchu/neúspěchu na žákovo sebepojetí, sebehodnocení, sebeúctu a seberealizaci.

Školní neúspěšnost je problém pedagogický a sociální. Jinými slovy žáci nesplňují požadavky školy související se zvládnutím školního vzdělávacího programu, nezvládají základní požadované standardy dané školy (znalosti, dovednosti, kompetence). V praxi se jedná o žáky, kteří opakují ročník, případně neukončí základní školu absolvováním deváté třídy.

Za **hlavní příčiny školní neúspěšnosti** považuje Vágnerová (1996):

- sníženou úroveň rozumových schopností žáka;
- nerovnoměrné nadání žáka;
- sociální ovlivnění žáka;
- vývojové změny;
- somatický stav;
- osobnost;

- aktuální psychický stav žáka a jiné².

V ZŠ Bavorov 1 žák ukončil povinnou školní docházku ve školním roce 2023/2024 v 8. ročníku. V ZŠ a G Vodňany to byli 4 žáci z pracoviště Alešova, 3 žáci z pracoviště Bavorovská, kteří ve stejném roce ukončili povinnou školní docházku v 8. ročníku. **V ORP Vodňany celkem 8 žáků ukončilo povinnou školní docházku již v 8. ročníku z celkového počtu žáků 1027 v obou základních školách, což představuje pouhých 0,8 %.**

V ZŠ Bavorov 3 žáci ve školním roce 2024/2025 opakovali ročník, a to 4. ročník, 6. ročník a 7. ročník. V ZŠ a G Vodňany, pracoviště Alešova opakují 3 žáci ročník, a to 4. ročník, 6. ročník a 8. ročník. V ZŠ a G Vodňany, pracoviště Bavorovská a pracoviště Výstavní žádný žák neopakuje ročník. **Celkový počet žáků opakujících ročník v obou základních školách činí 6 žáků z celkových 1027 žáků ve školním roce 2023/2024, což představuje pouhých 0,6 %.**

Vzdělávací neúspěšnost žáka může ovlivnit i velký počet omluvených či neomluvených hodin. Průměrný počet **omluvených** hodin na 1 žáka v ZŠ Bavorov byl ve školním roce 2023/2024: 58,1 hodin. Průměrný počet **neomluvených** hodin na 1 žáka v ZŠ Bavorov byl ve školním roce 2023/2024: 1,6 hodin. Tento nárůst dle sdělení ředitelky školy způsobil jeden žák. Průměrný počet **omluvených** hodin na 1 žáka v ZŠ a G Vodňany byl ve školním roce 2023/2024: 115 hodin. Průměrný počet **neomluvených** hodin na 1 žáka v ZŠ a G Vodňany byl ve školním roce 2023/2024: 0,8 hodiny.

Za žáky s potřebou podpůrných opatření z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek jsou považováni ti žáci, jejichž prospěch a další okolnosti školní docházky jsou rodinou a sociálním prostředím nepříznivě ovlivněni. Tento nepříznivý vliv může souviset s kulturním a sociálním kapitálem prostředí, se socioekonomickým statusem pečovatelů, ale i s mateřským jazykem a řadou dalších jevů. Konkrétním příkladem takového znevýhodnění může být chudoba nebo nezaměstnanost rodičů³.

Pokud porovnáme sociální situaci v níže uvedených kritériích se situací v Jihočeském kraji nebo v celé ČR zjistíme, že v našem území nijak výrazně nevybočujeme od daných průměrů.

- Lidé v exekuci: údaje za rok 2024: v ORP Vodňany 4,8 %; Jihočeský kraj: 4,9 %; ČR 5,5 %⁴
- Lidé, kteří mají mnohočetné exekuce: údaje za rok 2024: 3,6 % v ORP Vodňany; Jihočeský kraj: 3,8 %; ČR 4,3 %⁵
- Děti v exekuci: údaje za rok 2022: 0,2 % v ORP Vodňany; Jihočeský kraj: 0,1 %, ČR: 0,1 %⁶
- Vyloučené lokality v území nemáme.

Všechny údaje vychází z Datapaq.cz a dalších viz⁷

² <https://zapojevsechny.cz/clanek/vliv-nadani-tremy-a-stylu-uceni-na-skolni-uspesnost>

³ <https://zapojevsechny.cz/clanek/socialni-znevychodneni>

⁴ Podíl lidí s alespoň jednou exekucí vč. dětí z celkového počtu obyvatel

⁵ Podíl lidí s více než jednou exekucí z celkového počtu obyvatel

⁶ Podíl dětí do 19 let s alespoň jednou exekucí

⁷ Datapaq.cz a dále tyto údaje vychází z údajů Exekutorská komora ČR, ČSÚ, Czech Household Panel Study

Děti v bytové nouzi: údaje za rok 2022: v ORP Vodňany 1,3 %; Jihočeský kraj: 1,4 %; ČR 1,7 %⁸

Nezaměstnanost odráží ekonomické příležitosti a možnosti v regionu. V našem území byla v období konjunktury nezaměstnanost nižší než průměr ČR tj 2,8 %.

3.2.2 Vzdělanostní struktura obyvatelstva v území

Vzdělanostní struktura naznačuje dlouhodobé ekonomické možnosti pro lidi s různým vzděláváním.

V území je velký podíl obyvatelstva pouze se základním vzděláním oproti Jihočeskému kraji i ČR. Je zde výrazně vyšší procento obyvatel se středním vzděláním bez maturity, a naopak je zde méně obyvatel s maturitou a výrazně méně s vysokou školou. Struktura obyvatel se následně promítá i do struktury dětí a žáků ve školách. Dle ČSÚ platí, že vzdělanostní úroveň se zvyšuje s rostoucím počtem obyvatel.

Počet obyvatel, ze kterých se vypočítává podíl obyvatelstva dle nejvyššího dosaženého vzdělání, tj. ti obyvatelé, kteří své vzdělání uvedli v rámci SLDB 2021 činí 9 149 obyvatel.

Území	Základní vč. neukončeného %/počet	Střední vč. vyučení (bez maturity) %/počet	Úplné střední (s maturitou) vč. nástavbového a pomaturitního %/počet	Vysokoškolské	Celkem
ORP Vodňany	15,1/1381	36,9/3376	29,0/2653	12,9/1180	93,9/8590
Okres Strakonice	14,6	35,5	31,2	13,4	
Jihočeský kraj	14,1	33,5	31,0	15,9	
ČR	14,0	31,0	30,9	18,7	

Zdroj: SLDB 2021

3.3 Obyvatelstvo území správního obvodu ORP Vodňany a obce Čepřovice

(Tab. č. 1, 2, 3, 4, 5 v tabulkové části)

⁸ Podíl dětí žijících na ubytovně, v azylovém domě, extrémně přelidněných bytech, opakovaně v bytech se smlouvou na 1-3 měsíce nebo v jiném nejistém bydlení. Detailní metodologie na mapavzdelavani.cz. Zdroj: Iniciativa Za bydlení, MPSV, SLDB 2021

3.3.1 Demografický vývoj a věková struktura obyvatelstva

Počet obyvatel v ORP Vodňany se zvyšoval až do roku 2010 (11818). Od tohoto roku se počet obyvatel v ORP Vodňany snižuje (v r. 2013 žilo v území 11599 obyvatel). Od roku 2014 počet obyvatel mírně stoupá (v r. 2018 žilo v území 11772). V roce 2020 byl počet obyvatel dokonce vyšší než v roce 2010 (11 927 obyvatel). V roce 2021 opět počet obyvatel poklesl na 11783 obyvatel. V letech 2022 a 2023 došlo k nejvyššímu nárůstu počtu obyvatel od roku 2001, **a to v roce 2022 na 12 589 obyvatel a v roce 2023 na 12 580 obyvatel**. Přirozený přírůstek obyvatelstva je v průběhu let většinou záporný, tj. je více zemřelých než narozených. Naopak je tomu u přírůstku obyvatel stěhováním. Výrazné zvýšení počtu obyvatel v letech 2022 a 2023 bylo způsobeno pouze migrací. V roce 2022 se přistěhovalo do území 1095 obyvatel, v roce 2023 to bylo 560 obyvatel. Přírůstek obyvatel stěhováním byl v roce 2022 837 obyvatel, v roce 2023 byl přírůstek 15 obyvatel. Většina příchozích se přihlásila k pobytu ve Vodňanech. Tato vysoká čísla byla v letech 2022 a 2023 způsobena především vysokým počtem uprchlíků z Ukrajiny. V roce 2022 se krátkodobě snížil i index stáří (119,1). Klesl pod 125. S tím souvisí i snížení podílu obyvatel ve věku 65 let a víc pod 19 % na 18,8 %. Počty živě narozených dětí, které zde sledujeme v časové řadě od roku 2012, byly nejvyšší v roce 2019 (134), pak v letech 2020 a 2021 opět klesly (116,119) na přibližně stejná čísla v předchozích obdobích. Vysoký počet dětí narozených v roce 2019 se právě v roce 2022 naplno projevil nedostatečnými kapacitami v některých obcích zřizujících mateřské školy. V obci Čepřovice se nejvíce dětí narodilo v letech 2020 a 2021 (5,4). Pouze v roce 2019 byl zaznamenán přirozený přírůstek 17 dětí v ORP Vodňany za posledních 10 let. Dalším faktorem, který ovlivnil naplněnost mateřských škol ve Vodňanech, byl i vysoký počet dětí uprchlíků. Trend sledující počty živě narozených dětí je již opět klesající. Jen pro zajímavost v roce 2001 bylo v ORP 10981 obyvatel. Demografický vývoj naznačuje, že již nebude potřeba zvyšovat kapacity škol, ale budou potřeba především sociální služby pro seniory.

4 Analýza strategických dokumentů v oblasti vzdělávání

V následující části jsou uvedeny existující strategické záměry a dokumenty v rámci České republiky, Jihočeského kraje, ORP Vodňany a obcí z dotčeného území, které mají souvislost s oblastí vzdělávání a jsou zde popsány hlavní cíle nastavené těmito dokumenty. V souladu s těmito cíli jsou nastaveny i strategické cíle místního akčního plánu rozvoje vzdělávání na území ORP Vodňany a obce Čepřovice.

4.1 Strategie a dokumenty na národní úrovni

4.1.1 Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030>

4.1.1.1 Základní strategické cíle

- Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život.
- Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů.

4.1.2 Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2023-2027

Dlouhodobý záměr vzdělávání ČR je implementačním dokumentem Strategie 2030+, aktuálně na druhé realizační období (2023-2027). Uvádí základní tendence a cíle vzdělávací politiky na dané období, stanovuje opatření na úrovni státu a vymezuje prostor pro konkrétní řešení na úrovni krajů. Dokument byl Vládou ČR na jednání 20. 12. 2023 schválen.

Záměrem dokumentu je stanovit cíle vzdělávací politiky a dále pak na úrovni státu předložit opatření, která kraje aplikují již v konkrétní podobě skrze své vlastní dlouhodobé záměry vzdělávání. Dokument mj. stanoví pravidla pro zapisování nových škol a kapacit do školského rejstříku.

V první části dokument představuje cíle Dlouhodobého záměru ČR 2023–2027 v širších souvislostech, jedná se především o celkový socioekonomický a environmentální vývoj, vývoj na trhu práce a vývoj klíčových indikátorů v oblasti vzdělávání.

Druhá část obsahuje tři priority, které MŠMT stanovuje pro nadcházející období:

1. Děti a mládež: Osobnostní rozvoj a motivace pro celoživotní učení,
2. Školy a pedagogové: Moderní vzdělávání a připravení pedagogové,
3. Efektivní systém školství: Udržitelný a efektivní systém založený na odpovědnosti za výsledky.

Třetí část obsahuje průřezová opatření, na která bude v následujícím období zaměřena pozornost – vzdělávání pro udržitelnost, digitální vzdělávání a umělá inteligence ve vzdělávání, vzdělávání dětí a žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka, well-being, duševní zdraví, bezpečné prostředí a podpora pohybových aktivit, rovnost příležitostí ve vzdělávání a zajištění potřebných kapacit středních škol a jejich oborové struktury odpovídající očekávaným životním drahám.

Čtvrtá část Strategie rozvoje regionálního školství – karty opatření – je zaměřena na strategii rozvoje regionálního školství ve všech jeho oblastech a na strategii dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení:

1. Kvalitní a dostupné předškolní vzdělávání
2. Moderní základní vzdělávání pro 21. století
3. Všeobecné a odborné vzdělávání pro uplatnění v dalším studiu i v praxi
4. Podpora a rozvoj pedagogů a leaderů škol
5. Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny žáky bez rozdílu
6. Prevence rizikového chování a náhradní výchovná péče
7. Systémová podpora a řízení škol
8. Vzdělávání v celoživotní perspektivě
9. Strategie dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení/Kritéria rozvoje a optimalizace vzdělávací soustavy a struktury budoucí vzdělávací nabídky škol

4.2 Strategie na krajské úrovni

4.2.1 Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji na roky 2024–2028

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji na roky 2024–2028 byl schválen usnesením Zastupitelstva Jihočeského kraje č. 210/2024/ZK-34 ze dne 20. 6. 2024.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihočeského kraje (dále jen DZ JČK) je zpracován na období 2024–2028 na základě § 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a aktualizuje Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihočeského kraje z roku 2020 (DZ JČK 2020), který byl zpracován s výhledem do roku 2024. DZ JČK musí být v souladu s DZ ČR.

Jihočeský kraj v oblasti vzdělávací politiky stanovuje 5 priorit⁹:

- Inovace ve vzdělávání – podpora inovací ve vzdělávání prostřednictvím projektu **Jihoskop**, tj. školského portálu pro sdílení dobré praxe a inspirace mezi školami a dalšími zájemci o vzdělávání
- Hodnocení vzdělávání – podpora zavádění formativního hodnocení
- Kariérové poradenství – podporuje kvalitu a dostupnost kariérového poradenství pro všechny stupně vzdělávání ve spolupráci s Jihočeskou hospodářskou komorou
- Digitální vzdělávání – Jihočeský kraj investuje do vybavení škol moderními pomůckami virtuální reality a do školení pedagogů, jak efektivně virtuální realitu využít.
- Kyberbezpečnost – v Jihočeském kraji se kyberbezpečnosti věnuje **projekt Haxagon**, který spolupracuje s krajem a několika školami zaměřenými na IT obory. Projekt nabízí školám možnost využít kybernetický polygon, který je virtuálním prostředím pro simulaci a testování kybernetických scénářů. Školy tak mohou procvičovat různé situace, jako je například ochrana sítě, detekce útoků nebo reakce na incidenty. Projekt také organizuje kybernetické soutěže pro žáky i pedagogy, které jsou motivující a zábavnou formou učení o kyberbezpečnosti.

4.3 Strategie na úrovni ORP

4.3.1 Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro území ORP Vodňany a obce Čepřovice

<https://www.vodnanskaryba.eu/dokumenty-ridici-vybor2>

Hlavní priority a cíle MAP III

Priorita 1	Dostupná školská infrastruktura, vhodné prostorové podmínky ve školách a jejich kvalitní vybavení pro společné vzdělávání dětí a žáků v území MAP III
Cíl 1.1	Místa v předškolním vzdělávání pro všechny děti od 3 let v území MAP
Cíl 1.2	Všechny školy disponují dostatečným prostorem pro společné vzdělávání dětí a žáků a pro zavádění inovativního vzdělávání v mateřských a základních školách
Cíl 1.3	Všechny školy disponují kvalitním vybavením
Cíl 1.4	Udržitelný rozvoj škol

⁹ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji na roky 2024 - 2028

Priorita 2	Podpora kvality vzdělávání v území MAP III
Cíl 2.1	Vysoká kvalita vedení škol – ředitel školy je vůdčí osobou, vize a hodnoty školy sdílí všichni zaměstnanci školy, rodiče, zřizovatel a děti
Cíl 2.2	Vysoká kvalita pedagogických pracovníků ve školách, kteří se rádi profesně rozvíjejí
Cíl 2.3	Ve školách je kladen důraz na rozvoj klíčových kompetencí a gramotností dětí a žáků
Cíl 2.4	Ve školách je kladen důraz na rozvoj potenciálu každého dítěte v MŠ a žáka v ZŠ
Cíl 2.5	Rozvoj pohybové zdatnosti žáků bude podporován nejen v rámci tělesné výchovy, ale i v rámci vyučování jiných předmětů či o přestávkách.
Cíl 2.6	Sdílení dobré praxe mezi pedagogickými pracovníky navzájem i mezi školami v území i mimo území a sdílení dobré praxe mezi nepedagogickými pracovníky je běžnou součástí života škol v území MAP
Cíl 2.7	Bezpečné klima ve školách
Cíl 2.8	Propojení škol s neformálním vzděláváním, kulturními institucemi a dalšími aktéry ve vzdělávání

4.3.2 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Vodňanská ryba na období 2021-2027 „Lidé venkovu, venkov lidem 2“

<https://www.vodnanskaryba.eu/SCLLD-2021-2027>

- Specifický cíl týkající se školství: 1.2 Atraktivní region s kvalitní občanskou vybaveností a bohatým spolkovým životem.

4.3.3 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ORP Vodňany na období 2020-2022

https://www.vodnany.eu/assets/File.ashx?id_org=18428&id_dokumenty=449177

- Priorita 1 Udržení stávajícího systému sociálních služeb.
- Priorita 2 Rozvoj sociálních služeb.
- Priorita 3 Zajištění doprovodných oblastí.
- Priorita 4 Všeobecná podpora rozvoje sociálních služeb.

4.4 Strategie obcí na území správního obvodu ORP Vodňany a obce Čepřovice:

4.4.1 Program rozvoje města Vodňany

(aktualizovaná verze 2017) Aktualizace Programu rozvoje Města Vodňany Doplnění oblasti školství

https://www.vodnany.eu/assets/File.ashx?id_org=18428&id_dokumenty=441883

Vhodnou inspirací pro školy jsou tématické zprávy ČŠI, viz <https://www.csicr.cz/cz/cz/DOKUMENTY/Tematicke-zpravy>

Skvělou inspirací pro školy je analyticko metodický materiál zpracovaný ČŠI s názvem Školy, do kterých se žáci těší. Tématem jsou postoje žáků ke škole a wellbeing.

5 Charakteristika školství v území MAP

5.1 Přehled škol na území ORP Vodňany a obce Čepřovice

5.1.1 Mateřské školy

Na území ORP Vodňany je ve školním roce 2024/2025 registrováno celkem **šest mateřských škol**. Součástí území MAP je kromě obcí ve SO ORP Vodňany také **obec Čepřovice**, příslušná ke SO ORP Strakonice. Obec Čepřovice zřizuje mateřskou školu. **Na území MAP je celkem 7 mateřských škol**. Všechny školy fungují samostatně, žádná z nich není sloučena pod ředitelství základní školy. Šest mateřských škol je příspěvkovou organizací. Jejich zřizovatelem je obec, ve které se škola nachází. Jedna mateřská škola je soukromá. Není zde žádná mateřská škola speciální ani stávající mateřské školy nemají zřízeny samostatné speciální třídy dle § 16 odst. 9 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon). Tento počet mateřských škol je neměnný od roku 2007. V roce 2007 došlo ke snížení počtu mateřských škol. Důvodem snížení bylo sloučení dvou mateřských škol ve Vodňanech pod jedno ředitelství.

5.1.1.1 Přehled mateřských škol v území zřizovaných obcí či městem

- **Mateřská škola Bavorov, okres Strakonice** (MŠ Bavorov)
- **Mateřská škola Čepřovice, okres Strakonice** (MŠ Čepřovice)
- **Mateřská škola Číčenice, okres Strakonice** (MŠ Číčenice)
- **Mateřská škola Drahonice, okres Strakonice** (MŠ Drahonice)
- **Mateřská škola Chelčice, okres Strakonice** (MŠ Chelčice)
- **Mateřská škola Vodňany, Smetanova 204** (MŠ Vodňany, Smetanova)

5.1.1.2 Přehled soukromých mateřských škol v území

- **Mateřská škola "SLUNÍČKO" Vodňany s.r.o.** (MŠ Sluníčko Vodňany)

5.1.2 Základní školy

V území ORP Vodňany jsou ve školním roce 2024/2025 zapsány ve školském rejstříku celkem **tři základní školy**. Dvě základní školy s vyučujícím oborem 79-01-C/01 Základní škola, jejichž zřizovateli jsou město Bavorov a město Vodňany. Třetí základní školou je **Základní škola Vodňany, nám. 5. května, která** vyučuje žáky dle oboru 79-01-B/01 Základní škola speciální a oboru 79-01-C/01 Základní škola. Zřizovatelem této školy je Jihočeský kraj. Do roku 2016 zřizovalo město Vodňany 2 základní školy. Od 1. 1. 2016 město Vodňany tyto dvě základní školy sloučilo. Součástí sloučených škol je i osmileté gymnázium. Gymnázium bylo do roku 2016 také samostatnou školou zřizovanou městem Vodňany. Nový subjekt nese název Základní škola a Gymnázium Vodňany.

5.1.2.1 Přehled základních škol v území zřizovaných městem

- **Základní škola a Gymnázium Vodňany (ZŠ a G Vodňany)**
- **Základní škola Bavorov, příspěvková organizace (ZŠ Bavorov)**

5.1.2.2 Přehled základních škol v území zřizovaných Jihočeským krajem

- **Základní škola, Vodňany, nám. 5. května 104 (ZŠ Vodňany, nám. 5. května 104)**

5.1.3 Základní umělecká škola

V území je jedna základní umělecká škola s odloučeným pracovištěm v Bavorově. ZUŠ sdílí jednu budovu, patřící Jihočeskému kraji, spolu se Základní školou Vodňany, nám. 5. května 104. Obory, které se v ZUŠ ve Vodňanech vyučují, jsou hudební, výtvarný a taneční. Obory vyučované v odloučeném pracovišti v Bavorově jsou hudební a výtvarný. Odloučené pracoviště ZUŠ v Bavorově využívá prostory ZŠ Bavorov. Původně sídlila ZUŠ ve Vodňanech v budově města Vodňany. Součástí této budovy byl i vlastní koncertní sál Váši Příhody, který nyní ZUŠ chybí. V současné době využívá ZUŠ sál Městského muzea a galerie Vodňany.

5.1.3.1 Přehled základních uměleckých škol v území zřizovaných Jihočeským krajem

- **Základní umělecká škola, Vodňany, nám. 5. května 104 (ZUŠ Vodňany)**

5.2 Základní údaje o školách a školských zařízeních

Mateřská škola Bavorov, okres Strakonice

Adresa: Útěšovská 380, 387 73 Bavorov

Resortní identifikátor (RED_IZO): 600063356

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Město Bavorov, Náměstí Míru 1, 387 73 Bavorov

Ředitelka: Mgr. Marie Jandová

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Název zařízení	Adresa	Kapacita
Mateřská škola	Útěšovská 380, Bavorov	104
Školní jídelna-výdejna	Útěšovská 380, Bavorov	104

Místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Místo	Ulice	Číslo popisné
Bavorov	Útěšovská	380

Mateřská škola Čepřovice, okres Strakonice

Adresa: č. p. 56, 387 56 Čepřovice

Resortní identifikátor (RED_IZO): 600063399

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Obec Čepřovice, č. p. 57, 387 56 Čepřovice

Ředitelka: Ilona Louženská

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Název zařízení	Adresa	Kapacita
Mateřská škola	Čepřovice 56	50
Školní jídelna	Čepřovice 56	50

Místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Místo	Ulice	Číslo popisné
Čepřovice		56

Mateřská škola Číčenice, okres Strakonice

Adresa: č. p. 12, 387 71 Číčenice

Resortní identifikátor (RED_IZO): 600063402

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Obec Číčenice, č. p. 10, 387 71 Číčenice

Ředitelka: Bc. Veronika Rejžková, od 7. 2. 2025 jmenována Bc. Petra Procházková na dobu určitou

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Název zařízení	Adresa	Kapacita
Mateřská škola	Číčenice 12	30
Školní jídelna	Číčenice 12	50

Místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Místo	Ulice	Číslo popisné
Číčenice		12

Mateřská škola Drahonice, okres Strakonice

Adresa: č. p. 81, 389 01 Drahonice

Resortní identifikátor (RED_IZO): 600063623

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Obec Drahonice, č. p. 100, 389 01 Drahonice

Ředitelka: Mgr. Jitka Tomanová

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Název zařízení	Adresa	Kapacita
Mateřská škola	Drahonice 81	32
Školní jídelna	Drahonice 81	32

Místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Místo	Ulice	Číslo popisné
Drahonice		81

Mateřská škola Chelčice, okres Strakonice

Adresa: č.p. 2, 389 01 Chelčice

Resortní identifikátor (RED_IZO): 600063283

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Obec Chelčice, Chelčice, 389 01 Vodňany

Ředitelka: Mgr. Eva Seberová

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Název zařízení	Adresa	Kapacita
Mateřská škola	Chelčice 2	56
Školní jídelna	Chelčice 2	56

Místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Místo	Ulice	Číslo popisné
Chelčice		2

K 1. 9. 2022 byla MŠ Chelčice navýšena kapacita MŠ o 16 dětí, tj. ze 40 dětí na 56 dětí.

Mateřská škola "SLUNÍČKO" Vodňany s.r.o.

Adresa: Smetanova 902, Vodňany II, 389 01 Vodňany

Resortní identifikátor (RED_IZO): 600000516

Právní forma: společnost s ručením omezeným

Ředitelka: Bc. Dagmar Sladká

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Název zařízení	Adresa	Kapacita
Mateřská škola	Smetanova 902, Vodňany	50
Školní jídelna-výdejna	Smetanova 902, Vodňany	45

Místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Místo	Ulice	Číslo popisné
Vodňany	Smetanova	902

Mateřská škola Vodňany, Smetanova 204

Adresa: Smetanova 204, Vodňany II, 389 01 Vodňany

Resortní identifikátor (RED_IZO): 600063551

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Město Vodňany, nám. Svobody 18, Vodňany I, 389 01 Vodňany

Ředitelka: Mgr. Ivana Kašová

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Název zařízení	Adresa	Kapacita
Mateřská škola	Smetanova 204, Vodňany	234
Školní jídelna	Smetanova 204, Vodňany	480

Školní jídelna-výdejna	Smetanova 902, Vodňany	20
------------------------	------------------------	----

Místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Místo	Ulice	Číslo popisné
Vodňany	Smetanova	204
Vodňany	Výstavní	1128
Vodňany	Smetanova	902

K 1. 9. 2021 byla zanesena změna do rejstříku škol, týkající se nového odloučeného pracoviště MŠ ve Smetanově ulici 902. Tento pavilon byl nově otevřen pro dvouleté děti.

K 1. 9. 2022 byla navýšena kapacita mateřské školy o 20 dětí z původních 214 na 234 dětí.

Základní škola a Gymnázium Vodňany

Adresa: Alešova 50, Vodňany I, 389 01 Vodňany

IČO: 63289938

Resortní identifikátor (RED_IZO): 600063861

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Město Vodňany, nám. Svobody 18, Vodňany I, 389 01 Vodňany

Ředitelka: Mgr. Barbora Křížková Louženská

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Název zařízení	Adresa	Kapacita
Základní škola	Vodňany, Alešova 50	990
Školní družina	Vodňany, Alešova 50	330
Školní jídelna	Vodňany, Husova 52	1500
Střední škola	Vodňany, Bavorovská 1046	272
Školní klub	Vodňany, Bavorovská 1046	100

Místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Místo	Ulice	Číslo popisné
Vodňany	Alešova	50
Vodňany	Bavorovská	1046
Vodňany	Výstavní	1128

Na škole je vyučován obor vzdělání:

Kód oboru	Popis oboru	Délka vzdělávání	Kapacita oboru	Dobíhající obor
79-01-C/01	Základní škola	9 r.	990	Ne

Základní škola Bavorov, příspěvková organizace

Adresa: Ke koupališti 332, 387 73 Bavorov

IČO: 75000598

Resortní identifikátor (RED_IZO): 650042395

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Město Bavorov, Náměstí Míru 1, 387 73 Bavorov

Ředitelka: Mgr. Jana Sedláčková

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Název zařízení	Adresa	Kapacita
Základní škola	Bavorov, Ke koupališti 332	200
Školní družina	Bavorov, Markův sad 330	180
Školní jídelna	Bavorov, Vodňanská 135	400

Místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Místo	Ulice	Číslo popisné
Bavorov	Ke koupališti	332
Školní družina	Bavorov, Markův sad 330	180
Školní jídelna	Bavorov, Vodňanská 135	400

Na škole je vyučován obor vzdělání:

Kód oboru	Popis oboru	Délka vzdělávání	Kapacita oboru	Dobíhající obor
79-01-C/01	Základní škola	9 r.	200	Ne

Základní škola, Vodňany, nám. 5. května 104

Adresa: nám. 5. května 104, Vodňany II, 389 01 Vodňany

IČO: 70520208

Resortní identifikátor (RED_IZO): 600022617

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Jihočeský kraj, U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice 7, 370 01 České Budějovice

Ředitelka: Mgr. Šárka Piklová

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Název zařízení	Adresa	Kapacita
Základní škola	nám. 5. května 104, Vodňany	87
Školní družina	nám. 5. května 104, Vodňany	40

Místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Místo	Ulice	Číslo popisné
Vodňany	nám. 5. května 104	104

Na škole jsou vyučovány tyto obory vzdělání:

Kód oboru	Popis oboru	Délka vzdělávání	Kapacita oboru	Dobíhající obor
79-01-B/01	Základní škola speciální	10 r.	12	Ne
79-01-C/01	Základní škola	9 r.	75	Ne

Základní umělecká škola, Vodňany, nám. 5. května 104

Adresa: nám. 5. května 104, Vodňany II, 389 01 Vodňany

IČO: 70835560

Resortní identifikátor (RED_IZO): 600002535

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Jihočeský kraj, U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice 7, 370 01 České Budějovice

Ředitel: Roman Ondřích, DiS.

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

Název zařízení	Adresa	Kapacita
Základní umělecká škola	nám. 5. května 104, Vodňany	430

Místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Místo	Ulice	Číslo popisné
Vodňany	nám. 5. května	104
Bavorov	Vodňanská	135

Na škole jsou vyučovány tyto obory vzdělání:

Kód oboru	Popis oboru
1Z	hudební
3Z	taneční
4Z	výtvarný

5.3 Předškolní vzdělávání

Úkolem institucionálního předškolního vzdělávání je *doplňovat a podporovat rodinnou výchovu* a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených *podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení*. **Předškolní vzdělávání neusiluje o vyrovnání rozdílů ve výkonech dětí, ty jsou pokládány za přirozené a samozřejmé, ale usiluje o vyrovnání vzdělávacích šancí dětí¹⁰.** Pro život dítěte má předškolní vzdělávání dalekosáhlý význam, neboť poznatky lékařů, psychologů a učitelů dokazují, že většina toho, co dítě prožije v prvních letech života a co z okolního prostředí přijme, **má trvalou hodnotu.**

Základní strategické cíle předškolního vzdělávání jsou:

¹⁰ Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

- Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život.
- Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů.

Hlavními cíli v oblasti předškolního vzdělávání dle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2024 až 2028 jsou:

1. Kvalitní a dostupné předškolní vzdělávání
2. Všeobecné a odborné vzdělávání pro uplatnění v dalším studiu i v praxi
3. Podpora a rozvoj pedagogů a leaderů škol
4. Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny žáky bez rozdílu
5. Prevence rizikového chování a náhradní výchovná péče
6. Systémová podpora a řízení škol
7. Vzdělávání v celoživotní perspektivě

Hlavními opatřeními v oblasti předškolního vzdělávání dle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji na období 2024 až 2028 jsou:

1. Zvyšování kvality předškolního vzdělávání a eliminace odkladů povinné školní docházky

Připravované aktivity:

- Podpora DVPP v PV
 - Podpora pedagogické diagnostiky v MŠ
2. Rozvoj potenciálu všech dětí včetně rozvoje jejich tvořivosti

Připravované aktivity:

- Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v PV
- Zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků v MŠ ke vzdělávání dětí z odlišného sociokulturního prostředí

Hlavní priority a cíle MAP III

Priorita 1	Dostupná školská infrastruktura, vhodné prostorové podmínky ve školách a jejich kvalitní vybavení pro společné vzdělávání dětí a žáků v území MAP III
Cíl 1.1	Místa v předškolním vzdělávání pro všechny děti od 3 let v území MAP
Cíl 1.2	Všechny školy disponují dostatečným prostorem pro společné vzdělávání dětí a žáků a pro zavádění inovativního vzdělávání v mateřských a základních školách
Cíl 1.3	Všechny školy disponují kvalitním vybavením
Cíl 1.4	Udržitelný rozvoj škol

Priorita 2	Podpora kvality vzdělávání v území MAP III
Cíl 2.1	Vysoká kvalita vedení škol – ředitel školy je vůdčí osobou, vize a hodnoty školy sdílí všichni zaměstnanci školy, rodiče, zřizovatel a děti
Cíl 2.2	Vysoká kvalita pedagogických pracovníků ve školách, kteří se rádi profesně rozvíjejí
Cíl 2.3	Ve školách je kladen důraz na rozvoj klíčových kompetencí a gramotností dětí a žáků
Cíl 2.4	Ve školách je kladen důraz na rozvoj potenciálu každého dítěte v MŠ a žáka v ZŠ
Cíl 2.5	Rozvoj pohybové zdatnosti žáků bude podporován nejen v rámci tělesné výchovy, ale i v rámci vyučování jiných předmětů či o přestávkách.
Cíl 2.6	Sdílení dobré praxe mezi pedagogickými pracovníky navzájem i mezi školami v území i mimo území a sdílení dobré praxe mezi nepedagogickými pracovníky je běžnou součástí života škol v území MAP
Cíl 2.7	Bezpečné klima ve školách
Cíl 2.8	Propojení škol s neformálním vzděláváním, kulturními institucemi a dalšími aktéry ve vzdělávání

5.3.1 Dostupnost předškolního vzdělávání

Mateřské školy jsou v území rovnoměrně rozmístěny. Dopravní dostupnost mateřských škol je dobrá. Jak je patrné z mapy území jsou mateřské školy rozloženy po celém území ORP Vodňany. Rodiče dětí z obcí, které nezřizují mateřskou školu, vozí své děti do mateřských škol v okolních obcích (pokud mají dostatečnou kapacitu). Není výjimkou, že rodiče vozí děti do mateřské školy, i když je mateřská škola přímo v místě, kde žijí, především ve městech. Problémem pak jsou bezpečnost a nedostatečná parkovací místa přímo před danou mateřskou školou ráno a odpoledne.

Žádný ze stávajících zřizovatelů mateřských škol nemá uzavřen společný školský obvod z některou z okolních obcí nezřizujících mateřskou školu.

Jedním z hlavních cílů předškolního vzdělávání, stanoveném v DZ ČR, je zvyšovat podíl dětí zapojených v povinném předškolním vzdělávání. Pokud dítě zaostává ve vývoji, je pro ně velmi důležité zapojit ho co nejdříve do předškolního vzdělávání. Čím později je zapojeno, tím hůře se jeho vývoj vyrovnává.

Důležitým předpokladem pro zvyšování podílu dětí zapojených do předškolního vzdělávání je:

- dostatečná kapacita mateřských škol,
- podpora vzniku dětských skupin v území,
- podpora rodičovských klubů v území, které podporují rozvoj rodičovských kompetencí a rozvoj dětí do 3 let věku,
- snaha o co největší zapojení znevýhodněných dětí z nepodnětného prostředí do předškolního vzdělávání minimálně od 3 let věku,

- dostatečná informovanost **všech** rodičů v době zápisu o zápisu do mateřské školy,
- podpora a koordinace multioborové spolupráce v obci – pravidelná spolupráce všech aktérů, kteří s ohroženými či znevýhodněnými dětmi pracují (mateřské školy, OSPOD, sociální služby, neziskové organizace, pediatři). Identifikace ohrožených či znevýhodněných dětí OSPODem, sociálními službami, NNO, pediatry, aktivizace rodičů v rodičovském klubu, zapojení dítěte do předškolního vzdělávání.

5.3.1.1 Kapacity mateřských škol

Dle Školského zákona má **každá obec povinnost zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání dětí**, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně třetího roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu nebo jsou umístěné v tomto obvodu v dětském domově, a to do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku¹¹. Tuto povinnost splní tím, že:

- zřídí mateřskou školu nebo
- zajistí předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí¹².

V školním roce 2022/2023 měly některé obce velký problém umístit děti ze svého území do mateřských škol. Důvodem byly nedostatečné kapacity mateřských škol, a to i přesto, že dvě mateřské školy Chelčice a Vodňany, Smetanova navýšily své kapacity i třídy. Mateřská škola Chelčice navýšila kapacitu o 16 dětí k 1. 9. 2022. Mateřská škola Vodňany, Smetanova navýšila kapacitu také k 1. 9. 2022 o 20 dětí. Při Mateřské škole Vodňany, Smetanova 204 byl také na podzim 2021 otevřen nový pavilon pro dvouleté děti.

Dalším důvodem tohoto problému bylo, že žádná z obcí v území ORP Vodňany, která nezřizuje mateřskou školu, zároveň nemá uzavřený společný školský obvod s obcí, která mateřskou školu zřizuje. Díky ochotě obce Chelčice byla uzavřena Smlouva o vzájemné spolupráci obcí mezi obcemi Chelčice, Libějovice, Stožice a Truskovice, ve které mají tyto obce, které nezřizují školu, garantovaná místa pro děti s místem trvalého pobytu v těchto obcích v Mateřské škole Chelčice. Díky ochotě města Vodňany děti z obcí Krašovice, Pohorovice, Skočice ve školním roce 2025/2026 budou moci docházet do MŠ Vodňany, Smetanova 204.

V území ORP Vodňany je 5 obcí, zřizujících mateřské školy (Bavorov, Čičenice, Drahonice, Chelčice, Vodňany) a **dalších 12 obcí, které mateřskou školu nezřizují** (Bílsko, Budyně, Hájek, Krajníčko, Krašovice, Libějovice, Měkynec, Pivkovic, Pohorovice, Skočice, Stožice, Truskovice). Pokud by obce měly uzavřený společný školský obvod, měly by i nárok na umístění dítěte ze svého území do mateřské školy zřizované obcí, se kterou mají uzavřený společný školský obvod.

Ve školním roce 2024/2025 je kapacita mateřských škol v území MAP 556 dětí, z toho v obci Čepřovice je kapacita 50 dětí vizte tabulka č. 7. Počet dětí zapsaných v mateřských školách v území je k 30. 9. 2024 460 dětí. Z těchto dvou údajů by vyplynulo, že by školy mohly přijmout ještě více dětí, ale přesto mateřské školy vydávaly Rozhodnutí o nepřijetí dítěte, vizte tabulka č. 10. K 30. 9. 2024 byl počet žádostí o přijetí dítěte, kterým nebylo vyhověno celkem 17, z toho 9 žádostí se týkalo dětí mladších 3 let. K 30. 9. 2022 bylo těchto žádostí celkem 33. Z výše uvedeného vyplývá, že se situace začíná zlepšovat. Důvodem toho, že nejsou naplněné kapacity v mateřských školách, a přesto školy vydávají negativní rozhodnutí je, že v některých školách chybí prostory, ve kterých by mohly

¹¹ § 34 odst. 3 Školského zákona

¹² § 179 odst. 3 Školského zákona

otevřít nové třídy, a to konkrétně ve vodňanských mateřských školách. Tím jsme se dostali k tomu, že reálná kapacita vodňanských mateřských škol je nižší než rejstříková.

To, že obce nemají zřízené společné školské obvody, může přinést ještě další riziko. Mateřské školy dostávají seznamy dětí od 3 do 5 let pouze od svých zřizovatelů. Neví, jaké děti by měly přijít z obcí, které školu nezřizují. Seznamy dětí od nich nedostávají. Tyto obce ani nemají povinnost seznamy dětí poskytnout. Tak se může stát, že nám dítě zmizí ze systému předškolního vzdělávání, i když víme, jak je pro dítě předškolní vzdělávání důležité, zvláště pokud dítě pochází z rodiny se sníženým socioekonomickým statusem.

Pro rok 2025 jsme na žádost ředitelky škol poskytli seznam obcí, které se jakýmkoliv způsobem domluví se zřizovateli mateřských škol na možnosti poslat děti ze své obce do dané mateřské školy. Ředitelky škol si samy tyto obce následně osloví s žádostí o seznamy dětí od 3 do 5 let s místem trvalého bydliště v dané obci. Zároveň si mezi sebou vymění informace v případě, že se k nim přihlásí dítě patřící do jiné MŠ. K výměně informací o přijatých a chybějících dětech využívají i watsapovou skupinu založenou v rámci MAP pro ředitelky a ředitele škol.

5.3.1.2 Dětské skupiny

V území vhodně doplňují mateřské školy také dvě dětské skupiny, a to v Libějovicích Miniškolička Liběnka s kapacitou 12 dětí a v Krajníčku Miniškolička Krajánek, dětská skupina s kapacitou 12 dětí.

5.3.1.3 Rodičovský klub

Ve Vodňanech od 1. 1. 2023 funguje rodičovský klub při Místní akční skupině Vodňanská ryba, z. s., jehož cílem je krom jiného podpora rozvoje rodičovských kompetencí a rozvoj dětí do 6 let věku, aktivizace rodičů a dětí a podpora v jejich zapojování do předškolního vzdělávání nejlépe od věku 3 let. Kapacita je 20 míst.

5.3.2 Kvalita předškolního vzdělávání

Zvyšovat kvalitu předškolního vzdělávání je jedním z cílů Dlouhodobých záměrů České republiky, Jihočeského kraje a MAP v předškolním vzdělávání. Důraz je kladen na podporu pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání, na podporu managementu třídních kolektivů, na podporu využívání moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí, na rozvoj potenciálu každého dítěte, zejména dětí se sociálním a jiným znevýhodněním.

Instituce odpovědně za vnější hodnocení kvality vzdělávání ve školách a školských zařízeních jsou:

- ČŠI
- Zřizovatelé škol

Instituce odpovědná za vnitřní hodnocení školy je sama škola. Hodnocení probíhá formou evaluace školy.

ČŠI v jedné ze svých tematických zpráv shrnuje charakteristické znaky úspěšných škol:

Charakteristické znaky úspěšné školy, tj. co měly školy, které ČŠI hodnotila jako úspěšné, společně¹³:

13

https://csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2021_p%c5%99%c3%adlohy/Dokumenty/TZ_Spolecne_znaky_vzdelavani_v_uspesnych_ZS.pdf

- vysoká kvalita pedagogického vedení-ředitel školy je vůdčí osobou, vize a hodnoty školy sdílí pedagogičtí pracovníci, nepedagogičtí pracovníci, rodiče, zřizovatel, děti, tj. všichni aktéři ve vzdělávání,
- kvalitní spolupráce aktérů školy – vedení školy, pedagogičtí pracovníci, žáci a jejich zákonní zástupci, případně zřizovatel školy – založená na vzájemné důvěře, přátelský a soudržný kolektiv učitelů, příjemné klima školy, ochota učitelů podílet se na aktivitách rozvoje a prezentace školy,
- spolupráce se zahraničními partnery,
- vysoká kvalifikovanost učitelů,
- učitelé se rádi dále profesně rozvíjejí,
- školy úzce spolupracují se specialisty, spolupráce je zaměřena na podporu žáků a řešení jejich vzdělávacích problémů v co nejranější fázi vývoje, ve vazbě na včasnou diagnostiku,
- školy uplatňují v co nejširším možném měřítku strategie individualizace výuky a výuky v početně menších skupinách,
- školy systematicky sledují vzdělávací výsledky svých žáků a kladou důraz na formativní charakter hodnocení,
- příjemná atmosféra ve třídách ve vztahu k učiteli a mezi žáky navzájem.

Mateřské školy v území mají nastavené vize a hodnoty, strategické plány rozvoje školy. V rámci implementačních aktivit MAP se budou vedení škol i pedagogičtí pracovníci vzdělávat v leadershipu (rok 2025). Dle sdělení některých ředitelky mateřských škol se potřebují více zaměřit na pravidelnou autoevaluaci školy. K tomu mohou školy využít nástroje, které jsou uveřejněné na metodickém portálu ČŠI s názvem Kvalitní škola <https://www.kvalitniskola.cz/Nastroje-pro-vlastni-hodnoceni>.

Pedagogičtí pracovníci mezi sebou navzájem spolupracují nejen v malých mateřských školách, ve kterých jsou pouze 2 učitelky, a bez spolupráce to nejde, ale spolupráce perfektně funguje i ve velké mateřské škole ve Vodňanech s 30 pedagogickými pracovníky.

Kvalitní spolupráce je i na úrovni mateřská škola a zřizovatel.

Dále ředitelky mateřských škol spolu spolupracují i v rámci celého území MAP. Společně se setkávají ředitelé na schůzkách analytiků, v rámci sdílení dobré praxe, kde se setkávají navzájem i učitelky z mateřských škol, asistentky pedagoga, ale také kuchařky při společném vaření.

Školy úzce spolupracují s PPP, klinickou logopedkou a dalšími poradenskými zařízeními. Všechna tato zařízení mají sídlo mimo území MAP. V území MAP chybí v mateřských školách vlastní nebo sdílený školní psycholog či speciální pedagog. Nedostatek speciálních pozic a dlouhé čekací lhůty v poradenských zařízeních jsou slabým místem našeho území. Funguje zde pracoviště DYSCENTRA Strakonice, a to přímo v prostorách MAS Vodňanská ryba, z.s.. Toto pracoviště nabízí ve Vodňanech především logopedickou péči.

V mateřských školách se učitelé ve třídách překrývají, např. v Mateřské škole Vodňany, Smetanova se v jedné třídě může potkat více pedagogických pracovníků (2 pedagogové, asistent pedagoga) a také školní asistent. Překrývání pedagogických pracovníků v MŠ vytváří lepší podmínky k individualizaci

vzdělávání včetně důrazu na průběžné formativní hodnocení každého dítěte tak, aby průběžné hodnocení podporovalo jeho další rozvoj. U jednotřídních mateřských škol to tak jednoduché s překrýváním pedagogů není vzhledem k tomu, že jsou zde pouze dvě učitelky, z nichž jedna z nich je současně ředitelkou mateřské školy a má nižší počet hodin na přímou vzdělávací činnost (20 hodin/týden), učitelka má přímou vzdělávací činnost stanovenou na 31 hodin za týden. Provozní doba mateřských škol je většinou 10 hodin, nejkratší je 9,5 hodiny a nejdelší 10,5 hodiny. Školy se vždy snaží vyhovět požadavku rodičů (jejich pracovní době aj.), ale jsou právě omezeny úvazky pedagogických pracovníků mateřské školy. Provozní doba začíná nejdříve v 6 hodin a končí nejdéle v 16:30 hodin. Pokud má ředitelka přímou vyučovací povinnost 4 hodiny denně a učitelka 6 hodin a provozní doba MŠ je 10 hodin, tak zde není vůbec žádný prostor na společné učení ve třídě. RVP PV doporučuje podle možností a podmínek školy zajistit překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny. To je u jednotřídních škol velice problematické. Pokud je tato třída ještě naplněna na více než 20 dětí, tak prostor pro individualizaci vzdělávání je velmi omezený.

Příkladem dobré praxe výuky v početně menších skupinách je Mateřská škola Vodňany, Smetanova 204.

V mateřských školách panuje příjemná atmosféra ve třídách.

ČŠI v roce 2023 a na jaře roku 2024 hodnotila v našem území pouze 2 mateřské školy. Obě tyto mateřské školy byly hodnoceny ČŠI velice pozitivně. Doporučení ke zlepšení se týká vyhodnocování pedagogického procesu v oblasti formativního hodnocení, metod a forem práce, důsledného stanovování záměrů dalšího individuálního rozvoje dětí. Zároveň bylo doporučeno v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků volit témata zaměřená na formativní hodnocení a diferenciaci výuky. Při hodnocení výsledků vzdělávání se školám vždy nedaří stanovovat cíle v podobě záměrů do dalších období, záměry zaznamenávat a využívat v rámci diferenciaci vzdělávací nabídky i pro děti bez podpůrných opatření.

Vzhledem k tématům, na které je nyní v MAP OP JAK kladen důraz, mateřské školy ve svých Popisech potřeb školy shrnují, že umí využívat moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí u dětí.

5.3.2.1 Personální zajištění mateřských škol v území

Počet pedagogických pracovníků školy je závislý na výši mzdových výdajů poskytnutých škole ze státního rozpočtu. Pedagogická práce v mateřských, základních a středních školách, konzervatořích a školních družinách je financována na základě skutečného počtu hodin přímé pedagogické činnosti realizovaného těmito školami v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy a školní družinou v souladu s § 118 školského zákona. Nepedagogické práce v mateřských, základních, středních a vyšších odborných školách a konzervatořích je financována normativně v kombinaci jednotek výkonu ředitelství (právníká 2 Č. j. MSMT-635/2025-2 osoba), další pracoviště školy a třída mateřské, základní a střední školy, žák konzervatoře a student vyšší odborné školy. Základní umělecké školy (pedagogická i nepedagogická práce) jsou financovány normativně na žáka. V normativně nákladovém systému financování pedagogických pracovníků (vč. asistentů pedagoga ve školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona) je objem platových tarifů propočítán přímo na jednotlivé mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře a školní družiny podle zařazení jednotlivých pedagogických pracovníků do platových tříd a platových stupňů. Dále jsou pro tyto druhy škol a školní družinu stanoveny pro pedagogické pracovníky normativy pro ostatní nárokové složky platu, normativy pro nenárokové složky platu a normativy na učitele v adaptačním období. Pro výpočet normativů pro nepedagogické pracovníky se v roce 2024 stále používaly výkony tj. např. počet strážníků. Nejdůležitějším faktorem pro zvyšování kvality vzdělávání dětí jsou **kvalifikovaní a motivovaní**

pedagogičtí pracovníci. V našem území jsou všechny učitelky mateřských škol plně kvalifikované. Co se týká věkové struktury pedagogických pracovníků v MŠ, tak v rámci území MAP k 30. 9. 2022 převažují pedagogičtí pracovníci ve věku 56-65 let (28 % - 14 z celkových 50), zároveň je v území v MŠ 10 pedagogických pracovníků ve věku od 21 do 30 let, což představuje 20 % z celkových 50 pedagogických pracovníků v mateřských školách v území. Věková struktura pedagogických pracovníků v jednotlivých MŠ je v tab. č. 6.

Věkové složení pedagogických pracovníků v mateřských školách k 30. 9. 2024 je ve výše uvedených kategoriích beze změn tj. 10 pracovníků v kategorii od 21 do 30 let a 14 pracovníků ve věkové kategorii od 56 do 65 let a více.

Toto věkové složení může postupně vytvářet tlak na dostatek lidských zdrojů v území z důvodu odchodů starších učitelů do důchodu. Již teď je problém najít novou učitelku do mateřské školy. Zároveň začínající učitelé potřebují uvádějícího učitele.

5.3.2.2 *Naplněnost tříd*

Naplněnost tříd je dalším důležitým faktorem ovlivňujícím možnost individualizace výuky. **Již ve školním roce 2021/2022 se zvýšil počet tříd v MŠ Čepřovice a v MŠ Vodňany, Smetanova 204 o 1 třídu.** Třída v MŠ Vodňany, Smetanova byla otevřena v nově zbudovaném pavilonu pro dvouleté děti. Navýšení počtu tříd pomohlo ke snížení průměrnému počtu dětí ve třídě v těchto MŠ. **Nejvyšší průměrný počet dětí ve třídě měly ve školním roce 2021/2022 MŠ Drahonice (25) a MŠ Bavorov (23,33). Průměrný počet dětí na třídu v území MAP činil 21,35 (427 dětí, 20 tříd).**

V roce 2022/2023 stoupl počet dětí v mateřských školách oproti roku 2021/2022 z původních 427 na 466 tj. o 39 dětí. Současně došlo k dalšímu navýšení počtu tříd o 2, z toho o 1 třídu v MŠ Vodňany, Smetanova, a v MŠ Chelčice také o jednu třídu. Průměrný počet dětí na třídu v území MAP činil 21,18 (466 dětí, 22 tříd). Důvodem otevření nové třídy v MŠ Vodňany, Smetanova 204 bylo přijímání migrantů do této MŠ. Důvodem otevření nové třídy v MŠ Chelčice, byla dohoda mezi obcemi Chelčice, Libějovice, Stožice, Truskovice o přijetí dětí z těchto obcí, i když neměly uzavřený společný školský obvod. Obě mateřské školy k 1. 9. 2022 navýšily svoji kapacitu, MŠ Smetanova o 20 dětí a MŠ Chelčice o 16 dětí.

K 30. 9. 2023 byl průměrný počet dětí na třídu 20,81 dětí. Již docházelo k poklesu počtu dětí v mateřských školách (458 dětí). Počet tříd zůstal zachován (22).

K 30. 9. 2024 je průměrný počet dětí na třídu 20 dětí (460 dětí, 23 tříd). Počet dětí se ustálil na 460 dětech a přibyla jedna třída v MŠ Bavorov (23 tříd). Průměrné počty dětí v jednotlivých mateřských školách poklesly pod 20 dětí, pouze v MŠ Drahonice je počet dětí ve třídě 22, v MŠ Vodňany, Smetanova je průměrný počet dětí na třídu 21 a v MŠ „Sluníčko“ Vodňany 22.

Údaje k jednotlivým mateřským školám viz tabulka č. 7.

5.3.3 *Klíčová témata MAP Mateřské školy*

Povinně se partnerství v každém MAP musí zabývat následujícími třemi klíčovými tématy. Tato témata se musí odrážet v Návrhu priorit rozvoje vzdělávání a následně ve stanovených prioritách SR MAP – Dohoda o prioritách, proto jsou tato témata zpracována i v této analytické části:

Povinná témata:

- 1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,**
- 2. téma rozvoje potenciálu každého dítěte, zejména dětí se sociálním a jiným znevýhodněním,**
- 3. téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů.**

Při hodnocení těchto témat vycházíme z popisů potřeb škol, ve kterých samy školy hodnotily, v čem jsou v těchto tématech úspěšné, co proběhlo ve škole dobře, v čem by se mohla škola v daném tématu zlepšit a v čem potřebuje škola v daném tématu pomoci. Dále vycházíme z rozhovorů s jednotlivými ředitelkami MŠ na společných setkáních, z dostupných inspekčních zpráv, vlastních zkušeností s územím atd.

5.3.3.1 Téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí

V mateřských školách z moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí dětí, i díky finančním prostředkům ze Šablon I a implementačním aktivitám MAP, zapojují do výuky:

- zážitkovou pedagogiku, zkušenostní učení na základě prožitků, zážitků, jejichž cílem je získání určité trvalejší podoby prožité události, jejíž výsledky můžeme uplatnit i v jiných situacích. Jde o hry, které mají jasně stanoveny cíle. Děti získávají zážitky aktivním zapojením do hry
- aktivizující metody, kdy děti samy objevují, zkoumají, bádají a učitel je průvodcem, který pomáhá,
- propojují formální a neformální vzdělávání – spolupracují s lektory volného času, spolupráce s knihovnami, s domovem sv. Linharta, s muzei, s městským kulturním střediskem, s MEVPIS atd.
- kooperativní učení
- využití informačních technologií ve výuce např. interaktivní tabule, roboty
- zařazování výuky mimo třídu (v přírodě, mimo prostory MŠ)
- využívání formativního hodnocení, autoevaluace dětí
- využívání nových forem v organizaci výuky – práce ve skupinách, tandemová výuka

Slabé stránky škol:

- Individualizaci výuky
- Efektivnější využívání moderních technologií ve výuce
- Využívání formativního hodnocení ve výuce, využívání portfolií pro rozvoj potenciálu každého dítěte

5.3.3.2 Téma rozvoje potenciálu každého dítěte, zejména dětí se sociálním a jiným znevýhodněním

Když učitel plánuje vzdělávání svých dětí a žáků nebo vyučuje, měl by vždy myslet na to, že se děti i žáci ve svých individuálních předpokladech pro učení i při samotném průběhu procesu učení liší. Způsobuje to jejich různá motivace učit se i odlišné vzdělávací možnosti (preferovaný učební styl, dílčí

znevýhodnění v učení, inteligence, paměť, schopnost soustředit se atd.). Mohou také pocházet z různého rodinného prostředí, tudíž i jejich podmínky pro učení mohou být výrazně rozdílné. Dobrý učitel respektuje různost svých žáků a vytváří ve výuce podmínky pro to, aby je co nejčastěji „přistihl při úspěchu“. To, že má učitel „využít maximální vzdělávací potenciál každého svého žáka“, je i po letech užívání tohoto sloganu stále aktuální výzvou. Možná proto, že v heterogenních třídách, složených např. z rozmanitých skupin žáků s různými typy znevýhodnění/postižení, z žáků pocházejících z kulturně odlišného prostředí, s nadáním, s odlišným mateřským jazykem, s problémovým chováním, ale i z žáků bez speciálních potřeb, je tento cíl pro mnohé z učitelů stále profesní výzvou.

Aktivní učitel dodržuje pravidelné rituály navozující žákům pocit „my, žáci zažívají pocit sounáležitosti se svými spolužáky i díky společným, opakujícím se postupům a činnostem. Používá jednoduchý jazyk s možností vizuální podpory pro žáky, všichni žáci rozumí jednoduchému a srozumitelnému projevu učitele. Upraví pracovní prostředí tak, aby umožňovalo otevřené vyučování, žáci mohou často pracovat na místě, které je pro zvolený způsob výuky nejlepší. Promýšlí zadání obsahově gradovaných úloh, žáci v hodinách řeší takové úlohy, které svou obtížností odpovídají jejich možnostem, a mohou tak zažívat úspěch po dokončení práce. Vytváří pestré společné učební situace (s případným zapojením asistenta pedagoga, žáci během výuky často dostávají příležitost pracovat způsobem, který jim vyhovuje. Učební situace se střídají tak, aby všichni žáci mohli postupně využívat své vlastní, pro ně funkční postupy. Aktivní učitel se ujišťuje průběžně během výuky, že si všichni žáci vědí rady, pravidelně sbírá zpětnou vazbu od žáků, žáci vědí, jak požádat o pomoc v případě, kdy ji při učení potřebují. Nebojí se o ni říci. Aktivní učitel umožní žákům pracovat svým tempem, což přispívá jednak k dokončení práce, jednak k zažití úspěchu ve výuce, žáci nejsou stresováni nedostatkem času na dokončení zadaných úloh. Vědí, kolik času jim zbývá a jak případně požádat o časovou rezervu. Učitel používá kotvící aktivitu pro rychlejší žáky, žáci vždy vědí, co mohou dělat v případě, že svou práci dokončí dříve než ostatní. Nastavuje kritéria hodnocení tak, aby žáci mohli zažívat úspěch, žáci vědí, za co jsou hodnoceni, a pocit úspěchu mohou zažívat opakovaně. Podporuje žádoucí chování žáků, u všech žáků ve třídě se posiluje jistota a stabilita v chování tím, že jejich žádoucí chování se pozitivně oceňuje¹⁴.

Z výše uvedeného vidíme, že příprava na takto vedenou vyučovací hodinu, je rozdílná oproti přípravě na hodinu vedenou klasickými postupy frontální výuky a je velice náročná pro pedagoga i pro dítě či žáka a je i velmi časově náročná. Proto práce s heterogenní třídou byla označena školami jako slabé místo škol.

Téma rozvoje potenciálu každého dítěte či žáka je úzce spjato s dostatečnou kapacitou školských poradenských zařízení. V území jsou pořád dlouhé čekací lhůty na vyšetření. Chybí více klinických logopedů.

¹⁴ <https://www.npi.cz/images/isbn/978-80-7578-123-9.pdf> Desatero úspěšné práce s heterogenní třídou

V mateřských školách v našem území nejsou zaměstnané speciální pozice jako školní psycholog či speciální pedagog.

Rozvoj potenciálu svých dětí velmi ovlivňují rodiče dětí. V rámci MAP proběhly workshopy pro rodiče s lektorkou Věrou Quinn např. na téma práce s vysoce citlivými dětmi a hyperaktivními dětmi aj.

V mateřských školách probíhá individuální komunikace s rodiči předškolních dětí, aby co nejvíce podporovaly své děti při přechodu do základní školy. Mateřská škola Vodňany, spolupracuje se speciálním pedagogem ze ZŠ a s učiteli 1. tříd na ZŠ.

Mateřské školy dobře hodnotily především:

- Bezpečné klima ve třídách
- Bezpečné klima ve školách
- Ve školách působí klinický logoped
- Ve školách působí logopedické asistentky
- Ve školách působí školní asistentky placené ze Šablon, které považují za velkou oporu v práci s dětmi s jakýmkoliv znevýhodněním
- V některých školách působí asistenti pedagoga
- Skvělá spolupráce mezi MŠ a ZŠ při přechodu dětí do 1. třídy ZŠ – spolupráce se speciálním pedagogem ze ZŠ a s učiteli 1. tříd ZŠ – blíže viz ZŠ
- Mít možnost využít v území MAP koordinátora nadání
- V MŠ probíhá individuální komunikace s rodiči předškolních dětí, aby co nejvíce podporovali své děti při přechodu do ZŠ
- Bezbariérovost u některých škol

Slabé stránky mateřských škol v tomto tématu:

- Práce s heterogenní třídou
- Diagnostika nadaných dětí
- Individualizace výuky
- Vyhodnocování pedagogického procesu v oblasti formativního hodnocení, metod a forem práce, důsledného stanovování záměrů dalšího individuálního rozvoje dětí
- V mateřských školách nejsou speciální pozice, jako jsou školní speciální pedagog, školní psycholog, školní logoped aj.
- Problém vidí mateřské školy v dlouhých čekacích lhůtách na vyšetření v ŠPZ
- MŠ ještě úplně nevyužívají návštěvy ve třídách ZŠ, ve kterých se vzdělávají jejich bývalé děti – sledování pokroku dětí v ZŠ – zpětná vazba pro učitelky MŠ
- Bezbariérovost u některých škol, někde nelze řešit

5.3.3.2.1 Rozvoj nadání v mateřských školách

V území MAP v oblasti rozvoje nadaných a mimořádně nadaných dětí v mateřských školách spolupracují školy s PPP Tábor, ve které pracuje krajský odborný garant – specialista pro nadání, další specialista pracuje i v PPP České Budějovice. V mateřské škole Vodňany, Smetanova je pověřena zástupkyně MŠ jako **koordinátorka péče o nadané děti**. Pravidelně se vzdělává v oblastech týkajících se rozvoje nadaných dětí, jejich vyhledávání. Poskytuje metodickou podporu ostatním učitelům v MŠ. Aktivně vyhledává nadané děti prostřednictvím diagnostiky v mateřské škole. Spolupracuje s rodiči dětí, informuje je o tom, jakým způsobem s dítětem pracovat. Mateřská škola pravidelně každý rok

realizuje testování IQ Mensou ČR, testování je dobrovolné, pouze na základě písemného souhlasu rodičů.

Nadané a mimořádně nadané děti byly diagnostikovány a následně doporučeny do PPP a potvrzeny PPP Tábor z celého našeho území pouze v Mateřské škole Vodňany, Smetanova a to:

v roce 2018/2019 1 mimořádně nadané dítě, v roce 2019/2020 1 mimořádně nadané dítě, v roce 2020/2021 2 nadané a 3 mimořádně nadané děti, v roce 2021/2022 4 nadané děti. V roce 2022/2023 byl je předpoklad 8 nadaných dětí různého věku, ale zatím nebyly v PPP Tábor, tudíž není u nich nadání potvrzené. V roce 2023/2024 byly potvrzené 3 děti. Ve školním roce 2024/2025 bylo ve školce diagnostikováno cca 9 dětí, které teprve pojedou do poradny na vyšetření.

Děti z mateřské školy se účastní logické olympiády, jejíž výsledky mohou přispět k odhalení nadání v oblasti logiky. V kategorii MŠ, která je pro děti od 3 do 7 let, soutěžilo 1675 dětí z celé ČR. Z MŠ Vodňany, Smetanova se na 115. - 225. místě umístil jeden chlapec, na 226. – 333 místě 1 dívka, a 3 děti na 553. - 667. místě. Účast dětí je závislá na rodičích, kteří musí dítě přihlásit a pomoci jim s vyplňováním na počítači. V ostatních mateřských školách není samostatná pozice koordinátora nadání ustanovena. Důvodem je velikost ostatních mateřských škol. Jedná se o mateřské školy jednotřídní, dvoutřídní či třítřídní.

V mateřských školách v našem území se vzdělává celkem ve školním roce 2024/2025 460 dětí. Pokud bychom řekli, že má být z těchto dětí 10 % nadaných, tak by to bylo 46 dětí v našem území. MŠ diagnostikovala 9 dětí, které teprve do poradny na vyšetření pojedou. Díky implementačním aktivitám MAP jsme ve školním roce 2024/2025 zřídili pozici koordinátora nadání pro mateřské školy v území MAP. Tato koordinátorka v průběhu tohoto školního roku navštíví všechny mateřské školy, které o to budou mít zájem, bude pracovat s učitelkami, přímo s dětmi i s rodiči a následně propojí rodiče i školu na PPP v Táboře, která se specializuje na nadané děti. Návštěvy proběhly zatím opakovaně v MŠ Drahonice, MŠ Bavorov. MŠ Sluníčko navštívila koordinátorka pouze jednou. V MŠ Bavorov na základě doporučení koordinátorky nadání bylo diagnostikováno 1 dítě, 3-4 děti musí ještě ověřit, v MŠ Drahonice také jedno dítě, které pojedou do PPP Tábor.

5.3.3.3 Téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů

Školy dobře hodnotí

- Sdílení dobré praxe mezi pedagogy školy
- Sdílení dobré praxe mezi MŠ navzájem
- Motivaci pedagogických pracovníků ke svému profesnímu rozvoji
- Rozvoj klíčových kompetencí a gramotností u dětí týkajících se rozvoje čtenářské pregramotnosti – spolupráce s knihovnou a ZŠ, rozvoje vztahu k místu, kde děti žijí, mezigenerační soužití, výchovy k udržitelnému rozvoji – zahrnuje EVVO, rozvoji českého jazyka u dětí s jeho nedostatečnou znalostí, rozvoji pohybové zdatnosti dětí v MŠ

Školy považují za své slabé stránky především:

- Práci s heterogenní třídou
- Digitální kompetence pedagogických pracovníků
- Pedagogickou diagnostiku
- Formativní hodnocení

- Rozvoj klíčových kompetencí a gramotností u dětí týkajících se rozvoje matematické pregramotnosti v MŠ, rozvoje kompetencí dětí v polytechnickém vzdělávání, rozvoje kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka, rozvoje podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí, výchovy k udržitelnému rozvoji-rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí, rozvoji mediální gramotnosti, wellbeing (duševní zdraví dětí)

5.3.3.4 *Téma rozvoje klíčových kompetencí a gramotností u dětí v MŠ*

MŠ považují za své silné stránky:

- Rozvoj čtenářské pregramotnosti
- Rozvoj vztahu k místu, kde děti žijí, mezigenerační soužití
- Výchova k udržitelnému rozvoji – zahrnuje EVVO
- Rozvoj českého jazyka u dětí s jeho nedostatečnou znalostí
- Rozvoj pohybové zdatnosti dětí v MŠ

MŠ považují za své slabé stránky:

- Rozvoj matematické pregramotnosti v MŠ
- Rozvoj kompetencí dětí v polytechnickém vzdělávání
- Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka
- Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí
- Výchova k udržitelnému rozvoji-rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí
- Mediální gramotnost
- Wellbeing (duševní zdraví dětí)

5.3.3.4.1 *Rozvoj čtenářské pregramotnosti*

Čtenářská gramotnost představuje soubor znalostí, dovedností a postojů při práci s texty v nejširším slova smyslu. Schopnost porozumět textům a efektivně zpracovávat informace je základním předpokladem procesu učení. Vstřícný vztah ke čtení chápeme jako základní předpoklad pro další rozvoj čtenářství a čtenářské gramotnosti¹⁵.

V oblasti rozvoje předčtenářských dovedností jde zejména o podporu rozvoje oblastí, které jsou potřebné pro výuku čtení, nejde o výuku samotného čtení. Cílem je seznámit dítě s psaným jazykem a vybudovat u něj pozitivní vztah k psanému jazyku, stimulovat u něj schopnosti a dovednosti, které mu umožní se ve čtení a psaní v budoucnu optimálně rozvíjet. Důležité je zaměřit se na komunikaci a na rozvoj pozitivní motivace pro čtení a psaní. Zvýšenou pozornost v oblasti receptivních dovedností zasluhuje zejména vnímání a porozumění vyslechnutému textu, v oblasti produktivních dovedností

¹⁵ <https://prohlednout.rvp.cz/predskolni-vzdelavani/zakladni-gramotnosti/cgr>

nácvik správné výslovnosti, celkový mluvený projev a souvislé vyjadřování ve větách. V rozvoji těchto dovedností je výrazný vliv sociokulturního prostředí, ze kterého dítě pochází, neboť počátky pregramotnosti se zakládají již v době, kdy dítě ve většině případů nenavštěvuje žádnou instituci, v období, kdy se učí první slova, prohlíží si první dětské knížky a rodiče mu předčítají první dětské příběhy¹⁶.

Na rozvoj čtenářství dětí má zásadní vliv rodinné prostředí, v němž dítě vyrůstá, a školní prostředí, do kterého je začleněno.

Učitel by měl dětem vybírat knihy individuálně, a to na základě diagnostiky jejich specifických zájmů. Zájem se přitom mění s věkem dítěte, může být ovlivněn aktuálním děním v rodině, ve škole, ve společnosti apod. To klade značné požadavky na orientaci učitele v dětské literatuře a na jeho diagnostické dovednosti (Doležalová, 1998; Gavora, 1992; Mertin, 1995; Toman, 1990). Na základě učitelovy diagnostické činnosti je vhodné doporučovat vhodné knihy pro děti i jejich rodičům. Pokud nemá dítě podporu rodičů, musí toto kompenzovat mateřská škola.

V současné době jsou již téměř všechny školy vybaveny čtenářskými koutky, knihovničkami. Vybavení je však potřeba neustále obměňovat, modernizovat, dokupovat zajímavé tituly, časopisy, encyklopedie aj.

Mateřské školy ve Vodňanech a Bavorově spolupracují se svými městskými knihovnami. V rámci implementačních aktivit MAP byla nastavena spolupráce mezi Knihovnou Gelasta Vodňanského ve Vodňanech a mateřskými školami z okolních obcí (MŠ Drahonice, MŠ Číčenice, MŠ Chelčice). Školy budou mít postupně program v městské knihovně a následně se v mateřských školách uskuteční beseda se spisovatelkou.

V Mateřské škole Bavorov přichází pracovnice knihovny za dětmi každý týden a čte jim, zároveň mateřskou školu navštěvuje čtecí babička. V MŠ Drahonice také funguje čtecí babička. V rámci tématu zaměřeného na knihy chodí do MŠ Vodňany, Smetanova 204 předčítat pohádky např. rodinní příslušníci, pan starosta, ředitelka MěKS, atd. V Centru sociální pomoci babičky a dědečkové čtou dětem pohádky.

Vstřícný vztah ke čtení v našem území pomáhá rozvíjet právě spolupráce mateřských škol s Knihovnou Gelasta Vodňanského. Knihovna připravila pro děti celý blok aktivit na rozvoj čtenářské pregramotnosti, který se uskutečňuje přímo v knihovně, následně v jednotlivých mateřských školách v území. Součástí je také beseda se spisovatelkou, která se uskuteční přímo v mateřských školách v území. Je zapotřebí tyto aktivity v území udržet.

Prostor ke zlepšení je v lepším využití poznatků ze seminářů, workshopů přímo v praxi ve školách a v lepším zapojení rodičů do rozvoje čtenářské pregramotnosti svých dětí např. předkládáním seznamů vhodné dětské četby.

¹⁶ <https://pages.pedf.cuni.cz/sc1/ctenarska-pregramotnost/>

Častým problémem u dětí jsou poruchy řeči. Ve školách pracují logopedické asistentky. Do škol dojíždí klinický logoped, ale bez toho, aby dítě cvičilo i doma, si správnou výslovnost nevybuduje. Dalšími osvětovými aktivitami budou workshopy pro rodiče o poruchách řeči.

5.3.3.4.2 Rozvoj vztahu k místu, kde děti žijí, mezigenerační soužití

Toto téma považují mateřské školy v území za svoji opravdu silnou stránku. Vodňanské školy spolupracují s městským muzeem a galerií, absolvují komentované procházky po městě Vodňany. V rámci mezigeneračního soužití pravidelně navštěvují Domov důchodců ve Vodňanech, ve kterém jim babičky a dědečkové čtou a děti na oplátku si pro ně vždy připraví nějaké vystoupení. Domov důchodců navštěvují 1 měsíčně. Všechny mateřské školy poznávají své okolí v obcích i městech. Mateřské školy zapojují děti do akcí pořádaných obcemi.

Větší podporu potřebují mateřské školy v obcích v okolí Vodňan, které by rády poznávaly Vodňany a okolí a také by chtěly spolupracovat s kulturními institucemi ve Vodňanech, ale brání jim např. nedostatek finančních prostředků na dopravu. Možností pro tyto školy je využít finanční prostředky ze Šablon I nebo II. Další aktivitou by měla být spolupráce mateřských škol z okolních obcí s Městským muzeem a galerií aj.

5.3.3.4.3 Výchova k udržitelnému rozvoji – zahrnuje EVVO

Očekávaným výsledkem výchovy k udržitelnému rozvoji v předškolním vzdělávání je, že si dítě uvědomuje, že je součástí přírody a že ji svým chováním může ovlivňovat. Vztah k přírodě si vytváří prožitkem z pobytu v přírodě a vhodnými vzory ze svého okolí. Nejde jen o poznávání přírody, ale o porozumění, jak se v přírodě chovat a chránit ji. Dítě diskutuje o tom, jak naše chování ovlivňuje náš život i život dalších generací. V každodenních situacích přispívá svým chováním k udržitelnému rozvoji.

EVVO je součástí ŠVP mateřských škol v území. MŠ Drahonice a MŠ Čepřovice mají ŠVP přímo zaměřený na environmentální vzdělávání. Jedním z témat sdílení dobré praxe mateřských škol byla ukázka hodiny Lesní pedagogiky, kterou zprostředkovala MŠ Drahonice. Toto sdílení bylo inspirující např. pro MŠ Bavorov a ZŠ Bavorov, které Lesní pedagogiku přenesly i do svých škol.

Ve všech mateřských školách se pedagogické pracovnice průběžně vzdělávají v oblasti environmentální výchovy. Organizují tematické vycházky, exkurze do environmentálních center, seznamují děti s ekologickými způsoby vytápění, učí děti třídit odpad, šetřit vodou i elektrickou energií. V zimním období chodí krmit ptáky a zvěř. MŠ Vodňany, Smetanova 204 má „Environmentální kroužek“ v budově MŠ Výstavní. Každoročně MŠ dělá projekt ke „Dni Země“, účastní se akce „Uklidíme Česko“, průběžně zařazuje environmentální výchovu do TVP. Mateřské školy využívají své školní zahrady pro venkovní výuku EVVO. Některé mateřské školy spolupracují s Jihočeskou univerzitou, Fakultou rybářství a

ochrany vod a jejich Mezinárodním environmentálním vzdělávacím poradenským informačním střediskem (MEVPIS) ve Vodňanech.

Někteří zřizovatelé v území investují do změny zdroje vytápění školy, zateplování budov, využívání solárních kolektorů při ohřevu vody, což se krásně propojuje s výchovou dětí k udržitelnému rozvoji. V mateřské škole Drahonice došlo ke změně vytápění školy, bylo nainstalováno tepelné čerpadlo, při výměně střešní krytiny v předchozích letech byly instalovány solární kolektory na ohřev vody, škola byla zateplena. V MŠ Čepřovice se v rámci rekonstrukce budovy, podařila změna zdroje vytápění na vytápění tepelným čerpadlem.

Cílem je, aby všechny mateřské školy měly možnost spolupracovat s MEVPISem. Opět se jedná především o mimovodňanské školy, kterým chybí finanční prostředky na dopravu dětí do Vodňan. Mezi aktivity spolupráce bychom chtěli zařadit aktivity pro spolupráci s MEVPISem.

5.3.3.4.4 Rozvoj českého jazyka u dětí s jeho nedostatečnou znalostí

V roce 2022 se město Vodňany muselo potýkat s velkým množstvím uprchlíků z Ukrajiny. Jak vyplývá z kapitoly 3.3.1 Demografický vývoj a věková struktura obyvatelstva, v roce 2022 se skokově navýšil počet přistěhovalých osob v území ORP Vodňany, potažmo přímo ve městě Vodňany. K již mírnějšímu nárůstu počtu obyvatel docházelo ještě v roce 2023. Tento příliv uprchlíků z Ukrajiny se projevil i v mateřských a základních školách v území, ale nejvíce právě v Mateřské škole Vodňany a ZŠ a G Vodňany. MŠ i ZŠ se musely postupně naučit, jak začlenit tyto děti do výuky, jak komunikovat s jejich rodiči.

V současné době již mají v Mateřské škole Vodňany, Smetanova 204 zkušenosti se začleňováním dětí cizinců do předškolního vzdělávání. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka **v předškolním vzdělávání** byla v roce 2021 nově zakotvena v kapitole 8.4. Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (kapitola Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí češtiny). Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí češtiny jazykovou podporu v rámci běžné činnosti, při které dochází ke kontaktu dětí mezi sebou a kontaktu s učiteli přirozeně během pobytu v mateřské škole. Děti se nejlépe učí jazyk přirozenou cestou kontaktem s vrstevníky a nadměrné vyčleňování dětí ze známého prostředí jim neprospívá. Je více než žádoucí, aby učitelé v mateřské škole absolvovali vzdělávací programy týkající se vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí češtiny jako vyučovacího jazyka. Pokud měla mateřská škola v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání 1 až 3 děti cizince v povinném předškolním vzdělávání, byla jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu. Pokud měla mateřská škola v rámci jednoho místa poskytovaného **vzdělávání 4 a více dětí cizinců, byly vytvořeny skupiny pro jazykovou**

přípravu o velikosti 4 až 8 dětí cizinců. Děti s neznalostí českého jazyka jsou podpořeny i v rámci podpůrných opatření především 2. a 3. stupně.

V rámci druhého stupně PO je charakter speciálních vzdělávacích potřeb ovlivněn zejména odlišným kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami dítěte, nedostatečnou znalostí češtiny a dalšími specifiky, která k zajištění jeho vzdělávacích potřeb vyžadují individuální přístup.

Opatření v rámci druhého stupně obecně:

- Výuka češtiny jako cizího (druhého) jazyka 4×15 minut za týden, nejvýše však 80 hodin.
- Speciální pomůcky (například materiály na výuku češtiny jako druhého jazyka, pomůcky pro rozvoj komunikačních dovedností).

Charakter speciálních vzdělávacích potřeb u třetího stupně podpůrných opatření je dán odlišným kulturním prostředím a jinými životními podmínkami dítěte, dále neznalostí češtiny a dalšími obtížemi, které mají významný dopad na kvalitu a průběh vzdělávání dítěte.

Opatření v rámci třetího stupně:

- Výuka češtiny jako cizího/druhého jazyka 4×15 minut za týden, nejvýše 110 hodin.
- Individuální vzdělávací plán se zaměřením na rozvoj jazyka.
- Pro dítě s neznalostí jazyka a zejména dalšími SVP asistent pedagoga, případně sdílený asistent pro více žáků.
- Speciální pomůcky (např. materiály na výuku češtiny jako druhého jazyka, komunikační karty).
- Využití komunikačních karet.

V Mateřské škole Vodňany, Smetanova 204 mají pro jazykovou výuku cizinců 3 asistenty, 2 skupiny a kroužek „Hezky česky“, pravidelně se učitelky účastní programu SYPO, sdílí zkušenosti mezi pedagogy různých škol na toto téma. Do ostatních mateřských školách v území přichází cizinci v jednotkách počtů. Některé mateřské školy v území nevykazují žádné cizince s OMJ. V současné době mohou školy využít zkušeností MŠ Vodňany, Smetanova 204.

5.3.3.4.5 Rozvoj pohybové zdatnosti dětí v MŠ

Mateřské školy podporují pohybové aktivity formou pravidelné rozcvičky ve třídách, součástí každodenní činnosti je tělesná výchova. Některé školy v území mají k dispozici tělocvičny, některé školy musí tělocvik realizovat ve třídě. V době, kdy byl tlak na přijímání dětí do MŠ, tak většinou ustupovaly právě tělocvičny a přeměňovaly se na další třídy. V MŠ Vodňany se pro třídu využívá původní tělocvična. Ke cvičení využívají mateřské školy i lehárny. Děti cvičí každý den. Dále školy využívají pro pohybové aktivity své školní zahrady, pravidelně chodí s dětmi na procházky aj. Některé mateřské školy nabízejí navíc kurzy plavání, lyžování aj.

V MŠ „Sluníčko“ funguje kroužek Tanečky, který rozvíjí hudebně pohybové dovednosti dětí, děti se hravou formou seznamují se základy lidových, společenských a moderních tanců.

Mateřské školy využívají také ve velké míře výuku venku v přírodě. To, co chybí na základních školách, je pro mateřské školy přirozené. MAS Vodňanská ryba, z.s., v rámci MAP připravila pro děti z mateřských škol v červnu 2024 Letní olympiádu mateřských škol z území MAP, a ve spolupráci se sportovními kluby ukázku některých kolektivních sportů jako je např. stolní tenis, badminton, tenis, opičí dráha. Další olympiáda se bude opakovat v červnu 2025. Den se sportovními kluby by se měl uskutečnit pro změnu v Bavorově.

Pohybovou zdatnost dětí je potřeba dále rozvíjet, školy stojí o zachování letní olympiády i o spolupráce se sportovními kluby s ukázkami sportů, kdy si děti mají možnost jednotlivé sporty vyzkoušet.

5.3.3.4.6 Rozvoj matematické pregramotnosti

Matematická pregramotnost se týká předmatematických představ v předškolním vzdělávání. Ty se prolínají téměř všemi aktivitami a činnostmi v životě dítěte, váží se jak na běžný život dítěte, tak i na jeho činnosti v MŠ. Mezi základní předmatematické představy lze zařadit tři základní oblasti – představy o kvantitě, geometrické představy a množinové představy (třídění, uspořádání, řešení problémů).¹⁷ Z výzkumů vyplývá, že na zažívání školního úspěchu dětí na konci 1. ročníku základní školy má největší vliv úroveň předmatematických dovedností dítěte, proto bychom měli klást velký důraz na rozvoj matematických pregramotností v mateřské škole.

Přesto stále vidíme nerovné šance v předškolním vzdělávání a při přechodu na ZŠ. Výsledky testování žáků 1. a 2. ročníků ZŠ vypovídají o tom, že je třeba věnovat rozvoji matematické pregramotnosti velkou pozornost právě již přímo v mateřských školách.

V MŠ Vodňany, Smetanova individuálně pracují s dětmi s mimořádným zájmem o počítání či logiku. V rámci předchozího MAP na setkání pracovní skupiny Matematická gramotnost byla díky vedoucí pracovní skupiny a expertce pracovní skupiny nastavena spolupráce mezi ZŠ a G Vodňany a MŠ Vodňany, Smetanova. Děti z MŠ navštěvují ZŠ, kde jim žáci připravují např. zajímavé pokusy. MŠ Vodňany, Smetanova 204 nabízí dětem „Technický kroužek“, který předmatematickou gramotnost rozvíjí (transformace 2D>3D, logické myšlení, prostorová představivost, práce s chybou atd.). V MŠ je matematická gramotnost součástí ŠVP a TVP, aby se rozvíjela u všech dětí každý týden. Tato mateřská škola také připravila ukázkovou hodinu pro pedagogické pracovníky z ostatních mateřských škol v území. Dále v rámci MAP učitelky z mateřských škol absolvovaly dvoudenní workshop s výbornou

¹⁷ <https://pages.pedf.cuni.cz/sc1/matematicka-pregramotnost/>

lektorkou PhDr. Michaelou Kaslovou z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, katedry matematiky a didaktiky matematiky v říjnu 2024. Z reakcí účastnic tohoto workshopu bylo patrné, že právě rozvoji matematické pregramotnosti je třeba věnovat daleko větší pozornost. Především nastavit pravidelné vzdělávání formou workshopů a následně se zaměřit na uplatňování teoretických znalostí přímo ve školách, tj přinést do území co nejvíce praktických ukázkových hodin přímo v mateřských školách na konkrétních dětech. Ještě více se zaměřit na sdílení dobré praxe, a to nejen mezi školami v území MAP, ale také se školami mimo území. Více se zaměřit na vytváření dalších možností pro rozvoj matematické pregramotnosti např. formou kroužků rozvíjejících matematickou pregramotnost, logické myšlení – kroužky šachů, deskových her aj.

5.3.3.4.7 Rozvoj kompetencí dětí v polytechnickém vzdělávání

Rozvoj technické gramotnosti u dětí není jen o rozvoji manuální zručnosti, ale hlavně o rozvoji technického myšlení, technické představivosti, poznávání přírodních zákonitostí, rozvoji strategického myšlení, tvůrčího myšlení aj.

Do polytechnické výchovy zahrnujeme:

- Hry a činnosti se stavebnicemi, využití nářadí
- Pokusy a objevy
- Tvoření z materiálů a přírodnin
- Praktické seznamování s technikou v lidském životě
- Poznávání vybraných řemesel a dovedností
- Práce pěstitelské a chovatelské
- Práce s informacemi – encyklopedie, vzdělávací centra atd.

V rámci polytechnického vzdělávání se u dětí rozvíjí manuální dovedností – práce v dílně s ručním nářadím, tkaní na stavech, manipulace s modely na dálkové ovládání atd. Dochází k rozvoji technického myšlení a měkkých dovedností. Při bádání a objevování získávají děti přímou zkušenost s daným jevem. Šachy, o kterých jsme mluvili již v matematické pregramotnosti, jsou důležité i v rámci rozvoje kompetencí dětí v polytechnickém vzdělávání, protože učí děti vytvářet strategie, rozvíjet svoje mentální schopnosti.

V mateřských školách v území využívají pro rozvoj kompetencí dětí v polytechnickém vzdělávání hry a činnosti se stavebnicemi, pokusy a objevy. Některé mateřské školy jsou již propojené se ZŠ a G Vodňany, kde pro ně žáci s paní učitelkou připravují zajímavé pokusy. Dále se mohou zúčastnit

badatelských odpolední, které základní škola realizuje. Běžně děti v mateřských školách tvoří z přírodnin a dalších materiálů. Poznávají vybraná řemesla a dovednosti v rámci svého okolí. Pěstují rostlinky ať už ve třídách nebo využívají školních zahrad. Děti v mateřské škole Čepřovice pěstují na záhoncích bylinky, hrášek, rajčata, jahody a ve skleníku, který byl pořízen na jaře 2022, pěstují okurky, papriky, ředkvičky, kedlubny a různé druhy salátů.

Některé mateřské školy v území již disponují dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj manuálních dovedností, ale ne vždy je pravidelně využívají. MŠ Bavorov je vybavena školními ponky, v MŠ Drahonice mají školní dílnu na školní zahradě. Vzhledem k tomu, že v mateřských školách učí pouze ženy, i to může být důvodem k tomu, že rozvoji technické gramotnosti u dětí se školy nevěnují tak intenzivně 😊. Jediný muž v MŠ v našem území je školní asistent v MŠ Chelčice.

V MŠ Vodňany, Smetanova mají děti možnost chodit do technického kroužku Malý technik, ve kterém se učí stavět ze stavebnic dle návodu. Tento kroužek funguje i pro žáky z 1. stupně ZŠ, a to při Místní akční skupině Vodňanská ryba. Mateřská škola Vodňany, Smetanova připravila ukázkou práce s dětmi. Pomocí dřevěných kostek děti dle návodu stavěly 3D stavby. Některé školy využívají robotických pomůcek či auta na dálkové ovládání.

Slabým místem mateřských škol je zapojení technicky zdatných rodičů nebo řemeslníků v obcích do projektů, týkajících se rozvoje technické gramotnosti. Pro děti z mateřských a základních škol je připravena v listopadu 2024 implementační aktivita Tvoříme ze dřeva, která se uskutečnila poprvé již v rámci MAP II a byla velmi úspěšná. Dále je to větší zapojení robotických pomůcek ve výuce.

Příležitosti:

- Více zapojovat rodiče či řemeslníky z okolí do rozvoje kompetencí dětí v polytechnickém vzdělávání
- Více využívat vzdělávacích center – např. návštěvy skanzenů s ukázkami řemesel – v Jihočeském kraji např. Vodní mlýn Hoslovice, Archeoskanzen Trocnov – ukázka středověkého vesnického života, mimo Jihočeského kraje např. skanzen Veselý kopec, Hlinsko aj. – možné hradit ze Šablon
- Ve spolupráci s řemeslníky v území připravit ukázky řemesel pro děti z mateřských škol – možné jako implementační aktivita.
- Využívat projektů jako je např. Malá technická univerzita www.mtuni.cz

5.3.3.4.8 Rozvoj digitálních kompetencí u dětí v mateřské škole

Děti se v mateřské škole seznamují s možnostmi využívání digitálních technologií. Rozvíjí své informatické myšlení. Dítě systematicky posuzuje různá řešení, volí to nejvhodnější pro danou situaci. Plánuje a řídí svoje činnosti. Rozpozná podstatné od nepodstatného pro řešení problémů nebo situace. Vybírá, které aspekty problému jsou podstatné pro jeho řešení. Získává, zaznamenává, uspořádává, strukturuje data a informace, předává je druhým. Využívá instrukce vedoucí k cíli. Určuje a dodržuje pořadí jednotlivých kroků. Orientuje se ve čtvercové síti. Dítě využívá digitální technologie jako doplněk k získávání informací a k vlastnímu učení. Doplnuje si tím informace, které nemůže získat jinak. S pomocí digitální mapy dítě plánuje, prochází nebo kontroluje trasu, zaznamenává značky/piktogramy. Digitální lupu nebo mikroskop používá k prozkoumávání detailů různých objektů. Získané poznatky ze svých objevů porovnává s informacemi z jiných zdrojů a dosavadními zkušenostmi. Výsledky svého bádání ověřuje. K zachycování událostí, činností a změn používá digitální fotoaparát nebo tablet¹⁸.

Rizika

- Nedostatečné materiální vybavení mateřské školy podnětnými pomůckami (digitální lupa, digitální mikroskop).
- Pasivní sledování v počítači či na tabletu.
- Nadměrné využívání technologií.

Dítě vnímá digitální technologie, se kterými se běžně setkává, nejen jako zdroj zábavy, ale i jako zdroj informací, užitečného pomocníka v běžných životních situacích, pracovní nástroj nebo prostředek komunikace. Rozlišení užitečnosti a nástrah používání digitálních technologií usnadňují dítěti příběhy, sdílení zkušeností, diskuse. Vizualizace času a nastavení pravidel mu pomáhají regulovat čas strávený u obrazovky. Dítě se seznamuje s působením a riziky reklamy, etickými pravidly.

Rizika

- Nedostatečný prostor pro poznávání přínosů a rizik užívání technologií.
- Absence pravidel pro trávení času u obrazovky.
- Sdílení nevhodného obsahu¹⁹.

Rozvoj digitálních kompetencí dětí i prohlubování znalostí v oblasti kybernetické bezpečnosti, bezpečného používání informačních, komunikačních a dalších technologií ve vzdělávání dětí je zatím v některých mateřských školách na samém začátku.

¹⁸ <https://prohlednout.rvp.cz/predskolni-vzdelavani/klicove-kompetence/kdi>

¹⁹ Revize RVP PV <https://prohlednout.rvp.cz/predskolni-vzdelavani/klicove-kompetence/kdi>

Školy se na podzim roku 2022 zapojily do programu Digitalizujeme školu. Z tohoto programu získali finanční prostředky na nákup výpočetní techniky, robotických pomůcek aj. Některé mateřské školy poprvé nakoupily robotické pomůcky.

Slabým místem mateřských škol je:

- systematické vzdělávání učitelů mateřských škol zaměřené na rozvoj digitálních kompetencí dětí (využívání technologií, se kterými se běžně setkávají).
- Nedostatečné materiální vybavení mateřské školy podnětnými pomůckami (digitální lupa, digitální mikroskop).

Příležitosti:

- Více se zaměřit na sdílení dobré praxe a ukázkové hodiny týkající se rozvoje digitálních kompetencí u dětí
- Využít finanční prostředky ze Šablon na nákup digitálních pomůcek

Rozvoj digitálních kompetencí dětí jde ruku v ruce s digitálními kompetencemi pedagogických pracovníků.

5.3.3.4.9 Rozvoj digitálních kompetencí u pedagogických pracovníků v mateřských školách

Úroveň **digitálních kompetencí u pedagogických pracovníků v mateřských školách** v území mateřské školy hodnotí jako svou slabou stránku:

- pedagogové mají základní znalosti práce **s počítačem** a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.),
- pedagogové mají základní znalosti práce **s internetem** a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.).
- Rozvoj digitálních kompetencí u pedagogických pracovníků se zlepšuje i díky novým mladým učitelkám v MŠ a jejich vzájemnou spoluprací.

Vzhledem k tomu, že digitální technologie se rozvíjejí závratným tempem, tak je potřeba na sobě neustále pracovat.

Slabým místem mateřských škol je:

- systematické vzdělávání učitelů mateřských škol zaměřené na rozvoj svých digitálních kompetencí
- systematické vzdělávání učitelů mateřských škol zaměřené na využití nových technologií ve výuce jako jsou virtuální realita, gamifikace aj.

Příležitosti:

- Více se zaměřit na sdílení dobré praxe a ukázkové hodiny týkající se rozvoje digitálních kompetencí pedagogů
- Sdílení dobré praxe a ukázkové hodiny zaměřené na využití nových technologií ve výuce
- Spolupráce s firmami přinášejícími nové technologie do výuky
- Spolupráce se ZŠ a G Vodňany, která tyto technologie využívá

5.3.3.4.10 Rozvoj kompetencí dětí pro aktivní používání cizího jazyka

Názory na vhodnost rozvoje kompetencí dětí pro aktivní používání cizího jazyka v mateřských školách se stále rozcházejí. Stejně to je i v našem území. Někteří pedagogové v MŠ zastávají názor, že většina dětí v mateřské škole má logopedickou vadu a není potřeba plést dětem hlavu ještě cizím jazykem. To, co by se děti v mateřské škole naučily za jeden rok, v ZŠ doženou za dva měsíce. Seznamování s cizím jazykem je jen pro nadané a mimořádně nadané děti v mateřské škole.

Jiný názor je ten, že už děti v mateřské škole by měly vědět, že existují různé jazyky, že je přirozené učit se cizím jazykům, měly by poznávat i realie jiných zemí, kulturu jiných zemí, učit se toleranci k cizincům. Zvláště v této době, kdy k nám proudí uprchlíci z Ukrajiny. Vodňany jsou specifické tím, že je zde velký počet uprchlíků na počet obyvatel. Ve Vodňanech se nachází Mezinárodní environmentální vzdělávací, poradenské a informační středisko ochrany vod při Fakultě rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity, Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický, Jihočeské výzkumné centrum akvakultury a biodiverzity hydrocenóz, což opět přivádí do Vodňan cizince z různých zemí nejen Evropy, ale z celého světa. Jejich děti jsou pak především v Mateřské škole Vodňany, Smetanova (např. Egypt, Írán).

Je prokázáno, že období největších jazykových schopností je mezi **2. a 8. rokem života**. Dítě je totiž zhruba od 18 měsíců věku **geneticky naprogramováno osvojit si řeč**, přičemž tato schopnost se nenávratně vytrácí okolo 7. až 8. roku. **Z hlediska jazykových schopností je tato etapa neopakovatelná.** Děti se v tomto věku učí mimoděk, odposlechem, nápodobou, opakováním, užívají metodu pokus-omyl, testují slova, jimž nerozumí. Proto je dítě přirozeně schopno zachytit správnou výslovnost, intonaci a tempo cizí řeči. Stejně tak "věrně" ovšem zachytí a převeze i nedokonalosti a vytvoří si ve výslovnosti špatné návyky, které je ve vyšším věku téměř nemožné odbourat ²⁰. **Je zde proto velmi důležité, kdo cizí jazyk vyučuje.**

Optimálně by mohl fungovat model, ve kterém v rámci běžné výuky v mateřské škole vede výuku cizího jazyka učitelka sama, s cizím jazykem běžně pracuje v celodenním vzdělávacím programu, propojuje

²⁰ <https://clanky.rvp.cz/clanek/569/CIZI-JAZYKY-V-PREDSKOLNIM-VZDELAVANI.html>

ho s různými vzdělávacími a režimovými činnostmi, aktivní zábavou a hrou, s počítačovými programy a doplňuje ji rodilý mluví formou pravidelných lekcí.

V území se rozvoji kompetencí dětí pro aktivní používání cizího jazyka věnuje soukromá Mateřská škola „Sluníčko“ Vodňany. V mateřské škole funguje kroužek němčiny Němčina hravě. Děti se učí písničky, básničky, základní jednoduché fráze, pojmenování členů rodiny, barev, počítání do 10. Součástí jsou také výlety do německy mluvících zemí.

V MŠ Vodňany, Smetanova 204 ve školním roce 2021/2022 vedla výuku anglického jazyka externí učitelka, ale v současné době od výuky cizího jazyka škola upustila. Anglický jazyk s lektorkou probíhá pro děti předškolního věku v MEVPIS. MŠ výuku ve škole z důvodu častého výskytu logopedických vad u dětí nenabízí. Dle sdělení ředitelek škol v našem území je jejich postoj k zavádění cizího jazyka v mateřské škole spíše negativní.

5.3.3.4.11 Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí

Jedním z důležitých cílů Strategie 2030+ je zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život.

Podnikavost a kreativita jsou jedněmi z nejdůležitějších kompetencí, které děti budou do života potřebovat. Podnikavost je schopnost vidět příležitost a umět tuto příležitost využít. To znamená převést myšlenky do praxe. Takový člověk musí být tvořivý, musí mít schopnost plánovat, nést rizika a dosáhnout určených cílů. To vše se dá postupně rozvíjet od mateřské školy. Rozvíjet v dětech tvořivost, samostatnost, zvědavost, přirozenou podnikavost. Důležité je respektovat dětskou kreativitu, která je pro dítě přirozená. I u dětí lze vytvářet povědomí podniků formou hry (např. hra na obchod), učit se plánovat a organizovat.

Dítě uplatňuje své myšlenky a nápady, kreativitu při různorodých činnostech a ve hře. Plánuje, navrhuje, jakým tématům se věnovat, co se chce naučit, co ho zajímá. Přináší nápady na činnosti. Je iniciativní. V tom, jak mohou pedagogové rozvíjet tyto kompetence u dětí, jim může pomoci např. nezisková organizace [PROTOTÝPCI](#). Tato organizace nabízí vzdělávací akce pro děti, učitele a rodiče zaměřené na rozvoj podnikavosti, kreativity a digitálních kompetencí. Jsou primárně zaměřeny na 1. stupeň ZŠ, ale nabízí i program pro MŠ. Cílem je vybavit děti kompetencemi, které jim umožní uchopit a realizovat vlastní projekt jak ve fyzickém, tak digitálním světě. Rozvíjí u dětí designové myšlení, kreativitu a kreativní digitální kompetence.

Dle hodnocení ředitelek škol je rozvoj této kompetence zatím v mateřských školách slabým místem.

Příležitosti:

- Zaměřit sdílení dobré praxe a ukázkových hodin na rozvoj podnikavosti v mateřských školách
- Využít neziskových organizací, které tuto kompetenci rozvíjejí v rámci svých lektorských programů – začít využívat jejich lektorské programy -např. prototypci.cz
- Zaměřit se v rámci implementačních aktivit na workshopy na toto téma

5.3.3.4.12 Výchova k udržitelnému rozvoji-rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí

V mateřských školách v území se v rámci rozvoje kulturního povědomí dětí seznamují především s tradicemi a svátky. Učitelky s dětmi nacvičují různá umělecká vystoupení např. na vítání občánků, pro domov důchodců aj.

Očekávanými výsledky učení po ukončení předškolního vzdělávání²¹ jsou:

- Dítě přijímá kulturní a uměleckou rozmanitost ve společnosti, vyjadřuje se uměleckými prostředky.
- Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty. Zapojuje se do tvůrčích činností. Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.
- Dítě si vytváří vztah k uměleckým a kulturním hodnotám, které má ve svém okolí. Seznamuje se s kulturním děním, tradicemi, svátky, regionální uměleckou tvorbou. Vyhledává umělecké objekty ve svém okolí.
- Pojmenuje některé kulturní instituce (galerie, muzea, divadla, kina, koncertní sály, knihovny) a popíše aktivity, které v nich probíhají.
- Vyjmenuje druhy umění (výtvarné umění, literatura, hudba, tanec, divadlo, film) a popíše některé jejich prostředky sdělování.
- Pojmenuje několik významných umělců a významných uměleckých děl.
- Popíše některé projevy kultury a umění v digitálním prostředí.
- Popíše některé nejbližší (místní, oblastní) kulturní instituce, jako jsou muzea, galerie, divadla, kina, knihovny, historické památky.
- Popíše místní kulturní a umělecké akce a projekty, kterých se účastnil.

²¹ prohlednout.rvp.cz/predskolni-vzdelavani/klicove-kompetence/kkt

- Dítě vyjadřuje a sdílí pocity a dojmy, které v něm vyvolaly různé umělecké či kulturní zážitky. Spontánně a autenticky reaguje na různé formy umění. Všímá si zajímavých a hodnotných podnětů. Respektuje subjektivitu vnímání. Dítě promítá své zážitky do spontánních činností a hry.

Rizika

- Nedostatek přímých zážitků a jejich nahrazování vyprávěním nebo obrazovým materiálem.
- Nedostatek příležitostí k poznávání kultury a umění (autorské čtení, divadelní představení, beseda s výtvarníky, historiky).
- Jednostranná nabídka podnětů, absence reflexe.
- Nedostatek příležitostí k vyjádření pocitů a dojmů.
- Předkládání vlastního vnímání jako jediného správného.

V rámci implementačních aktivit MAP ve spolupráci s Městským kulturním střediskem ve Vodňanech mají děti z mateřských škol příležitost navštívit např. Moetivi karavan, festival Jeden svět, a to právě i děti z mateřských škol z okolních obcí. Dále ve spolupráci s Knihovnou Gelasta Vodňanského je pro všechny mateřské školy v území připravena návštěva spisovatelky přímo v jednotlivých MŠ. Vodňanské mateřské školy spolupracují s Městským muzeem a galerií. To vše je pro školy běžné. Přesto ředitelky škol označili rozvoj této kompetence jako slabé místo s důrazem na možnost jednostrannosti nabídky podnětů. Slabým místem pro mimo vodňanské školy jsou návštěvy koncertů, galerií, divadelních představení mimo mateřskou školu. Problémem jsou vždy finanční prostředky na dopravu.

Příležitosti:

- Více využívat příležitostí k poznávání kultury mimo mateřskou školu – návštěva koncertů, divadelních představení, baletních představení, galerií. Některé galerie připravují přímo workshopy pro děti z mateřských škol – možno hradit ze Šablon.
- Více seznamovat děti z kulturními institucemi v okolí – především se týká okolních mateřských škol
- Více propojit ZUŠ a mateřské školy – koncerty pro mateřské školy přímo v MŠ, baletní vystoupení pro MŠ – možná implementační aktivita
- Zapojit obecní knihovny do promítání filmů pro děti v okolních mateřských školách aj.

5.3.3.4.13 Mediální gramotnost

Pod pojmem „mediální gramotnost“ rozumíme schopnost užívat média a jejich obsah samostatně a zodpovědně. Aby děti zacházely s médii bezpečným způsobem, měly by takovými dovednostmi disponovat. Mediální výchovu můžeme vymezit dvojím způsobem: jde o mediální nauku, při které se učíme využívat média a kriticky je hodnotit, a mediální užívání, kdy vstřebané informace dále zpracováváme.

Předpokladem pro kritické myšlení a přístup k informacím je právě mediální gramotnost, která by se měla rozvíjet již od útlého věku.

Každý den na děti čeká velké množství informací, které musí zpracovávat. Z toho důvodu by měly umět dobře zacházet s médii a rozlišovat jejich obsah. Mediální výchova představuje cestu k nezávislému a zodpovědnému využívání technologií.

Mediální výchova dodává dětem sebevědomí a pomáhá jim vyvinout si cit pro rozlišování mediálního obsahu: děti se naučí zpracovávat nabyté informace a dále s nimi pracovat.

Mediální gramotnost umožňuje dětem vybírat ze široké škály médií zajímavý a užitečný obsah. Správnému používání médií předchází výběr informací.

Během mediální výchovy se děti naučí využívat technologie kreativním způsobem. Dále jim poskytne prostor pro vzájemně bezpečnou interakci s ostatními dětmi²².

Rozvoj mediální gramotnosti v mateřských školách je zatím na začátku, proto je potřeba se tomuto tématu věnovat.

Příležitosti:

- Komentované sledování dětských pořadů spolu s dětmi – rozdílné vnímání situací, kdy dospělý ví, že je to vtipné, ale nereálné, ale dítě si myslí, že se to tak skutečně může stát – diskutovat o tom, jak reálně vnímá tuto situaci dítě, zda si myslí, že se to může stát i ve skutečnosti aj.
- Zaměřit se na vliv reklamy na děti a rozvoj kritického myšlení u dětí aj.
- Sdílení dobré praxe a ukázkových hodin zaměřených na rozvoj mediální gramotnosti
- Zaměřit se na vzdělávání rodičů v oblasti mediální gramotnosti – možnost implementační aktivity

²² <https://www.jsns.cz/projekty/medialni-vzdelavani/tydny-medialniho-vzdelavani>

- Využít vzdělávací program Člověka v tísní Jeden svět na školách (<https://www.jsns.cz/o-jsns/o-nas>)

5.3.3.4.14 Wellbeing (duševní zdraví dětí)

Well-being má dlouhodobý dopad na život dětí a je klíčovým faktorem pro budoucí štěstí, zdraví a úspěch. Je proto důležité, aby well-beingu byla věnována zvláštní pozornost a aby bylo prostředí mateřské školy podporující, bezpečné a podnětné pro každé dítě. Dále je důležité u dětí rozvíjet měkké dovednosti. **Program Dobrý začátek** se zaměřuje na rozvoj socioemočních dovedností dětí předškolního věku a zvyšuje Well-being dětí i učitelů.

Mateřské školy v území podporují bezpečné klima ve škole i ve třídě. Větší pozornost je třeba věnovat rozvoji měkkých dovedností u dětí, uvědomění si sebe sama, schopnost vyrovnat se s neúspěchem, orientovat se v základních emocích a pocitech aj.

Příležitosti:

- Zaměřit se na rozvoj měkkých dovedností u dětí, schopnost vyrovnat se s neúspěchem, orientovat se v základních emocích
- Využít workshopů zaměřených na duševní zdraví dětí
- Sdílení dobré praxe, ukázkové hodiny aj.

5.3.4 Bezpečnost v dopravě

V některých mateřských školách v území mají školy k dispozici dopravní hřiště např. v MŠ Drahonice, MŠ Chelčice. V MŠ Vodňany, Smetanova je dopravní hřiště vybavené elektrickými semaforem, se kterými se ve Vodňanech děti nesetkají. Toto hřiště mohou po dohodě využívat i ostatní mateřské školy. Školy průběžně obměňují „vozový park“. Využívají koloběžek, kol k nácviku dopravních situací, spolupracují se zástupcem BESIP, Policií ČR, městskou policií i celým integrovaným záchranným systémem formou ukázek přímo ve školách nebo na akcích IZS. Tím, že se společně pohybují v městském provozu, se učí pohybovat bezpečně ve městě či obci formou prožitku. Problémem může být nedostatek finančních prostředků na nákup kol, koloběžek.

5.3.5 Investiční priority mateřských škol

5.3.5.1 Mateřská škola Bavorov

Budova školy

Mateřská škola v Bavorově je venkovská škola, která byla postavena v roce 1936 v krásném prostředí stranou města, na kopci u lesa, tedy v ideálním prostředí pro děti. Původní stavba měla dvě místnosti pro dvě třídy a služební byt v podkroví. Později zde byly z bytu zřízeny jesle. Takto sloužila až do roku 1980. V tomto roce byl zkolaudován nově přistavěný pavilon, v každém podlaží s jednou třídou a příslušenstvím. V té době byla škola naplňována na 80 až 90 dětí. Ve školním roce 2024/2025 je kapacita 104 míst a k dispozici jsou čtyři třídy po celkové rekonstrukci (nová výmalba, nový nábytek a vybavení umývárny), po rekonstrukci je i šatna v přízemí. Ve všech třídách je dostatek pomůcek a hraček, ve dvou třídách je k dispozici interaktivní tabule. Kvalitní zázemí doplňuje bezbariérový vstup do tříd v přízemí. Nově byly opraveny a zrekonstruovány společné prostory a zázemí pro zaměstnance, byla provedena rekonstrukce rozvodů vody a odpadu na staré i nové budově, opraveno venkovní WC pro děti.

Investiční záměry – budova:

- Revitalizace a modernizace budovy MŠ – zateplení a oprava fasády obou budov školy.
- Výměna vnitřních dveří, rekonstrukce schodiště ve staré budově, výměna podlahové krytiny ve společných prostorách školy.

Školní jídelna-výdejna

Škola nemá vlastní kuchyni, pouze výdejnu stravy, která je dovážena ze ŠJ ZŠ Bavorov.

Investiční záměr – výdejna:

- postupná modernizace výdejny – kuchyně (výměna stávajícího starého a opotřebovaného nábytku a výměna podlahové krytiny)

Školní zahrada

Mateřská škola má prostornou přírodní zahradu vybavenou novými dřevěnými houpačkami a prolézačkami, dále je tu několik zahradních domků využívaných pro realizaci venkovního vzdělávání, tři pískoviště, altán a smyslový chodník. Terén zahrady je přirozeně zvlněný, škola jej využívá ke hrám a sportovním aktivitám, při kterých si děti přirozeně rozvíjejí své pohybové dovednosti. Součástí zahrady je svah, který je v zimě využíván ke klouzání a bobování. V minulém období proběhlo z hlediska bezpečnosti pokácení vzrostlého smrku, místo něho vznikl prostor pro altán, který byl také zrealizován. Dále v jižní části zahrady byla vysázena zeleň.

Investiční záměr – školní zahrada:

- Rekonstrukce či nové vybudování zahradního domku, který slouží k úschově hraček a pomůcek pro venkovní činnosti,
- Výměna 2 pískovišť z důvodu opotřebení a oprava zahradního domečku
- Vysázení stromů v jižní části zahrady – zastínění herní plochy
- Pořízení vyvýšených záhonů.

5.3.5.2 Mateřská škola Čepřovice

Budova školy

Mateřská škola Čepřovice byla uvedena do provozu v roce 1978 v budově bývalé jednotřídní základní školy. Jedná se o patrovou zděnou budovu s velkou zahradou. V přízemí budovy se nachází vstupní prostory, kuchyně a skladové prostory, šatna dětí a zaměstnanců, jídelna, ředitelna, technická místnost a sociální zařízení pro děti a zaměstnance. V patře se nachází chodba s úložným prostorem a dvě prostorné třídy. Ve třídách jsou opravené a zpevněné podlahy, položené PVC a koberce a vestavěné skříně. Z chodby v prvním patře vede uzavřené schodiště na půdu. Půda se nachází nad celou budovou, je zateplená. Budova školy prošla v minulých letech částečnou rekonstrukcí (nový krov a střecha). Třídy jsou vkusně zařízené vhodným dětským nábytkem, hračkami a pomůckami. V jedné třídě je k dispozici interaktivní tabule. Mateřská škola má k dispozici i keramickou pec.

V průběhu měsíce září 2022 byla budova školy kompletně vystěhovaná do náhradních prostor Kulturního domu Čepřovice, ve kterém byl 3. 10. 2022 zahájen provoz mateřské školy. 4. 10. 2022 byla budova školy předána stavební firmě, která zahájila plánovanou kompletní rekonstrukci celé budovy školy. Celková doba rekonstrukce byla naplánovaná na 6 měsíců, tj. do března 2023. Součástí celkové rekonstrukce budovy byly: kompletní rekonstrukce kuchyně (rozsáhlé stavební úpravy prostor, kompletní nové vybavení a nové technologie ve vaření), přízemí budovy (celé přízemí bylo stavebně zcela předěláno, aby vše vyhovovalo současným normám a předpisům), byly položeny nové stropy mezi přízemím a prvním patrem, z každé třídy v patře (2) bylo vystavěno zcela nové únikové schodiště, byly provedeny rozvody ústředního topení a nainstalováno tepelné čerpadlo, kompletní nová elektroinstalace, nové rozvody vody, nová čistička, uskutečnilo se ještě zateplení budovy a nová fasáda, nové vybavení nábytkem.

Investiční záměry: v současné době nic neplánujeme.

Školní jídelna

Součástí mateřské školy je i školní jídelna, která je vybavena jídelními sety v různých velikostech.

Investiční záměry: v současné době nic neplánujeme.

Školní zahrada

K budově mateřské školy náleží rozsáhlá zahrada, která je plně využívána. Při rekonstrukci v roce 2019 byla rozdělena na užitkovou a rekreační část (slouží ke hře dětí). Byla vybavena herními prvky, které nabízí dětem dostatečné pohybové vyžití (oblíbený je smyslový chodník). Děti pěstují na záhoncích bylinky, hrášek, rajčata, jahody a ve skleníku, který byl pořízen na jaře 2022, pěstují okurky, papriky, ředkvičky, kedlubny a různé druhy salátů.

Investiční záměry: plánujeme dovybavení herními prvky.

5.3.5.3 MŠ Číčenice

Budova školy

Mateřská škola je umístěna v budově bývalé základní školy. Jedná se o dvoupodlažní budovu. V prvním podlaží se nachází kuchyně, jídelna, šatna, sociální zařízení, herna a knihovna obce. V mezipatře je WC. V druhém podlaží se nachází třída, lehárna, umývárna, ředitelna a sklad pedagogických pomůcek. Budova má sklepní i půdní prostory. V letech 2019 a 2020 proběhla rekonstrukce budovy školy včetně výměny krytiny a zateplení střechy a celkové rekonstrukce vnitřních prostor budovy – oprava vnitřních omítek, snížení stropů, montáž plastových oken, obložení stěn a jiné.

Třídy byly postupně vybaveny novým nábytkem, který odpovídá dnešním požadavkům a normám. Prostory jsou uzpůsobeny potřebám dětí tak, aby podněcovaly k spontánním hrám, děti mají na dohled a dosah hračky, knížky a výtvarné potřeby.

Investiční záměry – budova školy:

- Rekonstrukce umýváren pro děti, abychom dodrželi normy
- Rekonstrukce elektroinstalace – špatný stav

Školní jídelna

Součástí školy je také školní jídelna. V posledních letech proběhla rekonstrukce školní kuchyně.

Investiční záměry – školní jídelna:

- Rekonstrukce školní jídelny

Školní zahrada

Školní zahrada bezprostředně sousedí s budovou školy. V letech 2016-17 prošla celkovou rekonstrukcí.

Byly obnoveny herní prvky vyrobené z akátového dřeva a dopadové plochy.

V altánu se odehrávají setkávání i s rodiči, hry a vzdělávání.

Investiční záměry – školní zahrada:

- osázení zahrady zelenou stěnou, která by zachycovala prach z příjezdové komunikace,
- vytvoření oválu pro koloběžky
- Nové herní prvky, obnova pískoviště – zastřešení.

5.3.5.4 MŠ Drahonice

Budova školy

Mateřská škola Drahonice využívá samostatnou budovu, která byla postavena v roce 1933. Tomu odpovídá technický stav budovy. Výhodou je dostatek prostoru pro potřeby jednotřídní mateřské školy. V 1. patře je samostatná ložnice a dvě herny, z nich jedna je využívána jako menší tělocvična. V posledních 10 letech bylo realizováno několik projektů, při kterých bylo využito dotací především z MMR. Jedná se zejména o instalaci ekologických kotlů na vytápění peletami, výměnu střešní krytiny a instalaci solárních kolektorů na ohřev vody, výměnu oken a vstupních dveří, zateplení budovy a nová fasáda. Interiéry MŠ byly zmodernizovány (výmalba, zakoupení nového vybavení, nábytku, lůžkovin, rekonstrukce sociálního zařízení). V průběhu posledních dvou let byla provedena oprava elektroinstalace v prostorách MŠ v horním patře. V roce 2022 byla nainstalována tepelná čerpadla jako zdroj vytápění budovy MŠ. Tepelná čerpadla nahradila vytápění peletami.

Investiční záměr – budova školy:

- dokončení opravy elektroinstalace ve zbývajících částech budovy MŠ (schodiště a přízemí)
- navýšení kapacity MŠ – v souvislosti s výstavbou nových fotbalových kabin – v procesu řízení stavebního povolení,
- rekonstrukce vnitřních prostor.

Školní zahrada a prostor před budovou školy

MŠ využívá dostatečně prostornou zahradu, kde děti mají k dispozici 2 pískoviště, dětské dopravní hřiště, průlezy, záhonek se zeleninou a bylinkami a mnoho prostoru pro sportovní činnosti. V

bezprostřední blízkosti MŠ je k dispozici dětské hřiště s průlezkami a multifunkční hřiště pro míčové hry. Obě hřiště může MŠ kdykoliv využívat. Na školní zahradě se nachází dětské dopravní hřiště, které bylo zmodernizováno, bylo obnoveno vodorovné značení na DDH, bylo vybaveno helmami, tříkolkami a koloběžkami. Zahrada byla doplněna herními prvky (skluzavka, houpadla, průlezka), byly zakoupeny nové lavice na sezení, proběhla výsadba okrasných dřevin a úprava terénu. V roce 2022 (v průběhu letního období) proběhla výstavba nového zahradního domku, který slouží jako zázemí pro dopravní výchovu (umístění dopravních značek, koloběžek, tříkolek), dále prostory zahradního domku jsou využity pro uskladnění hraček na pískoviště a pro hry ve venkovní kuchyňce. Součástí zahradního domku je i zastřešené pískoviště.

Před budovou školy se nachází parkoviště, které slouží zaměstnancům školy a rodičům.

V roce 2023 byly stávající herní prvky na zahradě MŠ nahrazeny novými. Jedná se o pořízení nové prolézací věže se skluzavkou, houpačky a pružinových houpadel.

Školní jídelna

Součástí MŠ je vlastní školní jídelna, která je průběžně modernizována a doplňována novým vybavením. V průběhu posledních dvou let byla provedena oprava elektroinstalace v prostorách školní jídelny, kuchyně.

Mateřská škola Chelčice

Budova školy

Mateřská škola využívá samostatnou budovu, která byla přestavěna z původní dřevěné na zděnou v roce 1882. V roce 1978 po rekonstrukci budovy a modernizaci vnitřního vybavení vznikla dvoutřídní mateřská škola. Od roku 1994 měla pouze 1 třídu. V roce 2009 byla otevřena další třída. Došlo k malé rekonstrukci školy (výměna oken a vchodových dveří, rekonstrukce sociálního zařízení). V poschodí budovy jsou tak dvě třídy, které slouží pro pedagogickou činnost, jsou vybaveny dětským nábytkem, který vytváří různá zázemí a koutky pro děti, dále je zde sociální zařízení pro děti a zaměstnance.

O letních prázdninách 2020 byla provedena celková rekonstrukce 1. třídy Medvíďat. Jednalo se o výměnu podlahové krytiny, celkovou elektroinstalaci, výměnu osvětlení, vymalování tříd a výměnu dvířek a šuplíků na stávající bytelné skříňové sestavě. V roce 2021 byla provedena rekonstrukce šaten a položena podlaha v celém přízemí. V létě 2022 proběhla přístavba nové třídy a jídelny, od září 2022 disponuje škola dalšími 16 místy pro děti. Kapacita byla navýšena na 56 dětí.

V přízemí se v současné době nalézají šatny pro všechny 3 třídy, nově vybudovaná třída Mravenečků, nově vybudovaná jídelna, kuchyně a zrekonstruovaná umývárna. V patře jsou umístěny třídy Koťat a

Medvídat a umývárna. Třídy jsou zařízeny novým nábytkem, děti mají k dispozici dostatek volně přístupných hraček.

Ve školním roce 2019/2020 v období uzavření mateřské školy v důsledku mimořádných opatření, byly v mateřské škole vyměněny klasické zvonky za digitální video zvonky, a to do první třídy, druhé třídy a jídelny. Což bylo z hlediska bezpečnosti dětí i zaměstnanců velice důležité.

Investiční záměry – budova školy:

- půdní vestavba – vybudování prostor pro ředitelnu, zázemí pro zaměstnance, spisovnu, sklad knih aj.,
- snížení energetické náročnosti budovy (rekuprace, fasáda, bezbariérový vstup, tepelné čerpadlo (země, voda), akumulční nádoby, FTV),
- modernizace tříd vč. vybavení (nový nábytek pro děti i učitele),
- vytvoření vhodného zázemí pro zaměstnance (pořízení nábytku) – je stavební povolení, ale investiční záměr není realizován z důvodu nedostatku financí.

Školní jídelna

Součástí školy je školní kuchyně, která byla zrekonstruována a zmodernizována v roce 2002. V roce 2019 byly zakoupeny nové nerezové plynové sporáky. V létě 2022 v rámci nové přístavby zadní části školy vznikla ze stávající jídelny nová třída Mravenečci a v druhé části nová školní jídelna.

Investiční záměry – školní jídelna:

- modernizace školní kuchyně, jídelny i výdejny (pořízení nového nerezového gastro vybavení kuchyně, sporák, konvektomat, lednice, odvětrávání, vhodný nábytek do kuchyně i výdejny, regály na potraviny, myčka nádobí), tento záměr se naplnil v bodech: konvektomat, průmyslová myčka, nerezové dřezy, lednice.

Školní zahrada

K mateřské škole patří velká školní zahrada, která se rozkládá hned vedle školy. Součástí zahrady jsou dvě pískoviště, zahrada je vybavena herními prvky (průlezka, skluzavka, houpačky, balanční most, hnízdo, tabule na kreslení, pružinové houpačky, horolezecká stěna, domeček plný hraček, didaktických, cvičebních, sportovních a herních pomůcek, domeček k dopravní výchově – vybaven odrážedly a koloběžkami, domeček na hraní), nový herní prvek – herní věž). Ve školním roce 2019/2020 byla dokončena stavba dopravního hřiště a byl zrekonstruován plot okolo školní zahrady.

Investiční záměry – školní zahrada:

- dotvoření školní zahrady, výsadba zeleně, umístění zastínění na některé herní plochy, pořízení vodních a herních prvků pro rozvoj pohybových schopností a dovedností dětí, vytvoření logopedické zahrady. Záměr naplnil pořízení herního prvku – herní věže.

5.3.5.5 *Mateřská škola Vodňany, Smetanova*

Mateřská škola má ve výpůjčce 3 budovy, a to hlavní budovu vč. pavilonu ve Smetanova 204, nový pavilon ve Smetanova 902 a budovu ve Výstavní 1128, Vodňany.

Samostatná zděná budova – Smetanova 204

Mateřská škola využívá samostatnou zděnou budovu, která byla postavena v padesátých letech minulého století. V budově jsou 4 třídy, jejichž součástí jsou nové šatny, sociální zařízení a ložnice. V 1. patře je velká víceúčelová místnost, která slouží jako tělocvična nebo ke konání společných kulturních událostí. V suterénu budovy se nachází školní kuchyně, rekonstruovaná v roce 2003. V poslední době proběhla výměna radiátorů, dva staré kabinety byly předělány na sborovnu a kancelář vedoucí školní jídelny. V dolních lehárnách byla provedena oprava omítek, osekání dlaždic, výměna podlah. V dolní části chodby jsou udělány nové rozvody elektřiny. Vybavenost školy je dostačující.

Investiční záměry v hlavní budově:

- zateplení staré budovy včetně nové fasády,
- nové izolace základů,
- oprava rozvodů vody, odpadů a kanalizace (několikrát do roka se stane, že při silném dešti nateče kanálky obsah z kanalizace zpět do kuchyně),
- vybudování sprch,
- najít řešení pro školu, chybí menší místnosti zařízené na polytechnický rozvoj, čtenářskou pregramotnot, výtvarnou výchovu atd.
- vybudování úložných prostor a kanceláře pro administrativní pracovníci,
- najít řešení rozvozu jídla a nádobí po třídách (např. vybudování samostatné jídelny s kuchyňkou)
- vybudování nové cesty kolem budovy.

Pavilon – Smetanova 204

Součástí školy je **pavilon montovaného typu**, který byl postaven v 70. letech minulého století a vznikl z potřeby navýšení kapacity školy pouze na „pár let“ a slouží do dnes. Jsou zde prostory pro 3 třídy, z

nichž jedna sloužila jako ložnice, ale z důvodu vyššího počtu dětí se od 1. 9. 2022 třetí třída opět otevřela. K 1. 9. 2022 byla navýšena kapacita mateřské školy o 20 dětí. Dále se zde nachází společná jídelna, společné sociální zařízení, které je nově zrekonstruované, šatny a kabinety. Před několika lety bylo započato zateplování tříd a jídelny, byly zde i vyměněny podlahy. V roce 2022 bylo dokončeno zateplení chodeb a šaten. Šatny byly vybaveny novým linem a nábytkem.

Investiční záměry v pavilonu:

- udělat novou střechu, hrozí zde zatékání do nových sádrokartonů.

Školní zahrada, Smetanova 204

Škola má k dispozici dostatečně velkou školní zahradu s pískovišti a herními prvky pro sportovní aktivity dětí. Na zahradě bylo vysázeno 14 nových stromů, byly zakoupeny záhony pro environmentální výchovu a postupně byly vyměněny všechny herní prvky, které neodpovídaly bezpečnostním podmínkám. Na zahradě byla původní zahradní umývárna, která byla před několika lety odstraněna a je potřeba zde vybudovat novou s pítky, WC a mlhovištěm. Součástí zahrady je i dopravní hřiště, které několikrát do roka využívá i ZŠ s mladšími dětmi a mohou jej využívat i okolní MŠ.

Investiční záměry na školní zahradě, Smetanova 204:

- vybudování nové zahradní umývárny s pítky, WC a mlhovištěm (na zahradě byla původní zahradní umývárna, která byla před několika lety odstraněna).

Školní jídelna a výdejna, Smetanova 204

Školní jídelna a výdejna je umístěna v hlavní budově. Školní kuchyně je několik let po rekonstrukci, problematické je donášení jídla do pavilonu, dále je složité i rozvážení jídla a nádobí do tříd. Kuchyně vaří i pro děti ze soukromé mateřské školy „Sluníčko“ a pro nový pavilon pro dvouleté až tříleté děti ve Smetanově 902. Před pár lety byla provedena rekonstrukce schodiště do kuchyně, schody byly obloženy protiskluzovými dlaždicemi a byla opravena opadávající omítka kolem schodiště.

Investiční záměry-Školní jídelna a výdejna, Smetanova 204:

- najít řešení pro rozvoz jídla a nádobí do tříd,
- najít řešení pro donášení jídla do pavilonu, který je naproti hlavní budově přes ulici.

Pavilon pro dvouleté až tříleté děti, Smetanova 902

Jedná se o novou jednotřídní budovu pro 2–3leté děti, která byla otevřena 1. 9. 2021. Budova mateřské školy plně vyhovuje potřebám dětí do tří let. K rozhodnutí, vybudovat zařízení vhodné pro věkovou skupinu 2–3letých dětí, vedl zřizovatele dlouhodobý zájem rodičů o umístění těchto dětí do mateřské školy. Ve městě Vodňany ani v jeho okolí nejsou jesle. Stávající budovy MŠ však plně neposkytovaly prostředí pro zajištění všech potřeb nejmenších dětí. Nová budova je svým bezbariérovým přístupem a vybavením přizpůsobena pro pobyt 2-3letých dětí. Děti zde mají zajištěn klid, pohodu, bezpečnost, dostatek péče a soukromí. Do MŠ je zapsáno 16 dětí a péči o ně zajišťují 2 učitelky a chůva. MŠ je vybavena antibakteriálním kobercem a linem, nízkým nábytkem, hygienické zařízení odpovídá hygienickým požadavkům pro tuto věkovou skupinu dětí. Vybavení třídy je pořízeno s ohledem na věkové zvláštnosti malých dětí a slouží k rozvoji obratnosti, hrubé i jemné motoriky, postupné socializaci, volné hře dětí apod. K odpočinku dětí (spaní) slouží část herny, kterou je možno oddělit předělovací stěnou. Děti zde odpočívají na 10 cm vysokých matracích (požadavek hygieny místo lehátek), které se jednotlivě ukládají do boxů, lůžkoviny se ukládají do označených skříněk.

Školní zahrada, Smetanova 902

Nově vybudovaný pavilon mateřské školy má vlastní školní zahradu vybavenou pískovištěm se zastíněním, houpadly, klouzačkou, zahradním domečkem, prolézačkou a stolečkem s lavičkami.

Školní jídelna – výdejna, Smetanova 902

Součástí nového pavilonu ve Smetanově ulici 902 je kuchyňka, která slouží pouze k výdeji stravy a mytí nádobí. Pomocná kuchařka dováží jídlo z Mateřské školy Vodňany, Smetanova 204 (která je naproti nové MŠ přes ulici) v nádobách dle hygienických norem. Děti se stravují u stolečků ve třídě.

Budova MŠ-Výstavní 1128

Jedná se o mateřskou školu panelového typu, zbudovanou v roce 1972. V současné době je pro mateřskou školu využíván pouze jeden jednopatrový pavilon se dvěma třídami. Každá třída užívá celé podlaží, je zde k dispozici šatna, sociální zařízení a kuchyňka. Vnitřní prostor tříd je členěn na tzv. hrací centra, která umožní dětem věnovat se různým aktivitám. Součástí mateřské školy je také školní kuchyně, která vaří i pro 4 třídy dětí ze ZŠ. Budova mateřské školy prošla před několika roky celkovou rekonstrukcí. Byla vyměněna okna, radiátory, umývárny a WC. Proběhlo částečné zateplení pavilonu, výměna podlah ve třídách a v jídelně byly podlahy zrekonstruovány, budova byla zateplena.

Investiční záměry – budova školy Výstavní 1128:

- výměna kotle, který je starý a nelze na něm regulovat teplotu.
- V současné době jednáme o možnosti přestavby bytu, který je součástí budovy, na třídu MŠ, do které by se přesunula třída z pavilonu a její prostory by bylo možné zase využívat jako tělocvičnu a lehárnu.

Školní zahrada

Na školní zahradě byly vyměněny herní prvky, byly zde zakoupeny nové záhony pro environmentální výchovu. Zahrada byla částečně osázena novými stromy.

Shrnutí: Dvě budovy plně vyhovují potřebám a podmínkám pro poskytování předškolního vzdělávání (odloučená pracoviště), ale stará budova a pavilón ne. Nevyhovuje dispoziční rozvržení, jsou zde malé třídy, chybí další prostory, budovy potřebují celkovou rekonstrukci. O požadavcích na investice pravidelně informuje ředitelka školy svého zřizovatele město Vodňany.

5.3.5.6 Mateřská škola „Sluníčko“ Vodňany s.r.o.

Budova školy

Mateřská škola „Sluníčko“ Vodňany s.r.o. má od roku 1993 pronajaté prostory od města Vodňany v budově bývalých jeslí v ulici Smetanova 902. Budova byla postavena v 60. letech minulého století, a stav budovy tomu odpovídá. Prostory jsou řešeny bezbariérově a členěny tak, aby co nejlépe vyhovovaly provozu. Jsou však nutné opravy stávajících užívaných prostor uvnitř budovy i ve venkovních prostranstvích.

Podařilo se nám ve spolupráci s městem Vodňany vyměnit všechna okna, opravit střechu na budově, změnit způsob vytápění, podařilo se zrekonstruovat sociálního zařízení dětí II. třídy a personálu. S tím proběhla částečná rekonstrukce prostor této třídy (částečné stavební úpravy, pokládka nových podlah, výmalba). V době uzavření školy probíhaly práce na opravách vnitřních omítek ve třídách. Byly opraveny chodníky na vstupu do areálu MŠ.

Investiční záměry budova školy:

- zateplení a nová fasáda budovy školy,
- oprava přilehlé venkovní terasy, která slouží k pohybovým aktivitám dětí při pobytu venku,
- zastřešení jedné z přilehlých teras, která by mohla případně sloužit jako prostor pro různé aktivity dětí (ateliér výtvarných i pohybových či dramatických činností). Prostor je bezbariérově propojen s prostory školy a byl by využíván celoročně.

Školní jídelna – výdejna:

Vlastním nákladem byla zrekonstruována kuchyně na výdej jídla, byly provedeny stavební úpravy, výměna elektroinstalace a instalace vody. Položili jsme novou podlahu, vymalovali prostor a instalovali novou kuchyňskou linku včetně spotřebičů (průmyslová myčka, sporák).

Školní zahrada

Podařilo se nám zrekonstruovat prostor zahrady, jehož část byla přičleněna k nově vzniklému pavilonu MŠ Smetanova Vodňany pro dvouleté děti. Na zbylém prostoru vzniklo ve spolupráci s městem Vodňany nové hřiště plné zajímavých prvků pro rozvoj pohybových dovedností dětí.

Investiční záměry – školní zahrada:

- osázení hřiště zelení podle projektové dokumentace,
- rekonstrukci chodníků v prostoru zahrady s hřištěm.

V textu jsou popsány investiční záměry, které by školy rády realizovaly.

5.4 Základní vzdělávání

Základní školy se řídí podle vlastních Školních vzdělávacích programů (ŠVP), které si jednotlivé školy vypracovaly dle závazného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Docházka do základní školy je povinná. V současné době se připravuje revize RVP.

Hlavními cíli v oblasti základního vzdělávání dle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2023-2027 jsou:

- Moderní základní vzdělávání pro 21. století
- Všeobecné a odborné vzdělávání pro uplatnění v dalším studiu i v praxi
- Podpora a rozvoj pedagogů a leaderů škol
- Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny žáky bez rozdílů
- Prevence rizikového chování a náhradní výchovná péče
- Systémová podpora a řízení škol
- Vzdělávání v celoživotní perspektivě
- Strategie dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení/Kritéria rozvoje a optimalizace vzdělávací soustavy a struktury budoucí vzdělávací nabídky škol

Hlavními prioritami v oblasti základního vzdělávání dle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji na roky 2024–2028 jsou:

- Inovace ve vzdělávání – podpora inovací ve vzdělávání prostřednictvím projektu **Jihoskop**, tj. školského portálu pro sdílení dobré praxe a inspirace mezi školami a dalšími zájemci o vzdělávání
- Hodnocení vzdělávání – podpora zavádění formativního hodnocení
- Kariérové poradenství – podporuje kvalitu a dostupnost kariérového poradenství pro všechny stupně vzdělávání ve spolupráci s Jihočeskou hospodářskou komorou
- Digitální vzdělávání – Jihočeský kraj investuje do vybavení škol moderními pomůckami virtuální reality a do školení pedagogů, jak efektivně virtuální realitu využít.
- Kyberbezpečnost – v Jihočeském kraji se kyberbezpečnosti věnuje **projekt Haxagon**, který spolupracuje s krajem a několika školami zaměřenými na IT obory. Projekt nabízí školám možnost využít kybernetický polygon, který je virtuálním prostředím pro simulaci a testování kybernetických scénářů. Školy tak mohou procvičovat různé situace, jako je například ochrana sítě, detekce útoků nebo reakce na incidenty. Projekt také organizuje kybernetické soutěže pro žáky i pedagogy, které jsou motivující a zábavnou formou učení o kyberbezpečnosti.

Hlavními cíli v oblasti základního vzdělávání dle MAP III jsou:

Hlavní priority a cíle MAP III

Priorita 1	Dostupná školská infrastruktura, vhodné prostorové podmínky ve školách a jejich kvalitní vybavení pro společné vzdělávání dětí a žáků v území MAP III
Cíl 1.1	Místa v předškolním vzdělávání pro všechny děti od 3 let v území MAP
Cíl 1.2	Všechny školy disponují dostatečným prostorem pro společné vzdělávání dětí a žáků a pro zavádění inovativního vzdělávání v mateřských a základních školách
Cíl 1.3	Všechny školy disponují kvalitním vybavením
Cíl 1.4	Udržitelný rozvoj škol
Priorita 2	Podpora kvality vzdělávání v území MAP III
Cíl 2.1	Vysoká kvalita vedení škol – ředitel školy je vůdčí osobou, vize a hodnoty školy sdílí všichni zaměstnanci školy, rodiče, zřizovatel a děti
Cíl 2.2	Vysoká kvalita pedagogických pracovníků ve školách, kteří se rádi profesně rozvíjejí
Cíl 2.3	Ve školách je kladen důraz na rozvoj klíčových kompetencí a gramotností dětí a žáků
Cíl 2.4	Ve školách je kladen důraz na rozvoj potenciálu každého dítěte v MŠ a žáka v ZŠ

Cíl 2.5	Rozvoj pohybové zdatnosti žáků bude podporován nejen v rámci tělesné výchovy, ale i v rámci vyučování jiných předmětů či o přestávkách.
Cíl 2.6	Sdílení dobré praxe mezi pedagogickými pracovníky navzájem i mezi školami v území i mimo území a sdílení dobré praxe mezi nepedagogickými pracovníky je běžnou součástí života škol v území MAP
Cíl 2.7	Bezpečné klima ve školách
Cíl 2.8	Propojení škol s neformálním vzděláváním, kulturními institucemi a dalšími aktéry ve vzdělávání

5.4.1 Dostupnost základního vzdělávání

V území se nacházejí 3 plně organizované základní školy, zřizované dvěma městy v území (Bavorov a Vodňany) a Jihočeským krajem. Škola zřizovaná Jihočeským krajem učí podle vzdělávacího oboru ZŠ jako městské školy 79_01_C/01 Základní škola a také podle vzdělávacího oboru 79-01-B/01 Základní škola speciální. Díky tomu máme v území možnost vzdělávat i žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením.

Dopravní dostupnost škol z obcí, ze kterých historicky žáci do základních škol dojíždějí, je dobrá. Dopravní spojení je zajištěno autobusy a vlaky. Žáci ze školy ve Vodňanech by mohli využívat i cyklostezky z některých místních částí Vodňan např. ze Křtětic, z Pražáku. Nově je otevřená cyklostezka z Chelčic do Vodňan. Školy jsou vybaveny stojany na kola. Chybí bezpečné cyklostezky po městě. Pokud by se situace ve městě zlepšila, je zde stále důležitý úkol pro školy i zřizovatele namotivovat rodiče, aby nevozili děti autem přímo před školu. Velký počet aut, která zastaví v kritickém ranním čase přímo před školou, zvyšuje riziko úrazu dětí a všechna ostatní opatření se mohou minout účinkem. Stejný problém s bezpečnými cestami je i ve městě Bavorov. Chybí propojení bezpečnou cyklostezkou Vodňany – Sviněnice – Bavorov. Do školy aktivně na kole jezdí cca 5 žáků.

V našem území nejsou žádné alternativní základní školy. I když snahy a zájem o vybudování takové školy občas zaznívají z řad rodičovské veřejnosti.

5.4.1.1 Kapacity základních škol

Rejstříkové kapacity v těchto základních školách zapsané ve školském rejstříku již dlouho neodpovídají prostorovým možnostem škol. Důvodem tohoto stavu je přibývání odborných učeben na úkor kmenových tříd v dobách, kde ve školách bylo méně žáků. V současné době mohou školám neodpovídající kapacity způsobovat problémy při přijímání žáků a zvyšovat naplněnost jednotlivých

tříd. Se snižováním počtu odkladů a přecházením silných ročníků z mateřských škol se očekává více žáků v základních školách. Z mateřských škol odchází silné ročníky předškoláků.

Především ZŠ a G Vodňany chybí dostatečné prostory pro otevírání nových tříd.

Žádné z obou měst, které základní školy zřizuje, nemá uzavřený společný školský obvod s dalšími obcemi v území. Žáci chodí do škol tak, jak bylo dáno historicky. Tím, že se ve Vodňanech v předchozích letech sloučily dvě školy do jedné, odpadá řešení spádovosti na území města Vodňany. Jaké mají školy kapacity a jaká je jejich naplněnost najdete v tabulce č. 21, ale tento údaj nevypovídá nic o tom, jak může být škola naplněna vzhledem k přijímání žáků s potřebou podpůrných opatření. Při přijímání těchto žáků se reálná kapacita snižuje.

5.4.2 Kvalita základního vzdělávání

Jak už bylo řečeno u předškolního vzdělávání i úspěšnost žáků v základní škole výrazně ovlivňuje kvalita základního vzdělávání. Zvyšovat kvalitu vzdělávání je jedním z dalších cílů Dlouhodobých záměrů České republiky, Jihočeského kraje a MAP v základním vzdělávání.

Jak zjistit, že je škola kvalitní? Hodnocení, zda je škola kvalitní provádí externě ČŠI, zřizovatel a interně sama škola formou vlastního hodnocení.

Charakteristické znaky úspěšné školy, tj. co měly školy, které ČŠI hodnotila jako úspěšné, společné²³:

- vysoká kvalita pedagogického vedení – ředitel školy je vůdčí osobou, vize a hodnoty školy sdílí pedagogičtí pracovníci, nepedagogičtí pracovníci, rodiče, zřizovatel, děti, tj. všichni aktéři ve vzdělávání,
- kvalitní spolupráce aktérů školy – vedení školy, pedagogičtí pracovníci, žáci a jejich zákonní zástupci, případně zřizovatel školy – založená na vzájemné důvěře, přátelský a soudržný kolektiv učitelů, příjemné klima školy, ochota učitelů podílet se na aktivitách rozvoje a prezentace školy,
- spolupráce se zahraničními partnery,
- vysoká kvalifikovanost učitelů,
- učitelé se **rádi** dále profesně rozvíjejí, mají otevřený přístup k novým metodám a formám výuky včetně dalších inovací,

23

https://csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2021_p%c5%99%c3%adlohy/Dokumenty/TZ_Spolecne_znaky_vzdelavani_v_uspesnych_ZS.pdf

- školy úzce spolupracují se specialisty, spolupráce je zaměřena na podporu žáků a řešení jejich vzdělávacích problémů v co nejranější fázi daného problému, ve vazbě na včasnou diagnostiku,
- školy uplatňují v co nejširším možném měřítku strategie individualizace výuky a výuky v početně menších skupinách,
- školy systematicky sledují vzdělávací výsledky svých žáků a kladou důraz na formativní charakter hodnocení,
- příjemná atmosféra ve třídách ve vztahu k učiteli a mezi žáky navzájem.

Všechny základní školy v území mají nastaveny strategické plány rozvoje školy, využívají vlastního hodnocení ke zjišťování slabých míst školy. Stejně jako mateřské školy mohou využít metodický portál ČSÍ s názvem **Kvalitní škola**. Tento portál má napomoci ředitelům právě s vlastním hodnocením svých škol <https://www.kvalitniskola.cz/>.

Školy spolupracují se zahraničními partnery. ZŠ a G Vodňany realizuje pro své žáky pravidelně výjezdy do zahraničí.

V obou základních školách fungují školní poradenská pracoviště. Ve školách je zastoupena pozice speciálního pedagoga, v ZŠ a G Vodňany funguje školní psycholožka a sociální pedagog. V ZŠ Bavorov by rádi tuto pozici také měli, měli by i finanční prostředky, ale bohužel nemohou nikoho najít. V ZŠ a G Vodňany by také uplatnili více úvazků speciálního pedagoga i školního psychologa. Bohužel skutečné potřebě školy neodpovídají nastavené úvazky na tyto pozice z MŠMT a tím i navázané finanční prostředky na tyto pozice. I kdyby školy sehnaly finanční prostředky, tak by se potýkaly s nedostatkem těchto pozic v našem území i v celém Jihočeském kraji. ZŠ spolupracuje při vyhledávání nadaných dětí již v předškolním vzdělávání s Mateřskou školou Vodňany, Smetanova.

Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními je na dobré úrovni. Školy spolupracují s PPP, SPC. Problémy jsou dlouhé čekací lhůty, opět ovlivněné nedostatkem personálu v těchto institucích. Dále byla nastavena dobrá spolupráce se sociálními službami jako jsou NZDM a SAS pro rodiny s dětmi, které sídlí ve Vodňanech. Od 1.1.2025 byla navýšena kapacita nízkoprahového zařízení, ale potýká se s fluktuací personálu. Došlo k obměně celého týmu. Školy spolupracují s odborem sociálních věcí, zdravotnictvím a školství ve Vodňanech. V rámci implementačních aktivit byl realizován v červnu 2024 workshop Jak identifikovat ohrožené dítě ve spolupráci s organizací SOFA pro výchovné poradce, metodiky prevence, ředitele škol a další pedagogické pracovníky. Na základě tohoto setkání PS RP připravila pro pedagogické pracovníky, děti, rodiče a další seznam kontaktů na instituce v území, které mohou dětem i rodičům pomoci zvládat různé situace.

5.4.2.1 *Personální zajištění základních škol*

Nejdůležitějším faktorem pro zvyšování kvality vzdělávání žáků jsou **kvalifikovaní a motivovaní** pedagogičtí pracovníci. V našem území pedagogičtí pracovníci v obou základních školách splňují kvalifikační předpoklady. Ne vždy učitelé s danou aprobací vyučují svůj předmět. Jak vyplývá z tematické zprávy ČŠI²⁴, společným znakem v úspěšných školách byla také vyšší aprobovanost vyučovacích hodin.

Výše úvazků pedagogických pracovníků školy je závislá na výši mzdových výdajů poskytnutých škole ze státního rozpočtu. Pokud si škola nemůže dovolit počet pracovníků, který skutečně zajistí její potřeby např. na dělení hodin, vytváření menších skupin pro zajištění individualizace výuky, tak i to může výrazně ovlivnit kvalitu výuky.

Dle sdělení ředitelky škol je problém při přijímání nových pedagogických pracovníků. Často chybí potřebná aprobace, kterou škola poptává.

Nedílnou součástí školy jsou i nepedagogičtí pracovníci (kuchařky, uklízečky, personalistky, ekonomky aj.). Tito pracovníci jsou nepostradatelní pro kvalitní chod školy. Nejasná situace okolo financování nepedagogických pracovníků ve školách způsobuje obavy těchto pracovníků, zda budou mít práci, jak bude ohodnocena aj. Toto vše se může odrazit i v klimatu školy.

5.4.2.2 *Počet žáků ve třídách*

Kvalitu vzdělávání ovlivňuje i počet žáků ve třídách. Možnost dělení žáků do skupin. Čím méně žáků ve třídě, tím lépe se mohou uplatňovat moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí.

V ZŠ Bavorov je v každém ročníku pouze 1 třída. Naplněnost tříd je různá. Ve školním roce 2021/2022 bylo ve škole 176 žáků a 9 tříd, průměrná naplněnost tříd byla 19,5 žáků. Nejméně naplněný ve školním roce 2021/2022 byl 2. ročník (11 žáků), nejvíce 8. ročník (27 žáků). 5 ročníků z 9 bylo optimálně naplněno, tj. od 16 do 20 žáků, z toho 3 na 1. stupni a 2 na 2. stupni ZŠ.

Ve školním roce 2022/2023 je průměrná naplněnost třídy v ZŠ 21,2 žáků (191 žáků a 9 tříd). Tím, že má ZŠ Bavorov pouze jednu třídu v ročníku, může pouze minimálně ovlivnit optimální naplněnost jednotlivých tříd. Řešením pro ni je dělení vyučovaných předmětů na skupiny s ohledem na finanční možnosti školy. V ZŠ Bavorov se ve školním roce 2022/2023 nepotýkali s výrazným nárůstem žáků jako ve Vodňanech. Uprchlíká krize zasáhla pouze Vodňany.

24

https://csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2021_p%c5%99%c3%adlohy/Dokumenty/TZ_Spolecne_znaky_vzdelavani_v_uspesnych_ZS.pdf

Ve školním roce 2023/2024 byla průměrná naplněnost třídy 18,78 žáků (169/9), ve školním roce 2024/2025 je průměrná naplněnost třídy 19,89 žáků (179/9).

V ZŠ a G Vodňany je situace odlišná. Jedná se o velkou školu sloučenou z původních 2 základních škol. Celkový počet žáků ve školním roce 2021/2022 činil 807 žáků a 38 tříd, což představuje průměrnou naplněnost tříd **21,2 žáků**. Škola má větší možnost ovlivnit naplněnost tříd s ohledem na jednotlivá odloučená pracoviště. V jednotlivých pracovištích je naplněnost tříd různá. **V ZŠ Alešova** bylo celkem 405 žáků a 19 tříd, což představuje **21,3 žáků na třídu**. **V ZŠ Bavorovské** bylo celkem 323 žáků, 15 tříd, průměrná naplněnost na třídu činila **21,5 žáků**. **V ZŠ Výstavní** se nacházely pouze 3 ročníky 1. stupně, 79 žáků, 4 třídy, průměrná naplněnost třídy činila **19,75 žáků**. Nejnižší naplněnost třídy v ZŠ Alešova byla v 1. a 2. ročníku (17, 18 žáků), což je určitě žádoucí. Nejvyšší v 5. ročníku (25 a 26 žáků). Celkem 10 tříd z 19 bylo naplněno od 16 do 20 žáků. V ZŠ Bavorovská byla nejvyšší naplněnost ve 2. a 3. ročníku (26 žáků v obou třídách, vždy pouze 1 třída v ročníku), nejnižší naplněnost byla v 9. ročníku (15 žáků). Celkem v 9 třídách z 15 byla naplněnost vyšší než 20 žáků. V ZŠ Výstavní bylo celkem 79 žáků ve 4 třídách, průměrná naplněnost 19,75 žáků na třídu. Tři třídy ze čtyř jsou naplněny méně než 20 žáky.

Ve školním roce 2022/2023 se počet žáků v ZŠ a G výrazně zvýšil oproti předchozímu školnímu roku a to o 70 žáků. Důvodem byla uprchlická krize. Navýšení žáků spočívalo právě ve velkém počtu migrantů, kteří našli své útočiště ve Vodňanech a pro své děti školu v ZŠ a G Vodňany. ZŠ a G Vodňany byla jednou z mála škol, která se musela hned v počátcích uprchlické krize vyrovnat s velkým nápořem dětí z Ukrajiny a řešit intuitivně jejich vzdělávání, protože informace z MŠMT nebyly vždy rychle předávány do škol, a hlavně se rychle měnily, tak jak se situace vyvíjela. Vzhledem k prostorovým podmínkám zůstal ve škole zachován stávající počet tříd, což vedlo k tomu, že se výrazně zvýšil počet žáků na třídu, z původních 21,2 žáků na 23,1 žáků. Pokud k tomu přidáme, že výrazně přibyl počet žáků s neznalostí českého jazyka, tak to byl velký úkol, se kterým se musela škola vyrovnávat.

Ve školním roce 2023/2024 se průměrný počet žáků na třídu snížil oproti předchozímu školnímu roku na 22,00 žáků. Ve školním roce 2024/2025 je průměrný počet žáků na třídu 22,3.

5.4.3 Klíčová témata MAP Základní školy

Stejně jako u mateřských škol, tak i u základních škol se povinně partnerství v MAP musí zabývat následujícími třemi klíčovými tématy. Tato témata se musí odrážet v Návrhu priorit rozvoje vzdělávání a následně ve stanovených prioritách SR MAP – Dohoda o prioritách, proto jsou tato témata zpracována i v této analytické části:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,
2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním,

3. téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů.

Při hodnocení těchto témat vycházíme z popisů potřeb škol, ve kterých samy školy hodnotily, v čem jsou v těchto tématech úspěšné, co proběhlo ve škole dobře, v čem by se mohla škola v daném tématu zlepšit a v čem potřebuje škola v daném tématu pomoci, dále z rozhovorů s jednotlivými ředitelkami ZŠ na společných setkáních, z dostupných inspekčních zpráv, vlastních zkušeností s územím atd.

5.4.3.1 Téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí

Moderní didaktické formy jsou takové didaktické formy, které umožňují dětem, žákům a pracovníkům ve vzdělávání, aby byli aktivními účastníky svého vlastního učení a aby byli schopni rozvíjet své klíčové kompetence v reálných situacích.

V případě žáků se jedná např. o

- projektové vyučování – zaměření na řešení/ produkt,
- využití technologií ve výuce,
- kooperativní vyučování – řešení úkolů a projektů v týmech,
- využití her a simulací,
- učení se na základě zkušeností,
- výuku mimo třídu (zahrnuje praktické aktivity a projekty – exkurze, aktivity muzeí a paměťových institucí, science center atp. a praktické aktivity v terénu),
- individualizovanou výuku zaměřenou na rozvoj vzdělávacího potenciálu každého žáka atd.

V případě pracovníků ve vzdělávání se jedná např. o

- zážitkovou pedagogiku,
- propojování formálního a neformálního vzdělávání,
- využití technologií ve výuce apod.

Základní školy umí využívat moderní technologie ve výuce, realizují projektové vyučování, kooperativní vyučování, využívají výuku mimo třídu, tandemovou výuku v některých třídách. Propojují formální a neformální vzdělávání, spolupracují s knihovnami, MEVPISem, MaG Vodňany a jinými institucemi, využívají zážitkovou pedagogiku, umí využívat nové technologie ve výuce (v ZŠ a G Vodňany pracují s virtuální realitou, chtějí pořídit dron aj.)

Slabou stránkou je individualizovaná výuka, práce s heterogenní třídou a výuka zaměřená na výuku mimo třídu (především pro nadané žáky).

Školy hodnotily, že by potřebovaly více možností ke sdílení dobré praxe mimo území, což vyplývá i z toho, že máme v území jen 2 základní školy se stejným oborem vzdělávání a z toho jedna spíše rodinná s cca 200 žáky a druhá je velká sloučená, ze 2 původních ZŠ a s cca 900 žáky. Více se také zaměřit na možnosti podpory nadání.

To, co by potřebovaly všechny školy, nejen ZŠ, je mít možnosti dlouhodobě plánovat finanční prostředky, tj. mít větší jistotu v dlouhodobějším horizontu, týkající se objemu finančních prostředků ze státního rozpočtu i od zřizovatele.

V ZŠ Vodňany, nám. 5. května využívají hodně projektové vyučování ve škole i mimo školu, využívá ICT ve výuce, kooperativní vyučování. Škola spolupracuje se sociálními institucemi např. s Domovem sv. Linharta v Chelčicích, se sociálním podnikem v Drahonicích aj. Škola by chtěla více spolupracovat s neformálním vzděláváním. V současné době se realizují v rámci MAP aktivity spolupráce s Klubem Vodňanských výtvarníků, se ZUŠ, s Knihovnou Gelasta Vodňanského, Městským muzeem a galerií ve Vodňanech. Škola by chtěla více využívat výuku ve venkovních prostorách na zahradě. K tomu by potřebovali vybudovat venkovní učebnu.

V ZUŠ Vodňany se snaží do výuky co nejvíce zapojovat moderní technologie související s výukou jednotlivých oborů na ZUŠ. Jedná se zejména o využití interaktivních tabulí v rámci výuky hudební nauky, využití grafických programů v rámci výuky výtvarného oboru, programování hudby v rámci výuky hudebních oborů, využití moderních technologií v rámci výuky tanečního oboru (looper, syntéza obrazu a zvuku atd.). Za úspěch škola považuje, že se jí daří moderní didaktické formy výuky prezentovat široké veřejnosti v rámci vystoupení žáků školy. Jedná se např. o syntézu obrazu a zvuku při vystoupeních žáků tanečního oboru. Programování v rámci výuky EKN, které je nedílnou součástí ŠVP. Využívání podkladových nahrávek doprovodu při hudebních vystoupeních. Jako zajímavost lze uvést také využití dronu při akci ZUŠ OPEN 2024.

Pro zlepšení na poli moderních didaktických forem by škola uvítala větší množství odborných workshopů zaměřených zejména na téma práce s AI. Zapojení AI do výuky se jeví jako velká příležitost posunout pedagogy i žáky v IT dovednostech.

5.4.3.2 Téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním

V území fungují 3 základní školy. Jednou z těchto škol je Základní škola Vodňany, nám. 5. května 104, která vyučuje podle těchto oborů vzdělávání:

Kód oboru	Popis oboru	Délka vzdělávání	Kapacita oboru	Dobíhající obor
-----------	-------------	------------------	----------------	-----------------

79-01-B/01	Základní škola speciální	10 r.	12	Ne
79-01-C/01	Základní škola	9 r.	75	Ne

Jak už několikrát zaznělo, tato základní škola je nedílnou součástí vzdělávání v našem území. Vzdělávají se zde v oboru ZŠ speciální žáci se středně těžkým a těžkým mentálním postižením.

V základních školách fungují školní poradenská pracoviště. Základní školy cíleně vytváří příznivé prostředí pro socioemocionální rozvoj žáků, pro podporu inkluzivního prostředí pro žáky ze znevýhodněného prostředí s cílem zajištění stejných příležitostí pro tyto žáky, pro provádění logopedické prevence na ZŠ, screeningových testů, depistáží. Ve školách se realizuje efektivní a dostupné doučování pro všechny. Ve školách se mohou žáci zdarma zapojit do zájmových aktivit. Školy jsou otevřené i po vyučování pro žáky druhého stupně (relaxační zóny s dohledem pedagogického pracovníka).

Školy hodnotí dobrou spolupráci s OSPOD i se školskými poradenskými zařízeními, se sociálními službami atd. Problémem jsou ale dlouhé čekací doby na vyšetření ve školských poradenských zařízeních.

Problémem je získat do škol speciální pozice jako je školní psycholog, speciální pedagog, školní logoped, které chybí na trhu práce. Současně je i nedostatek finančních prostředků na tyto pozice. Dalším problémem je nemožnost zaměstnat tyto pozice na úvazky, které školy potřebují.

ZŠ Bavorov se potýká s vyšším počtem zameškaných hodin, chybí jí školní psycholog, rádi by zvýšili počty hodin doučování. Příležitostí je i větší podpora v komunikaci s rodinou žáka, systematická a kontrolovatelná pomoc.

ZŠ a G Vodňany má ve školním poradenském pracovišti speciální pozice školního psychologa, speciálního pedagoga i sociálního pedagoga. Využívá asistenty pedagoga i školní asistenty hrazené ze Šablon. Úvazky pro tyto speciální pozice jsou pro školu nedostačující, potřebovali by pro svou velikost školy více úvazků.

ZŠ a G Vodňany spolupracuje se všemi mateřskými školami v území, jejichž děti přechází do této školy. Ředitelka spolu se speciální pedagožkou na první schůzce s ředitelkami MŠ projedná termíny návštěv s dětmi v ZŠ, a naopak návštěvu učitelek a speciální pedagožky v MŠ. Dozví se předpokládány počet dětí, který by měl nastoupit do 1. ročníků, předpoklad odkladů i školních asistentů pro děti s potřebou podpůrných opatření atd. Samozřejmostí je účast učitelek MŠ při zápisu. Spolupráce mezi MŠ a ZŠ je ve Vodňanech příkladem dobré praxe. Učitelky z mateřských škol mají možnost podívat se do tříd, ve kterých jsou děti z jejich mateřských škol. Toto se zatím, ale nevyužívá.

ZŠ Vodňany, nám. 5. května chybí školní psycholog. Škole by pomohlo vytvořit manuál, jak postupovat v některých ohrožujících situacích včetně telefonních kontaktů. PS Rovné příležitosti v rámci MAP připravuje seznam institucí, na které je možné se obrátit o pomoc či radu.

Všechny 3 základní školy obdržely manuál od společnosti SOFA Jak identifikovat ohrožené dítě.

Při ZŠ a G Vodňany a ZŠ Bavorov byly otevřeny přípravné třídy. Vzdělávání v přípravných třídách je určeno pro žáky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj a kterým byl současně povolen odklad povinné školní docházky (viz [školský zákon](#)). Přípravné třídy se tak zaměřují na vyrovnávání vývoje dítěte s ohledem na jeho školní nezralost v době, kdy by již povinnou školní docházku mělo realizovat. Důvodem pro zřízení přípravných tříd v území ORP dle sdělení ředitelek škol bylo:

- Začlenění dětí po odkladu již do základní školy a školní družiny – děti si postupně zvykají na školu a učitele ještě před nástupem do 1. třídy
- Cílená příprava a edukace
- Reedukace dětí přímo ve škole pod vedením speciálního pedagoga, logopedické asistentky
- Nabídka další možnosti rodičům předškoláků s odkladem

Přínosem v době nedostatečných kapacit MŠ bylo, že odchodem dětí do přípravných tříd na ZŠ se uvolnily kapacity v MŠ.

V území je velké procento odkladů. Důvody pro udělení odkladů jsou především školní nezralost a vady řeči. Počet odkladů výrazně ovlivňuje přání rodičů. I když mateřská škola důvody pro odklad neshledá, rodič má poslední slovo v tom, zda jeho dítě do ZŠ nastoupí či nenastoupí.

V území jsou **v základních školách uplatňována opatření**, která pomáhají ke snižování odkladů a to:

- do ZŠ jsou přijímány děti na začátku povinného základního vzdělávání **bez kladení požadavků**, které by muselo dítě prokázat, v území nejsou ani výběrové třídy ani výběrové školy. Vždy pouze 1 ZŠ ve městě.
- V ZŠ jsou posilovány kompetence prvostupňových učitelů a podporována inkluzivní opatření (změny v řízení třídy, personální posílení ve třídě, pomůcky pro žáky s odlišným mateřským jazykem aj.) v rámci ZŠ, která napomohou přijmout všechny žáky do základního vzdělávání a vzdělávat je tak, aby zažili úspěch.

V ZŠ Bavorov je k 30. 9. 2024 27 žáků s potřebou podpůrných opatření (PO), z toho v 1. stupni PO je zařazeno 8 žáků, ve 2. stupni PO 10 žáků, ve 3. stupni PO 6 žáků, ve 4. stupni PO 3 žáci. Podíl žáků

s potřebou podpůrných opatření činí 15,1 %. Jedná se o 19 žáků se zdravotním postižením, 4 žáky se zdravotním znevýhodněním a 7 žáků s odlišnými kulturními a životními podmínkami. Mezi žáky se zdravotním postižením patří např. žáci se závažnými poruchami chování (3 žáci), žáci se závažnými poruchami učení (15 žáků), se závažnými vadami řeči (1 žák). V ZŠ Bavorov není vykázán žádný nadaný nebo mimořádně nadaný žák.

V ZŠ a G Vodňany je k 30. 9. 2024 98 žáků s potřebou podpůrných opatření, z toho v 1. stupni je zařazen 1. žák, ve 2. stupni je zařazeno 53 žáků, ve 3. stupni je zařazeno 44 žáků. Žáků se zdravotním postižením je v ZŠ a G Vodňany 88. Podíl žáků s potřebou podpůrných opatření z celkového počtu žáků činí 11,26 %. Mezi žáky se zdravotním postižením patří např. žáci s mentálním postižením (6 žáků), se závažnými poruchami chování (15 žáků), žáci se závažnými poruchami učení (45 žáků), se závažnými vadami řeči (18 žáků), s poruchou autistického spektra (1 žák), se zrakovým postižením (2 žáci), se sluchovým postižením 1 žák. V ZŠ a G Vodňany je 12 žáků s odlišnými kulturními a životními podmínkami, z toho 9 žáků, u kterých SVP vyplývá převážně z dopadu jiných životních podmínek do vzdělávání.

V území působí nízkoprahové zařízení pro děti a mládež SPOT NZDM Prevent, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Prevent, odborná sociální poradna – občanská Charita Strakonice. Tyto 3 organizace sídlí přímo ve Vodňanech. Další služby do Vodňan dojíždějí jako např. I MY raná péče pro rodiny s dětmi s opožděním řeči, vývoje, předčasně narozené, děti s mentálním či fyzickým handicapem do 7 let věku. I MY dlouhodobě bezplatně podporuje rodiče a rozvoj dětí v bezpečí jejich domova.

V ZŠ a G Vodňany je vykázán 1 nadaný a 1 mimořádně nadaný žák s potřebou podpůrných opatření č. 2. Podíl nadaných a mimořádně nadaných žáků činí 0,2 %. V ZŠ a G Vodňany jsou ale i nadaní žáci s PO 1.

V ZUŠ Vodňany realizují jak výuku skupinovou (taneční obor, výtvarný obor) tak výuku individuální (hudební obor). Už z podstaty tohoto členění, škola zohledňuje individuální potřeby žáků školy. V hudebních oborech má každý žák zpracovaný individuální vzdělávací plán, který vychází z ŠVP školy. V těchto plánech jsou zohledněny individuální potřeby žáka včetně žáků se sociálním znevýhodněním. Skupinová výuka je realizována v menších skupinách do max. 12 žáků, takže i zde, je v podstatě zajištěn individuální přístup. Škola je zapojena do programu Kroužky pro Jihočechy, kde mohou rodiče žáků ze znevýhodněných sociálních rodin požádat o úhradu úplaty za vzdělávání z prostředků Jihočeského kraje, který je zřizovatelem ZUŠ Vodňany. Tuto možnost využívá cca 10 % žáků školy. Došlo k úspěšnému začlenění do výuky napříč obory u cca 10 dětí z Ukrajiny.

Problém vidí škola v tom, že při začleňování ukrajinských dětí do výuky naráží na dost silnou jazykovou bariéru.

Příležitosti:

- Profesní rozvoj učitelů v oblasti práce s heterogenním kolektivem

- Sdílení dobré praxe, ukázkové hodiny práce s heterogenním kolektivem
- Vzdělávání v oblasti diagnostiky nadání
- multioborová spolupráce v obci (školy, OSPOD, sociální služby, NNO, pediatři)

Rozvoj nadaných žáků

Hlavní zjištění ČŠI v roce 2022 v různých školách:

- Oblast podpory a vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků stále není ve školách v potřebné míře systematicky rozvíjena a akcentována.
- Většina základních škol má sice rozvoj nadání nějakým způsobem formálně ukotven ve školním vzdělávacím programu jako stěžejním dokumentu školy, ale jen zřídka se popisovaná podpora systematicky aplikuje, jen zřídka se téma rozvoje nadání vyhodnocuje a na dovednosti spojené s rozvojem nadání se většinou nezaměřuje ani plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Na základních školách bylo jen 5 % žáků a na středních jen 7 % žáků identifikováno jako žáci nadaní a méně než 0,1 % žáků jako mimořádně nadaní, což je výrazně méně, než by mělo podle předpokladů být (10-15 % nadaných, 2 % mimořádně nadaných).
- Jen 4 % pedagogů základních škol absolvovala **v posledních dvou letech** v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nějaký kurz nebo seminář zaměřený na vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků. Dále je na vedení školy, aby informace z DVPP předali učitelé dalším svým kolegům.
- Podpora rozvoje nadaných a mimořádně nadaných žáků není přes její deklaraci ze strany škol příliš patrná ani v samotné výuce. Místo individualizovaného přístupu vycházejícího **z kvalitní diagnostiky** většina škol pro své žáky tradičně pořádá školní kola soutěží a olympiád, kde nadaní a mimořádně nadaní sice mohou uplatnit své nadstandardní schopnosti a dovednosti, ale ve většině případů se nejedná o rozvoj jejich nadání. Školy v mnohem větší míře rozšiřují a obohacují učivo, případně nabízejí volitelné předměty. Obecně zjištění potvrzují očekávaný a málo efektivní standardní model spočívající ve snaze rozšířit a obohatit nadaným i mimořádně nadaným žákům učivo a případně je poslat reprezentovat školu do různých soutěží. Takový přístup je samozřejmě možný a vhodný, ovšem v žádném případě dostatečný.
- Nepříliš potěšující je i skutečnost, že více než čtvrtina škol (výjimkou jsou gymnázia) nespolečně se žádným externím subjektem v oblasti rozvoje nadaných a mimořádně nadaných žáků.

- Dalším negativním aspektem je, že pouze přibližně 10 % škol spolupracuje s Národním pedagogickým institutem ČR, což ukazuje na fakt, že potenciál sítí podpory nadání plánovaných v koncepci podpory nadání a zastřešovaných právě Národním pedagogickým institutem ČR není dosud adekvátně využit.
- Nízkou kvalitu identifikace dokládá i neprokázaná souvislost mezi podílem nadaných žáků ve škole a průměrným výsledkem školy v zjišťování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol z českého jazyka a matematiky, které Česká školní inspekce provedla na jaře roku 2022. Vzhledem k velmi malému rozdílu ve výsledcích mezi skupinami škol s nejnižším a nejvyšším podílem nadaných žáků v testu dovedností usnadňujících učení se dá usuzovat, že informace od výchovných poradců o nadaných žácích v rozumových schopnostech jsou ovlivněny spíše studijními výsledky v konkrétních vzdělávacích oborech ve škole než šířeji pojatým nadáním a obecnějšími studijními dovednostmi.

Koncepční přístup k podpoře nadaných žáků v základní škole představuje:

- vytvoření osoby koordinátora práce s nadanými žáky ve škole a podpora ředitele školy s následnou stimulací zájmu dalších pedagogických pracovníků školy;
- navázání úzké externí spolupráce s místní univerzitou a dalšími partnery;
- aktivní vyhledávání nadaných žáků prostřednictvím diagnostiky již na úrovni spolupracující mateřské školy.

V ZŠ a G Vodňany není ustanovena pozice koordinátorky práce s nadanými žáky. Školní psycholožka vytváří systém péče o nadané a mimořádně nadané děti v ZŠ a G Vodňany. Škola dříve spolupracovala s Masarykovou univerzitou v Brně, Fakultou sociálních studií, Katedrou psychologie, Doc. PhDr. Š. Portešovou, Ph.D.

To, co se rozvíjí je spolupráce s Mateřskou školou Vodňany, Smetanova při aktivním vyhledávání nadaných žáků prostřednictvím diagnostiky již na úrovni spolupracující mateřské školy.

Mateřská škola Vodňany, Smetanova 204 má také ustanovenu koordinátorku práce s nadanými dětmi, která aktivně vyhledává nadané děti prostřednictvím diagnostiky. Pokud bychom se drželi statistiky a vycházeli z předpokládaného procenta nadaných dětí a mimořádně nadaných, tak vzhledem k počtu žáků v ZŠ a G Vodňany k 30. 9. 2023 (858) by mělo být diagnostikováno cca 85 nadaných žáků.

V ZŠ Bavorov také není funkce koordinátora práce s nadanými dětmi ustavena. Při počtu 169 žáků by ve škole mělo být cca 17 nadaných žáků. Byli diagnostikováni 3 žáci.

Regiony, ve kterých je velmi málo příležitostí, ať už kvůli struktuře lokální ekonomiky, místu nebo regionálním politikám, čelí více odlivu lidí s vysokoškolským vzděláním do jiných míst v ČR. Struktura obyvatel se následně promítá do struktury žáků. V ORP Vodňany je nízký podíl vysokoškolsky

vzdělaného obyvatelstva oproti Jihočeskému kraji i České republice. Dle ČSÚ platí, že vzdělanostní úroveň se zvyšuje s rostoucím počtem obyvatel.

5.4.3.3 Téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů

V ZŠ mají všichni pedagogičtí pracovníci možnost se vzdělávat, mají možnosti si sami vybrat zajímavý seminář či workshop, sdílet dobrou praxi mezi sebou ve škole, či mezi školami navzájem, a to jak v území, tak i mimo území. Je zapotřebí více chtít od těchto pracovníků, aby získané poznatky zaváděli do praxe ve své škole, seznamovali s nimi své kolegy. Stejně tak je důležité vytvářet prostor pro zavádění získaných poznatků do praxe ze strany ředitelů, využívat maximálně potenciál svých zaměstnanců pro další rozvoj školy.

V ZŠ Vodňany, nám. 5. května se pedagogové především vzdělávají v logopedické prevenci, což souvisí i s žáky, kteří tuto školu navštěvují. Slabým místem je pravidelné vzdělávání pedagogů, což ovlivňuje i malý počet pedagogických pracovníků ve škole a následně možnost zastupování svých kolegů.

ZUŠ Vodňany má nastavený plán DVPP, ve kterém zohledňuje potřeby pedagogů. V rámci školního roku je realizována celá řada školení na různá témata od IT kompetencí, přes osobnostní rozvoj pedagogů, individuální vzdělávání v daném oboru až po školení zaměřená na práci s třídou, rodiči atd. Jisté zlepšení by bylo možné docílit v podpoře managementu třídních kolektivů, ale s podmínkou specifik třídních kolektivů v ZUŠ. Aby se mohla škola ještě více zlepšit v podpoře pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání, musí mít z čeho vybírat. Bohužel je potřeba konstatovat a zdůraznit, že nabídka školení pro ZUŠ v této oblasti je nedostačující.

Management třídního kolektivu zahrnuje metody a strategie, které učitelé používají k vytvoření a udržování pozitivního a produktivního prostředí pro učení a sociální interakce ve třídě. Součástí tohoto managementu je i řízení chování žáků, rozvíjení spolupráce a motivace, a budování silného vztahu mezi učitelem a žáky.

Když učitel plánuje vzdělávání svých dětí a žáků nebo vyučuje, měl by vždy myslet na to, že se žáci ve svých individuálních předpokladech pro učení i při samotném průběhu procesu učení liší. Způsobuje to jejich různá motivace učit se i odlišné vzdělávací možnosti (preferovaný učební styl, dílčí znevýhodnění v učení, inteligence, paměť, schopnost soustředit se atd.). Mohou také pocházet z různého rodinného prostředí, tudíž i jejich podmínky pro učení mohou být výrazně rozdílné. Dobrý učitel respektuje různost svých žáků a vytváří ve výuce podmínky pro to, aby je co nejčastěji „přistihl při úspěchu“. To, že má učitel „využít maximální vzdělávací potenciál každého svého žáka“, je i po letech užívání tohoto sloganu stále aktuální výzvou. Možná proto, že v heterogenních třídách, složených např. z rozmanitých skupin žáků s různými typy znevýhodnění/postižení, z žáků pocházejících

z kulturně odlišného prostředí, s nadáním, s odlišným mateřským jazykem, s problémovým chováním, ale i z žáků bez speciálních potřeb, je tento cíl pro mnohé z učitelů stále profesní výzvou.

Aktivní učitel dodržuje pravidelné rituály navozující žákům pocit „my, žáci zažívají pocit sounáležitosti se svými spolužáky i díky společným, opakujícím se postupům a činnostem. Používá jednoduchý jazyk s možností vizuální podpory pro žáky, všichni žáci rozumí jednoduchému a srozumitelnému projevu učitele. Upraví pracovní prostředí tak, aby umožňovalo otevřené vyučování, žáci mohou často pracovat na místě, které je pro zvolený způsob výuky nejlepší. Promýšlí zadání obsahově gradovaných úloh, žáci v hodinách řeší takové úlohy, které svou obtížností odpovídají jejich možnostem, a mohou tak zažívat úspěch po dokončení práce. Vytváří pestré společné učební situace (s případným zapojením asistenta pedagoga, žáci během výuky často dostávají příležitost pracovat způsobem, který jim vyhovuje. Učební situace se střídají tak, aby všichni žáci mohli postupně využívat své vlastní, pro ně funkční postupy. Aktivní učitel se ujistí průběžně během výuky, že si všichni žáci vědí rady, pravidelně sbírá zpětnou vazbu od žáků, žáci vědí, jak požádat o pomoc v případě, kdy ji při učení potřebují. Nebojí se o ni říci. Aktivní učitel umožní žákům pracovat svým tempem, což přispívá jednak k dokončení práce, jednak k zažití úspěchu ve výuce, žáci nejsou stresováni nedostatkem času na dokončení zadaných úloh. Vědí, kolik času jim zbývá a jak případně požádat o časovou rezervu. Učitel používá kotvící aktivitu pro rychlejší žáky, žáci vždy vědí, co mohou dělat v případě, že svou práci dokončí dříve než ostatní. Nastavuje kritéria hodnocení tak, aby žáci mohli zažívat úspěch, žáci vědí, za co jsou hodnoceni, a pocit úspěchu mohou zažívat opakovaně. Podporuje žádoucí chování žáků, u všech žáků ve třídě se posiluje jistota a stabilita v chování tím, že jejich žádoucí chování se pozitivně oceňuje²⁵.

Z výše uvedeného vidíme, že příprava na takto vedenou vyučovací hodinu, je rozdílná oproti přípravě na hodinu vedenou klasickými postupy frontální výuky a je velice náročná pro pedagoga i pro dítě či žáka a je i velmi časově náročná. Proto práce s heterogenní třídou byla označena školami jako slabé místo škol a je potřeba se zaměřit na vzdělávání pedagogických pracovníků v této problematice, a to jak formou seminářů, ale hlavně workshopů a sdílení dobré praxe.

Základní školy realizují třídnické hodiny, vytváří prostor pro práci s třídními kolektivy, realizují adaptační kurzy, socializační a preventivní aktivity ve všech třídách ZŠ, DVPP pro pedagogické pracovníky se zaměřením na třídnické hodiny, formativní hodnocení, zaměstnanci mají zajištěn přístup ke kvalitním učebním materiálům, didaktickým pomůckám a technologickým prostředkům.

²⁵ <https://www.npi.cz/images/isbn/978-80-7578-123-9.pdf> Desatero úspěšné práce s heterogenní třídou

Ve školách chybí školní psychologové nejen pro žáky, ale i pro zaměstnance školy. To je odvislé od nedostatku školních psychologů v území i v Jihočeském kraji. V ZŠ Bavorov považují zaměstnanci školy za důležité zaměřit se na vylepšení pracovního prostředí.

5.4.3.4 *Téma rozvoje klíčových kompetencí a gramotností u žáků v MŠ*

ZŠ považují za své silné stránky:

- Rozvoj čtenářské gramotnosti
- Rozvoj kompetencí žáků pro aktivní používání cizího jazyka
- Rozvoj vztahu k místu, kde žáci žijí, mezigenerační soužití
- Výchova k udržitelnému rozvoji – zahrnuje EVVO
- Rozvoj českého jazyka u žáků s jeho nedostatečnou znalostí
- Kariérové poradenství

ZŠ považují za své slabé stránky:

- Rozvoj logicko-matematické gramotnosti
- Rozvoj kompetencí žáků v polytechnickém vzdělávání
- Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity žáků
- Výchova k udržitelnému rozvoji-rozvoj kulturního povědomí a vyjádření žáků (zde samozřejmě nehovoříme o ZUŠ)
- Rozvoj mediální gramotnosti
- Wellbeing (duševní zdraví žáků)
- Rozvoj pohybové zdatnosti žáků mimo tělesnou výchovu

5.4.3.4.1 *Rozvoj čtenářské gramotnosti*

V obou ZŠ považují rozvoj čtenářské gramotnosti žáků za svoji silnou stránku, kterou chtějí dále rozvíjet. V ZŠ a G v rámci podpory individuální práce se žáky s mimořádným zájmem o literaturu, škola realizuje blokovou výuku pro žáky 1. stupně zaměřenou na tvůrčí psaní a čtenářské dílny. Škola otevřela pro žáky čtenářský kroužek. Ve všech budovách a stupních jsou vybavené školní knihovny pro žáky. V budově v Alešově ulici byla v roce 2022/2023 slavnostně otevřená školní knihovna. Tato knihovna je přístupná i o velké přestávce, výpůjční systém je funkční a plně využívaný. Nová knihovnice připravila pro učitele vhodnou doporučenou četbu pro žáky různých věkových kategorií, kterou poskytla i ZŠ Bavorov. Cílem je podpořit žáky ve čtení. Nenabízet jim nezajímavé, pro žáky tematicky či jazykově zastaralé knižní tituly, ale naopak dát žákům možnost podílet se na vytváření seznamu doporučené četby, dát jim větší volnost ve výběru knih a nesnižovat jimi vybrané tituly, ale třeba jim nabídnout tematicky velmi podobné, ale kvalitnější tituly a podpořit je tak v dalším čtení. Dalším velkým cílem školní knihovny bylo zřídit školní knihovnu materiálů pro učitele, kde by byly připravené čtenářské dílny

či hodiny čtení tak, aby s jejich přípravou neměl učitel žádnou práci navíc a současně věděl, že používá ověřený materiál, který má u jiných žáků úspěch. V ZŠ a G probíhají ve třídách čtenářské dílny. Ve škole jsou ve třídách knihovničky, které se neustále obměňují. Na chodbách školy jsou volně dostupné knihy.

Škola úzce spolupracuje s Knihovnou Gelasta Vodňanského, ve třídách realizují projektové dny, autorská čtení a exkurze se čtenářskou tematikou, navštěvují knihovnu, probíhá pasování prvňáčků. Škola se v čtenářské gramotnosti neustále rozvíjí, učitelé se vzdělávají a aktivit je dostatek. Nyní je cílem školy rozšířit čtenářské aktivity a podporu čtenářství a pisatelství i do všeobecně vzdělávacích předmětů.

V ZŠ Bavorov nemají vhodné prostory pro čtenářské koutky, knihovničky mají žáci k dispozici pouze v některých třídách na 1. stupni, do konce školního roku proběhne umístění knihovniček na chodby školy. Ve třídách škola realizuje čtenářské dílny. Školní knihovna je postupně rozšiřována, zatím ale bez výpůjčky žákům. Zatím neprobíhá žádná aktivita na podporu individuální práce se žáky s mimořádným zájmem o literaturu. Spolupráce s Městskou knihovnou v Bavorově se uskutečnila v letošním roce pouze v rámci Týdne knihoven.

Škola chce zapracovat v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti na vyřešení prostor pro čtenářské koutky, vybavení žákovské knihovny. Dále by ráda realizovala čtenářský klub právě pro žáky se zájmem o literaturu například ve školní družině.

Příležitosti:

- Připravit vhodné prostory pro čtenářské koutky v ZŠ Bavorov
- Vybavení žákovské knihovny
- Vybavení tříd knihovničkami
- Realizace Čtenářského klubu pro žáky se zájmem o literaturu
- Více spolupracovat s Městskou knihovnou v Bavorově
- V ZŠ a G Vodňany rozšířit podporu čtenářství a pisatelství i do všeobecně vzdělávacích předmětů
- Stále rozvíjet spolupráci s knihovnami v území

5.4.3.4.2 Rozvoj kompetencí žáků pro aktivní používání cizího jazyka

Doporučení ČŠI pro školy:

- Rozvíjet jazykovou gramotnost žáků, včetně produktivních dovedností, prostřednictvím jejich častého vystavení cizojazyčnému prostředí – zapojení rodilého mluvčího do výuky, jazykové pobyty v zahraničí, rozvoj jazykové gramotnosti žáků napříč vzdělávacími obory (CLIL).
- Posilovat účelné střídání různorodých metod i forem výuky v oblasti jazykové gramotnosti, a to s důrazem na využití aktivizujících metod výuky a s uplatněním znalostí a dovedností žáků z praktického života.
- Zvyšovat kvalitu diferencované a individualizované výuky pro zvyšování jazykové gramotnosti žáků, včetně širšího uplatnění vzdělávacích strategií zaměřených na jazykově nadané žáky (např. projektová výuka apod.) a na žáky se slabými vzdělávacími výsledky.
- Přispívat k rozvoji jazykové gramotnosti žáků prostřednictvím využívání synergických vazeb mezi různými přístupy k hodnocení, a to jak na úrovni žáka, tak na úrovni školy.
- Podporovat rozvíjení kompetencí učitelů v oblasti jazykové gramotnosti, a to včetně mezipředmětových souvislostí a účelného využití didaktické techniky.
- Vyhledávat a aktivně využívat projektové možnosti pro financování rozvoje jazykové gramotnosti žáků, a to včetně využití spolupráce škol v území. Česká školní inspekce Rozvoj jazykové gramotnosti na základních Čj.: ČŠIG-4461/19-G2 a středních školách ve školním roce 2018/2019 35/37

Doporučení pro zřizovatele

- Při tvorbě územních a tematických koncepčních dokumentů (např. strategie rozvoje obcí, místní akční plán vzdělávání) zohlednit význam jazykové gramotnosti pro vzdělávací a profesní dráhu žáků, a to včetně vazby na monitoring a hodnocení pokroku či stagnace žáků v této oblasti.
- Podporovat síťování partnerů s cílem zvyšovat úroveň internacionalizace škol (např. spolupráce partnerských měst, sportovní a kulturní akce s cizojazyčným elementem).
- Při respektování svých finančních možností podporovat školy ve zlepšování materiálních a personálních podmínek pro výuku cizích jazyků a rozvoj jazykové gramotnosti žáků.
- Aktivně spolupracovat se školami při vyhledávání a využívání projektových příležitostí pro zavádění opatření k rozvoji jazykové gramotnosti žáků.
- Podporovat zavádění dobré praxe do výuky jazykové gramotnosti na školách.

V obou základních školách je výuka anglického a německého jazyku na 2. stupni vyučována aprobovaně. Školy využívají k výuce jazyků různé didaktické pomůcky např. interaktivní tabule.

ZŠ a G Vodňany má v nově vybudovaném pavilonu X moderně vybavenou jazykovou učebnu. Od školního roku 2022/2023 škola zařadila výuku anglického jazyka již od 1. ročníku, nakoupila učebnice tak, aby byla celá jednotná řada od 1. ročníku do 9. ročníku. Druhým jazykem, který se ve škole vyučuje, je německý jazyk. Do budoucna by ZŠ a G Vodňany chtěla nabízet ještě další cizí jazyk, aby si žáci mohli, co se týká druhého jazyka, vybrat. ZŠ a G spolupracuje s několika školami v zahraničí. Standardem školy je možnost výjezdů žáků do zahraničí. Ve škole vyučovala rodilá mluvčí. Škola zapojuje do výuky moderní výukové metody. Chybí rozvoj jazykové gramotnosti žáků napříč vzdělávacími obory.

V ZŠ Bavorov vyučují anglický jazyk standardně od 3. ročníku. Druhým vyučovacím jazykem je němčina. Škola má navázanu spolupráci s partnerskou školou v Liebenau. Vzájemně se navštěvují a žáci si dopisují. Bylo by dobré podpořit častější výjezdy žáků do zahraničí.

To, co není ve školách využíváno je např. četba a diskuze cizojazyčných textů v přírodovědných předmětech, vedení odborných předmětů v angličtině či němčině, pozvání zahraničního odborníka do výuky, zde by bylo možné využít spolupráce s MEVPIS a výzkumnými pracovišti ve Vodňanech. Je potřeba zaměřit se na pravidelné vzdělávání pedagogů. Obohatit knihovničky ve třídách o cizojazyčné knihy, filmy, časopisy.

5.4.3.4.3 Rozvoj vztahu k místu, kde žáci žijí, mezigenerační soužití

ZŠ a G Vodňany úzce spolupracuje s Městským muzeem a galerií ve Vodňanech, žáci se seznamují s historií místa, se zajímavými místy ve Vodňanech a okolí, seznamují se s místními zvyky a tradicemi. V rámci mezigeneračního soužití nacvičují různá vystoupení pro seniory.

V ZŠ Bavorov se také zaměřují na zvyky a tradice, učitelé seznamují žáky se zajímavými místy v Bavorově a jeho okolí.

Příležitosti:

- Více spolupracovat s místními zastupitelstvy–miniprojekty
- Více se zaměřit na místně zakotvené učení, učení se přesouvá mimo školu, žáci řeší skutečné problémy obce či města, výsledek aktivity má konkrétní přínos pro udržitelný život v daném místě
- Využít projekt Škola udržitelná pro život – př. ZŠ Cehnice – klimatická stezka

- Využít např. Středisko ekologické výchovy SEVER, které základním školám nabízí krátkodobé a vícedenní pobytové výukové programy a dlouhodobé vzdělávací projekty. Pedagogickým pracovníkům a studentům učitelství nabízí každoročně kurzy, semináře, konzultace, konference, stáže, učební pomůcky a literaturu.

5.4.3.4.4 Výchova k udržitelnému rozvoji – zahrnuje EVVO

Základní školy využívají při výchově k udržitelnému rozvoji návštěvy různých environmentálních center např. Středisko environmentální výchovy Stožec v Národním parku Šumava, Přírodovědné muzeum Semanec v Týně nad Vltavou, Centrum ekologické výchovy Dřípatka v Prachaticích. ZŠ a G Vodňany má v plánu projekt Školní les do kapsy. V rámci této aktivity by si žáci na pozemku blízko školy mohli vysázet svůj vlastní malý školní les. V ZŠ Bavorov využili hodiny lesní pedagogiky s lektory. V rámci akce „Ukličme Česko“ chodí žáci uklízet své okolí.

Příležitosti:

- Sdílení dobré praxe se školami
- Realizace projektu Školní les do kapsy
- Realizace dlouhodobějších projektů ve školách – příklad ZŠ Zákolany – od setí obilí až k prodeji mouky
- Ozelenění škol
- Projekty – šetření vodou
- Představovat žákům udržitelné zemědělství budoucnosti – Aquaponie – ve spolupráci se Střední rybářskou školou, výzkumnými institucemi aj. – realizace ve škole aj.

5.4.3.4.5 Rozvoj českého jazyka u žáků s jeho nedostatečnou znalostí

V základním vzdělávání je bezplatná příprava k začlenění do základního vzdělávání žáků cizinců zajištěna ve školách zřízených obcí, krajem nebo dobrovolným svazkem obcí a určených krajským úřadem.²⁶

V našem území je určenou školou **ZŠ a G Vodňany**.

V našem území máme již víceleté zkušenosti se začleňováním cizinců do základní školy. Již před uprchlickou krizí žila ve Vodňanech menší ukrajinská komunita, dále zde žily další národnosti (vietnamská, moldavská, slovenská, rumunská aj.) v souvislosti s tím, že ve Vodňanech sídlí Fakulta

²⁶ METODICKÝ MATERIÁL MŠMT K POSKYTOVÁNÍ BEZPLATNÉ JAZYKOVÉ PŘÍPRAVY V PŘEDŠKOLNÍM A ZÁKLADNÍM VZDĚLÁVÁNÍ OD 1. ZÁŘÍ 2021, S AKTUALIZACÍ OD 1. ZÁŘÍ 2022

rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity, různé výzkumné instituce aj, ve kterých cizinci studují či pracují, takže začlenit žáky-cizince do základní školy nebyl problém. Velký nápor na začleňování žáků-cizinců do základní školy přišel až s uprchlickou krizí v roce 2022. Jednalo se o žáky bez znalosti řeči, traumatizované válkou a byl jich velký počet. Do ZŠ a G Vodňany nastoupilo cca 80 uprchlíků, což představovalo 10 % z celkového počtu žáků. Díky tomu, že ve Vodňanech již ukrajinská komunita žila, mohla škola v začátcích tuto komunitu oslovit s prosbou o překladatele a o asistentky pedagoga k žákům –cizincům, protože uměly dobře česky i ukrajinsky. Později, již využívala asistenty přímo z řad uprchlíků. V té době také pomohla spolupráce s MAS Vodňanská ryba, z.s., ve které pracovala v rámci dětského klubu a příměstských táborů vychovatelka, která ukrajinštinu ovládala jako rodilá mluvčí a zároveň ovládala český jazyk, protože ve Vodňanech již dlouhodobě žila a pracovala. Proto byla žákům v ZŠ doporučena účast na příměstských táborech pořádaných MAS v rámci OPZ+ a také jim bylo doporučeno přihlásit se do dětského klubu.

V ZŠ a G Vodňany bylo k 30. 9. 2021 z celkového počtu 807 žáků 32 cizinců (Ukrajina, Rumunsko, Slovensko, Vietnam), což činí 3,96 %, pouze žáků ukrajinské národnosti bylo 23, což představuje 2,85 %.

K 30. 9. 2022 bylo v ZŠ a G z celkového počtu 877 žáků 116 cizinců (Ukrajina, Vietnam, Rumunsko, Slovensko), což činí 13,22 %, pouze žáků ukrajinské národnosti bylo 106 (Alešova 67, Bavorovská 39), což činí 12,08 %.

K 30. 9. 2023 bylo v ZŠ a G z celkového počtu 858 žáků 107 cizinců (Ukrajina, Vietnam, Maďarsko, Rumunsko, Slovensko), což činí 12,47 %, pouze žáků ukrajinské národnosti bylo 97 (Alešova 69, Bavorovská 28), což činí 11,30 %.

K 30. 9. 2024 bylo v ZŠ a G z celkového počtu 870 žáků 115 cizinců (Ukrajina, Vietnam, Moldavsko, Slovensko), což činí 13,22 %, pouze žáků ukrajinské národnosti bylo 105 (Alešova 72, Bavorovská 31, Výstavní 2), což činí 12,07 %.

V ZŠ Bavorov nebyli k 30. 9. 2021 žádní cizinci. K 30. 9. 2022 a k 30. 9. 2023 vždy pouze 1 cizinec ukrajinské národnosti a k 30. 9. 2024 5 žáků cizinců ukrajinské národnosti.

Z výše uvedených čísel je patrné, jak velký nápor uprchlíků musela ZŠ a G Vodňany zvládat. V současné době je již rozvoj českého jazyka u žáků s jeho nedostatečnou znalostí považován školou jako její silná stránka. Může být inspirací pro ostatní základní školy.

5.4.3.4.6 Kariérové poradenství

V rámci kariérového poradenství je důležité vytvářet žákům příležitosti pro odpovědné kariérní rozhodování širším uplatněním kvalitního kariérového poradenství, zařazením výukových aktivit představujících jednotlivé profese, odvětví a využití školních poznatků v životě a práci (motivace pro vzdělávání a přípravu na povolání). Školy mohou využít ke zlepšení kariérového poradenství ve školách

OP JAK. V základních školách musí být povinně výchovný poradce, který je důležitou součástí školního poradenského pracoviště a součástí jeho náplně je právě i kariérové poradenství. Tato specializovaná činnost je povinně ustanovena na každé základní škole. Školský zákon v § 21 odst. 6 uvádí právo žáků na informace a poradenskou pomoc školy. Konkrétní vymezení školních poradenských služeb uvádí v § 7 vyhláška č. 72/2005 Sb. V příloze č. 3 této vyhlášky jsou vedeny standardní činnosti výchovného poradce. Výchovný poradce získává kvalifikační předpoklady pro výkon své činnosti studiem v rámci programu celoživotního vzdělávání na vysoké škole v rozsahu 250 hodin. Parametry tohoto studia jsou uvedeny v § 8 (studium pro výchovné poradce) vyhlášky č. 317/2005 Sb. Pro zvýšení kompetencí výchovných poradců v oblasti péče o žáky se zdravotním postižením organizují pravidelně krajská pracoviště NIDV vzdělávací program v rozsahu 63 hodin. Tento program je určen kvalifikovaným výchovným poradcům základních škol (bez speciálně pedagogického vzdělání). Ti si v něm doplňují vzdělání o problematiku péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Kvalifikovanému výchovnému poradci se snižuje v souladu s nařízením vlády č. 75/2005 Sb. (odstavec 3, § 3) rozsah přímé pedagogické práce v závislosti na počtu žáků (v ZŠ a SŠ) nebo v závislosti na počtu tříd (v ZŠ speciální). Kariérové poradenství je poskytováno především žákům z vyšších ročníků. Součástí kariérového poradenství je spolupráce s rodiči žáků.

Jihočeská hospodářská komora (JHK) zprostředkovává žákům a učitelům základních a středních škol reálné prostředí firem. Děje se tak prostřednictvím interaktivních návštěv ve firmách, kde se návštěvníci seznámí nejen s prostředím firem, ale vyzkouší si i konkrétní profese. Toho využily i naše základní školy. V rámci interaktivních návštěv ve firmách si mohli žáci danou profesi vyzkoušet na vlastní kůži.

V říjnu 2021 rozšířila JHK tyto aktivity také o mentoring pedagogů, který mohou využívat všichni výchovní poradci jihočeských základních škol. Každý výchovný poradce se může přes portál www.impulsprokarieru.cz bezplatně přihlásit na vypsání termínů osmi mentorů, kteří jsou rozdělení mezi jednotlivé regiony Jihočeského kraje. Mentoring, který jihočeským učitelům základních škol komora nabízí, zahrnuje 15 hodin individuálního poradenství. Odborníci naučí pedagogy pracovat s moderními nástroji a pomůžou jim osvojit si nejnovější trendy v kariérovém poradenství. Pedagogové tak žákům 8. a 9. tříd budou schopni pomoci najít propojení mezi tím, co by chtěl žák dále studovat a mezi reálným uplatněním na trhu práce²⁷. Základní školy v území běžně spolupracují i s úřady práce.

²⁷ <https://www.jhk.cz/aktuality/jihoceska-hospodarska-komora-spousti-novou-aktivitu-pro-zakladni-skoly-mentoring-rozsiri-ucitelum-moznosti-v-karierovem-poradenstvi>

V ZŠ a G Vodňany je vytvořena pozice výchovného poradce a kariérového poradce částečně samostatně, a to v pracovišti ZŠ Alešova. V pracovišti ZŠ Bavorovská vykonává obě funkce jedna osoba, stejně tak na gymnáziu Jak už bylo uvedeno, ve školách je kariérové poradenství součástí práce výchovného poradce, který má omezený časový prostor, neboť úvazek se mu snižuje pouze o pár hodin, vzhledem k tomu, co by měl jako výchovný poradce zastat. Škola spolupracuje s Úřadem práce, Jihočeskou hospodářskou komorou. Využívá od těchto organizací besedy, exkurze, burzy škol. Od 8. ročníku začíná škola pracovat přímo se žáky, a to formou sebehodnocení, učí je přemýšlet o svých silných a slabých stránkách. Žáci navštěvují firmy a střední školy v okolí.

V ZŠ Bavorov se jedná o kumulaci funkcí v jedné osobě učitelky, která zastává kromě funkce výchovného poradce ještě pozici metodika prevence v základní škole, zároveň je třídní učitelkou na 1. stupni ZŠ. V případě, že důvodem kumulace funkcí je nedostatek finančních prostředků, tak v rámci OP JAK si mohly školy požádat o finanční prostředky na kariérového poradce. V rámci těchto prostředků mohly také pro žáky realizovat exkurze do středních škol a firem. V ZŠ Bavorov využívají burzu škol, spolupracují s úřadem práce, střední školy jezdí prezentovat své obory přímo do ZŠ.

V ZŠ Vodňany, nám. 5. května 104, je výchovný poradce a metodik prevence jedna osoba. Vzhledem k velikosti školy je to dostačující. Možnosti pro žáky konzultuje výchovný poradce individuálně s rodiči. Škola navštěvuje pravidelně učiliště, která nabízejí další vzdělávání s obory pro žáky školy (SOUs Vodňany, SOU Písek). Dále škola spolupracuje s Domem sv. Linharta v Chelčicích. V území funguje sociální podnik, který nabízí zaměstnání pro lidi s mentálním postižením v Drahonicích (Čokoládovna Drahonice). V Temelíně funguje zemědělský sociální podnik Sady sv. Prokopa. To vše jsou příležitosti k navázání spolupráce s firmami pro uplatnění žáků oboru speciální školy.

Příležitosti:

- Více využívat aktivit Jihočeské hospodářské komory
- Samostatná pozice kariérového poradce ve školách
- Nastavení pravidelné úzké spolupráce se středními školami
- Umožnit žákům si jednotlivé profese vyzkoušet např. na pracovištích SŠ
- Navštěvovat se žáky inovativní firmy a jejich pracoviště

5.4.3.4.7 Rozvoj logicko-matematické gramotnosti

Základní gramotnost logicko-matematická jako předpoklad k rozvoji klíčových kompetencí napříč vzdělávacími obory umožňuje žákům aplikovat logické myšlení v nejrůznějších situacích reálného

života. Vede žáky k rozpoznání matematických situací v různých mezioborových kontextech a životních situacích, k volbě a využívání jazyka matematiky při jejich popisu, řešení a vyvození závěrů. Ukazuje žákům smysluplnost učení a umožňuje jim zažít radost z úspěšně vyřešené situace²⁸.

Nejlépe školy hodnotily, že učitelé v rámci DVPP rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti. V ZŠ a G Vodňany polovina pedagogických pracovníků absolvovala DVPP zaměřené na matematiku a matematickou gramotnost. Škola je vybavena výukovým softwarem, výukovými programy pro rozvoj matematické gramotnosti. Mimo výuku v běžných třídách se matematická gramotnost rozvíjí na kroužcích, v rámci blokové výuky a přípravy na soutěže. V rámci pracovní skupiny Matematická gramotnost začala spolupráce mezi ZŠ a G Vodňany a MŠ Vodňany, Smetanova. Děti z MŠ navštěvují ZŠ, ve které si pro ně žáci spolu s paní učitelkou připraví zajímavý program. Cílem je zapojit do spolupráce i další mateřské školy.

V ZŠ Bavorov většina vyučujících prošla školením sborovny, v současné době se proškolují učitelé podle zájmu a svých potřeb. V roce 2023/2024 žádné vzdělávání na rozvoj matematické gramotnosti neproběhlo. Škole by dle sdělení ředitelky školy pomohla aplikace získaných informací přímo v hodině, tj. sdílení dobré praxe mezi ZŠ, ukázkové hodiny na rozvoj matematické gramotnosti a intenzivnější DVPP. V ZŠ Bavorov realizují školní kolo astronomické olympiády.

Slabým místem základní školy je spolupráce s rodiči například představování kroužků, aktivit, projektových dnů aj., realizování mimovýukových akcí pro žáky na podporu matematické gramotnosti a zvýšení motivace, podpora individuální práce s žáky s mimořádným zájmem o matematiku, doučování, vybavení školy dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti. Chybí spolupráce mezi učiteli navzájem a sdílení dobré praxe s učiteli z jiných škol, chybí více dělených hodin matematiky, aby mohl být více využíván individuální přístup a formativní hodnocení, což by mohlo zlepšit přístup žáků k matematice.

Příležitosti:

- V dubnu 2025 budou moci pedagogové ZŠ absolvovat praktický workshop s PhDr. Michaelou Kaslovou z PF UK v rámci implementace MAP, zaměřený na rozvoj matematické gramotnosti ve venkovních prostorách s názvem Outdoorová matematika.
- Sdílení dobré praxe mezi ZŠ mimo území našeho MAP
- Sdílení dobré praxe mezi učiteli navzájem

²⁸ Revize RVP ZV <https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/zakladni-gramotnosti/zgm>

- Propojení MŠ v okolí Vodňan se ZŠ a G Vodňany
- Propojení ZŠ Bavorov s MŠ Bavorov při rozvoji matematické gramotnosti
- Do aktivit akčních plánů opět zařadit rozvoj matematické gramotnosti v ZŠ

5.4.3.4.8 Rozvoj finanční gramotnosti

Hlavními zdroji informací o penězích a financích jsou pro žáky různých oborů vzdělání nejčastěji rodina, internet a sociální sítě. V případě žáků s nízkým SES však nemusí být rozsah a kvalita poskytované podpory ze strany rodiny dostatečná a rovněž prostředí internetu a sociálních sítí v sobě skrývá řadu rizik spojených s prostředím neověřených či dokonce zavádějících informací. Vedle toho může být v případě domácností s nízkým SES sledování správné cesty v nakládání s penězi komplikováno aktuální ekonomickou situací, což je třeba při vzdělávání vzít do úvahy. V tomto kontextu roste význam školy při rozvíjení finanční gramotnosti především žáků s nízkým SES. Školu jako hlavní zdroj informací o penězích a financích nicméně uvedlo jen 30 % žáků, žáci s nízkým SES přitom jen mírně častěji než žáci s vysokým SES.

Vysoký podíl žáků vyjádřil svou nízkou sebedůvěru ve zvládnutí některých důležitých témat finanční gramotnosti, jako je porozumění výpisům z účtu, vyřizování reklamace zakoupeného zboží či převádění peněz z účtu na účet. Byla přitom ukázána existence vztahu mezi sebedůvěrou žáků ve své znalosti a dovednosti ve finančních tématech a jimi dosaženým výsledkem v testu finanční gramotnosti. Je proto žádoucí zaměřit průběh výuky na činnosti podporující sebedůvěru žáků – spojení výuky s praktickou ilustrací, učení se z chyb, spolupráce se subjekty praxe.

Vysoký podíl žáků navíc uvedl, že se s řadou důležitých témat finanční gramotnosti (např. vliv reklamy na nákupní chování lidí, způsoby plánování výdajů, práva spotřebitelů) prakticky vůbec nese setkává.

Charakter realizace finančního vzdělávání ve školách jednoznačně volá po hledání příležitostí pro průběžný rozvoj dovedností žáků napříč předměty (ideálně již od 1. ročníku), kdy zásadní roli hraje koncepční koordinace dílčích aktivit (včetně ověřování úrovně finanční gramotnosti žáků) a vnímání finanční gramotnosti nikoliv jako něčeho nového, co je třeba přidat do omezeného času výuky, ale jako tématu pro co nejlepší začlenění do existujících aktivit. Další – jistě přínosné – aktivity (např. besedy, exkurze, externí spolupráce, projekty) mohou sehrát významnou roli motivace pro finanční vzdělávání. Učitelé z hlediska překážek pro rozvoj finanční gramotnosti volají nejčastěji po zvýšení časového prostoru pro finanční vzdělávání, stejný požadavek je nicméně očekávatelný i v případě dalších gramotností nebo kompetencí, přičemž prostor pro výuku není neomezený. Mnohem realističtější je proto druhé nejčastější očekávání spojené s lepší metodickou podporou pro učitele (včetně příkladů ilustrativní praxe). Přibližně dvě třetiny škol přitom o zkvalitnění finančního vzdělávání uvažují, a to

nejčastěji rozšířením spolupráce s externími subjekty, a právě zvýšením kvalifikovanosti pedagogů. V tomto kontextu také stojí za pozornost, že téměř 30 % škol nijak neověřuje úroveň finanční gramotnosti svých žáků, zejména proto, že postrádají vhodné nástroje (testy, pracovní listy).

V ZŠ a G Vodňany se finanční gramotnost ve škole vyučuje napříč předměty (matematika, prvouka, občanská výchova a výchova pro život), škola se účastní soutěží s finanční tematikou a probíhají ve škole besedy. Žáci připravují vánoční, velikonoční trhy, provozují kavárnu ve škole aj.

V ZŠ Bavorov se také finanční gramotnost vyučuje napříč předměty, škola pořádá besedy a exkurze. Dle sdělení učitelů škol platforem pro žáky je hodně, spíše je třeba se zaměřit na platformy pro učitele.

V únoru 2025 MAS Vodňanská ryba v rámci MAP připravila pro ZŠ představení platformy Skoala <https://skoala.cz/>. Zájem projevila i ZŠ Vodňany, nám. 5. května. Právě platforma Skoala nabízí učitelům metodickou podporu včetně zpracovaných metodik, zábavných videí, her pro zařazení finanční gramotnosti do svého předmětu bez požadavku na navýšení časové dotace.

Příležitosti:

- Využívat různé zajímavé platformy pro žáky i učitele při výuce finanční gramotnosti (např. ČT EDU <https://edu.ceskatelevize.cz/okruh/financni-gramotnost>, Skoala aj.)
- Více propojovat praxi s výukou – miniprojekty, kavárny, trhy aj.

5.4.3.4.9 Rozvoj kompetencí žáků v polytechnickém vzdělávání

Vzdělávací obor Polytechnická výchova a praktické činnosti je zaměřený na rozvoj žáka v oblasti zručnosti, tvořivosti a na získání základních uživatelských dovedností nejen v technicky zaměřených oborech lidské činnosti. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se projevovat vlastní tvůrčí myšlenky, realizovat je, plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Polytechnická výchova a praktické činnosti v sobě zahrnuje práci s technickým materiálem a technickou tvořivost, péči o domácnost a zahradu a konstrukční činnosti a automatizaci²⁹

Otevřením pavilonu X v ZŠ a G Vodňany na konci roku 2021, získala škola nové přírodovědné, jazykové, technické a řemeslné učebny, které může využít pro rozvoj polytechnického vzdělávání včetně rozvoje manuální zručnosti jak pro 2. stupeň tak pro 1. stupeň. Škola od roku 2022 připravuje badatelská odpoledne pro žáky i rodiče, zaměřené např. na robotiku, nebo pokusy. Škola spolupracuje v rámci přírodovědných předmětů s Mezinárodním environmentálním vzdělávacím poradenským a

²⁹ <https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/vzdelavaci-oblasti/csp/tch>

informačním střediskem ochrany vod (MEVPIS) ve Vodňanech, které je součástí Jihočeské university, FROV, dále spolupracuje se Střední rybářskou školou ve Vodňanech (SRŠ), s výzkumnými institucemi ve Vodňanech. Škola spolupracuje se školami i podniky v okolí, realizuje tematické exkurze v 8. a 9. ročníku. Ve škole je kroužek robotiky. Vzhledem ke skvělé vybavenosti školy, by mohla škola být lídrem v území v oblasti polytechnického vzdělávání a umožnit využívání učeben polytechniky i jiným školám.

V ZŠ Bavorov disponují učebnou dílnou, která je umístěna v rekonstruovaném sklepě. Výhodou školy je, že má 2 aprobované učitele pro 2. stupeň, kteří mohou dílny vyučovat. Příkladem dobré praxe může být například, že žáci 9. ročníku v rámci pracovních činností vytvářeli v plenéru sochy z ytongu. Odborné učebny fyziky a chemie v ZŠ Bavorov je nutné úplně zrekonstruovat.

V ZŠ Vodňany, nám. 5. května 104 funguje polytechnické vzdělávání v rámci vyučovacích předmětů. Škola disponuje školní dílnou, ve které žáci vyrábějí výrobky ze dřeva, plastu, drátů, papíru apod.

V rámci implementační aktivity MAP byly realizovány workshopy Tvoříme ze dřeva, na kterých si žáci v ZŠ Bavorov a děti z mateřských škol z území mohli vyzkoušet práci se dřevem.

Školy považují rozvoj kompetencí žáků v polytechnickém vzdělávání za oblast, kterou je potřeba více rozvíjet.

Příležitosti:

- Více se zaměřit na rozvoj manuální zručnosti u žáků na 1. i 2. stupni základních škol
- I nadále připravovat pro žáky zajímavé aktivity jako je aktivita Tvoříme ze dřeva
- Více spolupracovat s místními tvůrčími lidmi-návštěvy v truhlářské dílně, v kovárně
- Připravit ve Vodňanech ukázky řemesel s možností si je vyzkoušet – Putování za řemeslem
- Sdílet dobrou praxi napříč základními školami i mimo území

5.4.3.4.10 Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity žáků

Podnikavost je sada dovedností potřebných pro život v rychle se měnících podmínkách v občanské, profesní i osobní sféře. Zahrnuje například pěstování sebevědomí, získávání povědomí o svých silných a slabých stránkách, posilování vůle i odvahy zdravě riskovat, rozvíjení etických zásad nebo vědomí odpovědnosti a sociálního soucitu.

Prioritou je praktická zkušenost žáka s plánováním a realizací aktivit či projektů.

Podle EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework - Evropský rámec klíčové kompetence k podnikavosti se kompetencí k podnikavosti rozumí schopnost využívat příležitosti a nápady a vytvářet z nich hodnoty pro ostatní.

Ve školách jsou realizovány projektové dny. U žáků je rozvíjena týmová spolupráce a odpovědnost za společný výsledek. Školy se zaměřují na proces praktické realizace aktivit a projektů rozvíjejících aktivní, efektivní či inovativní přístupy k profesi a životu. V ZŠ a G funguje školní kavárna vedená žáky. Žáci jsou zapojeni do organizace vánočních i velikonočních trhů, ve škole je funkční školní parlament, starší žáci připravují aktivity pro mladší žáky.

Školy považují rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity žáků za oblast, kterou je potřeba více rozvíjet.

Příležitosti:

- Organizování besed, setkání žáků s inspirativními podnikatelskými osobnostmi s pozitivními vzory
- Zapojit žáky do organizování exkurzí do různých firem a organizací – žáci si sami vyberou firmu, do které chtějí jet, kontaktují ji, zajistí exkurzi
- Rozvíjení spolupráce mezi školami – žáci střeňích škol připravují aktivity pro žáky ZŠ – odborné a zájmové kroužky
- Zprostředkování spolupráce mezi vrstevníky
- Více využívat formativní hodnocení, konstruktivní zpětné vazby
- Propojování žáků s místní samosprávou – žákovské projekty
- Žáci organizují různé aktivity školy, vytváří např. školní časopis, výstavy, sportovní turnaje, školní výlety, divadelní představení, dobrovolnické akce apod.
- Škola zprostředkovává žákům možnost účastnit se programů v otevřených dílnách FabLab
- Více umožnit žákům prezentovat úspěchy své či skupiny, vystupování před jinými žáky
- Více propojit žáky s místní samosprávou formou miniprojektů
- Využití existujících platforem k tomuto tématu např. Prototypci <https://prototypci.cz/podnikavost/> aj.
- Při přípravě projektů využívat např. Podnikatelský plán v kostce nebo podnikatelský plán Lean Canvas https://www.pruvodcepodnikanim.cz/nastroje/podnikatelsky-plan/?bid1=ps-SME-LeanCanvas-0403-Google-nastroj&gad_source=1&gclid=CjwKCAiAiOa9BhBqEiwABCdG89p-Jc-WJpuUihPd-c-4T1xTq76JSXi-CtclNQk76_RQNnfMI3HyghoCijYQAvD_BwE

5.4.3.4.11 Výchova k udržitelnému rozvoji-rozvoj kulturního povědomí a vyjádření žáků

Klíčová kompetence kulturní rozvíjí u žáků schopnost vnímat umění jako specifický způsob poznávání světa a vypovídání o něm, interpretovat a hodnotit různé kulturní a umělecké projevy a porozumět jejich významu a kontextu. Tím přispívá k rozvoji kulturního povědomí a respektu vůči kulturní a umělecké rozmanitosti. Zahrnuje schopnost komunikovat a vyjadřovat se různými uměleckými

formami citlivě a adekvátně v různých kontextech a aktivně se podílet na kulturním dění ve škole i v okolí. Klíčová kompetence kulturní hraje významnou roli při rozvíjení tvůrčího myšlení, kreativity, kultivování kulturního dialogu a obohacování kulturního dědictví³⁰.

Učitelé seznamují žáky ve školách s tradičními svátky a kulturními událostmi. Mimo vyučovací hodiny mohou školy rozvíjet kulturní povědomí tím, že poskytují žákům co nejvíce kulturních zážitků. Navštěvují divadelní představení v Městském kulturním středisku ve Vodňanech, přednášky a besedy, výstavy a koncerty v Městském muzeu a galerii Vodňany, navštěvují představení pořádané ZUŠ. Žáci jsou zapojováni do různých soutěží. Ve sloupové síni ve Vodňanech vystavují své výtvarné práce, keramické výrobky, připravují vystoupení na vánoční jarmark. Žáci mají povědomí o významných kulturních dílech. Základní škola Vodňany, nám. 5. května je propojena s Klubem vodňanských výtvarníků díky MAP a realizuje společné workshopy pro žáky své školy.

Školy považují rozvoj kulturního povědomí a vyjádření žáků za oblast, kterou je potřeba dále rozvíjet.

Příležitosti:

- Více využívat kulturní instituce, které nabízejí kromě uměleckého zážitku i doprovodné programy pro školy
- více organizovat výjezdy do muzeí, galerií, divadel i mimo území školy-Národní galerie, Národní muzeum, DOX, Museum Kampa, Rudolfinum, Národní divadlo, Jihočeské divadlo, Jihočeské muzeum atd. Mnohdy je to jediná příležitost pro některé žáky navštívit tyto instituce.

5.4.3.4.12 Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Podpora rozvoje digitálních kompetencí u pedagogů je podmínkou proměny obsahu vzdělávání i kvality vzdělání vůbec. Role učitele je v rozvoji digitálního vzdělávání nezastupitelná. Je důležité posilovat digitální kompetence v rámci DVPP, formou mentoringu a sdílení dobré praxe při zapojení digitálních technologií do výuky. Učitelé musí umět pracovat s rozmanitými digitálními vzdělávacími zdroji, plánovat a realizovat využití digitálních technologií v různých fázích procesu učení, odpovědně pracovat s digitálním obsahem a rozvíjet digitální kompetence žáků. Již v roce 2018 vznikl Rámec digitálních kompetencí učitelů³¹.

Podpora rozvoje digitálních kompetencí pedagogických pracovníků ve školách v našem území je pořád oblastí, kterou je třeba neustále rozvíjet.

³⁰ <https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/klicove-kompetence/kkt>

³¹ <https://www.msmt.cz/vzdelavani/ramec-digitalnich-kompetenci-ucitele>

Nejhůře hodnocené jsou dvě oblasti:

- Využívání možnosti BOYD pro konkrétní projekty žáků (umožnění žákům používat ve výuce jejich vlastní technická zařízení typu ICT – notebooky, tablety, chytré telefony).
- Využívání mobilního ICT vybavení a digitálních technologií pedagogů ve výuce v terénu, či v projektové výuce aj.

Lépe hodnocena je jedna oblast:

- Využívání školního mobilního ICT pedagogů ve výuce (notebooky, tablety, chytré telefony).

To, co učitelé již umí i když na základní úrovni je:

- Pedagogové využívají pro výuku volně dostupné, bezpečné, otevřené internetové zdroje.
- Pedagogové umí systematicky rozvíjet povědomí o internetové bezpečnosti a kritický pohled na internetový obsah k rozvoji znalosti a dovednosti žáků.
- Pedagogové se orientují v rámci svého předmětu ve volně dostupných zdrojích na internetu.
- Pedagogové využívají ICT učebnu nebo školní stolní počítače při výuce i dalších předmětů nejen informatiky.

V tomto tématu mají pedagogové základní znalosti, ale vzhledem k rychlému nástupu nových technologií, je třeba neustále na sobě pracovat a učit se nové věci.

V ZŠ a G již pracují s virtuální realitou.

Příležitosti:

- Pravidelné vzdělávání v nových technologiích
- Sdílení dobré praxe mezi školami
- Vybavování škol novými technologiemi

5.4.3.4.13 Rozvoj mediální gramotnosti v ZŠ

Mediální gramotnost je soubor znalostí a dovedností, které člověku umožňují orientovat se v mediálním prostoru a kriticky hodnotit mediální obsah prezentovaný v různých formách a prostřednictvím různých médií. Do tohoto souboru spadá znalost mediální logiky (jak vznikají mediální sdělení, jak funguje mediální průmysl) a uvědomění si role médií v širším společenském dění a jejich význam pro demokracii. Dále také dovednost analyzovat různé typy mediálních sdělení (zpráva,

reklama, příspěvky na sociálních sítích) a posoudit relevanci a důvěryhodnost nalezených informací nebo schopnost se pohybovat na internetu bezpečně, předcházet zneužití osobních dat a vědět, jak se bránit kyberšikaně³².

Základní školy měly možnost v Městském kulturním středisku ve Vodňanech navštívit festival Jeden svět. Díky MAP se podařilo zapojit všechny školy v území. Velkou příležitostí je zapojit školy do Týdne mediálního vzdělávání ve spolupráci s Knihovnou Gelasta Vodňanského <https://www.jsns.cz/projekty/medialni-vzdelavani/tydny-medialniho-vzdelavani>.

Příležitosti:

- DVPP
- Sdílení dobré praxe
- Využit Týdne multimediálního vzdělávání
- Spolupráce s organizací Jeden svět na školách – je možné využít již připravené materiály pro mediální výuku rozdělené na výukové materiály pro 1. stupeň a 2. stupeň <https://www.jsns.cz/krok-za-krokem/15221-medialni-vzdelavani>

5.4.3.4.14 Wellbeing (duševní zdraví žáků)

Well-being je stav, ve kterém můžeme v podporujícím a podnětném prostředí plně rozvíjet svůj fyzický, kognitivní, emocionální, sociální a duchovní potenciál a žít spolu s ostatními plnohodnotný a spokojený život³³. Výzkumy ukazují, že systematická péče o well-being vede k významnému zlepšení sociálních a emočních dovedností i vzdělávacích výsledků žáků. Zásadně také přispívá ke snížení výskytu náročného chování a šikany a ke snížení počtu žáků trpících úzkostmi, depresemi a dalšími psychickými obtížemi³⁴. Klíčová kompetence osobnostní a sociální přináší do života žáků důraz na seberozvoj a vede k utváření a upevňování dobrých mezilidských vztahů, k empatickému a respektujícímu přístupu k ostatním lidem a k účinné spolupráci s ostatními. Formuje se především díky poznání sama sebe, vlastních silných i slabých stránek a díky práci na nich. Kompetence představuje sebereflexi jako klíčovou dovednost pro vlastní rozvoj i pro budování vztahů. Jedinec, který má tuto klíčovou kompetenci rozvinutou, si bude vědom zodpovědnosti za vlastní všestrannou pohodu, za práci se svými silnými i slabými stránkami, za seberozvoj, sebereflexi i vztahy, které během života tvoří, či spolupráci při vzájemném učení. Kompetence vede k růstovému myšlení, ke snaze překonávat překážky a k psychické odolnosti jedince³⁵.

³² <https://www.jsns.cz/projekty/medialni-vzdelavani>

³³ Partnerství pro vzdělávání 2030+

³⁴ Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání

³⁵ <https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/klicove-kompetence/kos>

Rozvoj vlastního wellbeingu v ZŠ probíhá prostřednictvím práce se samostatností, hledání podpory v případě potřeby a psychohygieny. Následně navazuje na well-being v jeho celé šíři.

Zásadním úkolem školy je vytvořit pro žáky takové prostředí, ve kterém se cítí bezpečně.

Toto téma považují školy za svoje slabé místo, potřebují s v tomto tématu více rozvíjet.

Příležitosti:

- Zapojit do výuky aktivity, jak zvládat stres – např. Copingové strategie, Supermanův plášť, Mindfulness³⁶ např. aktivita Vlášek
- Zařazovat témata spojená se zdravým stravováním – např. Aktivita Svačina s třídní/m
- Zařazovat pravidelný pohyb – např. jógová cvičení během výuky, výuka venku, prokládat výuku pohybovými aktivitami (běhací diktáty, běhací matematické příklady, relaxační cvičení Sova
- Zahradničení – žáci pěstují zeleninu, květiny, bylinky a poté si je zpracují do zdravého pokrmu aj.
- Zapojit aktivity na podporu sounáležitosti s třídním kolektivem - např. aktivita Ranní přivítání, Lidská abeceda
- Zapojit aktivity na práci s chybou – např. aktivita Ponaučení z chyb, aktivita Kachnička
- Zapojit aktivity na rozvoj schopnosti být vděčný – např. aktivita Balónky³⁷
- Sdílení dobré praxe mezi učiteli navzájem, ukázkové hodiny – např. v ZŠ a G Vodňany využívá paní učitelka běhací diktáty

5.4.3.4.15 Rozvoj pohybové zdatnosti žáků mimo tělesnou výchovu

Řada různých šetření poukazuje na skutečnost, že pohybové dovednosti žáků nejsou dostatečné, což vede k řadě negativních jevů souvisejících jak s vlastním vzdělávacím procesem, tak se zdravím, životním stylem a bezpečností žáků. Na základě svých zjištění i na základě dalších šetření poukazujících na nutnost podpořit zvýšení pohybových dovedností žáků zpracovala ČŠI ve spolupráci s odborníky z Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci, Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně a České společnosti učitelů tělesné výchovy metodický dokument, který představuje několik

³⁶ Uvědomění se přítomného okamžiku

³⁷ Zdroj Wellbeing ve školách Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání

konkrétních možností rozvoje pohybových aktivit žáků v jejich denním školním režimu jako nezbytné součásti podpory zdravého životního stylu³⁸.

Konkrétně jde o:

- aktivní transport do škol – Školy by měly identifikovat vhodné a bezpečné cesty do školy, aby žáci využívali kola či koloběžky při cestě do školy a nepřivázeli je rodiče autem, škola musí disponovat prostorem pro úschovu kol, koloběžek, důležitá je komunikace s rodiči a získání jejich podpory a velmi důležitá je komunikace školy s úřady, aby tyto bezpečné cesty do školy připravovaly.
- aktivní využívání času přestávek – vhodně vybavené třídy, chodby, dvůr aj. bezpečnými pomůckami (měkké molitanové míče, balanční pomůcky, terče na stěně, obruče, stuhy, různé obrazce na podlaze nebo na stěně pro házení měkkými míči aj.)
- aktivní zařazování tělovýchovných chvil do jiných předmětů než tělesné výchovy-vkládání pohybových chvil do výuky aktivizuje pozornost žáků, má kompenzační a relaxační funkce (dechová cvičení, protahovací cvičení na zvýšení aktivity a pozornosti, rozcvičení ruky, grafomotorická cvičení při nácviu psaní a kreslení, protahovací cvičení s využitím balančních pomůcek při dlouhém sezení, relaxační cvičení při psychické únavě).
- výuka v přírodě.

Aktivní transport do škol v našem území

Budování bezpečných cyklostezek pro dojíždění žáků do základních škol je pořád ještě v našem území nedostatečné. Bezpečně se dostanou žáci do základní školy z místních částí Křtětice a Pražák a z obce Chelčice. Největší je ale problém v samém městě Vodňany, kde jsou úzké ulice a pro děti dojíždějící do škol nejsou bezpečné. Již v roce 2007 byl ve spolupráci s Nadací Partnerství uskutečněn projekt v ZŠ Vodňany, Alešova 50 a v ZŠ Vodňany, Bavorovská 1046 s názvem Bezpečně do školy, který měl za cíl zmapovat nebezpečná místa v okolí školy, zvýšit bezpečnost provozu v okolí školy, zvýšit kvalitu životního prostředí v okolí školy, zlepšit podmínky pro šetrné způsoby dopravy (pěší, cyklistické). Mapování nebezpečných míst prováděli sami žáci z těchto škol ve spolupráci s učiteli a odborníky z Nadace Partnerství, na prezentaci výstupů byli pozváni zástupci Města Vodňany. Výsledky projektu

³⁸ Metodické doporučení ČŠI z března 2021

https://www.kvalitniskola.cz/Csacr/media/Prilohy/2021_p%c5%99%c3%adlohy/Lev%c3%a9%20menu/Metodicke-doporuceni-Pohybove-aktivity_brezen-2021.pdf

byly následně předány do rukou zástupců Města Vodňany. Z tohoto projektu byl v té době také zakoupen přístřešek na kola pro ZŠ Bavorovská. Tím tento projekt také skončil.

Ve městě se zlepšila bezpečnost pro pěší (např. přechody pro chodce jsou osvětlené, na křižovatce Na Sadech se vybudoval uprostřed silnice na přechodu pro chodce ostrůvek, městská policie pomáhá při přecházení žáků na přechodech pro chodce před školami aj.), přesto spoustu rodičů vozí své děti přímo před školy autem. Velký počet aut, která zastaví v kritickém ranním čase přímo před školou, zvyšuje riziko úrazu dětí a všechna ostatní opatření se mohou minout účinkem. Je zapotřebí více osvětových akcí pro rodiče o bezpečnosti v dopravě i o důležitosti rozvíjet pohybovou zdatnost dětí.

Pro cyklisty, ale nejsou ulice Vodňan příliš bezpečné, jsou úzké a frekventované bez **vyhrazených cyklopruhů**³⁹ bezpečně oddělených od aut případně cyklostezek.

Stejný problém s bezpečnými cestami je i ve městě Bavorov. Chybí bezpečné propojení Vodňany – Svinětice – Bavorov. Silnice z Vodňan do Bavorova je frekventovaná a úzká, pro cyklistu nebezpečná.

Ve školách chybí dostatečné prostory pro bezpečnou úschovu kol i koloběžek. Školy disponují pouze stojany na kola, a to ještě v omezené míře.

Aktivní využívání přestávek pro pohybové aktivity

Žáci v ZŠ a G Vodňany mohou ve škole přestávky aktivně využívat na chodbách i na školním dvoře. Pro aktivní využívání času o přestávkách ve školách ale většinou chybí vhodné vybavení bezpečnými pomůckami ve třídách, na chodbách (měkké molitanové míče aj. viz výše v doporučení), na dvoře.

Aktivní zařazování tělovýchovných chvil do jiných předmětů než tělesné výchovy

Aktivní zařazování tělovýchovných chvil do jiných předmětů, než tělesné výchovy je spíše sporadické a využívá se převážně na 1. stupni, např. grafomotorická cvičení při nácviu psaní a kreslení.

V ZŠ Bavorov využívají pohybové chvíle v hodinách na 1. stupni.

Výuka v přírodě

Výuka v přírodě je využívána také sporadicky především ve výtvarné výchově, přírodopisu, přírodovědě, dějepisu aj.

³⁹ Vyhrazený cyklopruh je jako jediný, kromě vodorovného dopravního značení, označen i svislou modrou dopravní značkou se symbolem kola. Od prostoru pro auta jej oddělují podélné pruhy a často bývá tento cyklopruh alespoň lokálně proveden v červené barvě nebo je na něm namalován červený symbol kola. Důležité je vědět, že do tohoto pruhu mohou, kromě cyklistů, ostatní účastníci vjíždět jen velmi výjimečně.

V ZŠ a G Vodňany nabízejí žákům sportovní kroužky a aktivity nad rámec výuky jako je plavání, lyžařské kurzy, turistické kurzy, in-line bruslení, cyklokurzy, sportovní dny, turnaje a účast na soutěžích.

Příležitosti:

- Více využívat pohybových aktivit ve výuce ve třídách, více umožňovat výuku venku viz well-being žáků

5.4.4 Bezpečnost v dopravě

Před několika lety se v ZŠ Vodňany, Alešova a ZŠ Vodňany, Bavorovská (v té době byly obě školy ještě samostatné) uskutečnil projekt Bezpečně do školy ve spolupráci s platformou Bezpečné cesty do školy. V tomto projektu žáci spolu s učiteli mapovali nebezpečné úseky cesty do školy a pak následně předali svá zjištění a možná řešení místostarostovi města Vodňany. Dále v rámci tohoto projektu školy realizovaly přístřešky na kola.

Obě školy spolupracují s BESIP, Policií ČR, městskou policií i celým integrovaným záchranným systémem formou ukázek přímo ve školách nebo na akcích IZS. Dopravní výchova je součástí výuky v předmětech přírodověda, vlastivěda a prvouka.

V ZŠ a G Vodňany žáci 4. ročníku jezdí na dopravní hřiště, dále škola připravuje pro žáky 1. stupně vždy v červnu projektový den na téma bezpečnosti v dopravě.

ZŠ Bavorov zajišťuje pro žáky 4. ročníku výcvik na dopravním hřišti v Prachaticích a ve Strakonících.

Příležitosti:

- Využít možností platformy Bezpečné cesty <https://www.bezpecnecesty.cz/cz/dopravni-vychova>
- Využít možností platformy Bezpečné cesty do školy <https://peskymestem.cz/projekt/bezpecne-cesty-do-skoly/>
- Využít spolupráce a portálu BESIP – interaktivní učebnice, metodiky atd.
- Zapojit se do Týdne bezpečnosti BESIP
- Využít spolupráce s městskou policií, policií ČR při pořádání osvětových akcí pro žáky i rodiče

5.4.5 Investiční priority základních škol

5.4.5.1 Základní škola a Gymnázium Vodňany

Základní škola a Gymnázium Vodňany vznikla sloučením dvou základních škol a gymnázia k 1. 1. 2016. Sídlí ve třech samostatných budovách, a to v Alešově ulici č. 50, v Bavorovské ulici č. 1046 a ve Výstavní ulici č. 1128.

Základní škola v Alešově ulici sídlí v budově z roku 1900, k jižnímu křídlu přiléhá přístavba, ve které je školní jídelna a školní družina. Dva příčné trakty jsou spojeny podélným traktem a ohraničují školní dvůr. Ve škole po etapách probíhá výměna oken, je třeba řešit rozvody elektřiny, které neodpovídají současným technickým a bezpečnostním normám. Škola je bezbariérová (kromě suterénu a půdy) součástí rekonstrukce školní družiny bylo vybudování výtahu.

Každá učebna je vybavena interaktivní tabulí nebo jinou projekční technikou a počítačem. Škola je vybavena moderními učebními pomůckami. Cílem je pravidelná údržba a obnova IT vybavení (projektory, počítače, notebooky apod.). Vybavení nábytkem v učebnách i v kabinetech je na dobré úrovni. Ve škole jsou 2 počítačové učebny, jedna učebna robotiky, učebna fyziky, chemie a biologie, jazyková učebna. Škola disponuje školní kuchyňkou, vybavenými dílnami, učebnou výtvarné výchovy a knihovnou s čítárnou.

Škola sice disponuje dvěma tělocvičnami, ale jejich kapacita je nedostatečná. Škola musí využívat víceúčelovou halu. Na atletiku využívá Sokolskou louku. Toto sportoviště je ale nedostatečně vybaveno, špatně udržováno, neodpovídá požadavkům sportovní výchovy, je zde nedostatečné hygienické zázemí.

Školní družina byla rekonstruována a prostory rozšířeny o bývalý byt školníka. Kapacita je v současnosti dostačující. Ve škole je vybudováno zázemí pro speciálního pedagoga a školního psychologa. Školní jídelna má dostatečnou kapacitu.

Budova v Bavorovské ulici je budova pavilonového typu z roku 1977. Areál tvoří 5 pavilonů, tělocvična a školní hřiště. Součástí školy je školní jídelna. Součástí školy je také venkovní sportoviště, které je tvořeno multifunkčním sportovním hřištěm s umělým povrchem, tartanovou dráhou s doskočištěm a hřištěm na beachvolejbal. Škola je bezbariérová.

V posledních letech došlo k zateplení celé budovy a výměně oken, rekonstrukci sociálního zařízení pro zaměstnance a bezbariérového přístupu na chlapecké WC, k rekonstrukci žákovských sprch a šatny. Je nutné řešit rozvody elektřiny, rozvody vody a odpadů. Je nutné dořešit vybudování bezbariérových WC v pavilonu 2. stupně a s tím spojit rekonstrukci s navýšením kapacity stávajících sociálních zařízení, a výstavbu pohotovostního žákovského WC. Samostatně je nutné řešit venkovní prostory, nutná obnova betonových ploch a rovněž i obnova stávajícího porostu. Byla zahájena úprava venkovních ploch pro využití k výuce a pro mimoškolní a oddechové činnosti dle plánu.

Školní jídelna má dostatečnou kapacitu, která není zcela využita. Zde je naléhavá potřeba výměny vzduchotechniky.

Tělocvična je po dobu výuky plně využita. Vzhledem k tomu, že slouží také pro gymnázium, není její kapacita dostatečná a částečně musí být k výuce využita víceúčelová hala. Dle nových norem byl navýšen počet svítidel.

Vzhledem k nedostatečnému prostoru ve škole je problém se zabezpečením chodu školní družiny. Školní družiny mají prostor pouze pro jednu skupinu, zbytek skupin je umístěn v kmenových třídách, což vyžaduje značnou toleranci všech zúčastněných.

Vybavenost je na dobré úrovni. Všechny učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi, každý kabinet počítačem, všichni učitelé mají notebook. Rovněž i vybavení nábytkem v učebnách i kabinetech je na dobré úrovni.

Pavilon X byl nově postaven a předán škole do užívání v březnu 2022. Jeho výstavba byla spolufinancována Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Pavilon je určen pro jazykovou, polytechnickou a přírodovědnou výuku. V budově se nachází dvě nadzemní podlaží. Do 1. patra je umožněn vstup osobám s postižením osobním výtahem. V přízemí pavilonu se nachází šatny, učebny přírodopisu, chemie a fyziky, kybernetiky a dílny. V dalších prostorech jsou kabinety pro pedagogy. V patře pavilonu je vybudovaná moderní jazyková učebna, učebna informatiky a učebna ručních prací pro 1. i 2. stupeň. I v tomto patře se nachází příslušné kabinety pro učitele. Všechny učebny jsou vybaveny nejmodernějším technickým zařízením. V obou podlažích se nachází sociální zařízení.

Budova ve Výstavní ulici je rovněž pavilonového typu, zbudovaná v roce 1972. V současné době je pro základní školu využíván jeden jednopatrový pavilon se čtyřmi třídami 1. stupně. Tato budova byla zateplená a byla zde vyměněna okna. Byla zrekonstruována sociální zařízení a sborovna. Základní škola využívá školní jídelnu umístěnou v pavilonu mateřské školy.

Investiční záměry:

Budova Alešova:

- Oprava a výměna rozvodů vody a elektřiny, rekonstrukce sociálních zařízení, sanace sklepa

Budova Bavorovská:

- Vybudování relaxačních prostor a kmenových učeben pro první stupeň

Budova Výstavní:

Škola má rozlehlé vnější prostory. V pracovišti v ulici Alešova je k dispozici velký dvůr. Před budovou ZŠ Bavorovská se nachází velká plocha, která je koncipována jako park. Ve školním roce 2020/2021 došlo k revitalizaci okolních zelených ploch v areálu školy. V rámci revitalizace byly zrekonstruovány travnaté plochy, které byly osázeny mladými okrasnými i ovocnými stromky a keři. Součástí nově zbudované zahrady jsou i patrové bylinkové záhonky a domečky pro hmyz. Pro volnočasové aktivity žáků je určeno proležiště z vrbových prutů, zahradní altán, chodník bez bot a v horkých dnech se děti mohou osvěžit vodní mlhou. U pavilonů 1. a 2. stupně jsou vnější oddychové zóny, kde mohou žáci trávit velké a polední přestávky. Oba prostory jsou vybaveny venkovními stoly na stolní tenis a streetballové koše. Tyto prostory také využívá družina. Součástí tohoto areálu je venkovní sportoviště s hřištěm s umělým povrchem na tenis, malou kopanou, volejbal, streetball, s tartanovou oválnou běžeckou dráhou, s doskočištěm pro skok daleký, s vržištěm a kruhovou výsečí pro vrh koulí. Dále se zde nachází hřiště na plážový volejbal. Upraveno bylo i okolí venkovního sportovního areálu, které bylo osázeno stromy. Ve Výstavní ulici je k dispozici pouze pískové hřiště. Bylo by vhodné vybudování hřiště s umělým povrchem. Byla zahájena obnova zahrady k využití pro výuku a mimoškolní a oddechové aktivity.

Investiční záměry:

Venkovní plocha Alešova:

- Vybudování venkovní učebny, vybudování relaxační zóny s herními a edukačními prvky (dvůr školy)

Venkovní plocha Bavorovská:

- Obnova zpevněných ploch, vybudování venkovních hřišť pro edukaci a volný čas, Les do kapsy

Venkovní plocha Výstavní:

- -----

5.4.5.2 Základní škola Bavorov

Škola má k dispozici rozsáhlý uzavřený areál, kde stojí samostatné budovy: hlavní budova, budova pro školní jídelnu, budova školní družiny a budova školních dílen. V budově, která slouží školní jídelně, je zároveň umístěna i pobočka ZUŠ Vodňany. V areálu je vybudováno hřiště pro potřeby školní družiny, školní pozemek se sadem a školní hřiště. Vjezdová vrata areálu školy jsou pojezdová na dálkové ovládání. Vjezd do areálu školy je tedy dovolen pouze pro zásobování školní jídelny. Do areálu školy je bez omezení dovolen vstup pouze pro pěší. Vstupy snímá kamerový systém. Budovy školy jsou bezbariérové. Na hlavní budově je výtah, který umožňuje bezbariérový přístup do všech pater. V následujících letech uvažujeme o výměně oplocení a úplném uzavření areálu.

Budova školy

V hlavní budově školy probíhá výuka ve všech učebnách. Žákům jsou k dispozici tělocvična, odborná učebna fyziky a chemie, kde je nutné počítat s úplnou rekonstrukcí, počítačová učebna, kde je počítáno s pořízením dovybavení pro potřeby výuky jazyků. V hlavní budově školy je plánována rekonstrukce sklepa. Škola pak v těchto prostorech umístí dvě učebny, učebnu pro výuku pracovních činností a čítárnu. V budově dílen potom může vzniknout prostor pro potřeby školní družiny a přípravné třídy. Nyní je již zhotoven projekt a škola vyhledává vhodný dotační titul.

O hlavních prázdninách proběhla v hlavní budově z důvodu havárie celková rekonstrukce vodoinstalací. Na výměnu přívodů a rozvodů vody navazovala i výměna umyvadel ve třídách a výmalba všech prostor chodeb a tříd. Akci zajišťoval zřizovatel z prostředků úspěšně získané dotace s povinnou spoluúčastí na financování. v hlavní budově bude potřeba revize a opravy starých elektroinstalací.

V hlavní budově probíhá téměř veškerá výuka. Třídy jsou postupně vybavovány novým nábytkem, vybavené jsou v současné době třídy v 2. patře. Po dokončení úprav tříd bude nutné začít s opravami a vybavením kabinetů. Díky podpoře dotačního titulu má škola zázemí nových šaten. Šatny jsou vybaveny šatními skříňkami.

Škola využívá počítačovou síť s přístupem na internet, do níž jsou připojeny počítače ve všech třídách školy, všech hospodářských pracovníků, počítače ve sborovně a ředitelně, počítače ve školní družině, počítač ve školní jídelně, počítače ve školních dílnách. Připojení k internetu je k dispozici ve všech budovách v areálu školy. V ŠD jsou k dispozici počítače podpořené z projektu. Ve všech třídách školy je také k dispozici interaktivní tabule s dataprojektorem a počítačem. Vzhledem ke zvyšujícím se počtům ICT techniky a požadavkům na internet byly pokryty sítě všechny učebny. V nejbližší době bude nutné zajistit finance na nákup nového serveru školy. Vzhledem ke stáří interaktivních tabulí bude muset docházet k postupné výměně.

Škola disponuje dvěma tělocvičnami. V hlavní budově v přízemí je malá tělocvična a s hlavní budovou je vestibulem propojena velká tělocvična. Její výstavba byla dokončena v roce 1993. Tělocvična je plně vyhovující velikostně i vybaveností tělocvičným nářadím a náčiním, které je postupně obměňováno a doplňováno také díky úspěšně získaným finančním podporám z dotačních titulů. V zázemí tělocvičny byl obnoven provoz sprch, které prošly rekonstrukcí, a byla zde posílena topná tělesa. Za podpory Jihočeského kraje a zřizovatele zde byla vyměněna všechna okna a tělocvična byla nově vymalována. Postupně se také opravují prostory nářadoven a kabinetů. V brzké době bude nutné zahájit opravu fasády a zateplení budovy tělocvičny. Velkou tělocvičnu mimo provozní dobu škola pronajímá pro sportovní činnost.

Investiční záměry – budova školy:

- úplná rekonstrukce tělocvičny, odborné učebny fyziky a chemie,

- dovybavení počítačové učebny pro potřeby výuky jazyků.

Na všechny tyto záměry již existuje projektová dokumentace.

- revize a oprava starých elektroinstalací,
- opravy a vybavení kabinetů,
- postupná výměna interaktivních tabulí,
- oprava fasády a zateplení budovy tělocvičny.

Školní jídelna

Jídelna splňuje požadavky pro stravování a zajišťuje stravování pro základní školu, mateřskou školu a pro cizí strávníky. Přesto je v současné době nutné zpracovat projekt na rekonstrukci jídelny, kuchyně vč. sklepních prostor budovy ŠJ z důvodu modernizace a možnosti využití nových technologií. Kanalizace, vzduchotechnika a elektroinstalace začínají být téměř v havarijním stavu.

Investiční záměry – budova školní jídelny:

x

Budova školní družiny

Školní družina je umístěna v samostatné budově. Na travnaté ploše před školní družinou mají žáci k dispozici houpáčky, skluzavku, domeček, pískoviště a další prvky pro volnočasové aktivity dětí. Oddělení školní družiny prošla rozsáhlou rekonstrukcí (zdívo, topení, osvětlení, podlahy). Dvě oddělení z pěti oddělení školní družiny využívají samostatné učebny v prostorách školních dílen, jedna z nich je vybavena počítači a tablety. Každé oddělení je plně vybaveno množstvím her a využívají také multidotykový kapacitní displej. Vzhledem ke kapacitě školní družiny a velkému zájmu o docházku do družiny byl v loňském roce zhotoven projekt na půdní vestavbu, kde po rozsáhlé rekonstrukci vznikne nová velká herna, případně prostor pro další oddělení. Škola čeká na vhodný dotační titul k získání finančních prostředků na realizaci.

Investiční záměry – budova školní družiny:

- půdní vestavba pro získání prostor pro herna, případně další oddělení ŠD.

Budova školních dílen

Budova školních dílen prošla v minulých letech rozsáhlou rekonstrukcí. Byla realizována nová plastová okna, nová fasáda a byly rekonstruované vnitřní prostory (nově vybudované sociální zařízení, rozvody elektřiny a vody, osvětlení, nové podlahy a omítky). V budově je dále kromě učebny dílen také nová

moderní dvoudílná cvičná kuchyňka s vestavnými spotřebiči vč. myčky, lednice a pračky. **Od školního roku 2022/2023 je v této budově umístěna přípravná třída.**

Školní hřiště a školní zahrada

Součástí areálu školy je školní hřiště a školní zahrada se sadem. Na travnaté ploše je umístěno antukové hřiště pro míčové hry a doskočiště pro skok do dálky. Školní hřiště je nutné v nejbližší době upravit, je nedostatečně vybaveno, špatně udržováno a nesplňuje požadavky pro sportovní činnost. Pod budovou školy město Bavorov vybudovalo krásné víceúčelové hřiště, dostupné pro žáky ZŠ i pro veřejnost za přispění Jihočeského kraje. Pro prostory školní zahrady se sadem plánuje škola výstavbu venkovní učebny, interaktivních prvků, jedlé zahrady apod. Škola má zpracovaný projekt.

Investiční záměry – školní hřiště a školní zahrada:

- výstavba venkovní učebny, interaktivních prvků, jedlé zahrady – je zpracovaný projekt.

5.4.5.3 Základní škola, nám. 5. května 104

Školu tvoří uzavřený areál se školním pozemkem a atriovým dvorem. Školní budova byla postavena v roce 1990 a je dosud v dobrém stavu. V roce 1993 bylo zrekonstruováno její nové křídlo. V roce 2018 došlo k další rekonstrukci budovy, protože do ní byla nově nastěhována ZUŠ.

Budova, ve které škola sídlí, nemá vlastní školní jídelnu, žákům i zaměstnancům je umožněno stravování ve školní jídelně ZŠ Alešova Vodňany. Škola má vlastní plynovou kotelnu s poloautomatickým provozem. Škola má k dispozici 3 stálé učebny, 3 kabinety, sborovnu a ředitelnu. Pro potřeby ZŠ speciální byla vybudována herna a relaxační místnost. Vedle toho má škola vlastní dřevodílnu, tělocvičnu, cvičnou kuchyňku, počítačovou učebnu a učebnu s interaktivní tabulí, která slouží jako školní družina. Součástí pozemku je skleník, ve kterém se žáci učí v rámci pracovního vyučování pěstovat sadbu zeleniny a květin. Vybavení školy pomůckami je dostatečné, průběžně se obnovuje výpočetní technika, dokupují se školní pomůcky. Všichni učitelé mají k dispozici notebook, pro žáky jsou k dispozici tablety. Průběžně se dovybavuje škola i novým nábytkem tak, aby vyhovoval hygienickým požadavkům. Škola využívá pro pohybové aktivity plně vybavenou tělocvičnu a k venkovním sportovním aktivitám nedaleký park nebo Sokolskou louku. V roce 2021 došlo ke kompletní výměně oken a zateplení budovy. Součástí této akce byla také instalace rekuperace do vnitřních prostor školy. Cílem je úspora nákladů spojená s provozem školy. Akce byla realizována zřizovatelem – Jihočeským krajem a bylo využito dotace IROP.

Investiční záměry budova školy:

V budově školy v současné době škola nic neplánuje. Vzhledem k tomu, že škola není bezbariérová, plánuje škola v delším časovém horizontu vybudovat výtah. Dále plánuje přestavbu dílny na dílnu a školní družinu, protože ŠD je v kmenové třídě.

Investiční záměry venkovní prostory školy:

Pozemek je majetkem Jihočeského kraje. Škola dokončila přístřešek nad schody, vysadila nové stromky, postavila pískoviště pro děti. Škola ještě plánuje vystavět altán na venkovní výuku a zahradu doplnit herními prvky. V současné době řeší škola možnosti financování.

5.5 Školní stravování v mateřských a základních školách

Na území ORP Vodňany mají všechny mateřské školy svoji školní jídelnu vyjma Mateřské školy Bavorov a Mateřské školy „Sluníčko“ Vodňany, které mají pouze výdejnu. Mateřská škola Bavorov odebírá obědy ze Základní školy Bavorov a Mateřská škola „Sluníčko“ Vodňany odebírá obědy z Mateřské školy Vodňany, Smetanova 204.

Co se týká základních škol, je školní jídelna součástí Základní školy a gymnázia Vodňany, a to na pracovišti Alešova i Bavorovská. Na pracovišti Výstavní využívají žáci základní školy školní jídelnu mateřské školy. Základní škola Bavorov má také svoji školní jídelnu a jak už bylo řečeno výše vaří také pro mateřskou školu. Základní škola Vodňany, nám. 5. května využívá školní jídelnu Základní školy a Gymnázia Vodňany v Alešově ulici. Stávající kapacity školních jídelen jsou dostačující. V investičních prioritách bylo popsáno, jaké školní kuchyně či jídelny potřebují rekonstrukci nebo modernizaci.

Pro kvalitní stravování ve školních jídelnách je důležité:

- vedoucí školní jídelny fungující jako lídr
- neustálé vzdělávání pracovníků ve školní jídelně v nových trendech stravování
- vybavení školní kuchyně splňuje hygienické předpisy
- příjemné prostředí ve školních jídelnách
- dostatek finančních prostředků na nákup kvalitních potravin.

Menší školy využívají nákupů od místních farmářů. Pro velkou školu je to obtížnější, protože ne vždy jsou schopni lokální farmáři dodat potřebné množství daných potravin. Kvalita školního stravování je vždy hlavně odvislá od těch, co jídlo připravují. Již od začátku mapování se snažíme připravovat implementační aktivity i pro pracovníky školních jídelen. Po celou dobu byly tyto implementační aktivity ryze praktické, tj. kuchařky přímo samy vařily pod vedením zkušených lektorů, a to buď v některé ze školních jídelen v území MAP, nebo v rámci letní prázdninové školy pro kuchařky vyjžděly

mimo náš region. Workshopy byly většinou zaměřeny na zpracování nepříliš oblíbených surovin, jako jsou luštěniny, ryby aj., takovým způsobem, který bude pro děti a žáky dobře stravitelný a zároveň chutný a esteticky naservírovaný. Na posledním únorovém workshopu se potkaly kuchařky ze všech mateřských škol a z obou základních škol, což bylo i příležitostí pro jejich vzájemné seznámení a výměnu zkušeností. Pro nás to bylo důkazem toho, že sdílení dobré praxe a zároveň získávání nových poznatků pod vedením skvělé lektorky, je velmi oblíbené nejen u pedagogických pracovníků, ale i u nepedagogických pracovníků. Na toto bychom se chtěli zaměřit i v dalším MAP.

5.6 Návaznost na dokončené základní vzdělávání

V území ORP Vodňany se všechny střední školy v území nachází ve městě Vodňany. Jsou zde střední školy zřizované městem Vodňany, Jihočeským krajem i soukromá střední škola. Z hlediska zřizovatele je město Vodňany výjimečné, protože jako jediné v Jihočeském kraji zřizuje osmileté gymnázium, které je od 1. 1. 2016 sloučené se základními školami. Město Vodňany je také zřizovatelem středního odborného učiliště služeb. Ostatní střední školy ve Vodňanech jsou zřízené Jihočeským krajem (SRŠ a VOŠ vodního hospodářství a ekologie) a soukromým zřizovatelem (TRIVIS – Střední škola veřejnoprávní Vodňany, s.r.o.). Ve Vodňanech je rovněž zastoupeno vyšší odborné školství, a to již zmiňovanou Vyšší odbornou školou vodního hospodářství a ekologie. Sídli zde také vysoká škola, a to Fakulta rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Žáci z regionu se mohou hlásit i na další střední školy v blízkých okresních městech **Písku** (Gymnázium Písek, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Písek, SPŠ a VOŠ Písek, Střední zemědělská škola Písek, Obchodní akademie a Jazyková škola se právem státní jazykové zkoušky Písek, Vyšší odborná škola lesnická a Střední lesnická škola Písek, Střední zdravotnická škola Písek, Soukromá výtvarná střední škola), **Strakonících** (Euroškola Strakonice střední odborná škola, s. r. o; Gymnázium Strakonice; Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Střední odborná škola řemesel a služeb;). **Dojezdová vzdálenost z Vodňan do Písku je cca 23 km, z Vodňan do Strakonice cca 26 km.** Je zde velmi dobrá dopravní obslužnost. **Další střední školy** jsou např. **ve Volyni** (Střední škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Volyně; Vyšší odborná škola a střední průmyslová škola Volyně), **v Prachaticích** (Gymnázium Prachatice, Vyšší odborná škola sociální a Střední pedagogická škola Prachatice). Dojezdová vzdálenost do Volyně je 26 km přes Bavorov. Dojezdová vzdálenost do Prachatic je 25 km. Největší nabídka středních škol je v krajském městě **České Budějovice**. Dojezdová vzdálenost do Českých Budějovic je cca 33 km. Do krajského města je i velmi dobře nastavená dopravní obslužnost. Dobrá dopravní obslužnost je nastavená i do města Volyně v kombinaci autobusové a vlakové dopravy. Výhodou Vodňan je, že dojezdová vzdálenost do většiny velkých měst v okolí je přibližně stejná a dopravní obslužnost je dobrá. Žáci při výběru střední školy nejsou tímto nijak omezováni.

5.7 Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké školy podporují a rozvíjejí nadání žáků v jednotlivých uměleckých oborech. Základní umělecké vzdělávání poskytuje základy vzdělání **v oboru hudebním, výtvarném, tanečním a literárně – dramatickém**. Základní umělecké školy umožňují podchytit a vzdělávat mimořádně nadané jedince a odborně je připravit na neprofesionální uměleckou činnost, popřípadě na studium ve středních a vysokých školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na studium na konzervatořích. Organizují přípravné studium pro žáky od 5 let, základní studium 1. stupně (7 roků) a 2. stupně (4 roky) a studium pro dospělé (4 roky), případně studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin.

Revize rámcových vzdělávacích programů pro základní umělecké vzdělávání (RVP ZUV) přináší inovace zaměřené na rozvoj klíčových kompetencí, kontinuitu ve vzdělávání a individuální přístup k zájmům žáků. Cílem je sjednotit přístup k výuce napříč školami, stupni vzdělávání a zároveň podpořit implementaci nových pedagogických přístupů, které reflektují potřeby současné společnosti.

V centru pozornosti je žák, žákyně. Revize klade důraz na rozvoj individuálních schopností, zájmů a potřeb žáků a žákyň. Vzdělávání by mělo zohledňovat to, co je pro ně důležité, a zároveň je připravovat na budoucí uplatnění. Nejde jen o rozvoj uměleckých dovedností, ale o celkový rozvoj žáků a žákyň jako osobností⁴⁰.

Školy budou moci dobrovolně začít učit podle nového RVP ZUV od školního roku 2027/2028. Ve školním roce 2028/2029 začíná povinná výuka.

Na území ORP Vodňany se nachází jedna základní umělecká škola, a to ZUŠ Vodňany zřizovaná Jihočeským krajem. ZUŠ vyučuje hudební obor, výtvarný obor a taneční obor. Odloučené pracoviště ZUŠ se nachází v Bavorově v jedné z budov základní školy. V Bavorově jsou vyučovány hudební obor a výtvarný obor. Literárně dramatický obor není v ZUŠ Vodňany vyučován z důvodu nedostatečné prostorové kapacity školy. Ve Vodňanech funguje literárně dramatický kroužek. Kapacita ZUŠ Vodňany je stanovena na 430 žáků. Z tabulky č. 38 vyplývá, že počet žáků navštěvujících základní uměleckou školu je stabilní. Naplněnost školy ve školním roce 2022/2023 je 98,6 %. Tradičně je největší zájem o hudební obor (59,2 % žáků z celkového počtu), následuje výtvarný obor (25,5 % žáků z celkového počtu) a nejméně naplněn je taneční obor (15,3 % žáků z celkového počtu žáků).

ZUŠ Vodňany pořádá kromě svých standartních aktivit, jako jsou pravidelné hudební koncerty v Městské galerii nebo vystoupení žáků tanečního oboru v Kulturním domě, či vernisáže výtvarného oboru ve Sloupové síni městského úřadu, velké množství dalších akcí pro vodňanskou veřejnost. ZUŠ Vodňany spolupracuje s Městem Vodňany, Centrem sociálních služeb, Městskou knihovnou Vodňany,

⁴⁰ <https://revize.rvp.cz/zuv/vse-o-revizi-zuv>

Římskokatolickou farností Vodňany. Několikrát ročně připravuje také představení pro mateřské školy a základní školy z ORP Vodňany. Jednou ze stěžejních akcí je již tradiční Den otevřených dveří ZUŠ Vodňany, který je nedílnou součástí celorepublikové prezentace uměleckých škol v rámci ZUŠ Open. Cílem ZUŠ Vodňany je, aby byla „nositel“ kultury ve městě Vodňany a jasnou volbou pro rodiče, kteří hledají volnočasovou aktivitu pro svého potomka v „umělecké“ oblasti.

Příležitosti:

- propojit ZUŠ i s okolními mateřskými školami
- propojit ZUŠ se školami při rozvoji klíčové kompetence kulturní

5.7.1 Investiční priority ZUŠ

ZUŠ Vodňany sídlí v budově Jihočeského kraje společně se Základní školou Vodňany, nám. 5. května 104. Škola má v budově k dispozici přízemí a 1. NP, kde se nachází celkem 11 učeben, které jsou využity pro výuku hudebního, tanečního a výtvarného oboru. V roce 2023 se podařilo navýšit kapacitu školy o jednu učebnu hudebního oboru. Jako velká nevýhoda se jeví fakt, že škola nemá v budově vhodné prostory pro veřejné vystupování. Prostorová kapacita budovy školy, bohužel, neumožní jeho vybudování ani v budoucnu. Koncerty se proto konají v sále Městské galerie Vodňany a v Kulturním domě. Součástí areálu školy je i atrium školy, které je využíváno k venkovní výuce zejména výtvarného oboru a k pořádání koncertů. V roce 2021 došlo ke kompletní výměně oken a zateplení budovy. Součástí této akce byla také instalace rekuperace do vnitřních prostor školy. Cílem je úspora nákladů spojená s provozem školy. Akce byla realizována zřizovatelem – Jihočeským krajem a bylo využito dotace IROP.

V letech 2022–2024 byly realizovány investice do nových hudebních nástrojů, moderních technologií na zvukové zpracování hudby a PC v jednotlivých učebnách. Průběžně dochází také k obnově nábytku v jednotlivých učebnách. V nastaveném trendu obnovy a modernizace vybavení bude škola pokračovat i v následujících letech.

Investiční záměry budova školy:

- ZUŠ Vodňany nemá pro období 2024–2026 zpracovaný žádný investiční záměr, který by

souvisel s budovou školy. Veškeré potřebné investice byly realizovány v roce 2021.

5.8 Zájmové a neformální vzdělávání

Hlavní cíle DZ ČR 2023-2027:

Hlavním cílem zájmového a neformálního vzdělávání podle DZ ČR je podpora rozvoje osobnosti, talentů a dovedností, a to mimo formální školní vzdělávání. Cílem je také smysluplné trávení volného času a prevence rizikového chování, zejména u dětí a mládeže.

Zájmové a neformální vzdělávání navazuje na tyto priority DZ ČR pro období 2023-2027:

1. Děti a mládež: Osobnostní rozvoj a motivace pro celoživotní učení,

- synergie formálního a neformálního vzdělávání s důrazem na cílený rozvoj občanských kompetencí, dobrovolnictví, solidarity a finanční gramotnosti,

2. Školy a pedagogové: Moderní vzdělávání a připravení pedagogové,

- podpora a posílení spolupráce pedagogických pracovníků ve školách i mezi školami a dalšími vzdělávacími organizacemi,

Hlavní cíle DZ JČK:

Hlavním cílem Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihočeského kraje (DZ JČK) na období 2024-2028 je udržet a rozvíjet kvalitní vzdělávací systém, který bude odpovídat potřebám regionu. To zahrnuje podporu rozvoje učitelů, péči o žáky s různými potřebami a adaptaci vzdělávací nabídky na potřeby trhu práce.

Strategie rozvoje regionálního školství v kraji zahrnuje několik cílů. Provázanost na neformální a zájmové vzdělávání splňuje cíl s názvem Vzdělávání v celoživotní perspektivě – Zájmové vzdělávání.

Zájmové vzdělávání tvoří nedílnou součást procesu celoživotního učení. Rozvíjí a upevňuje sociální vztahy, má zdravotní a relaxační účinky, významně přispívá v oblasti preventivní výchovy k ochraně před šířením patologických jevů a rizikového chování u dětí a mládeže. I když neposkytuje stupeň vzdělání, rozvíjí osobnost a je kompenzací jednostranné školní zátěže. Široká nabídka aktivit školských zařízení umožňuje žákům smysluplně trávit volný čas. Cílem opatření je podpora, rozšíření a zkvalitnění nabídky volnočasových a vybraných cílených aktivit ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (především střediscích volného času, dále také jen „SVČ“) a neziskových organizacích určených pro organizované nebo neorganizované děti a mládež, odborná příprava a vzdělávání pracovníků s dětmi a mládeží, dále vytváření podmínek pro rozvoj neformálního vzdělávání, rozvoj dobrovolnictví. Zdůvodnění potřebnosti Zájmové vzdělávání má několik důležitých aspektů a přínosů, které zdůvodňují jeho potřebnost. Umožňuje jednotlivcům rozvíjet své zájmy, rozšiřuje dovednosti mimo rámec

tradičního formálního vzdělávání, působí jako vynikající prostředek pro odreagování od každodenních stresů, poskytuje příležitost k setkávání s lidmi, kteří mají podobné zájmy, konkrétní zájmy povzbuzují kreativitu a inovativní myšlení a stává se součástí filozofie celoživotního učení.

Hlavní priority a cíle MAP III

Priorita 1	Dostupná školská infrastruktura, vhodné prostorové podmínky ve školách a jejich kvalitní vybavení pro společné vzdělávání dětí a žáků v území MAP III
Cíl 1.1	Místa v předškolním vzdělávání pro všechny děti od 3 let v území MAP
Cíl 1.2	Všechny školy disponují dostatečným prostorem pro společné vzdělávání dětí a žáků a pro zavádění inovativního vzdělávání v mateřských a základních školách
Cíl 1.3	Všechny školy disponují kvalitním vybavením
Cíl 1.4	Udržitelný rozvoj škol
Priorita 2	Podpora kvality vzdělávání v území MAP III
Cíl 2.1	Vysoká kvalita vedení škol – ředitel školy je vůdčí osobou, vize a hodnoty školy sdílí všichni zaměstnanci školy, rodiče, zřizovatel a děti
Cíl 2.2	Vysoká kvalita pedagogických pracovníků ve školách, kteří se rádi profesně rozvíjejí
Cíl 2.3	Ve školách je kladen důraz na rozvoj klíčových kompetencí a gramotností dětí a žáků
Cíl 2.4	Ve školách je kladen důraz na rozvoj potenciálu každého dítěte v MŠ a žáka v ZŠ
Cíl 2.5	Rozvoj pohybové zdatnosti žáků bude podporován nejen v rámci tělesné výchovy, ale i v rámci vyučování jiných předmětů či o přestávkách.
Cíl 2.6	Sdílení dobré praxe mezi pedagogickými pracovníky navzájem i mezi školami v území i mimo území a sdílení dobré praxe mezi nepedagogickými pracovníky je běžnou součástí života škol v území MAP
Cíl 2.7	Bezpečné klima ve školách
Cíl 2.8	Propojení škol s neformálním vzděláváním, kulturními institucemi a dalšími aktéry ve vzdělávání

5.8.1 Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání tvoří nedílnou součást procesu celoživotního učení. Zájmové vzdělávání definuje § 111 Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) jako vzdělávání, které poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností

se zaměřením na různé oblasti. Školský zákon také stanoví, v jakých školských zařízeních se zájmové vzdělávání uskutečňuje. Jedná se o střediska volného času, školní družiny a školní kluby.

5.8.1.1 Střediska volného času

Na území ORP Vodňany se nachází Dům dětí a mládeže Vodňany, který je pobočkou DDM Strakonice. Zájmové vzdělávání v DDM má bohatou nabídku orientovanou převážně na jazyky, tanec, hudbu, pohyb, rozvoj kreativity a přírodní vědy (mikroskopování). DDM také zajišťuje akce pro veřejnost a letní tábory příměstské i pobytové. Kromě Vodňan vede DDM kroužky i v ZŠ Bavorov. Jsou to především hra na kytaru, kreativní kroužek, disko tance, základy bojového umění a sportovní kroužek. Zatím se nepodařilo nastavit spolupráci mezi DDM a ZŠ na takové úrovni, aby školy mohly dávat podněty, jaké kroužky by potřebovaly, aby dál rozvíjely některé gramotnosti či klíčové kompetence.

5.8.1.2 Školní družiny a školní klub

Na území ORP Vodňany jsou školní družiny součástí všech 3 základních škol. Školní klub je zapsán v rejstříku škol a školských zařízení pouze u Základní školy a gymnázia Vodňany. Školní družina je zařízením pro zájmové vzdělávání, které navazuje na školní vyučování. Školní družina se zaměřuje na **pravidelnou** zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činnost včetně možnosti přípravy na vyučování, na **příležitostnou** zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činnost včetně možnosti přípravy na vyučování, na využití otevřené nabídky spontánních činností.

5.8.1.2.1 Základní škola a Gymnázium Vodňany

Kapacita školních družin při ZŠ a G Vodňany je 330 žáků. Neodpovídá ovšem prostorovým možnostem škol. Umístění školních družin v ZŠ a G Vodňany záleží na konkrétním pracovišti a prostorových možnostech školy. V Alešově ulici sídlí v samostatných prostorech, ale jsou malé, v Bavorovské ulici ve vlastních prostorech a učebnách, ve Výstavní ulici ve vlastních prostorech i učebnách. Z uvedeného vyplývá, že prostorové možnosti školních družin nejsou úplně ideální. V rámci školních družin funguje k 31. 10. 2024 12 oddělení a kapacita je ze 100 % naplněna. Při školních družinách se realizují zájmové kroužky. Zájmové kroužky jsou zaměřené na pohybové aktivity, badatelské aktivity (zkoumání různých přírodních a fyzikálních jevů, drobné pokusy atd.), na manuální zručnost (kroužek šití a ručních prací, vaření, dovedných rukou), na kreativitu (výtvarný kroužek), na polytechnické vzdělávání (kroužek robotiky a programování, 2D kreslení a 3D modelování s 3D tiskem, šachy, modelářství, stavění s Merkurem), funguje zde i doučovací kroužek a hudební kroužek, kroužek karetních a deskových her nejen pro zvědavé děti. Kroužky vhodně doplňují vzdělávání ve škole. Školní klub při ZŠ a G Vodňany nebyl otevřen z důvodu nezájmu žáků. ZŠ a G vybírá za ŠD poplatek 100 Kč měsíčně.

5.8.1.2.2 Základní škola Bavorov

Kapacita školní družiny je 180 žáků, ve školním roce 2022/2023 bylo přihlášeno 134 žáků, je zde 5 oddělení. K 31. 10. 2024 bylo do školní družiny přihlášeno 136 žáků. Vzhledem k prostorovým možnostem je možné přijmout maximálně 150 žáků. Školní družina je umístěna v samostatné budově. Na travnaté ploše před školní družinou mají žáci k dispozici houpačky, skluzavku, domeček, pískoviště a další prvky pro volnočasové aktivity dětí. Oddělení školní družiny prošla rozsáhlou rekonstrukcí (zdivo, topení, osvětlení, podlahy). Dvě oddělení z pěti oddělení školní družiny využívají samostatné učebny v prostorách školních dílen, jedna z nich je vybavena počítači a tablety. Každé oddělení je plně vybaveno množstvím her a využívají také multidotykový kapacitní displej. Vzhledem ke kapacitě školní družiny a velkému zájmu o docházku do družiny byl v loňském roce zhotoven projekt na půdní vestavbu, kde po rozsáhlé rekonstrukci vznikne nová velká herna, případně prostor pro další oddělení. Škola čeká na vhodný dotační titul k získání finančních prostředků na realizaci. Při školní družině funguje kroužek dopravní výchovy a hry s řečí – logopedie. Žáci jsou do školní družiny přijímáni jak z 1. tak z 2. stupně. Poplatek za školní družinu je 60 Kč měsíčně.

5.8.1.2.3 Základní škola Vodňany, nám. 5. května 104

Kapacita školní družiny je 40 žáků. Tato ZŠ měla k 31. 10. 2022 ve ŠD zapsáno 12 žáků k pravidelné docházce. V současné době má ZŠ k 31. 10. 2024 zapsáno ve ŠD 13 žáků v 1 oddělení. Ostatní docházejí nepravidelně, převážně v době oběda. ŠD má 1 oddělení a je naplněna z obou stupňů i z obou druhů školy. Vzhledem k tomu, že počet žáků školy je nižší než maximální kapacita ŠD, tak není úplně využita. Docházka do školní družiny je bezplatná. Vzhledem k nízkému počtu žáků dle sdělení ředitelky školy škola nenabízí žádné kroužky.

Ve všech družinách základních škol pracují kvalifikovaní vychovatelé. V některých družinách jsou zapojeni i asistenti pedagoga ke konkrétním žákům.

5.8.2 Neformální vzdělávání

Jedná se o organizované výchovně vzdělávací aktivity mimo rámec zavedeného oficiálního školského systému, které zájemcům nabízí záměrný rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů, založených na uceleném systému hodnot. Tyto aktivity bývají zpravidla dobrovolné. Organizátory jsou sdružení dětí a mládeže a další nestátní neziskové organizace (NNO), vzdělávací agentury, kluby, kulturní zařízení a další (zdroj: MŠMT). V rámci neformálního vzdělávání fungují v území různé neziskové organizace (spolky aj). V malých obcích ale mnohde chybí vhodné prostorové a materiální podmínky, na straně druhé chybí lidské zdroje, tedy vhodný vedoucí pro tuto formu vzdělávání. Organizace neformálního vzdělávání v menších obcích, tedy tam, kde není základní škola, je významným prvkem, který může být alternativou zajišťující sounáležitost dětí se svou obcí.

Neformální vzdělávání se odehrává v mnoha různých formách. Od malých individuálních či skupinových aktivit přes vysoce standardizované vzdělávací programy, časově omezené či dlouhodobé, implementované do formálního školského systému, nebo naopak programy a volnočasové aktivity zcela oddělené od vzdělávání ve školách. I ty však formální vzdělávání doplňují, neboť skrze neformální vzdělávání se významně posilují klíčové životní kompetence (tzv. life skills), rozvoj charakteru, odpovědnosti, zdravého životního stylu, adaptabilita, odolnost, vytrvalost, komunikace, kreativita, práce v týmu, řešení problémů, poznání silných a slabých stránek. Je důležité, aby v systému neformálního vzdělávání existovala nabídka pestrých, kvalitních a dostupných aktivit organizací, které nabízejí neformální vzdělávání. Významným aktérem této podpory jsou neziskové organizace, které celoročně pracují s mladými lidmi. Význam organizací v neformálním vzdělávání není jen v tom, že přímo pracují s dětmi a mládeží v jejich volném čase a prostřednictvím společných prožitků je vychovávají, ale také v tom, že většinu těchto dětí ovlivní i pro období dospívání a v jejich celoživotním směřování. Tito aktéři přinášejí do vzdělávání to, co je v dnešní době velmi potřebné a žádané a často v oblasti formálního vzdělávání chybí. **Je to mj. výchova prožitkem (zážitková pedagogika), výchova k zodpovědnosti za sebe i za druhé, výchova formou přímého kontaktu dětí a mladých lidí s přírodou, výchova k dobrovolnictví, vedení k participaci apod. V rychle se měnícím okolním prostředí je nezbytné, aby se lidé vzdělávali průběžně po celý svůj život. V tomto ohledu je zcela zásadním krokem vybavit děti, žáky a studenty v rámci počátečního vzdělávání kompetencemi pro celoživotní učení.** Rovněž lze počítat s výrazně aktivnější rolí nejen škol a školských zařízení, ale například i paměťových institucí (zejména muzeí a knihoven), ekocenter a science center, uměleckých a dalších institucí v oblasti poskytování služeb dalšího neprofesního vzdělávání (zejména občanského vzdělávání) a celoživotního učení. Cílem občanského vzdělávání je vybavit občana kompetencemi potřebnými pro zodpovědný život v demokratické společnosti, tj. dovednostmi i znalostmi k zastávání a prosazování demokratických hodnot a postojů. Je třeba podporovat také informování veřejnosti pomocí vhodných osvětových nástrojů o nových technologiích, které poskytne možnost si vyzkoušet tyto nástroje v praxi a seznámit se s jejich klady a zápory. V tomto ohledu je třeba podpořit i oblast vzdělávání dospělých prostřednictvím dostatečné nabídky a dostupnosti kurzů neprofesního vzdělávání vedoucích k rozvoji funkční gramotnosti a občanských kompetencí. Propojování formálního a neformálního vzdělávání je prospěšné pro obě oblasti vzdělávání, ale zejména pak pro děti a mládež. Naplňuje se již samotnou komunikací a spoluprací mezi pedagogickými pracovníky a dalšími pracovníky nebo dobrovolníky pracujícími s dětmi a mládeží. Nezbytně nutné je zohledňování neformálně získaných znalostí a dovedností ve formálním vzdělávání žáka a hledání nových inovativních forem práce s dětmi a mládeží. Jak ve formálním, tak v neformálním vzdělávání musí práce s dětmi a mládeží přispívat k nastolení vztahů s dospělými založených na vzájemné důvěře napříč všemi generacemi, k budování zdravých vztahů s vrstevníky, stejně tak jako k vytváření bezpečného prostoru motivujícího

mladé lidi k rozvoji jejich plného potenciálu. Zásadní význam pro další propojování různých forem vzdělávání pak bude mít změna RVP ZV, ve které se promítne nové pojetí provázání činností a vzdělávacích aktivit, které se uskutečňují v rámci formálního vzdělávání v základní škole a zájmového vzdělávání uskutečňovaného ve školních družinách a školních klubech. Uvedené řešení umožní logické provázání a přímou návaznost těchto volnočasových aktivit na povinnou složku vzdělávání, účelnější využití personálních i finančních zdrojů a snížení administrativy spojené s odděleným pojetím těchto činností⁴¹.

Cíle Strategie ČR 2030+ v oblasti neformálního vzdělávání:

- podpora spolupráce škol všech stupňů s dalšími mimoškolními organizacemi, zaměstnavateli a odbornými pracovišti (např. knihovnami, muzei a dalšími paměťovými i uměleckými institucemi), centry excelence, science centry, středisky ekologické výchovy a dalšími poskytovateli vzdělávacích služeb, programů, soutěží a stimulujících mimoškolních aktivit (odborná soustředění, přípravné kurzy, on-line vzdělávání, badatelská činnost aj).
- MŠMT nastaví pravidla, která umožní zohledňovat neformálně získané znalosti a dovednosti ve formálním vzdělávání žáka – např. uznáváním digitálních odznaků (badges), absolvovaných on-line kurzů a přednášek. Školy budou moci doložené výstupy neformálního a zájmového vzdělávání zohlednit např. ve školním portfoliu jednotlivých žáků, při přijímacím řízení nebo v rámci kreditového systému vysokých škol⁴².

V území MAP je skvělá spolupráce s kulturními institucemi jako jsou Knihovna Gelasta Vodňanského, Městské kulturní středisko Vodňany a Městské muzeum a galerie Vodňany. Tato spolupráce je již dlouhodobá a na skvělé úrovni. S těmito institucemi skvěle spolupracují jak mateřské školy, tak i základní školy. Další důležitou institucí ve Vodňanech, se kterou především základní školy skvěle spolupracují, je Jihočeská univerzita, Fakulta rybářství a ochrany vod a Střední rybářská škola. Jejich programy žáky moc baví. Bylo by potřeba tyto jejich aktivity rozšířit více do okolních obcí. Nově se daří spolupráce se sportovními kluby. V září 2024 se uskutečnila implementační aktivita, která propojovala sportovní kluby s dětmi z mateřských škol a z přípravných tříd ZŠ. Děti si mohly vyzkoušet stolní tenis, badminton, tenis, ale i třeba skvělou opičí dráhu. Dále jsme díky implementaci MAP propojili Klub vodňanských výtvarníků ze ZŠ Vodňany, nám. 5. května a s Domovem sv. Linharta v Chelčicích. Implementační aktivita spolupráce se sportovními kluby bude probíhat i v Bavorově.

Instituce neformálního vzdělávání	Zaměření
-----------------------------------	----------

⁴¹ Strategie 2030+

⁴² Strategie 2030+

Bavorov	
Městská knihovna Bavorov	Spolupráce se školami – je třeba více rozvinout spolupráci se školami
SDH Bavorov-oddíl mladých hasičů Plamínek	Celoroční činnost mladých hasičů je zaměřena především na výcvik disciplín podle směrníc hry Plamen pro děti a dorost (např. běh na 100 m s překážkami, štafeta požárních dvojic, test požární ochrany). V podzimním období se trénuje na Závodů požární všestrannosti, kde se děti učí vázat uzle, topografické značky, šplh na laně, střelba ze vzduchovky a zdravotní péče. Přípravka je od 3 do 6 let, mladší žáci 6-13 let, starší 13-15 let.
Čičenice	
Čičenický klub, o.s.	Věnuje se aktivitám zaměřeným na kulturu, sport, vzdělávání a využití volného času hlavně dětí, mládeže i dospělých z Čičenic a okolí. Pořádá maskarní karneval pro děti, pálení čarodějnic, tvořivé dílny ...
Drahonice	
SDH Drahonice-oddíl mladých hasičů Soptíci Drahonice	Celoroční činnost mladých hasičů je zaměřena především na výcvik disciplín podle směrníc hry Plamen pro děti a dorost (např. běh na 100 m s překážkami, štafeta požárních dvojic, test požární ochrany). V podzimním období se trénuje na Závodů požární všestrannosti, kde se děti učí vázat uzle, topografické značky, šplh na laně, střelba ze vzduchovky a zdravotní péče. Přípravka je od 3 do 6 let, mladší žáci 6-13 let, starší 13-15 let.
Chelčice	
V obci působí občanské sdružení Mája-Tvořivé Chelčice, v něm působí níže uvedené samostatné spolky:	
Dětský divadelní soubor Chelčické štěstí	Pravidelný dramatický kroužek.

Výtvarný keramický ateliér	Ateliér je zaměřen na rozvoj manuální a tvořivé zručnosti účastníků s keramickými a sochařskými materiály (keramická hlína, glazura, sádra ...).
Mateřský klub	Program je připraven pro děti ve věku 1-6 let a je zaměřen na pohybové, rytmické a tvořivé dovednosti. Pro starší děti je vyčleněn program s dramatickou výchovou, výtvarným tvořením a muzikoterapií.
Křepice	
Mateřské centrum Klubičko	Mateřské centrum bylo založeno v roce 2008 jako centru pro maminky s předškolními dětmi
Skautský oddíl Gaudete	Oddíl navštěvuje okolo 40 dětí ze Křepic, probíhají pravidelné schůzky, akce pro veřejnost (promítání filmů), táboření
Pražák	
Mladí hasiči	Celoroční činnost mladých hasičů je zaměřena především na výcvik disciplín podle směrnic hry Plamen pro děti a dorost (např. běh na 100 m s překážkami, štafeta požárních dvojic, test požární ochrany).
Vodňany	
Městské muzeum a galerie Vodňany	Spolupracuje se školami při výuce – lektorské programy, přednášky a komentované prohlídky, při realizaci školních výstav a hudebních vystoupení, má zpracovanou nabídku lektorských programů pro školy a veřejnost „Muzeum hrou“, a to pro žáky MŠ, 1. – 5. třída ZŠ, 6. – 9. třída a studenty 1. – 4. ročníku NG, studenty 1. – 4. ročníku SŠ, veřejnost – rodiny, zájmové skupiny a spolky aj., spolupracuje s Nadací města Vodňan v SOČ, pomáhá mladým badatelům při řešení SOČ.
Knihovna Gelasta Vodňanského	Úzká spolupráce se školami- připravuje programy pro školy, připravila seznamy doporučené četby pro jednotlivé ročníky, každoročně organizuje Zeyerovy Vodňany setkání spisovatelů ve vodňanské knihovně,

	besedy ve školách, soutěž Lovci perel za přečtené knihy, výuka jazyků, příměstské tábory, program s knížkou do života pro nejmenší čtenáře od 0 do 3 let.
Městské kulturní středisko Vodňany	Nabídka filmů a divadelních představení pro školy, pod hlavičkou MěKS působí loutkové divadlo Pimprlata, fotokroužek při MěKS, nabízí i příměstské tábory pro děti, při MěKS působí literárně dramatický kroužek.
Klub vodňanských výtvarníků	Klub představuje necelá dvacítka tvůrců výtvarného a užitého umění a fotografie. Společné tvořivé akce představují již letitou aktivitu Klubu – ať jsou to již tradiční Vodňanské výtvarné dny s mezinárodní účastí, společné plenéry a výstavy v České republice i v zahraničí, v určité míře také kolektivní tvorba v ateliéru. V posledních letech se aktivity rozrostly o klubovou účast na Dnech otevřených ateliérů, kdy členové ukázkami své tvůrčí práce oslovují zejména vodňanskou veřejnost, nebo o prezentaci na česobudějovickém ArtFestu. Individuální výstavy členek a členů KVV nelze za ta léta ani spočítat.
Fakulta rybářství a ochrany vod JU, středisko MEVPIS (Mezinárodní Environmentální Vzdělávací, Poradenské a Informační středisko ochrany vod Vodňany)	Ekologické středisko zaměřené na vzdělávání, výchovu a osvětu zejména v oblasti ochrany vod, vodních živočichů a šetrného vodního hospodářství, poskytuje výchovně vzdělávací, informační a poradenské aktivity pro děti, žáky škol aj., projekt Systémová podpora rozvoje spolupráce FROV JU/JU s MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ – odborná činnost v oblasti akvakultury (2016-2020).
Junák-český skaut, středisko Vodňany, z. s.	Schází se jednou týdně v klubovnách na pravidelných schůzkách. Ty jsou nejen plné her, ale skautky a skauti si také zábavnou formou procvičují řadu dovedností a vědomostí, které uplatní nejen při skautských akcích, ale především v praktickém životě. Činnost nesoustředí jen do klubovny, v průběhu skautského roku do ní patří jedno i vícedenní výpravy do okolí i do vzdálenějších míst. Vyvrcholením celoroční činnosti je letní tábor.
Klub Pavučina Vodňany	Celoroční spolková činnost-schází se na schůzkách, vyjíždí společně na akce a „víkendovky“. Pravidelně pořádají letní tábor, organizují akce pro veřejnost. Většina akcí je

	vhodná pro celé rodiny, volnočasové aktivity nejsou omezeny věkem účastníků.
Sokol Vodňany	Pořádá pravidelná tělocvičná cvičení, sportovní tréninky, soutěže, ale i kulturní a společenské akce. Z mládeží pracují např.: oddíl stolního tenisu, oddíl badminton.
Kroužek mladých hasičů	Celoroční činnost mladých hasičů je zaměřena především na výcvik disciplín podle směrnic hry Plamen pro děti a dorost (např. běh na 100 m s překážkami, štafeta požárních dvojic, test požární ochrany). podzimním období se trénuje na Závodů požární všestrannosti, kde se děti učí vázat uzle, topografické značky, šplh na laně, střelba ze vzduchovky a zdravotvěda. Přípravka je od 3 do 6 let, mladší žáci 6-13 let, starší 13-15 let.
Tenisová školička	Záměrem je zaměstnat děti pohybem na čerstvém vzduchu pod vedením zkušeného trenéra, cílem je nenásilně děti seznámit s tenisovým sportem.
FK Vodňany	fotbalový klub
MAS Vodňanská ryba, z. s. zajišťuje v území od září 2018 do 31. 12. 2022 dětský klub a příměstské tábory, od 1. 1. 2023 bude zajišťovat v rámci projektu OPZ+ tyto 4 klíčové aktivity:	
Dětský komunitní klub (DKK) ve Vodňanech	DKK zajišťuje péči o děti v době mimo škol. vyuč, v průběhu škol. roku, tj. od 1. září do 30. června po celou dobu projektu. DKK je určen dětem 1. stupně ZŠ. CS: Osoby pečující o malé děti. DKK začne svůj provoz od 1. 1. 2023 v prostorách MAS s kapacitou 35 míst. Provozní doba DKK bude od 11.30 do 17.00 Aktivity v rámci DDK: příprava na vyučování, doučování dětí, děti budou v klubu rozvíjet své kreativní dovednosti - výtvarné i keramické dílny (k dispozici keramická pec), práce se stavebnicí, konstrukce dle návodů, rukodělná tvorba, práce se dřevem - výroba z polotovarů, ale i měkké dovednosti (spolupráce, schopnost se adaptovat a přijímat změny-v DKK jsou i děti cizinců a migrantů z Ukrajiny), budování sounáležitosti s obcí (historie, osobnosti, kroniky)..
Komunitní venkovské tábory (KVT) ve Vodňanech a obcí v území MAS	KVT navazují na DKK, který probíhá od 1. 9. do 30. 6. KVT budou probíhat o školních prázdninách, tj. v červenci a

	srpnu. V rámci této KA bude podpořena CS: Osoby pečující o malé děti. Cílem KA je podpořit a posílit přirozené vazby v komunitě postupným zapojováním rodičů do činnosti KVT ve městě či obci, dále posílit zaměstnanost, pomoc při sladění rodinného života s pracovním. Činnosti na KVT: tábor, hry, výlety, procházky po okolí, soutěže, děti se učí vzájemně spolupracovat, podporovat se, přijímat jinou kulturu aj. V rámci KVT budou zapojováni senioři-spolupráce s mezigeneračním klubem. KVT budou probíhat i v některých obcích (které projeví zájem) v území MAS.
Rodičovský klub (RK) ve Vodňanech	Cílem této KA je posilování rodinných a rodičovských kompetencí, aktivizace CS Osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené, mezi které také řadíme rodiče na mateřské dovolené a rodičovské dovolené. V RK se budou setkávat rodiče dětí do 6 let ohrožených sociálním vyloučením, tj. rodičů na MD, RD, osamělých rodičů aj. Činnosti v rámci RK: posilování rodinných a rodičovských kompetencí-přednášky, besedy, workshopy, vzdělávací aktivity. Dále aktivity, které pomohou rodičům při návratu do zaměstnání po MD a RD nebo při hledání zaměstnání. Součástí činnosti RK bude také hlídání dětí rodičů v případě návštěvy lékaře, úřadu, pracovního pohovoru, setkávání rodin k posílení jejich soudržnosti, aktivity k začleňování dětí do kolektivu a aktivity pro těhotné maminky a budoucí tatínky. Rodičovský klub bude pracovat vždy po dobu školního roku, tj. mimo prázdniny.
Mezigenerační klub (MGK) ve Vodňanech	Mezigenerační klub bude propojovat seniory s dětmi, které dochází do DKK a KVT a s rodiči v rodičovském klubu. Bude nabízet tyto společné činnosti: předávání zkušeností v oblasti zvyků a tradic, společné čtení, hraní stol. her, tvoření, ruční práce, společné výlety a oslavy atd. Tyto činnosti vyvrcholí společnými výstavami výtvarných prací, fotografií a výrobků. MGK bude formou dobrovolnictví spolupracovat s dalšími organizacemi: s MŠ (čtecí babička, technik dědeček), se ZŠ (vedení kroužků), s Městskou knihovnou (pasování na čtenáře), s Domem s pečovatelskou službou (mezigenerační zahrada) Mezigenerační klub je zaměřen na seniory, kteří ještě nepotřebují zajistit péči v pobytových sociálních službách a terénních sociálních službách, jsou schopni se o sebe

	postarat nebo potřebují jen malou pomoc (např. pokud žijí na venkově, topení, posečení zahrady atd.), ale žijí osamoceně nebo s minimem sociálních kontaktů v bytě či domku. Do této skupiny zahrnujeme i seniory, kteří nepotřebují aktivizovat, ale neví jak se do dění ve městě či obci zapojit.
--	---

6 Popisy potřeb škol

V letošním roce v rámci aktivity 1.7 Podpora škol v plánování, školy v území připravily Popisy potřeb škol. Výstupem podaktivity 1.7 jsou Popisy potřeb mateřských škol, základních škol a ZUŠ v našem území. Popisy potřeb škol zaměřené na nové povinné aktivity jsou nedílnou součástí dokumentace MAP.

6.1 Společensky nežádoucí jevy

Společensky nežádoucí jevy jsou terminologií využívanou zejména v sociální oblasti. Ve školním prostředí se v souvislosti s výskytem společensky nežádoucích jevů hovoří o rizikovém chování žáků. Pojmem rizikové chování rozumíme takové chování, v jehož důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince nebo společnost.

Hlavní cíle prevence rizikového chování stanovené DZ JČK:

- Zkvalitňování systému prevence rizikového chování
- Nastavení efektivní spolupráce všech subjektů participujících na péči o ohrožené děti působících v resortu školství
- Účelné a strukturované nastavení služeb, posílení především preventivně výchovné péče s cílem zachovat a posílit rodinné vazby dítěte a zamezit odtržení dítěte z jeho rodinného prostředí
- Rozvoj spolupráce zařízení poskytujících preventivně výchovnou péči se subjekty působícími v oblasti péče o ohrožené děti v gesci jiných resortů (zejm. sociálních věcí a zdravotnictví) s cílem zajištění komplexní podpory zaměřené na dítě a jeho potřeby

Formy rizikové chování žáků:

- Agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, domácí násilí, krizové situace spojené s násilím, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie, krádeže, loupeže, vydírání, vyhrožování
- Záškoláctví

- Závislostní chování, užívání různých typů návykových látek, netolismus, gambling
- Rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
- Spektrum poruch příjmu potravy
- Negativní působení sekt
- Sexuální rizikové chování

Základním principem primární prevence rizikového chování u žáků je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládání zátěžových situací osobnosti. Primární prevence rizikového chování dětí a mládeže je v působnosti MŠMT.

6.1.1 Dokumenty a záměry v oblasti primární prevence

Dokumenty na celostátní úrovni:

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023–2025
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21 291/2010–28, vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT)⁴³
- Tematická zpráva ČŠI – Hodnocení rizikového chování žáků základních a středních škol se zaměřením na kyberšikanu za školní rok 2022/2023 doplněná o doporučení pro školy, zřizovatele a MŠMT

Koncepční dokumenty Jihočeského kraje:

Strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Jihočeského kraje na období 2022-2027

Strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže Jihočeského kraje na období 2022 – 2027 vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21 291/2010–28, vydaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) a především ze závěrů pravidelných jednání s metodiky prevence v pedagogicko-psychologických poradnách (dále jen „metodik prevence“)

⁴³ <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuzeni-a-pokyny>

a poskytovateli programů specifické prevence, z výsledků analýzy potřeb a situace v terénu na úrovni škol, školských zařízení a z dlouhodobých cílů stanovených strategiemi MŠMT. Základním principem prevence rizikového chování jsou výchova ke zdravému životnímu stylu a podpora osvojování si pozitivního sociálního chování a rozvoje sociálních kompetencí vedoucích k harmonickému rozvoji osobnosti. Základními východisky efektivní primární prevence je kontinuita, systematičnost a komplexnost preventivního působení s ohledem na věk dítěte a jeho aktuální prožívání světa. Primární prevence je zaměřena zejména na rizikové faktory, spolupodílející se na vzniku rizikového chování⁴⁴.

6.2 Situace v Jihočeském kraji

Jihočeský kraj klade důraz na specifickou i nespecifickou primární prevenci rizikového chování.

Specifická primární prevence

Zabývá se aktivitami a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- a. všeobecnou prevencí, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b. selektivní prevencí, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování,
- c. indikovanou prevencí, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

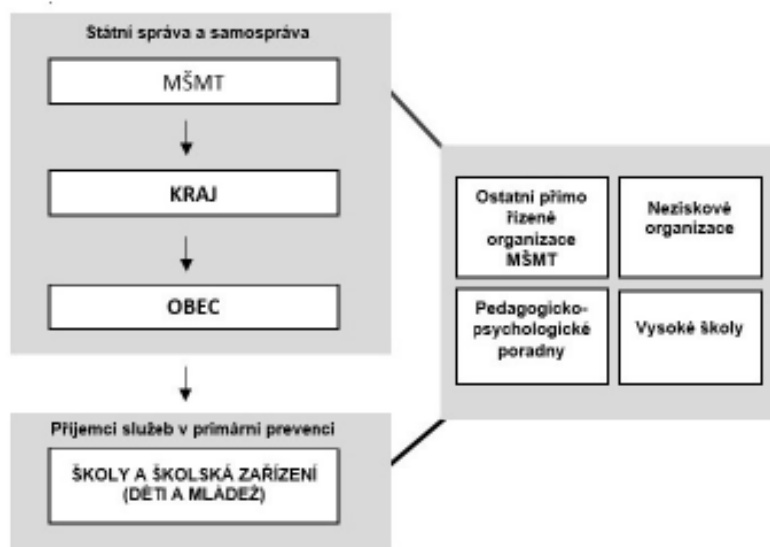
Nespecifická primární prevence

Obsahuje veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času. Například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání. Tento typ prevence je významný v kontextu aplikace různých efektivních a vyhodnotitelných specifických programů.

Na krajské úrovni se každoročně vyhodnocuje plnění Minimálních preventivních programů z jednotlivých škol. Na území Jihočeského kraje působí velké spektrum organizací, které vzdělávají

⁴⁴ Strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Jihočeského kraje na období 2022 - 2027

Páteř prevence rizikového chování ve školství

pedagogické pracovníky v problematice prevence rizikového chování. Nejčastější problémy, se kterými se školy v Jihočeském kraji v minulosti u žáků potýkaly, jsou: agresivní chování – šikana, kyberšikana, kouření, konzumace alkoholu a drog, krádeže, kázeňské výchovné problémy, lhaní, podvody, záškoláctví, vandalismus a sebepoškozování.

6.3 Minimální preventivní program

Školní metodici prevence pravidelně každý rok zpracovávají Minimální preventivní program pro svoji školu. Jedná se o dokument školy zaměřený na výchovu a vzdělávání žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a emočně sociální rozvoj a komunikační dovednosti. Minimální preventivní program je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrości forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci nezletilých žáků škol. Na závěr školního roku je hodnocena kvalita a efektivita zvolených strategií primární prevence. Dané hodnocení je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

Nejúčinnější prevencí je však zejména podpora všestranného rozvoje osobnosti a posílení kladných postojů žáka. Musí být dlouhodobá, komplexní a systémová, vycházet z aktuálních potřeb školy, zahrnovat všechny osoby-žáky, pedagogy, nepedagogické pracovníky, rodiče a subjekty, které jsou nedílnými spoluúčastníky na procesu realizace prevence-PPP, Policie ČR, nestátní neziskové organizace, orgány sociálně právní ochrany dětí a mládeže apod. Musí zasahovat výchovnou i naukovou složku vzdělání, směřovat k pozitivnímu ovlivnění klimatu třídy, ke změně motivace žáků a pedagogů a změně chování.

6.3.1 Situace v oblasti rizikového chování žáků v ZŠ Bavorov

Základní škola pro oblast sociálně patologických jevů pravidelně zpracovává Minimální preventivní program, který je uplatňován při běžné výuce a výchově i dalších činnostech. Vždy na začátku školního

roku dochází k jeho aktualizaci a úpravě dle podmínek a současné situace. Hodnocení efektivity je prováděno pravidelně při poradách, s učiteli, výchovnou poradkyní. Jevy se daří minimalizovat díky plnění obsahu Minimálního preventivního programu, prevenci rizikového chování, činnosti zaměstnanců při zjištění SPJ, operativním řešením situace a spoluprací s rodinou. Škola spolupracuje s PP poradnami, SPC, OSPOD a Policií ČR. V loňském roce proběhlo několik preventivních programů, které vedly organizace PORTUS Prachatice, Do světa a SVP Strakonice. Pro 1. stupeň jsou programy zaměřené na kamarádské vztahy, spolupráci, žáci se učí vzájemnému respektu. Program pro 2. stupeň většinou reaguje na aktuální situaci v jednotlivých třídách. Mezi další aktivity zaměřené na prevenci rizikového chování patří adaptační kurz, který se koná většinou na začátku školního roku, dále pak lyžařský výcvik, cyklistický, vodácký a turistický kurz. Stálým problémem je skryté záškoláctví. Každý problém je vždy řešen individuálně s ohledem na žákův zdravotní stav, popřípadě ve spolupráci s OSPOD. Výskyt jakéhokoliv rizikového chování je vždy řešen bezodkladně. V případě většího, či opakujícího se problému je svolána případová konference, které se účastní ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, výchovná poradkyně a školní metodik v jedné osobě, třídní učitel, zákonný zástupce, popřípadě OSPOD, nebo SVP Strakonice. Žáci mají dostatek informací o účincích návykových látek na zdraví, dokážou si stanovit správný žebříček hodnot, umí řešit problémy, správně čelit tlaku vrstevníků a snaží zlepšovat mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni. Pro žáky se škola snaží vytvořit bezpečné, respektující a spolupracující prostředí. Žáky škola vede k vzájemné spolupráci v rámci školních projektů a školních akcí. Žáci se mohou zapojit do zřízeného Školního žákovského parlamentu. Obecně pedagogičtí pracovníci školy vnímají chování našich žáků jako odpovídající aktuálnímu stavu naší společnosti.

6.3.2 Situace v oblasti rizikového chování dětí a žáků ZŠ, Vodňany, nám. 5. května104

Základní škola zpracovává minimální preventivní program, který využívá při výuce. Vzhledem k velikosti školy a k rodinnému prostředí, které se škola snaží vytvářet, obecně problém s nevhodným chováním není. V rámci výletů, projektových dnů a různých společenských akcí, které jsou pořádány vždy pro celou školu, se pedagogové snaží, aby žáci vzájemně respektovali svá postižení. Žáci se společně setkávají i v čase tráveném ve školní družině. Tím pádem se ve škole šikana, agresivita, záškoláctví a jiné výchovné problémy vyskytují jen ve zcela výjimečných případech. Pokud je třeba něco řešit, škola oslovuje rodiče, kteří s ní velmi dobře spolupracují, případně využívá pomoci OSPOD Vodňany. Žáci mají dostatek informací o negativním účinku návykových látek, alkoholu i kouření. Je to tématem vyučovacích hodin, konají se různé besedy, žáci navštěvují divadelní a filmová představení. Pedagogové se v rámci DVPP pravidelně zúčastňují seminářů a vzdělávacích programů zaměřených na téma prevence rizikového chování. Ve škole pracuje metodik prevence. V roce 2024 se dvě učitelky a

ředitelka školy účastnila workshopu realizovaného v rámci implementační aktivity MAP na téma Jak identifikovat ohrožené dítě, organizace SOFA.

6.3.3 Situace v oblasti rizikového chování dětí a žáků v ZŠ a G Vodňany

Pedagogové školy vnímají různorodé problémy v oblasti rizikového chování. Samozřejmě záleží na věku žáků, sociálním zázemí a dalších okolnostech. Jako závažný problém pocítují výskyt drog u žáků. Bohužel nejde vždy jen o žáky posledních ročníků ZŠ nebo gymnázia. Poslední dobou bylo zaznamenáno i několik případů kouření žáků v prostorách školy. Žáci se kouřením netají a mimo budovu školy kouří téměř veřejně. Při řešení těchto problémů škola úzce spolupracuje i s orgánem sociální péče a ochrany dětí ve Vodňanech.

Na škole se v průběhu školního roku realizuje spousta preventivních aktivit. Velký důraz je kladen na preventivní programy. Ty pravidelně realizuje organizace Do světa z.s., která nabízí komplexní plán pro všechny ročníky druhého stupně a odpovídající ročníky gymnázia. Z tohoto plánu jsou pak po konzultacích s třídními učiteli vybrána vhodná témata. Pro první stupeň jsou zařazovány většinou preventivní programy zaměřené na vztahy v kolektivu a zdravý životní styl. V případě potřeby jsou zařazovány programy selektivní prevence. Ty se zaměřují na skupiny, u kterých je ve zvýšené míře riziko vzniku rizikového chování nebo u kterých již v menší formě existuje. Reagují na specifickou situaci v třídním kolektivu. Mezi další aktivity prevence rizikového chování patří zážitkové kurzy (lyžařský, turistický, adaptační apod.), kulturní aktivity, charitativní akce a environmentální projekty.

Požadavek žáků na větší míru samosprávy je naplňován působením školního parlamentu, kde se setkávají zástupci tříd s vedením školy. Zde jsou informováni o dění ve škole a vyjadřují své názory na chod školy, navrhuji různé akce a hodnotí klima ve škole.

Pedagogové hodnotí situaci jako odpovídající celkovému klimatu ve společnosti – preference úspěchu, tolerance nepoctivosti, odmítání práce navíc, malá úcta ke vzdělání, sobectví, vliv nedostatku času rodičů na výchovu dětí atd. Agresivita žáků je také nemalý problém. Projevuje se stále větší vulgaritou ve vyjadřování, ve slovních útocích a urážkách a někdy přeroste až ve fyzické napadení. Učitelé na víceletém gymnáziu vidí problém zejména v nevhodném chování studentů (např. vulgární mluva, neuznávání autorit, špatné vzájemné vztahy mezi žáky, záškoláctví).

Výskyt rizikového chování se škola snaží vždy řešit co nejdříve. Pravidelně se schází vedení školy se školním metodikem prevence a výchovnými poradci, školním psychologem. Probírá se aktuální situace ve škole a řešení případných problémů. V některých případech se schází výchovná komise ve složení: ředitelka školy, zástupce ředitele, výchovný poradce, školní metodik prevence, školní psycholog, třídní učitel, zákonný zástupce a případně orgán sociálně právní ochrany dětí.

Od školního roku 2016/2017 na základní škole působí speciální pedagožka. Aktivně vyhledává žáky s problémy v oblasti učení a pracuje s nimi i s jejich rodiči. Zaměřuje se také na děti nadané.

Učitelům se škola snaží poskytovat další vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování a tím jim usnadňuje práci s kolektivem i s jednotlivci.

V rámci MAPOVÁNÍ byl pro školy v červnu 2024 realizován workshop se zástupci společnosti SO-FA na téma Jak identifikovat ohrožené dítě. Tohoto setkání se zúčastnili metodici prevence, výchovní poradci, učitelé, ředitelé škol, školní psycholožka, zástupci OSPOD, zástupce SAS.

6.3.4 Primární prevence rizikového chování v MŠ na území ORP Vodňany a obce Čepřovice

Mateřské školy podporují zdravý životní styl a předcházejí vzniku a rozvoji rizikového chování u dětí v mateřských školách i mimo nich.

Cílem jednotlivých mateřských škol je přirozeně vytvářet pozitivní vzory chování s důrazem na zdravý životní styl. Seznamovat děti s různými formami rizikového chování, jeho důsledky, možnostmi řešení, ale i učit děti problémům předcházet.

Mateřské školy děti seznamují:

- se zdravým životním stylem (zdravé/ nezdravé potraviny, pohybové aktivity, správné hygienickými návyky ...)
- se základními informacemi z oblasti rizikového chování (návykové látky, virtuální technologie, nákaza závažným onemocněním, nebezpečí od cizích osob ...)
- s možnostmi předcházení a řešení šikany, důležitostí a podstatou kamarádství, mezilidskými vztahy
- s tím, proč je důležité dodržovat pravidla
- s pocitem bezpečí („mít se dobře“ – duševní, tělesná a sociální pohoda).

Mateřské školy mají zpracovaný program primární prevence jako součást školního řádu nebo jako samostatnou přílohu školního řádu.

6.4 Sociální služby v území správního obvodu ORP Vodňany

Sociální služby pomáhají lidem žít běžným životem naší společnosti. Zaměřují se na zachování co nejvyšší kvality a důstojnosti jejich života. Jsou poskytovány jednotlivcům, rodinám i skupinám obyvatel. Mezi nejpočetnější skupiny příjemců sociálních služeb patří zejména senioři, lidé se zdravotním postižením, rodiny s dětmi a lidé, kteří z různých důvodů žijí na okraji společnosti. Sociální službou se dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, rozumí činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění

nebo prevence sociálního vyloučení. Sociální služby zahrnují sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Formy poskytování sociálních služeb jsou pobytové, ambulantní a terénní.

Realizace poskytování sociálních služeb na území ORP Vodňany se do značné míry odvíjí od rozsahu poskytování dané služby uvedeného v rámci Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje. Tento plán pak reflektuje nejen potřebnost dané služby z pohledu celokrajského, ale rovněž potřebnost služby definovanou samotným ORP Vodňany.

Svoji potřebnost sociálních služeb definuje ORP Vodňany v rámci vlastního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb (popř. komunitního plánu, akčního plánu). Posledním takovým platným dokumentem je Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ORP Vodňany na období 2020-2022, na nějž navazuje Akční plán rozvoje sociálních služeb na rok 2023.

Sociální služby poskytované v ORP Vodňany se zaměřením na rodiny a děti do 15 let

Sociální služba	Poskytovatel
Raná péče	I MY, o.p.s., Společnost pro ranou péči, pobočka České Budějovice, APLA Jižní Čechy, z.ú. Autis Centrum, o.p.s.
Krizová pomoc	Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, z.ú.
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Prevent 99, z.ú.
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	PREVENT 99 z.ú.

6.4.1 Zhodnocení sociálních služeb v ORP Vodňany s ohledem na děti, žáky a jejich rodiny

Na služby zajišťující péči o děti a žáky, rodiny s dětmi a rodiny a děti na území ORP Vodňany lze nahlížet ze tří rovin.

Rovina sociálně-ekonomická

Tento typ služeb se zaměřuje především na zvyšování kompetencí v oblasti rodinných potřeb a prevenci a redukci společensky nežádoucích jevů. Prostřednictvím sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi a nízkoprahového zařízení pro děti a mládež je tato oblast pokryta ambulantní a terénní formou.

Rovina sociálně-zdravotní

Jedná se o služby věnující se rodinám s dětmi v případech, kdy je potřeba minimalizovat potencionální sociální exkluzi zapříčiněnou zdravotním stavem dítěte do 7 let věku. Tyto služby jsou zajištěny terénní formou rané péče.

Rovina sociálně-terapeutická

V tomto případě je nabízena sociálně-terapeutická pomoc rodinám i dětem prostřednictvím krizové pomoci.

7 Specifická část analýzy a východiska

7.1 SWOT analýza – Předškolní vzdělávání

7.1.1 téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí v MŠ

S-SILNÉ STRÁNKY	W-SLABÉ STRÁNKY
• Projektové vyučování, při kterém děti pracují na dlouhodobých projektech, které integrují různé oblasti učení a podporují spolupráci, kreativitu a kritické myšlení • Kooperativní vyučování, při kterém děti pracují ve skupinách, což podporuje sociální dovednosti, komunikaci a týmovou spolupráci • Využití her a simulací, při kterém se učí děti prostřednictvím zábavy a praktických zkušeností • Učení se na základě zkušeností, při kterém se děti učí prostřednictvím přímých zkušeností a aktivit, které jsou pro ně zajímavě a relevantní • V mateřských školách běžně využívají výuku venku mimo třídu, jezdí s dětmi na exkurze např. Sladovna Písek, Techmánie Plzeň aj., hodí s dětmi do přírody, využívají pro výuku svých zahrad. • V rámci MAP probíhá propojování formálního a neformálního vzdělávání, především spolupráce s kulturními institucemi	• Práce s heterogenní třídou, Individualizovaná výuka, tj. přizpůsobení výuky individuálním potřebám a schopnostem každého dítěte, tak aby co nejvíce a nejefektivněji rozvíjeli potenciál každého dítěte • Využívání nových technologií IT ve výuce • Využití metody kreativního učení • Zapojení do festivalu umění a kreativity ve vzdělávání
O-PŘÍLEŽITOSTI	T-HROZBY
• Pravidelné vzdělávání zaměřené na nové poznatky a nové technologie v ICT ve využívání v mateřské škole • Pravidelné vzdělávání zaměřené na individualizaci výuky	• Vyhořelí učitelé • Nedostatek podpory ze strany vedení školy • Vysoké počty dětí ve třídách • Nedostatek finančních prostředků na využívání moderních didaktických forem

• Sdílení dobré praxe a workshopy zaměřené na práci s novými technologiemi v IT • Sdílení dobré praxe a workshopy zaměřené na individualizaci výuky	do vzdělávání v mateřských školách – především na dostatečný počet úvazků při dělení dětí na skupinky • Nemožnosti dělit děti na menší skupinky
--	--

7.1.2 téma rozvoje potenciálu každého dítěte, zejména dětí se sociálním a jiným znevýhodněním v MŠ

S-SILNÉ STRÁNKY	W-SLABÉ STRÁNKY
• Koordinátor nadání v území MAP pro všechny MŠ v území MAP • Spolupráce mezi MŠ a ZŠ při přechodu do ZŠ – návštěva speciálního pedagoga ze ZŠ v MŠ a učitelek 1. tříd ZŠ, návštěva dětí v ZŠ aj. • V MŠ Smetanova úspěšné vyhledávají nadané děti, spolupracují s PPP Tábor, se ZŠ a G Vodňany • Individuální komunikace v MŠ s rodiči předškolních dětí, aby co nejvíce podporovali přestup svých dětí z MŠ do ZŠ • Bezpečné klima ve třídách • Bezpečné klima ve školách • Ve školách působí klinický logoped • Ve školách působí logopedické asistentky • Ve školách působí školní asistenti hrazení ze šablon	• Práce s heterogenní třídou • Individualizace výuky • Rozvoj potenciálu dětí se sociálním a jiným znevýhodněním • Vyhodnocování pedagogického procesu v oblasti formativního hodnocení, metod a forem práce, důsledného stanovování záměrů dalšího individuálního rozvoje dětí • V MŠ chybí speciální pozice školní speciální pedagog, školní logoped, školní psycholog • Pedagogové MŠ málo využívají návštěvy v ZŠ-sledování pokroku svých dětí v ZŠ • Dlouhé čekací lhůty na vyšetření ve školských poradenských zařízeních
O-PŘÍLEŽITOSTI	T-HROZBY
• Sdílení dobré praxe mezi školami navzájem • DVPP • Motivační benefity pro tyto nedostatkové profese speciálních pedagogů a školních psychologů, klinických psychologů od zřizovatelů • Spolupráce s Centrem prevence v ČB • Ještě větší provázanost mezi MŠ a ZŠ – návštěvy učitelek MŠ v ZŠ, • Workshopy pro rodiče zaměřené na rozvoj potenciálu dítěte – např. témata Jak vychovávat velmi citlivé dítě, hyperaktivní dítě	• Neudržení koordinátora nadání pro území MAP po skončení MAP • Ještě větší nedostatek speciálních pozic v území MAP • Ještě delší čekací lhůty na vyšetření ve ŠPZ • Nedostatek finančních prostředků na školní asistenty, asistenty pedagoga a další důležité pozice v MŠ • Nedostatek finančních prostředků na dělení tříd do menších skupin

7.1.3 téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů v MŠ

• Pedagogičtí pracovníci v území MAP jsou většinou plně kvalifikovaní • Pedagogičtí pracovníci v MŠ jsou motivováni se dále profesně rozvíjet • Pedagogické a didaktické kompetenci pedagogů v oblastech rozvoje čtenářské pregramotnosti u dětí, v oblasti rozvoje vztahu k místu, kde děti žijí včetně mezigeneračního soužití, v oblasti rozvoje pohybové zdatnosti a rozvoje českého jazyka u dětí s OMJ jsou na dobré úrovni • V rámci MŠ Vodňany, Smetanova probíhají vzájemné hospitace mezi jednotlivými pedagogy ve třídách • Díky MAP probíhá sdílení dobré praxe mezi MŠ navzájem – implementační aktivita MAP • V území MAP funguje koordinátor nadání – implementační aktivita MAP • MŠ již mají nastaveny plány DVPP (nastavení průběžného pravidelného vzdělávání) • MAP podporuje vzdělávání pedagogů v MŠ a vedení MŠ v oblasti leadershipu, matematické pregramotnosti, osobnostně sociálního rozvoje, wellbeingu atd. • Šablony umožňují pedagogům vzdělávat se individuálně a častěji díky finanční podpoře	• Rozvoj digitálních kompetencí ped. pracovníků – gamifikace, animace, virtuální a imerzivní technologie, AI, Cloudové vzdělávání, velká data a personifikace, neurovzdělávání, mikroučení a nanoučení • Nedostatečné kompetence pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje nadání dětí • Nedostatečné kompetence ped. pracovníků v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti dětí, polytechnického vzdělávání, rozvoje podnikavosti, iniciativy a kreativity u dětí, v rozvoji kulturního povědomí a vyjádření dětí, v rozvoji mediální gramotnosti u dětí a rozvoji péče o duševní zdraví dětí. • Nižší úroveň digitálních kompetencí pedagogických pracovníků v MŠ • Rozvoj potenciálu dětí se sociálním a jiným znevýhodněním • Systematické vzdělávání kuchařek ve školním stravování, podpora zdravého životního stylu ve spolupráci s učitelkami ve třídách aj.
O-PŘÍLEŽITOSTI	T-HROZBY
• DVPP, sdílení dobré praxe, workshopy systematicky zaměřené na rozvoj digitálních kompetencí ped. pracovníků • DVPP, sdílení dobré praxe, workshopy zaměřené na rozvoj matematické pregramotnosti dětí, polytechnického vzdělávání, rozvoje podnikavosti, iniciativy a kreativity u dětí, na rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí, na rozvoj mediální gramotnosti u dětí a na rozvoj péče o duševní zdraví dětí. • DVPP, sdílení dobré praxe, workshopy zaměřené na diagnostiku nadání a práci s nadaným dítětem • DVPP, sdílení dobré praxe, workshopy zaměřené na práci s heterogenní třídou • Sdílení dobré praxe mezi školními jídelnami	• Udržení sdílení dobré praxe mezi MŠ i po skončení financování z MAP • Udržení koordinátora nadání pro území MAP po skončení MAP • Nedostatek kvalifikovaných pracovníků v území MAP • Nedostatek finančních prostředků na DVPP s přechodem financování ONIV na zřizovatele • Převzdělání učitelé, ztrácející ochotu se vzdělávat • Ukončení finanční podpory ze Šablon • Přestat podporovat rozvoj pedagogických a didaktických kompetencí pedagogů v oblastech rozvoje čtenářské pregramotnosti u dětí, v oblasti rozvoje vztahu k místu, kde děti žijí včetně mezigeneračního soužití,

DVPP zaměřené na rozvoj zdravého stravování ve školách	v oblasti rozvoje pohybové zdatnosti a rozvoje českého jazyka u dětí s OMJ
--	--

7.2 SWOT analýza – základní vzdělávání

7.2.1 téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí v ZŠ

S-SILNÉ STRÁNKY	W-SLABÉ STRÁNKY
- Ve školách je využíváno projektové vyučování - Školy využívají technologie ve výuce - Školy využívají kooperativní vyučování v řeší úkoly v týmech - Školy uplatňují zážitkovou pedagogiku při výuce - Školy propojují formální a neformální vzdělávání, spolupracují s kulturními institucemi, v ZŠ Vodňany, nám. 5. května probíhá propojování i se sociálními institucemi např. Domov sv. Linharta - ZŠ využívají výuku mimo třídu – jezdí na exkurze, pořádají adaptační kurzy aj. - ZŠ a G realizuje pravidelně badatelská odpoledne - V ZUŠ zapojují do výuky moderní technologie, v rámci ZUŠ OPEN využili dron	- Práce s heterogenní třídou, Individualizace a diferenciací výuky - Evaluace učebního procesu - Slovní a formativní hodnocení - Využití metody kreativního učení - Zapojení do festivalu umění a kreativity ve vzdělávání - Nedostatek workshopů pro ZUŠ zaměřených na téma práce s AI
O-PŘÍLEŽITOSTI	T-HROZBY
- Pravidelné vzdělávání zaměřené na nové poznatky a nové technologie v ICT ve využívání v ZŠ - Pravidelné vzdělávání zaměřené na práci s heterogenní třídou, individualizaci výuky - Sdílení dobré praxe a workshopy zaměřené na využití metody kreativního učení - Sdílení dobré praxe a DVPP zaměřené na evaluaci učebního procesu	- Přestat podporovat pravidelné vzdělávání zaměřené na nové poznatky a nové technologie v ICT ve využívání v ZŠ - Přestat podporovat rozvoj moderních didaktických forem v ZŠ ve kterých se školy cítí silně - Vyhoření pedagogických pracovníků - Nedostatek finančních prostředků na zavádění moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí v ZŠ

7.2.2 téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním

S-SILNÉ STRÁNKY	W-SLABÉ STRÁNKY
Funkční spolupráce při přechodu dětí mezi MŠ a ZŠ	- Práce s heterogenní třídou - Práce s nadanými žáky

• V ZŠ Bavorov a ZŠ a G Vodňany byly otevřeny přípravné třídy • Funkční spolupráce se školskými poradenskými zařízeními • Fungující spolupráce s OSPOD • Dostatek asistentů pedagoga ve školách • Dostatek školních asistentů ve školách • V ZŠ fungují školní poradenská pracoviště • V území pobočka Dys-centra ve Vodňanech • Speciální škola pro žáky se středním a těžkým mentálním postižením ve Vodňanech • ZŠ a G Vodňany poskytuje výuku českého jazyka pro cizince • Sdílení dobré praxe mezi školami navzájem	• Nedostatečné úvazky pro speciální pozice pracující v ZŠ, nedostatek finančních prostředků na tyto úvazky • Identifikace ohrožených žáků v tzv. šedé zóně • Spolupráce s NZDM • Spolupráce se sociálními službami pro rodiny s dětmi (např. SAS) • V ZŠ Bavorov chybí ve školním poradenském pracovišti školní psycholog • Speciální pozice jako je školní psycholog chybí na trhu práce, nelze sehnat • ZŠ Vodňany, nám. 5. května chybí školní psycholog • Ve Vodňanech sídlí pouze 3 sociální služby NZDM, SAS pro rodiny s dětmi, odborná sociální poradna. Ostatní služby musí do Vodňan dojíždět • ZUŠ naráží na jazykovou bariéru při práci se žáky s OMJ
O-PŘÍLEŽITOSTI	T-HROZBY
• DVPP, Sdílení dobré praxe mezi školami zaměřené na slabé stránky v území • Motivační benefity pro nedostatkové profese ve školství, především speciální pozice od zřizovatelů • Nastavení koordinovaného systému podpory ohrožených dětí ve školách v návaznosti na workshop se společností SO-FA • Více využívat potenciál svých učitelů • Nastavení koordinované mezioborové spolupráce mezi školami, sociálními službami, zdravotními službami, policií aj. • Spolupráce s Centrem prevence v ČB • PS RP připravuje seznam institucí, vč popisu, na které je možné se obrátit v případě ohroženého dítěte či rodiče	• Přestat podporovat silné stránky škol v území • Ukončení činnosti NZDM • Nejistota ve financování asistentů pedagoga • Nezajištěné financování školních asistentů ve školách • Nedostatek lidských zdrojů-speciálních profesí ve školství v území • Zrušení ZŠ speciální v území

7.2.3 téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů v ZŠ

S-SILNÉ STRÁNKY	W-SLABÉ STRÁNKY
• Kvalifikovanost vedení škol a pedagogických pracovníků • Rozvoj manažerských kompetencí vedení ZŠ, manažerských kompetencí pedagogických pracovníků	• Nižší úroveň digitálních kompetencí ped. pracovníků – gamifikace, animace, virtuální a imerzivní technologie, AI, Cloudové vzdělávání, velká data a

• Spolupráce s MAP – sdílení dobré praxe workshopy, ukázkové hodiny • Využívání Šablon • Pedagogické a didaktické kompetence pedagogů v oblastech rozvoje čtenářské gramotnosti u žáků, v oblasti rozvoje kompetencí žáků pro aktivní používání cizího jazyka, rozvoje vztahu k místu, kde žáci žijí včetně mezigeneračního soužití, EVVO, v oblasti rozvoje českého jazyka u žáků s OMJ a v oblasti rozvoje kariérového poradenství na školách jsou na dobré úrovni	personifikace, neurovzdělávání, mikroučení a nanoučení • Nedostatečné kompetence ped. pracovníků v oblasti rozvoje logicko-matematické gramotnosti, rozvoje kompetencí žáků v polytechnickém vzdělávání, v oblasti rozvoje podnikavosti, iniciativy a kreativity žáků, v oblasti rozvoje kulturního povědomí a vyjádření žáků, v oblasti rozvoje mediální gramotnosti u žáků, v oblasti rozvoje duševního zdraví žáků a s tím související pohybové zdatnosti a rozvoje pohybové zdatnosti mimo tělesnou výchovu • Nedostatečné kompetence ped. pracovníků v oblasti práce s nadanými žáky • Nedostatečné kompetence pedagogických pracovníků v oblasti identifikace ohrožených žáků ve školách • Systematické vzdělávání školních kuchařek a vedoucích školních jídelen, zaměřené na zdravý životní styl ve školách
O-PŘÍLEŽITOSTI	T-HROZBY
• DVPP, sdílení dobré praxe mezi pracovníky dané školy, sdílení dobré praxe mezi pracovníky různých škol navzájem, workshopy zaměřené na rozvoj kompetencí jako slabé stránky škol • DVPP zaměřené na rozvoj zdravého stravování ve školách • Sdílení dobré praxe mezi školními jídelnami • Spolupráce s neziskovými organizacemi • Spolupráce s IPs Kurikulum	• Nedostatek nových kvalifikovaných pedagogů • Vyhoření vedení škol i pedagogů • Ztráta motivace ke vzdělávání, k práci na vlastním rozvoji • Ukončení sdílení dobré praxe mezi ZŠ po skončení financování z MAP • Ukončení finanční podpory ze Šablon • Nedostatek finančních prostředků na DVPP s přechodem financování ONIV na zřizovatele

8 Identifikace hlavních problémů a jejich příčin

Ke každému povinnému tématu vypracovaly manažerky projektu ve spolupráci s analytiky škol tj. řediteli škol SWOT analýzu, která vycházela z analytické části MAP. Ředitelé škol se zaměřili na to, aby každá SWOT analýza reflektovala reálnou situaci. Zároveň se věnovali identifikaci hlavních problémů v ORP Vodňany a obci Čepřovice s tím, že povinně musí být zpracována dle Specifických pravidel MAP tato témata:

1. téma podpory moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí,
2. téma rozvoje potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním,
3. téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů.

Součástí identifikace jednotlivých problémů je i popis příčin. Dále ředitelé škol definovali návrhy konkrétních řešení daného problému. Následně byly veškeré podklady (aktualizovaná analytická část, SWOT analýzy, identifikace hlavních problémů a jejich příčin) předány pracovním skupinám. Pracovní skupiny ve spolupráci s manažerkou klíčových aktivit vypracovaly konečnou verzi analytické části MAP.

8.1 Největší problém v území MAP

Z posledního setkání s analytiky 23. 6. 2025 vyplynulo, že se všim, co se týká pedagogické práce pracovníků ve školách, si školy dokážou nakonec samy poradit (workshopy, sdílení dobré praxe, semináře atd.). Největším problémem, na kterém se shodli všichni analytici napříč všemi druhy škol (MŠ, ZŠ, ZUŠ), se kterým si nedokáží školy poradit, a byla cítit ze všech zúčastněných frustrace, jsou děti a žáci z dysfunkčních rodin, agresivní děti v mateřských školách. Ve školách pár dětí zaměstná velké množství pedagogických pracovníků, ale výsledek většinou není žádný. Pro OSPOD píší zprávy, které jim OSPOD vrácí k doplnění, přehazování kompetencí mezi Policií ČR, OSPOD, státním zastupitelstvím. Výsledkem všech těchto dlouhodobých jednání je, že dítě stejně zůstane ve škole, ať už z důvodu, že OSPOD nemá kam dítě umístit (nedostatečné kapacity těchto zařízení) nebo prostě žádné řešení pro dítě a potažmo pro školu není, takže škola pořád píše zprávy na OSPOD nebo na Policii ČR nebo na státní zastupitelství, ale s dítětem se nic neděje, s rodinou se intenzivně nepracuje. V MŠ řeší např. bezúspěšně vši, s rodiči není žádná domluva a nikdo jiný škole nepomůže (např. hygienické stanice).

Identifikace příčin:

- Problematická komunikace s rodiči těchto dětí
- Nedostatečně vyjasněné kompetence policie, OSPOD, státního zastupitelství – zkušenosti škol, že různé OSPODy přistupují k řešení dané problematiky různě
- Příliš dlouhé řešení ze strany kompetentních orgánů problematické rodiny a dítěte – zkušenost školy i 1 rok, takže mezitím žák ze školy odejde nebo přestoupí na jinou školu a nová škola řeší vše nanovo
- Neexistují žádná represivní opatření, která by rodiče donutila jednat nebo možná nejsou tolik využívána – viz přestupkové řízení
- Rodič spíše věří dítěti než učiteli
- Chybí posílení postavení pedagogických pracovníků ve společnosti
- Chybí finanční prostředky a s tím související kapacity v neziskových organizacích pracujících s rodinami s dětmi, nedostatek těchto organizací přímo ve Vodňanech (ve Vodňanech Farní charita, SAS pro rodiny s dětmi, Nízkoprahové zařízení, které má pro všechny žáky v území, které by tuto pomoc potřebovali, nedostatečnou kapacitu atd a v současné době se potýká s personálním obsazením.

Návrh řešení:

- Vyjasnění kompetencí OSPOD, policie ČR, státního zastupitelství – stát

- Zajistit pravidelné, dostatečné finanční zdroje pro neziskové organizace pracující s rodinami s dětmi-stát, aby mohly s rodinami pracovat dlouhodobě a intenzivně – doučování
- Posílení kompetencí těchto neziskových organizací ve vztahu k rodičům těchto dětí (např. nemohou vstoupit do rodiny bez svolení rodiče, tzn. nemohou s tou rodinou pracovat i když je dysfunkční) - stát
- Nastavit represivní opatření pro rodiče při nespolupráci se školou, více uplatňovat přestupkové řízení-OŠMT, stát

8.2 Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí

V rámci prvního povinného tématu Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí mezi hlavní problémy v území patří především:

V mateřských školách:

- Práce s heterogenní třídou, Individualizovaná výuka, tj. přizpůsobení výuky individuálním potřebám a schopnostem každého dítěte, tak aby co nejvíce a nejefektivněji rozvíjeli potenciál každého dítěte
- Využívání nových technologií IT ve výuce
- Využití moderních metod kreativního učení

V základních školách:

- Práce s heterogenní třídou, individualizace a diferenciací výuky
- Evaluace učebního procesu
- Slovní a formativní hodnocení
- Využití metody kreativního učení

Identifikace možných příčin:

- Nedostatečné vzdělávání pedagogů zaměřené na podporu moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí (práce s heterogenní třídou, Individualizovaná výuka, tj. přizpůsobení výuky individuálním potřebám a schopnostem každého dítěte, žáka, tak aby co nejvíce a nejefektivněji rozvíjeli potenciál každého dítěte, žáka, využívání nových technologií IT ve výuce, využití moderních metod kreativního učení, individualizace a diferenciací výuky, evaluace učebního procesu, slovní a formativní hodnocení, aj.)
- Náročnost přípravy na výuku
- Vyšší počty dětí, žáků ve třídách
- Nedostatek úvazků pedagogických pracovníků např. na dělené hodiny aj.
- Chybí pravidelné vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na využívání nových technologií ve výuce
- Větší využívání specialistů externistů při seznamování pedagogů s novými technologiemi v IT
- Pomalé vybavování škol novými technologiemi
- Nedostatek možností ke sdílení zkušeností na zavádění formativního hodnocení do praxe škol a nedostatek sdílení praktických zkušeností s jinými školami na zavádění slovního hodnocení a formativního hodnocení ve školách

Návrh řešení:

- Zaměřit DVPP, sdílení dobré praxe, workshopy pro pedagogické pracovníky na podporu moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí dětí,
- Zaměřit DVPP, sdílení dobré praxe při zavádění nových technologií, spolupráce se ZŠ a firmami,

- Stabilní finanční podpora ze strany státu na zavádění nových technologií do výuky – neovlivníme v rámci MAP
- Vyhledávat školy, které mají dobré zkušenosti s formativním hodnocením svých žáků a propojit je se školami v území formou sdílení dobré praxe
- Zajistit DVPP, praktické workshopy na využití formativního hodnocení ve školách a na využití slovního hodnocení ve školách
- Vysvětlovat rodičům přínosy slovního hodnocení a formativního hodnocení

8.3 Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním

V rámci tohoto tématu byly zjištěny tyto hlavní problémy:

- Práce s heterogenní třídou v MŠ a ZŠ, individualizace výuky, popsána již v předchozím tématu
- Nedostatečná práce s nadanými dětmi a žáky
- Rozvoj potenciálu dětí se sociálním a jiným znevýhodněním
- Vyhodnocování pedagogického procesu v oblasti formativního hodnocení, metod a forem práce, důsledného stanovování záměrů dalšího individuálního rozvoje dětí
- V MŠ chybí speciální pozice školní speciální pedagog, školní logoped, školní psycholog-neovlivníme
- Pedagogové MŠ málo využívají návštěvy v ZŠ-sledování pokroku svých dětí v ZŠ
- Dlouhé čekací lhůty na vyšetření ve školských poradenských zařízeních-neovlivníme
- Nedostatečné úvazky pro speciální pozice pracující v ZŠ, nedostatek finančních prostředků na tyto úvazky-neovlivníme
- Identifikace ohrožených žáků v tzv. šedé zóně
- Nedostatečná spolupráce s NZDM
- Spolupráce se sociálními službami pro rodiny s dětmi (např. SAS)
- V ZŠ Bavorov a v ZŠ Vodňany, nám. 5. května chybí ve školním poradenském pracovišti školní psycholog
- Speciální pozice jako je školní psycholog chybí na trhu práce, nelze sehnat-neovlivníme
- Ve Vodňanech sídlí pouze 3 sociální služby NZDM, SAS pro rodiny s dětmi, odborná sociální poradna. Ostatní služby musí do Vodňan dojíždět-neovlivníme
- ZUŠ naráží na jazykovou bariéru při práci se žáky s OMJ
- Některé MŠ naráží na jazykovou bariéru při práci s dětmi s OMJ a hlavně s jejich rodiči

Identifikace možných příčin:

- Nedostatečné kapacity PPP, SPC, diagnostických ústavů aj. – neovlivníme
- Nedostatek finančních prostředků v sociálních službách, především v neziskových organizacích pro práci s rodinami a dětmi a s tím související chybějící personální kapacity-neovlivníme
- Při spolupráci mezi MŠ a ZŠ pedagogové MŠ nevyužívají návštěvy ve třídách ZŠ – sledování pokroku svých dětí – zpětná vazba chybí
- Pedagogové se málo, nepravidelně vzdělávají v oblasti identifikace ohrožených žáků v tzv. šedé zóně
- Na trhu práce chybí speciální pozice jako jsou školní psycholog – ředitelé je neseženou, klinický logoped – dlouhé čekací lhůty

Návrh řešení:

- Vznik funkčních multidisciplinárních týmů
- Zaměřit vzdělávání pedagogů na identifikaci ohrožených dětí a žáků (např. SOFA), větší sdílení praxe se školami, které mají v tomto velké zkušenosti
- Zajištění otevření oborů na VŠ, či navýšení jejich kapacit, jejichž absolventy jsou školní psychologové, speciální pedagogové, školní logopedi aj. – stát a VŠ
- Stabilní a jistá finanční podpora neziskových organizací pracujících s rodinami a dětmi na úrovni státu i kraje
- Větší pokrytí území těmito organizacemi
- Pedagogové z MŠ by měli více využívat návštěvy v ZŠ, kde se vzdělávají děti z jejich MŠ – důležité pro zpětnou vazbu své práce

8.4 Téma podpory pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpory managementu třídních kolektivů

8.4.1 Klíčové kompetence, na které je potřeba zaměřit vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků v MŠ i ZŠ

- Rozvoj matematické pregramotnosti v MŠ
- Rozvoj logicko-matematické gramotnosti v ZŠ
- Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání
- Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka
- Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí i žáků
- Výchova k udržitelnému rozvoji-rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
- Rozvoj mediální gramotnosti v MŠ i ZŠ
- Rozvoj duševního zdraví dětí a žáků (Wellbeing), systematické vzdělávání školních kuchařek a vedoucích školních jídelen, zaměřené na zdravý životní styl ve školách
- Rozvoj pohybové zdatnosti a rozvoj pohybové zdatnosti mimo tělesnou výchovu dětí a žáků
- Rozvoj v oblasti práce s nadanými dětmi a žáky
- Rozvoj v oblasti identifikace ohrožených žáků ve školách

Identifikace možných příčin:

- Matematická pregramotnost nebyla v MŠ prioritou, důraz se kladl na čtenářskou pregramotnost, souvisí i s nedostatečným vzděláváním pedagogů, které by bylo zaměřené na podporu moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí, až v tomto MAP se mateřské školy mohly intenzivně seznámit v rámci workshopů pořádaných MAS v rámci MAP zaměřených na rozvoj matematické gramotnosti v praxi – skvělá lektorka PhDr. M. Kaslová
- Chyběly vybavené dílničky v mateřských školách, pokud byly dílny v MŠ vybavené, tak se moc nevyužívaly
- Školy nevyužívají dostatečně externisty na rozvoj polytechnického vzdělávání zejména manuální zručnosti (např. šikovné tatínky, místní živnostníky aj., práce se skutečným nářadím aj.
- Chybí rodilí mluvčí ve školách a také rozvoj jazykové gramotnosti žáků napříč vzdělávacími obory ve školách, využití cizojazyčných odborníků např. na výuku přírodopisu – možnost využít odborníky z Fakulty rybářství a ochrany vod při Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, v některých školách chybí pravidelné vzdělávání pedagogů v oblasti jazykové gramotnosti, včetně mezipředmětových souvislostí a účelného využití didaktické techniky aj.
- Školy mimo Vodňany nevyužívají dostatečně možnosti, které nabízí Městské muzeum a galerie Vodňany

- Nedostatek příležitostí pro školy v galeriích v okolí, které by pořádaly workshopy pro školy jako je to např. v Praze, Dánsku, kde si mohou rodiče i školy galerie vybírat a seznamovat se s výtvarným uměním, chybí propojení s dalšími předměty jako je matematika (např. kubismus), historie (výtvarné umění, které zobrazuje život ve městech i na vsi v minulých staletích atd.)
- Mediální gramotnost je novým tématem pro mateřské školy, základní školy již s mediální gramotností umí pracovat, ale je zapotřebí stále rozvíjet klíčové kompetence pedagogických pracovníků vzhledem k rychlému vývoji IT technologií atd.
- Well-being je novým tématem pro školy. Zde je zapotřebí intenzivně rozvíjet klíčové kompetence pedagogických i nepedagogických pracovníků
- Nedostatečné využívání venkovní výuky jako další možnosti pro rozvoj pohybové zdatnosti žáků, nedostatečné vybavení chodeb škol bezpečnými pomůckami pro rozvoj pohybové zdatnosti žáků, nedostatečné zařazování pohybových aktivit ve třídách v různých předmětech aj.
- Školy byly více zaměřeny na práci s dětmi či žáky s různými poruchami či zdravotními handicap, malý důraz na identifikaci nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků a práci s nimi, v mateřských školách chybí odborné pozice jako školní psycholog a speciální pedagog, koordinátor nadání
- Někdy není školou úplně využit potenciál a znalosti pedagogů dané školy v oblasti identifikace ohrožených žáků ve školách a práce s nimi a jejich rodiči, chybí dostatek školních psychologů ve školách nebo nejsou žádní, protože nelze tuto pozici sehnat na pracovním trhu

Návrh řešení:

- Systematické, pravidelně vzdělávání zaměřené na rozvoj matematické gramotnosti v MŠ i ZŠ – workshopy, sdílení dobré praxe aj.
- Vybavené školní dílny pro rozvoj manuální a technické zručnosti při rozvoji kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání, více využívat experty z řad rodičů či místních živnostníků, práce se skutečným nářadím aj.
- Při rozvoji kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka rozvíjet jazykovou gramotnost žáků, včetně produktivních dovedností, prostřednictvím jejich častého vystavení cizojazyčnému prostředí – zapojení rodilého mluvčího do výuky, jazykové pobyty v zahraničí, rozvoj jazykové gramotnosti žáků napříč vzdělávacími obory (CLIL), posilovat účelné střídání různorodých metod i forem výuky v oblasti jazykové gramotnosti, a to s důrazem na využití aktivizujících metod výuky a s uplatněním znalostí a dovedností žáků z praktického života, zvyšovat kvalitu diferencované a individualizované výuky pro zvyšování jazykové gramotnosti žáků, včetně širšího uplatnění vzdělávacích strategií zaměřených na jazykově nadané žáky (např. projektová výuka apod.) a na žáky se slabými vzdělávacími výsledky, přispívat k rozvoji jazykové gramotnosti žáků prostřednictvím využívání synergických vazeb mezi různými přístupy k hodnocení, a to jak na úrovni žáka, tak na úrovni školy, podporovat rozvíjení kompetencí učitelů v oblasti jazykové gramotnosti, a to včetně mezipředmětových souvislostí a účelného využití didaktické techniky, vyhledávat a aktivně využívat projektové možnosti pro financování rozvoje jazykové gramotnosti žáků, a to včetně využití spolupráce škol v území.
- Při rozvoji podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků se zaměřit např. na organizování besed, setkání žáků s inspirativními podnikatelskými osobnostmi s pozitivními vzory, na zapojení žáků do organizování exkurzí do různých firem a organizací – žáci si sami vyberou firmu, do které chtějí jet, kontaktují ji, zajistí exkurzi, na rozvíjení spolupráce mezi školami – žáci střeňích škol připravují aktivity pro žáky ZŠ – odborné a zájmové kroužky, na zprostředkování spolupráce mezi vrstevníky, více využívat formativní hodnocení, konstruktivní zpětné vazby, na propojování žáků s místní samosprávou – žákovské projekty, žáci mohou organizovat různé aktivity školy, vytváří např. školní časopis, výstavy, sportovní turnaje, školní výlety, divadelní představení, dobrovolnické akce apod., škola zprostředkovává žákům možnost účastnit se programů v otevřených dílnách FabLab, více umožnit žákům prezentovat úspěchy své či skupiny, vystupování před jinými žáky, využití

existujících platformech k tomuto tématu např. Prototypci <https://prototypci.cz/podnikavost/> aj., při přípravě projektů využívat např. Podnikatelský plán v kostce nebo podnikatelský plán Lean Canvas

https://www.pruvodcepodnikanim.cz/nastroje/podnikatelsky-plan/?bid1=ps-SME-LeanCanvas-0403-Google-nastroj&gad_source=1&gclid=CjwKCAiAiOa9BhBqEiwABCdG89p-Jc-WJpuUihPd-c-4T1xTq76JSXi-CtclNQk76_RQNnfMI3HyghoCljYQAvD_BwE

- Při rozvoji kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků školy mimo Vodňany mohou více využívat možnosti, které nabízí Městské muzeum a galerie ve Vodňanech – problémem je financování dopravy, je zapotřebí více galerií, které nabízejí dostatek workshopů pro děti i žáky – neovlivníme – Ministerstvo kultury, ale také větší poptávka ze škol, je třeba nabízet dětem i žákům i jiné kulturní zážitky např. balet, koncerty vážné hudby – zapojit ZUŠ, propojovat návštěvy výtvarného umění např. s matematikou, dějepisem, hudební výchovou atd. – viz identifikace možných příčin
- Systematické, pravidelné vzdělávání zaměřené na rozvoj mediální gramotnosti v MŠ i ZŠ – workshopy, sdílení dobré praxe, využití neziskových organizací aj. DVPP, využít Týden multimediálního vzdělávání, spolupráce s organizací Jeden svět na školách – je možné využít již připravené materiály pro mediální výuku rozdělené na výukové materiály pro 1. stupeň a 2. stupeň <https://www.jsns.cz/krok-za-krokem/15221-medialni-vzdelavani>
- Systematické, pravidelné vzdělávání zaměřené na rozvoj duševního zdraví u dětí a žáků – workshopy, sdílení dobré praxe, využití neziskových organizací aj., zapojit do výuky aktivity, jak zvládat stres – např. Copingové strategie, Supermanův plášť, Mindfulness⁴⁵ např. aktivita Vlášek, zařazovat témata spojená se zdravým stravováním – např. Aktivita Svačina s třídní/m, zařazovat pravidelný pohyb – např. jógová cvičení během výuky, výuka venku, prokládat výuku pohybovými aktivitami (běhací diktáty, běhací matematické příklady, relaxační cvičení Sova) – viz také rozvoj pohybové zdatnosti, zahradničení – žáci pěstují zeleninu, květiny, bylinky a poté si je zpracují do zdravého pokrmu aj., zapojit aktivity na podporu soudržnosti s třídním kolektivem – např. aktivita Ranní přivítání, Lidská abeceda, zapojit aktivity na práci s chybou – např. aktivita Ponaučení z chyb, aktivita Kachnička, zapojit aktivity na rozvoj schopnosti být vděčný – např. aktivita Balónky⁴⁶, sdílení dobré praxe mezi učiteli navzájem, ukázkové hodiny – např. v ZŠ a G Vodňany využívá paní učitelka běhací diktáty, pravidelné vzdělávání kuchařek ve školních jídelnách, jejich propojování ke sdílení dobré praxe aj.
- Více se zaměřit na rozvoj pohybové zdatnosti u žáků mimo TV – aktivní transport do škol – Školy by měly identifikovat vhodné a bezpečné cesty do školy, aby žáci využívali kola či koloběžky při cestě do školy a nepřiváželi je rodiče, ale škola musí disponovat prostorem pro úschovu kol, koloběžek, důležitá je komunikace s rodiči a získání jejich podpory a hlavně komunikovat s úřady, aby tyto bezpečné cesty do školy připravovaly, tj. úzká spolupráce se zřizovatelem, aktivní využívání času přestávek – vhodně vybavené třídy, chodby, dvůr aj. bezpečnými pomůckami (měkké molitanové míče, balanční pomůcky, terče na stěně, obruče, stuhy, různé obrazce na podlaze nebo na stěně pro házení měkkými míči aj.), aktivní zařazování tělovýchovných chvil do jiných předmětů než tělesné výchovy – vkládání pohybových chvil do výuky aktivizuje pozornost žáků, má kompenzační a relaxační funkce (dechová cvičení, protahovací cvičení na zvýšení aktivity a pozornosti, rozcvičení ruky, grafomotorická cvičení při nácviu psaní a kreslení, protahovací cvičení s využitím balančních pomůcek při dlouhém sezení, relaxační cvičení při psychické únavě, výuka v přírodě – to vše souvisí i s well-beingem.
- Placená pozice sdíleného koordinátora nadání pro malé mateřské školy, více DVPP, workshopů, sdílení dobré praxe – jak vyhledávat a pracovat s nadanými dětmi a žáky aj.
- Využívat plně potenciál proškolených pedagogů školy, proškolení více pedagogických pracovníků školy v oblasti Jak identifikovat ohrožené dítě, využít potenciálu neziskových organizací jako je např. SO-FA aj.

⁴⁵ Uvědomění se přítomného okamžiku

⁴⁶ Zdroj Well-being ve školách Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání

Ostatní klíčové kompetence jako jsou kompetence k rozvoji čtenářské pregramotnosti u dětí, k rozvoji vztahu k místu, kde děti žijí včetně mezigeneračního soužití, k rozvoji pohybové zdatnosti, k rozvoji českého jazyka u dětí s OMJ je zapotřebí neustále v MŠ rozvíjet. Stejně tak v ZŠ je zapotřebí dále rozvíjet kompetence k rozvoji čtenářské gramotnosti u žáků, kompetence žáků pro aktivní používání cizího jazyka, rozvíjet u žáků vztah k místu, kde žijí včetně mezigeneračního soužití, EVVO, rozvíjet u žáků s OMJ český jazyk, rozvíjet kompetence pedagogických pracovníků k dalšímu rozvoji kariérového poradenství na školách.

9 Přílohy dokumentu

- Popisy potřeb škol na školní rok 2022/2023

10 Tabulková část

10.1 Demografické údaje k území MAP

Tab. č. 1 Vývoj počtu obyvatel v ORP Vodňany

Obyvatelstvo	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvatel	11670	11599	11601	11625	11699	11708	11772	11881	11927	11783
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	65,1	64,7	64,7	64,9	65,3	65,3	65,7	66,3	66,5	65,7
Živě narození	113	86	96	119	125	130	106	134	116	119
Přirozený přírůstek obyvatel	-32	-40	-14	-23	2	-9	-39	17	-26	-51
Přírůstek obyvatel stěhováním	-4	-31	16	47	72	18	103	92	72	102
Celkový přírůstek	-36	-71	2	24	74	9	64	109	46	51
Podíl obyvatel ve věku 65 let a více	16,3	16,9	17,4	17,6	17,9	18,3	18,6	18,9	19,3	19,6
Index stáří ¹	108,3	112,3	115,5	116,8	116,9	118,4	122	123,3	125,3	125,9

Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xc/orp_vodnany

Tab. č. 1 Vývoj počtu obyvatel v ORP Vodňany

Obyvatelstvo	2022	2023								
Počet obyvatel	12589	12580								
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	70,2	70,2								
Živě narození	111	106								
Přirozený přírůstek obyvatel	-31	-24								
Přírůstek obyvatel stěhováním	837	15								
Celkový přírůstek	806	-9								
Podíl obyvatel ve věku 65 let a více	18,8	19,1								
Index stáří ¹	119,1	124,3								

Zdroj: https://www.czso.cz/csu/xc/orp_vodnany

Tab. č. 2 Vývoj počtu obyvatel v obci Čepřovice

Obyvatelstvo	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvatel	186	194	197	197	193	195	201	203	202	204	212	211
Živě narození	1	2	0	4	2	2	4	2	5	4	2	1

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

Tab. č. 3 Věková struktura obyvatelstva, průměrný věk, podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2021

Název obce	Počet obyvatel							Průměrný věk	Podíl nezaměstnaných osob
	Celkem	0-14 let		15-64 let		65 a více let			
		Celkem	Ženy	Celkem	Ženy	Celkem	Ženy		
SO ORP Vodňany celkem	11 783	1 831	903	7 646	3 650	2 306	1 308	42,4	2,6
v tom obce:									
Bavorov	1 621	257	131	1 010	485	354	208	43,0	3,3
Bílsko	214	42	17	119	51	53	25	42,0	1,8
Budyně	51	13	6	27	12	11	2	38,8	-
Čičenice	455	74	51	297	144	84	48	41,8	2,6
Drahonice	372	63	35	226	97	83	46	43,0	2,7
Hájek	47	13	5	27	10	7	5	34,3	-
Chelčice	385	67	29	250	120	68	40	41,1	-
Krajníčko	103	11	4	66	33	26	13	46,4	6,5
Krašlovice	159	17	8	103	49	39	24	45,5	2,0
Libějovice	466	71	35	307	148	88	50	41,8	3,6
Měky nec	45	8	3	34	14	3	2	34,8	5,7
Pivk ovic e	93	15	8	65	30	13	9	41,7	1,7
Pohorovice	73	12	6	51	23	10	4	40,9	4,2
Skočice	233	57	30	133	68	43	22	39,6	5,0
Stožice	412	95	51	265	124	52	30	36,5	3,6
Truskovice	206	36	23	130	68	40	25	40,6	1,6
Vodňany	6 848	980	461	4 536	2 174	1 332	755	42,9	2,3
Čepřovice	204	38	12	128	61	38	24	40,3	5,6

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 3 Věková struktura obyvatelstva, průměrný věk, podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2023

Název obce	Počet obyvatel									Průměrný věk	Podíl nezaměstnaných osob	
	Celkem	0 - 14			15 - 64			65 a více				
		Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži			Ženy
SO ORP Vodňany celkem	12 589	1 992	1 018	974	8 225	4 186	4 039	2 372	1 049	1 323	41,9	3,1
v tom obce:												
Bavorov	1 685	277	131	146	1 047	547	500	361	151	210	42,6	4,2
Bílsko	210	38	23	15	120	70	50	52	28	24	43,0	1,7
Budyně	52	11	6	5	30	16	14	11	9	2	39,5	3,7
Čičenice	472	80	27	53	305	149	156	87	39	48	41,4	4,7
Drahonice	390	72	31	41	240	134	106	78	37	41	41,7	2,2
Hájek	48	13	9	4	28	17	11	7	2	5	34,3	11,1

Chelčice	400	77	41	36	252	129	123	71	28	43	40,1	0,8
Krajníčko	98	8	5	3	62	31	31	28	14	14	48,1	3,0
Krašovice	198	25	12	13	136	63	73	37	14	23	42,1	3,9
Libějovice	468	77	44	33	304	157	147	87	38	49	41,7	5,2
Měkynec	47	6	3	3	37	23	14	4	2,0	2	35,8	5,9
Pivkovice	93	14	7	7	64	35	29	15	5	10	43,1	-
Pohorovice	80	14	8	6	55	29	26	11	6	5	40,3	-
Skočice	256	56	26	30	153	75	78	47	21	26	39,9	3,8
Stožice	441	103	51	52	282	145	137	56	23	33	36,7	1,1
Truskovice	205	32	11	21	133	63	70	40	17	23	40,9	4,6
Vodňany	7 446	1 089	583	506	4 977	2 503	2 474	1 380	615	765	42,2	2,9

https://csu.gov.cz/jhc/orp_vodnany

Tab. č. 4 Vzdělanostní struktura obyvatelstva v území ORP Vodňany v %

Území	Bez vzdělání	Základní vč. neukončeného	Střední vč. vyučení (bez maturity)	Úplné střední (s maturitou) vč. nástavbového a	Vyšší odborné, konzervatoř	Vysokoškolské
ORP Vodňany	0,43	13,64	36,91	28,98	1,44	12,00
Okres Strakonice	0,77	13,00	35,50	31,17	1,53	12,68
Jihočeský kraj	0,60	13,50	35,40	32,8	1,7	15,9
ČR	0,64	12,54	30,99	30,90	1,57	17,58

Zdroj: ČSÚ Sčítání lidu 2021, okres Strakonice je tvořen těmito ORP: Blatná, Strakonice, Vodňany

Tab. č. 5 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího dosaženého vzdělání

Území	Obyvatelstvo celkem	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	Bez vzdělání	Základní vč. neukončeného	ŠŠ bez maturity	ÚSO s maturitou vč. nástavbového	VOŠ	VŠ	nezjištěno
Česká republika	10 516 707	8 832 407	56 100	1 107 860	2 736 983	2 729 091	138 588	1 552 407	511 378
Jihočeský kraj	637 047	530 545	3 052	67 839	177 523	164 649	8 322	79 822	29 261

ORP Písek	52744	44 179	237	5 494	14 233	14 421	711	6 508	2 575
ORP Strakonice	44662	36 953	287	4 727	12 860	11 734	569	4 914	1 862
SO ORP Vodňany celkem	11 783	9795	42	1336	3615	2839	141	1176	646
v tom obce:									
Bavorov	1 621	1341	6	186	518	388	27	124	92
Bílsko	214	162	0	33	69	37	1	16	6
Budyně	51	37	0	3	9	12	0	13	0
Čičenice	455	361	0	42	149	109	4	36	21
Drahonice	372	329	2	47	138	94	2	35	11
Hájek	47	32	0	3	11	10	1	6	1
Chelčice	385	332	0	46	108	94	0	47	37
Krajníčko	103	83	1	10	40	20	1	6	0
Krašovice	159	126	0	24	65	23	0	7	7
Libějovice	466	381	3	66	157	93	3	38	21
Měkynec	45	36	0	10	11	9	1	0	5
Pivkovice	93	70	1	9	14	23	1	12	10
Pohorovice	73	68	0	8	31	19	1	6	3
Skočice	233	160	1	30	65	41	1	16	6
Stožice	412	295	1	30	114	91	6	40	13
Truskovice	206	164	1	24	76	38	2	11	12
Vodňany	6 848	5818	26	765	2040	1738	90	763	396
Čepřovice	204	146	0	21	75	26	0	19	5

Zdroj: SLDB 2021

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=SLD210072-OB-OR&z=T&f=TABULKA&skupId=4292&katalog=33519&pvo=SLD210072-OB-OR&pvokc=65&pvoch=3117>

10.2 Údaje k mateřským školám v území MAP

Tab. č. 6 Věkové složení pedagogických pracovníků v mateřských školách k 30. 9. 2022

Věková kategorie	MŠ Bavorov	MŠ Čepřovice	MŠ Čičenice	MŠ Drahonice	MŠ Chelčice	MŠ Vodňany	MŠ Sluníčko
21-25	1				1	2	1
26-30		1			1	3	
31-35	1				1	3	
36-40	1		1			2	
41-45	1			1	1	3	1
46-50				1		1	2
51-55		1	1		2	1	1
56-60		1			3	6	1
61-65	2					1	
celkem	6	3	2	2	9	22	6

Zdroj: ředitelky škol

Tab. č. 6 Věkové složení pedagogických pracovníků v mateřských školách k 30. 9. 2024

Věková kategorie	MŠ Bavorov	MŠ Čepřovice	MŠ Čičenice	MŠ Drahonice	MŠ Chelčice	MŠ Vodňany	MŠ Sluníčko
21-25	1					3	
26-30	2	1			1	0	2
31-35	2				3	5	
36-40	4		1	1		6	
41-45	1		1			2	1
46-50		1		1	1	3	1
51-55		1			1	3	1
56-60					2	5	2
61-65	1	1				1	
65 let a více						2	
celkem	11	4	2	2	8	30	7
						vč. MD	

Zdroj: ředitelky škol

Tab. č. 7 Průměrný počet dětí na třídu ve školním roce 2021/2022 dle stavu k 30. 9.

Název MŠ	Kapacita MŠ	Počet dětí	Počet tříd	Průměrný počet dětí na třídu
MŠ Bavorov	80	70	3	23,33
MŠ Čepřovice	50	37	2	18,50
MŠ Čičenice	30	20	1	20
MŠ Drahonice	32	25	1	25
MŠ Chelčice	40	40	2	20
MŠ Vodňany, Smetanova	214	190	9	21,11
MŠ Vodňany, Sluníčko	50	45	2	22,5
Celkem	496	427	20	21,35

Zdroj: výkaz S1-01

Tab. č. 7 Průměrný počet dětí na třídu ve školním roce 2022/2023 dle stavu k 30. 9.

Název MŠ	Kapacita MŠ	Počet dětí	Počet tříd	Průměrný počet dětí na třídu
MŠ Bavorov	80	73	3	24,33
MŠ Čepřovice	50	34	2	17
MŠ Čičenice	30	21	1	21
MŠ Drahonice	32	26	1	26
MŠ Chelčice	56	56	3	18,7
MŠ Vodňany, Smetanova	234	211	10	21,1
MŠ Vodňany, Sluníčko	50	45	2	22,5
Celkem	532	466	22	21,18

Zdroj: výkaz S1-01

Tab. č. 7 Průměrný počet dětí na třídu ve školním roce 2023/2024 dle stavu k 30. 9.

Název MŠ	Kapacita MŠ	Počet dětí	Počet tříd	Průměrný počet dětí na třídu
MŠ Bavorov	80	65	3	21,66
MŠ Čepřovice	50	42	2	21
MŠ Čičenice	30	17	1	17
MŠ Drahonice	32	26	1	26
MŠ Chelčice	56	56	3	18,66
MŠ Vodňany, Smetanova	234	209	10	20,9
MŠ Vodňany, Sluníčko	50	43	2	21,5
Celkem	532	458	22	20,81

Zdroj: ředitelky škol

Tab. č. 7 Průměrný počet dětí na třídu ve školním roce 2024/2025 dle stavu k 30. 9.

Název MŠ	Kapacita MŠ	Počet dětí	Počet tříd	Průměrný počet dětí na třídu
MŠ Bavorov	104	73	4	18,25
MŠ Čepřovice	50	37	2	18,5
MŠ Čičenice	30	18	1	18
MŠ Drahonice	32	22	1	22
MŠ Chelčice	56	56	3	18,66
MŠ Vodňany, Smetanova	234	210	10	21
MŠ Vodňany, Sluníčko	50	44	2	22
Celkem	556	460	23	20

Zdroj: ředitelky škol

Tab. č. 8 Školské obvody obcí

Mateřská škola	Školský obvod	Historicky navštěvují MŠ
Bavorov	Území města Bavorov	Bílsko, Budyně, Hájek, Krajníčko, Měkynec
Čepřovice	Území obce Čepřovice	
Čičenice	Území obce Čičenice	
Drahonice	Území obce Drahonice	Krašovice, Pohorovice, Skočice, některé místní části města Vodňany – Křtětice, Radčice
Chelčice	Území obce Chelčice	Libějovice, Truskovice
Vodňany, Smetanova 204	Území obce Vodňany	Stožice
„Sluníčko“ Vodňany	x	x

Zdroj: informace ředitelek škol

Tab. č. 9 Místní části obcí

Obec	Místní části obce
Bavorov	Blanice, Čichtice, Svinětice, Tourov, Útěšov, Bavorovské Svobodné Hory
Bílsko	Netonice, Záluží
Budyně	
Čepřovice	Jiřetice, Koječín - ORP Strakonice
Číčenice	Újezdec, Strpí
Drahonice	Albrechtice
Hájek	
Chelčice	
Krajníčko	
Krašlovice	Vitice
Libějovice	Černěves, Nestánice
Měkynec	
Pivkovice	Chrást
Pohorovice	Kloub
Skočice	Lidmovice
Stožice	Křepice, Libějovické Svobodné Hory
Truskovice	Dlouhá Ves
Vodňany	Čavyně, Hvoždany, Křtětice, Pražák, Radčice, Újezd, Vodňanské Svobodné Hory

Zdroj: webové stránky obcí

Tab. č. 10 Počet žádostí o přijetí dítěte do MŠ, kterým nebylo vyhověno k 30. 9. 2021

Název MŠ	Počet žádostí o přijetí dítěte do MŠ, kterým nebylo vyhověno	Z toho ze spádového obvodu	Z toho mladších 3 let
MŠ Bavorov	0	0	0
MŠ Čepřovice	0	0	0
MŠ Číčenice	2	0	0
MŠ Drahonice	7	7	4
MŠ Chelčice	11	6	6
MŠ Vodňany, Smetanova	18	5	2
MŠ Vodňany, Sluníčko	11	x	6
Celkem	49	18	18

Zdroj: výkaz S1-01

Tab. č. 10 Počet žádostí o přijetí dítěte do MŠ, kterým nebylo vyhověno k 30. 9. 2022

Název MŠ	Počet žádostí o přijetí dítěte do MŠ, kterým nebylo vyhověno	Z toho ze spádového obvodu	Z toho mladších 3 let
MŠ Bavorov	0	0	0
MŠ Čepřovice	0	0	0

MŠ Číčenice	0	0	0
MŠ Drahonice	7	2	2
MŠ Chelčice	4	0	0
MŠ Vodňany, Smetanova	8	0	0
MŠ Vodňany, Sluníčko	14	x	2
Celkem	33	2	4

Zdroj: výkaz S1-01

Tab. č. 10 Počet žádostí o přijetí dítěte do MŠ, kterým nebylo vyhověno k 30. 9. 2023

Název MŠ	Počet žádostí o přijetí dítěte do MŠ, kterým <u>nebylo</u> vyhověno	Z toho ze spádového obvodu	Z toho mladších 3 let
MŠ Bavorov	1	1	0
MŠ Čepřovice	0	0	0
MŠ Číčenice	2	1	0
MŠ Drahonice	4	1	1
MŠ Chelčice	7	2	2
MŠ Vodňany, Smetanova	0	0	0
MŠ Vodňany, Sluníčko	2	x	0
Celkem	16	5	3

Zdroj: ředitelky škol

Tab. č. 10 Počet žádostí o přijetí dítěte do MŠ, kterým nebylo vyhověno k 30. 9. 2024

Název MŠ	Počet žádostí o přijetí dítěte do MŠ, kterým nebylo vyhověno	Z toho ze spádového obvodu	Z toho mladších 3 let
MŠ Bavorov	0	0	0
MŠ Čepřovice	0	0	0
MŠ Číčenice	0	0	0
MŠ Drahonice	3	3	3
MŠ Chelčice	6	0	4
MŠ Vodňany, Smetanova	2	2	0
MŠ Vodňany, Sluníčko	6	x	2
Celkem	17	5	9

Zdroj: ředitelky škol

Tab. č. 11 Věkové složení dětí ve školním roce 2021/2022 k 30. 9. 2021 dle jednotlivých MŠ

Věkové složení dětí	MŠ Bavorov		MŠ Čepřovice		MŠ Čičenice		MŠ Drahonice		MŠ Chelčice		MŠ Vodňany		MŠ Sluníčko	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
děti mladší 2 let	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
děti mladší 3 let	0	0	5	13,5	2	10,0	0	0	0	0	17	8,9	0	0
tříleté děti	3	4,3	2	5,4	3	15,0	1	4,0	2	5,0	11	5,8	4	8,9
čtyřleté děti	22	31,4	11	29,8	8	40,0	6	24,0	11	27,5	41	21,6	10	22,2
pětileté děti	23	32,9	5	13,5	4	20,0	12	48,0	13	32,5	57	30,0	13	28,9
šestileté děti	20	28,6	12	32,4	3	15,0	5	20,0	11	27,5	49	25,8	12	26,7
děti starší 6 let	2	2,8	2	5,4	0	0	1	4,0	3	7,5	15	7,9	6	13,3
celkem	70	100	37	100	20	100	25	100	40	100	190	100	45	100

Zdroj: výkaz S1-01

Tab. č. 11 Věkové složení dětí ve školním roce 2022/2023 k 30. 9. 2022 dle jednotlivých MŠ

Věkové složení dětí	MŠ Bavorov		MŠ Čepřovice		MŠ Čičenice		MŠ Drahonice		MŠ Chelčice		MŠ Vodňany		MŠ Sluníčko	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
děti mladší 2 let	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
děti mladší 3 let	0	0	4	11,8	1	4,8	1	3,9	6	10,7	17	8,1	0	0
tříleté děti	0	0	3	8,8	1	4,8	5	19,2	6	10,7	14	6,6	2	4,4
čtyřleté děti	25	34,3	8	23,5	5	23,8	7	26,9	11	19,7	52	24,6	13	28,9
pětileté děti	25	34,3	11	32,4	10	47,6	12	46,1	18	32,1	48	22,7	15	33,3
šestileté děti	20	27,3	6	17,6	3	14,2	1	3,9	12	21,4	68	32,3	12	26,7
děti starší 6 let	3	4,1	2	5,9	1	4,8	0	0	3	5,4	12	5,7	3	6,7
celkem	73	100	34	100	21	100	26	100	56	100	211	100	45	100

Zdroj: výkaz S1-01

Tab. č. 11 Věkové složení dětí ve školním roce 2023/2024 k 30. 9. 2023 dle jednotlivých MŠ

Věkové složení dětí	MŠ Bavorov		MŠ Čepřovice		MŠ Čičenice		MŠ Drahonice		MŠ Chelčice		MŠ Vodňany		MŠ Sluníčko	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
děti mladší 2 let	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
děti mladší 3 let	2	3	9	21	0	0	0	0	6	11	29	14	0	0
tříleté děti	14	22	10	24	3	18	1	4	21	37	60	29	2	5
čtyřleté děti	26	40	10	24	2	12	8	31	12	21	57	27	5	12
pětileté děti	23	35	8	19	8	47	5	19	16	29	49	23	17	39
šestileté děti	0	0	4	10	4	23	8	31	1	2	14	7	16	37
děti starší 6 let	0	0	1	2	0	0	4	15	0	0	0	0	3	7
celkem	65	100	42	100	17	100	26	100	56	100	209	100	43	100

Zdroj: ředitelky škol

Tab. č. 11 Věkové složení dětí ve školním roce 2024/2025 k 30. 9. 2024 dle jednotlivých MŠ

Věkové složení dětí	MŠ Bavorov		MŠ Čepřovice		MŠ Čičenice		MŠ Drahonice		MŠ Chelčice		MŠ Vodňany		MŠ Sluníčko	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
děti mladší 2 let	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
děti mladší 3 let	9	12	4	11	3	17	2	9	6	11	32	15	2	5
tříleté děti	20	27	11	30	5	27	1	5	13	23	52	25	5	11
čtyřleté děti	15	21	12	32	3	17	4	18	23	41	66	31	11	25
pětileté děti	27	37	8	22	3	17	9	40	11	20	58	28	5	11
šestileté děti	2	3	2	5	4	22	5	23	3	5	2	1	19	43
děti starší 6 let	0	0	0	0	0	0	1	5	0	0	0	0	2	5
celkem	73	100	37	100	18	100	22	100	56	100	210	100	44	100

Zdroj: ředitelky škol

Tab. č. 12 Věkové složení dětí v mateřských školách celkem za území MAP

Věkové složení dětí	2021/2022		2022/2023	
	Počet	%	Počet	%
děti mladší 2 let	0	0	0	0
děti mladší 3 let	24	5,6	29	6,2
tříleté děti	26	6,1	31	6,7
čtyřleté děti	109	25,6	121	26,0
pětileté děti	127	29,7	139	29,8

šestileté děti	112	26,2	122	26,2
děti starší 6 let	29	6,8	24	5,1
celkem	427	100	466	100

Zdroj: výkaz S1-01

Tab. č. 12 Věkové složení dětí v mateřských školách celkem za území MAP

Věkové složení dětí	2023/2024		2024/2025	
	Počet	%	Počet	%
děti mladší 2 let	0	0	0	0
děti mladší 3 let	46	10	58	13
tříleté děti	111	24	107	23
čtyřleté děti	120	26	134	29
pětileté děti	126	27	121	26
šestileté děti	47	11	37	8
děti starší 6 let	8	2	3	1
celkem	458	100	460	100

Zdroj: ředitelky MŠ

Tab. č. 13 Odklady povinné školní docházky dle jednotlivých mateřských škol

Název MŠ	Počet dětí předškoláků nástup do ZŠ 1. 9. 2022	Z toho počet odkladů	Podíl počtu odkladů z celkového počtu předškoláků	Znovu navštěvuje MŠ	Navštěvuje přípravnou třídu ZŠ
MŠ Bavorov	22	5	22,7	3	2*
MŠ Čepřovice	14	3	21,4	3	
MŠ Čičenice	3	1	33,3	1	
MŠ Drahonice	7	1	14,3	1	
MŠ Chelčice	15	3	20,0	3	
MŠ Vodňany, Smetanova	71	11	15,5	11	
MŠ Vodňany, Sluníčko	15	3	20	3	
Celkem	147	27	18,4	25	2

*další 4 děti šly přímo do přípravné třídy, nebyly u zápisu v MŠ, a jedno dítě bylo u zápisu v MŠ, ale nastoupilo do přípravné třídy, tj. dalších 5 dětí šlo do přípravné třídy v ZŠ Bavorov

Tab. č. 13 Odklady povinné školní docházky dle jednotlivých mateřských škol

Název MŠ	Počet dětí předškoláků nástup do ZŠ 1. 9. 2024*	Z toho počet odkladů	Podíl počtu odkladů z celkového počtu předškoláků (%)	Znovu navštěvuje MŠ	Navštěvuje přípravnou třídu ZŠ
MŠ Bavorov	23	0	0	0	0
MŠ Čepřovice	12	1	8,33	0	0
MŠ Čičenice	10	2	20	2	0
MŠ Drahonice	12	1	8,33	1	0
MŠ Chelčice	13	3	23,07	3	0

MŠ Vodňany, Smetanova	63	8	12,7	2	6
MŠ Vodňany, Sluníčko	16	5	31,25	2	3
Celkem	149	20	13,42	10	9

*všechny děti, které by měly do ZŠ nastoupit

Tab. č. 14 Školné v mateřských školách k 1. 9. 2022

Název MŠ	Školné	Poznámka
MŠ Bavorov	350,--	Navýšení z 250 Kč
MŠ Čepřovice	350,--	Beze změny
MŠ Čičenice	380,--	Beze změny
MŠ Drahonice	250,--	Beze změny, MŠ předpokládá zvýšení od 1. 9. 2023
MŠ Chelčice	300,--	Navýšení z 200 Kč
MŠ Vodňany, Smetanova	230,--	Od 1.9.2023 400,-- Kč
MŠ Vodňany, Sluníčko	700,--	

Tab. č. 14 Školné v mateřských školách

Název MŠ	Školné 2023/2024	Školné 2024/2025	Poznámka
MŠ Bavorov	350,--	350,--	Beze změny
MŠ Čepřovice	350,--	600,--	Navýšení
MŠ Čičenice	380,--	380,--	Beze změny
MŠ Drahonice	400,--	500,--	Navýšení
MŠ Chelčice	300,--	300,--	Beze změny
MŠ Vodňany, Smetanova	400,--	500,--	Navýšení
MŠ Vodňany, Sluníčko	700,--	700,--	Beze změny

Tab. č. 15 Provozní doba mateřských škol k 1. 9. 2024

Název MŠ	Provozní doba
MŠ Bavorov	6:00 – 16:00
MŠ Čepřovice	6:15 – 15:45
MŠ Čičenice	6:00 – 16:00
MŠ Drahonice	6:30 – 15:45

MŠ Chelčice	6:15 – 16:15
MŠ Vodňany, Smetanova 204, Výstavní, Smetanova 902	6:00 – 16:30; 6:00 – 16:00; 6:30-16:00
MŠ Vodňany, Sluníčko	6:30 – 16:30

10.3 Údaje k základním školám v území MAP

Tab. č. 16 Věkové složení pracovníků v ZŠ Bavorov k 1. 9. 2024

Věková kategorie	Učitelé	Vychovatelky ve ŠD	Asistenti pedagoga	Nepedagogičtí pracovníci			
21-25			2				
26-30	1						
31-35	1		2	1			
36-40	4						
41-45	3			1			
46-50	1	2	2	3			
51-55	3	1		2			
56-60	2	1		2			
61-65	2			1			
66-	2						
celkem	19	4	6	10			

Zdroj: Ředitelka školy

Tab. č. 16 Věkové složení pracovníků v ZŠ a G Vodňany k 1. 9. 2024 – není k dispozici

Věková kategorie	Učitelé	Vychovatelky ve ŠD	Asistenti pedagoga	Nepedagogičtí pracovníci			
21-25							
26-30							
31-35							
36-40							
41-45							
46-50							
51-55							
56-60							
61-65							
66-							
celkem							

Zdroj: Ředitelka školy

Tab. č. 16 Věkové složení pracovníků v ZŠ Vodňany, nám. 5. Května 104 k 1. 9. 2024

Věková kategorie	Učitelé	Vychovatelky ve ŠD	Asistenti pedagoga	Nepedagogičtí pracovníci			
21-25				1			
26-30		1					
31-35	1			1			
36-40							
41-45	1						
46-50	3			1			

51-55			3				
56-60							
61-65							
celkem	5	1	3	3			

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 17 Vývoj počtu tříd a žáků ZŠ zřizovaných obcemi za celé území MAP

Školní rok	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/2022	2022/2023
Počet ZŠ	2	2	2	2	2
Počet tříd	47	47	46	47	47
Počet žáků	1040	1031	985	983	1068
Průměrný počet žáků na třídu	22,1	21,9	21,4	20,9	22,7

Zdroj: statistické výkazy škol a vlastní výpočty

Tab. č. 18 Vývoj počtu tříd a žáků v ZŠ Bavorov

Školní rok	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/2022	2022/2023
Počet tříd	9	9	9	9	9
Počet žáků	186	190	178	176	191
Průměrný počet žáků na třídu	20,7	21,1	19,8	19,5	21,2

Zdroj: statistické výkazy škol a vlastní výpočty

Tab. č. 18 Vývoj počtu tříd a žáků v ZŠ Bavorov

Školní rok	2023/2024	2024/2025			
Počet tříd	9	9			
Počet žáků	169	179			
Průměrný počet žáků na třídu	18,8	19,9			

Zdroj: statistické výkazy škol a vlastní výpočty

Tab. č. 19 Vývoj počtu tříd a žáků v ZŠ a G Vodňany

Školní rok	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/2022	2022/2023
Počet tříd	38	38	37	38	38
Počet žáků	854	841	807	807	877
Průměrný počet žáků na třídu	22,47	22,13	21,81	21,2	23,1

Zdroj: statistické výkazy škol a vlastní výpočty

Tab. č. 19 Vývoj počtu tříd a žáků v ZŠ a G Vodňany

Školní rok	2023/2024	2024/2025			
Počet tříd	39	39			
Počet žáků	858	870			
Průměrný počet žáků na třídu	22	22,3			

Zdroj: statistické výkazy škol a vlastní výpočty

Tab. č. 20 Vývoj počtu tříd a žáků v ZŠ Vodňany, nám. 5. května 104 k 30. 9.

Školní rok	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Počet ZŠ	1	1	1	1	1
Počet tříd pro žáky dle RVP ZV LMP	2	2	2	2	2
Počet žáků vzdělávaných dle RVP ZV LMP	6	4	6	0	0
Od 1. 9. 2016 RVP-ZV, ŠVP Klíč k životu	9	11	12	15	16
Průměrný počet žáků na třídu	7,5	7,5	6	7,5	8
Počet tříd pro žáky dle RVP ZSS	1	1	1	2	2
Počet žáků vzdělávaných dle RVP ZSS	8	7	6	9	11
Průměrný počet žáků na třídu	8	7	6	4,5	5,5

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 20 Vývoj počtu tříd a žáků v ZŠ Vodňany, nám. 5. května 104 k 30. 9.

Školní rok	2023/2024	2024/2025			
Počet ZŠ	1	1			
Počet tříd pro žáky dle RVP ZV LMP	2	2			
Od 1. 9. 2016 RVP-ZV, ŠVP Klíč k životu	17	20			
Průměrný počet žáků na třídu	8,5	10			
Počet tříd pro žáky dle RVP ZSS	2	2			
Počet žáků vzdělávaných dle RVP ZSS	11	12			
Průměrný počet žáků na třídu	5,5	6			

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 21 Využití kapacity ZŠ k 30. 9. 2022

Název ZŠ	Kapacita ZŠ	Počet žáků k 30. 9.2022	Obsazenost v %
ZŠ Bavorov	200	191	95,5
ZŠ a G Vodňany	990	877	88,6
ZŠ Vodňany, nám.5. května 104	54	27	50 %

Zdroj: statistické výkazy škol a ředitelky škol

Tab. č. 21 Využití kapacity ZŠ k 30. 9. 2024

Název ZŠ	Kapacita ZŠ	Počet žáků k 30. 9.2024	Obsazenost v %
ZŠ Bavorov	200	179	89,50
ZŠ a G Vodňany	990	870	87,88
ZŠ Vodňany, nám.5. května 104	54	32	59,26

Zdroj: statistické výkazy škol a ředitelky škol

Tab. č. 22 Žádosti o odklad povinné školní docházky k 31. květnu

Roky	ZŠ Bavorov Zapisování/zapsaní/žádost o odklad/% odkladů	ZŠ a G Vodňany Zapisování/zapsaní/žádost o odklad/% odkladů ⁴⁷	Poznámka
2018	23/19/4/ 17,4	95/73/22/ 23,2	
2019	22/16/6/ 27,3	89/67/20/ 23,0	2 žáci převedeni na jinou školu
2020	6/6/0/ 0	86/66/20/ 23,3	
2021	19/19/0/ 0	96/72/23/ 24,2	1žák neuzavřený zápis
2022	20/15/5/ 25,0	90/70/19/ 21,3	1 žák převedený na jinou školu
2023	33/28/5/15	128/98/31/24,2	Nastoupilo 98
2024	28/24/4/14	126/111/17/13,5	Nastoupilo 111

Zdroj: výkaz S 53-01 a informace od ředitelek škol

⁴⁷ Výpočet = počet žádostí o odklad/(zapisování žáci - žáci převedení na jinou školu – žáci s neuzavřeným zápisem)

Tab. č. 23 Počet žáků opakujících ročník v ZŠ Bavorov

Ročník	Počet žáků, kteří opakují ročník školní rok 2023/2024	Počet žáků, kteří opakují ročník školní rok 2022/2023
1.	0	0
2.	0	0
3.	0	0
4.	0	0
5.	0	0
6.	1	0
7.	1	0
8.	0	0
9.	0	0

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 24 Průměrná omluvená absence v ZŠ Bavorov

Ročník	Průměrná omluvená absence na 1 žáka školní rok 2023/2024	Průměrná omluvená absence na 1 žáka školní rok 2022/2023
1.	80,797	98,48
2.	98,651	109,45
3.	95,631	132,5
4.	124,308	93,281
5.	113,25	123,317
6.	132,015	118,65
7.	101,714	113,917
8.	152,565	167,48
9.	174,067	171,074

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 25 Průměrná neomluvená absence v ZŠ Bavorov

Ročník	Průměrná neomluvená absence na 1 žáka školní rok 2023/2024	Průměrná neomluvená absence na 1 žáka školní rok 2022/2023
1.	0,133	0
2.	0,294	1,750
3.	0,263	0,357
4.	0	2,416
5.	0	1,96
6.	20,158	0,300
7.	3,643	2,792
8.	4,826	2,235
9.	0	0,074

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 26 Počet žáků ze ZŠ Bavorov, kteří neprospívají, tj. mají na konci školního roku nedostatečnou, ale nemusí to znamenat, že opakuji ročník, tj. o prázdninách udělají zkoušky atd.

Ročník	Počet žáků, kteří mají na konci školního roku 2023/2024 nedostatečnou	Počet žáků, kteří mají na konci školního roku 2022/2023 nedostatečnou
1.	0	0
2.	0	0
3.	0	0
4.	0	1
5.	0	0
6.	1	0
7.	0	0
8.	3	0
9.	0	0

Zdroj: ředitelka školy

ZŠ a G Vodňany

Tab. č. 27 Počet žáků opakujících ročník v ZŠ a G Vodňany

Ročník	Počet žáků, kteří opakují ročník školní rok 2023/2024	Počet žáků, kteří opakují ročník školní rok 2022/2023
1.	0	3
2.	0	0
3.	0	0
4.	0	0
5.	1	0
6.	1	0
7.	0	0
8.	1	0
9.	0	0

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 28 Průměrná omluvená absence v ZŠ a G Vodňany

	Průměrná omluvená absence na 1 žáka školní rok 2023/2024	Průměrná omluvená absence na 1 žáka školní rok 2022/2023
	115	130

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 29 Průměrná neomluvená absence v ZŠ a G Vodňany

Škola	Průměrná neomluvená absence na 1 žáka školní rok 2023/2024	Průměrná neomluvená absence na 1 žáka školní rok 2022/2023
	0,8	0,55

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 30 Počet žáků ze ZŠ a G Vodňany, kteří neprospívají, tj. mají na konci školního roku nedostatečnou, ale nemusí to znamenat, že opakuji ročník, tj. např. o prázdninách udělají zkoušky

Škola	Počet žáků, kteří mají na konci školního roku 2023/2024 nedostatečnou	Počet žáků, kteří mají na konci školního roku 2022/2023 nedostatečnou
	13	12

Zdroj: ředitelka školy

ZŠ Vodňany, nám. 5. května**Tab. č. 31 Počet žáků opakujících ročník v ZŠ Vodňany, nám. 5. května**

Ročník	Počet žáků, kteří opakují ročník školní rok 2023/2024 ZŠ	Počet žáků, kteří opakují ročník školní rok 2022/2023 ZŠ	Počet žáků, kteří opakují ročník školní rok 2022/2023 ZŠ speciální	Počet žáků, kteří opakují ročník školní rok 2023/2024 ZŠ speciální
1.	0	0	0	0
2.	1	0	0	0
3.	0	0	0	0
4.	0	0	0	0
5.	0	1	0	1
6.	0	0	0	1
7.	1	0	0	0
8.	0	0	0	0
9.	0	0	0	2
10.	x	x	0	0
Celkem	2	1	0	4

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 32 Průměrná omluvená absence v ZŠ Vodňany, nám. 5. května

Ročník	Průměrná omluvená absence na 1 žáka školní rok 2023/2024 ZŠ	Průměrná omluvená absence na 1 žáka školní rok 2022/2023 ZŠ	Průměrná omluvená absence na 1 žáka školní rok 2023/2024 ZŠ speciální	Průměrná omluvená absence na 1 žáka školní rok 2022/2023 ZŠ speciální
I.			769	655
II.			504	707
III.	1830	1869		
IV.	1762	2715		

Pozn.: I.třída 1.-5.ročník ZŠ speciální, II.třída 6.-10.ročník ZŠ speciální, III. třída 1.-5. ročník, IV. třída 6.-9. ročník

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 33 Průměrná neomluvená absence v ZŠ Vodňany, nám. 5. května

Ročník	Průměrná neomluvená absence na 1 žáka školní rok 2023/2024 ZŠ	Průměrná neomluvená absence na 1 žáka školní rok 2022/2023 ZŠ	Průměrná neomluvená absence na 1 žáka školní rok 2023/2024 ZŠ speciální	Průměrná neomluvená absence na 1 žáka školní rok 2023/2024 ZŠ speciální
I.	-	-	0	0
II.	-	-	0	0
III.	0	41	-	-
IV.	143	31	-	-

Pozn.: I.třída 1.-5.ročník ZŠ speciální, II.třída 6.-10.ročník ZŠ speciální, III. třída 1.-5. ročník, IV. třída 6.-9. ročník

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 34 Počet žáků ze ZŠ Vodňany, nám. 5. května, kteří neprospívají, tj. mají na konci školního roku nedostatečnou, ale nemusí to znamenat, že opakují ročník, tj. např. o prázdninách udělají zkoušky

Ročník	Počet žáků, kteří mají na konci školního roku 2023/2024 nedostatečnou - ZŠ	Počet žáků, kteří mají na konci školního roku 2022/2023 nedostatečnou - ZŠ	Počet žáků, kteří mají na konci školního roku 2023/2024 nedostatečnou – ZŠ speciální	Počet žáků, kteří mají na konci školního roku 2022/2023 nedostatečnou – ZŠ speciální
1.	0	0	0	0
2.	1	0	0	0
3.	0	0	0	0
4.	0	0	0	0
5.	0	1	0	1
6.	0	0	0	1
7.	1	0	0	0
8.	0	0	0	0
9.	0	0	0	2
10.	x	x	0	0

Zdroj: ředitelka školy

10.4 Údaje k zájmovému vzdělávání

Tab. č. 35 Kapacita školní družiny ZŠ a G Vodňany k 31. 10. 2022

Pracoviště	Alešova ulice	Bavorovská ulice	Výstavní ulice	Celkem
Kapacita školní družiny		330		330

Počet oddělení	4	3	3	10
Počet zapsaných účastníků ŠD	108	90	73	271
Průměrný počet účastníků na 1 oddělení	27	30	24,33	27,1

Zdroj: statistické výkazy škol

Tab. č. 35 Kapacita školní družiny ZŠ a G Vodňany k 31. 10. 2023

Pracoviště	Alešova ulice	Bavorovská ulice	Výstavní ulice	Celkem
Kapacita školní družiny	330			330
Počet oddělení	5	4	2	11
Počet zapsaných účastníků ŠD	132	120	64	316
Průměrný počet účastníků na 1 oddělení	26,4	30	32	28,72

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 35 Kapacita školní družiny ZŠ a G Vodňany k 31. 10. 2024

Pracoviště	Alešova ulice	Bavorovská ulice	Výstavní ulice	Celkem
Kapacita školní družiny	330			330
Počet oddělení	5	4	3	12
Počet zapsaných účastníků ŠD	150	118	62	330
Průměrný počet účastníků na 1 oddělení	30	29,5	20,6	27,5

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 36 Kapacita školní družiny ZŠ Bavorov k 31. 10.

ZŠ Bavorov	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Kapacita školní družiny	180	180	180
Počet žáků ve ŠD	134	127	136
Počet oddělení	5	5	5
Průměrný počet účastníků na 1 oddělení	26,8	25,4	27,2

Zdroj: ředitelka školy

Tab. č. 37 Kapacita školní družiny ZŠ Vodňany, nám. 5. května k 31. 10.

ZŠ Vodňany	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Kapacita školní družiny	40	40	40
Počet žáků ve ŠD	12	12	13
Počet oddělení	1	1	1
Průměrný počet účastníků na 1 oddělení	12	12	13

Zdroj: ředitelka školy

10.5 Údaje k základní umělecké škole

Tab. č. 38 Vývoj počtu žáků v ZUŠ

Školní rok	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Počet žáků celkem	424	389	428	416	391	424
Hudební obor	226	226	248	247	241	251
Výtvarný obor	109	91	112	107	93	108
Taneční obor	89	72	68	62	57	65

Zdroj: ředitel školy

Tab. č. 38 Vývoj počtu žáků v ZUŠ

Školní rok	2023/2024	2024/2025				
Počet žáků celkem	419	427				
Hudební obor	229	236				
Výtvarný obor	110	114				
Taneční obor	80	77				

Zdroj: ředitel školy

10.6 Údaje ke školnímu stravování

Tab. č. 39 Využití kapacit školních jídelen k 31. 10. 2022

Školní jídelny	Kapacita ŠJ	Počet strávníků k 31. 10. 2022	Obsazenost v %	Poznámka
MŠ Bavorov	80	70	87,5	pouze školní jídelna-výdejna, dovoz obědů ze ZŠ Bavorov

MŠ Čepřovice	45	34	75,56	MŠ Čepřovice vaří pro své děti 34 obědů
MŠ Číčenice	50	20	40	MŠ Číčenice vaří pro své děti 20 obědů
MŠ Drahonice	32	25	78,13	MŠ Drahonice vaří pro své děti 25 obědů
MŠ Chelčice	40	40	100	MŠ Chelčice vaří pro své děti 40 obědů
MŠ Vodňany, Smetanova 204, pracoviště Smetanova 204	480	125	50,63	pracoviště Smetanova vaří pro 125 strážníků, a navíc dováží obědy v počtu 45 do MŠ "Sluníčko" a v počtu 18 pro svoje pracoviště Smetanova 902
MŠ Vodňany, Smetanova 204, pracoviště Smetanova 902		18		pouze školní jídelna-výdejna, dovoz obědů z MŠ Smetanova
MŠ Vodňany, Smetanova 204, pracoviště Výstavní 1128		118		pracoviště Výstavní ul. vaří pro 44 dětí MŠ a 74 žáků ZŠ 1. stupně
MŠ "Sluníčko" Vodňany	45	45	100	pouze školní jídelna-výdejna, dovoz obědů z MŠ Smetanova
ZŠ Bavorov	400	161	40,25	ZŠ Bavorov vaří pro své žáky 161 obědů, a navíc dováží obědy do MŠ Bavorov v počtu 70 obědů
ZŠ a G Vodňany (pracoviště Alešova)	500	348	69,6	ZŠ Alešova vaří pro své žáky 348 obědů a 15 obědů pro žáky ZŠ nám. 5. května
ZŠ a G Vodňany (pracoviště Bavorovská)	1000	441	44,1	ZŠ Bavorovská vaří pro 292 žáků ZŠ a 90 žáků NG a 59 VG
ZŠ nám. 5. května	x	15		žáci se stravují v ZŠ Alešova
Celkem vč. žáků NG VG		1460		

Zdroj: ředitelky škol

Tab. č. 39 Využití kapacit školních jídelen k 31. 10. 2024

Školní jídelny	Kapacita ŠJ	Počet strážníků k 31. 10. 2024	Obsazenost v %	Poznámka
-----------------------	--------------------	---------------------------------------	-----------------------	-----------------

MŠ Bavorov	80	72	90	pouze školní jídelna-výdejna, dovoz obědů ze ZŠ Bavorov
MŠ Čepřovice	45	nezjišťováno	nezjišťováno	MŠ Čepřovice vaří pro své děti
MŠ Číčenice	50	16	32	MŠ Číčenice vaří pro své děti 16 obědů
MŠ Drahonice	32	22	68,75	MŠ Drahonice vaří pro své děti 22 obědů
MŠ Chelčice	56	56	100	MŠ Chelčice vaří pro své děti 56 obědů
MŠ Vodňany, Smetanova 204, pracoviště Smetanova 204	480	205	(205+126=331 strážníků) 68,96	pracoviště Smetanova vaří pro 147 strážníků, a navíc dováží obědy v počtu 42 do MŠ "Sluníčko" a v počtu 16 pro svoje pracoviště Smetanova 902
MŠ Vodňany, Smetanova 204, pracoviště Smetanova 902		16		pouze školní jídelna-výdejna, dovoz obědů z MŠ Smetanova
MŠ Vodňany, Smetanova 204, pracoviště Výstavní 1128		126		pracoviště Výstavní ul. vaří pro 46 dětí MŠ a 80 žáků ZŠ 1. stupně
MŠ "Sluníčko" Vodňany	x	42	x	pouze školní jídelna-výdejna, dovoz obědů z MŠ Smetanova
ZŠ Bavorov	400	241	60,25	ZŠ Bavorov vaří pro své žáky 169 obědů, a navíc dováží obědy do MŠ Bavorov v počtu 72 obědů
ZŠ a G Vodňany (pracoviště Alešova)	500	371	69,6	ZŠ Alešova vaří pro své žáky 354 obědů a 17 obědů pro žáky ZŠ nám. 5. května
ZŠ a G Vodňany (pracoviště Bavorovská)	1000	591	44,1	ZŠ Bavorovská vaří pro 366 žáků ZŠ a 108 žáků NG a 117 VG
ZŠ nám. 5. května	x	17		žáci se stravují v ZŠ Alešova
Celkem vč. žáků NG VG		1628		

Zdroj: ředitelky škol

Území	Obyvatelstvo celkem	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	Bez vzdělání	Základní vč. neukončeného	ŠŠ bez maturity	ÚSO s maturitou vč. nástavbového	VOŠ	VŠ	nezjištěno
Jihočeský kraj		530 545	3 052	67 839	177 523	164 649	8 322	79 822	29 261
ČR		8 832 407	56 100	1 107 860	2 736 983	2 729 091	138 588	1 552 407	511 378
ORP Strakonice		36 953	287	4 727	12 860	11 734	569	4 914	1 862
ORP Písek		44 179	237	5 494	14 233	14 421	711	6 508	2 575